

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ “ДЕРЖАВНИЙ
ОКЕАНАРІУМ” ІНСТИТУТУ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ”

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

ЩОДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ
ТА ПІДРОЗДІЛАМИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ НА
ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ ,ЧОРНОМОРСЬКІЙ І АЗОВСЬКІЙ
ОПЕРАЦІЙНИХ ЗОНАХ, РІЧКАХ ДУНАЙ І ДНІПРО ПІД ЧАС
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА ПОДІЇ У ОДЕСЬКОЇ,
МИКОЛАЇВСЬКОЇ, ЗАПОРІЗЬКОЇ, ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ, МІСТІ
МАРІУПОЛЬ, АР КРИМ ТА ПРИДНІСТРОВСЬКОМУ РЕГІОНІ

Частина IV

(22.11 - 30.11.2024)

Одеса 2024

Голова робочої групи (наказ нвчальника ІВМС НУ «ОМА» від 08.07.2024 № 71):
працівник Збройних Сил України Геннадій БІЛОУС

Робоча група:

працівник Збройних Сил України Оксана МАКСИМОВА, працівник Збройних Сил України Олена АРДАКОВСЬКА, капітан 1 рангу Олександр СМОЛЯР.

Інформаційні матеріали щодо ведення бойових дій військовими частинами та підрозділами Військово-Морських Сил на Південних напрямках, Чорноморській і Азовській операційних зонах, річках Дунай, Дніпро під час російсько-української війни та події у Одеській, Миколаївській, Запорізькій, Херсонській області, місті Маріуполь, Ар Крим та Придністровському регіоні:

Вип. 4 : листопад 2024 року / Науково-дослідний центр Збройних Сил України “Державний океанаріум” Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська морська академія”.– Одеса, 2024. – 257 с

У четвертій частині листопада “Інформаційні матеріали щодо ведення бойових дій військовими частинами та підрозділами Військово-Морських Сил на Південних напрямках, Чорноморській і Азовській операційних зонах, річках Дунай, Дніпро під час російсько-української війни та події у Одеській, Миколаївській, Запорізькій, Херсонській області, місті Маріуполь, Ар Крим та Придністровському регіоні ” висвячена інформація з офіційних та не офіційних відкритих джерел щодо подій російсько-української війни у період з 22.11 - 30.11.2024 року. Інформаційні матеріали призначені для курсантів, студентів вищих морських навчальних закладів, військових і цивільних фахівців різного рівня.

ЗМІСТ

1.	Перелік скорочень та умовних позначень	4
2.	Огляд подій у світі, Військово-Морських Силах Збройних Сил України та басейнах Чорного, Азовського морях, річках Дунай, Дніпро.	6
3.	Інформаційні матеріали Генерального Штабу Збройних Сил України щодо хронології подій російсько-української війни, які відбуваються на Південних напрямках	11
4.	Інформаційні матеріали з офіційних та відкритих (неофіційних) джерел, що стосуються подій, які відбуваються у Військово-Морських Сил Збройних Сил України під час російсько-української війни	17
5.	Інформаційні матеріали Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України щодо подій російсько-української війни	43
6.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел про перебіг бойових дій на інших напрямках, що входять до зони відповідальності підрозділів Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України під час російсько-української війни	45
7.	Інформаційні матеріали Оперативного Командування «Південь» Збройних Сил України щодо подій російсько-української війни	48
8.	Інформаційні матеріали Командування Повітряних Сил «Південь» Збройних Сил України щодо подій російсько-української війни	55
9.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел щодо хронології подій російсько-української війни які відбуваються на Південних напрямках.	57
10.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел стосовно знищення Збройними Силами України військових об'єктів, особового складу армії рф на тимчасово окупований території АР Крим та Маріупіль	80
11.	Інформаційні матеріали від військовослужбовців Збройних Сил України про події, які відбувалися під час російсько-української війни на Південних напрямках	81
12.	Інформаційні матеріали від інституту вивчення війни стосовно подій які відбуваються на Південних напрямках.	87
13.	Інформаційні матеріали з офіційних джерел щодо хронології події російсько-української війни, які відбуваються в Запорізькій, Херсонській та Миколаївській області	103
14.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел щодо подій, які відбуваються під час російсько-української війни в Одеській, Миколаївській, Херсонській, Запорізькій, Донецькій області, АР Крим та Придністровському регіоні	111

1.ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочується
АКДВС	Автоматичний комплекс далекого візуального спостереження
АРЛК	Артиллерийский радиолокационный комплекс
АІС	Автоматична ідентифікаційна система
АМПУ	Адміністрація морських портів України
АРК	Автономна Республіка Крим
АКРР	Автоматизований комплекс радіорозвідки
БпЛА	Безпілотний літальний апарат
БАК	Безпілотний авіаційний комплекс
БТТЛБ	Багатоцільові транспортери-тягачі легки броньовані
БМД	Бойова машина десанту
БТР	Бронетранспортер
ББМ	Бойова броньована машина
БЕК	Безекіпажний корабель
ВВС	Важка вогнеметна система
ВМС	Військово-Морські Сили
ВПП	Всесвітня продовольча програма
вмф	військово-морський флот
ГУР	Головне управління розвідки
ЗРК	Зенітний ракетний комплекс
ЗРП	Заряд розмінування переносний
ЗСУ	Збройні Сили України
КДВС	Комплекс дальнього візуального спостереження
КШМ	Командно-штабна машина
КВТС	Комплекси відеотепловізійного спостереження
КСВ	Купольна станція відеоспостереження
КР	Крилата ракета
КТК	Каспійський трубопровідний консорціум
КПП	Корабель на повітряній подушці
МКЧХ	Міжнародний комітет Червоного Хреста
МТЛБ	Багатоцільовий транспортер-тягач легкий броньований
МРЛС	Мобільна радіолокаційна станція
МТЗ	Матеріально-технічні засоби
МРК	Малий ракетний корабель
НСКА	Наземні станції керування антенами
НАТО	Північноатлантичний альянс
НВАК	Народно-визвольна армія Китаю

ООН	Організація Об'єднаних Націй
ОВА	Обласна військова адміністрація
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОСК	Об'єднана суднобудівна корпорація
ПММ	Пально-мастильні матеріали
ПТРК	Протитанковий ракетний комплекс
ПТКР	Протитанкова керована ракета
ПЗРК	Переносний зенітно-ракетний комплекс
ПКР	Протикорабельна ракета
ППО	Протиповітряна оборона
ППББ	Польовий пункт боєпостачання боєприпасів
ПРРРБ	Пост радіолокаційної розвідки та радіолокаційної боротьби
РВА	Районна військова адміністрація
РЛС	Радіолокаційна станція
РЕБ	Радіоелектронної боротьби
РСЗВ	Реактивна система залпового вогню
РКРКС	Радіолокаційний комплекс розвідки й контролю стрільби
РНБО	Рада національної безпеки і оборони України
рф	російська федерація
САУ	Самохідна артилерійська установка
СДК	Середній десантний корабель
СНАР	Станція наземної артилерійської розвідки
СПГ	Станковий протитанковий гранатомет
СПП	Судно на повітряній подушці
ск	слідчий комітет
ТОТ	Тимчасово окуповані території
фсб	федеральна служба безпеки росії
чфрф	чорноморський флот російської федерації

2. ОГЛЯД ПОДІЙ У СВІТІ, ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛАХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА БАСЕЙНАХ ЧОРНОГО, АЗОВСЬКОГО МОРЯХ, РІЧКАХ ДУНАЙ, ДНІПРО.

Огляд визначних подій

22.11.2024 ЗС України перейдуть на корпусну систему управління. В Україні завершується розробка концепції реформування та реорганізації Збройних Сил України. Про це кореспонденту АрміяInform повідомило джерело у керівництві ЗСУ. Зокрема, може бути прийнято рішення про систему корпус — бригада. Співрозмовник зазначив, що в ЗСУ знають про проблеми в системі управління. Багато органів створені на тимчасовій основі. Далеко не всі люди, як приходять, знають можливості тих чи інших підрозділів. Зараз робота над концепцією реформування та реорганізації ЗСУ вже майже завершена. Періодично в соцмережах та ЗМІ пишуть що треба переходити на дивізійну систему управління. Але це потребує значних ресурсів. Тому зараз розглядається корпусна система з бригадами. Це також потребує ресурсу, але значно меншого, ніж для дивізійної системи.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/22/zsu-perejdut-na-korpusnu-systemu-upravlinnya/>

23.11.2024 Командувач ВМС ЗС України. Під керівництвом Головнокомандувача Збройних Сил України генерала Олександра Сирського взяв участь у зустрічі з делегацією Великої Британії на чолі з начальником штабу оборони адміралом Ентоні Радакіном. Обговорили посилення обороноздатності та розвиток військового співробітництва.

Фото з facebook ВМС ЗС України

Доповів про поточну ситуацію у зоні відповідальності, роботу Коаліції з розвитку морських спроможностей України та ключові потреби Військово-Морських Сил. Зокрема, розширення використання безпілотних систем та вдосконалення підходів, які

дозволяють ефективно нищити противника. Також подякував британським партнерам за незмінну підтримку та значний внесок у нашу боротьбу.

<https://www.facebook.com/navy.mil.gov.ua/>

23.11.2024 Уряд схвалив план реалізації Стратегії морської безпеки України, розроблений Міністерством оборони, повідомив очільник останнього Рустем Умеров. Він розповів про основні завдання цього плану. «Це важливий крок для посилення морської безпеки нашої держави. Документ має на меті забезпечити виконання завдань та цілей, визначених Стратегією, яка була схвалена РНБО та введена в дію указом президента», – запевнив Умеров. За словами міністра оборони, основними завданнями плану є: посилення спроможності сектору безпеки і оборони України, Військово-морських сил ЗСУ та Морської охорони Державної прикордонної служби для протидії агресії та реагування на інші загрози морській безпеці; деокупація тимчасово окупованих територій узбережжя, внутрішніх вод і континентального шельфу України; отримання компенсацій за втрати, завдані агресором, і відновлення морської та річкової інфраструктури, пошкодженої внаслідок війни. Президент Володимир Зеленський ще в липні цього року підписав указ про введення в дію рішення РНБО про Стратегію морської безпеки України. За його словами, ця нова стратегія реалізується разом із партнерами та враховує безпекові зміни та новації в Чорному морі. Повідомлялося, що мета Стратегії морської безпеки — зробити Україну морською державою. Колишній секретар Ради національної безпеки та оборони Олексій Данілов називав її «питанням подальшого виживання і розвитку».

<https://zn.ua/ukr/POLITICS/kabmin-skhvaliv-plan-realizatsiji-stratehiji-morskoji-bezpeki.html>

23.11.2024 Сьогодні, 23 листопада, в Одесі вшанували пам'ять жертв голодоморів в Україні. У заході взяли участь командувач ВМС ЗС України віце-адмірал Олексій Неїжпапа, керівництво міської та обласної влади, громадських організацій, духовенство та небайдужі жителі Одещини.

Фото з facebook ВМС ЗС України

Учасники хвилиною мовчання вшанували пам'ять мільйонів жертв голодоморів в Україні та поклали біля підніжжя пам'ятника квіти, запалені лампади та траурні композиції....

<https://www.facebook.com/navy.mil.gov.ua/>

28.11.2024 ІМО посилює технічну допомогу для роботи українського морського коридору. На 133-й сесії ІМО Україна закликала запровадити постійний моніторинг безпекової ситуації у Чорноморсько-Азовському регіоні. Про це розповів голова Адміністрації судноплавства Євгеній Ігнатенко. Позицію України підтримали Австралія, Канада, Республіка Корея, Норвегія, Сполучені Штати Америки, Японія, а також Іспанія від імені ЄС. Ба більше, Франція, Європейська Комісія та Сполучене Королівство оголосили про виділення сумарно 400 тис. євро до спеціального фонду технічної співпраці України та ІМО. Виступ російської делегації відмовилися підтримати всі члени Ради і спостерігачі, зокрема традиційні партнери держави-агресора. Підсумовуючи обговорення української позиції, Рада доручила Секретаріату розробити чіткий план технічного співробітництва з Україною. Регулярне інформування держав-членів Організації про стан безпеки у Чорному, Азовському морях і Керченській протоці – аналогічно моніторингу загроз торговельному судноплавству в Червоному морі й Аденській затоці – також стало головною вимогою. Довідка. Резолюція А.1183(33) ухвалена на 33-ій сесії Асамблеї ІМО у грудні 2023 року. У ній Організація високо оцінила створення спеціального морського коридору в Чорному морі та доручила провести аудит потреб для вдосконалення його роботи. Росія за підсумками засідання втратила право голосу в Раді ІМО.

<https://usm.media/imo-posilyuye-tehnicnu-dopomogu-dlya-roboti-ukrayinskogo-morskogo-koridoru/>

28.11.2024 Україна та Данія: спільні кроки до зміцнення військово-морської співпраці. У рамках візиту делегації представників промисловості Королівства Данія відбулася зустріч з українськими військовими моряками та фахівцями з кораблебудування. Як повідомив Командувач ВМС ЗС України віце-адмірал Олексій Неїжпапа, під час заходу обговорили ключові напрями співпраці, зокрема безпечне функціонування «зернового коридору», розмінування, захист портової інфраструктури та створення сучасного флоту. Олексій Неїжпапа подякував данській стороні за постійну підтримку та значну військову допомогу для зміцнення нашої обороноздатності.

Фото з facebook ВМС ЗС України

Окрім того, делегацію ознайомили з актуальною безпековою ситуацією на морі, включаючи загрози, які створює російський агресор. Також продемонстрували технічні можливості катерів, їхнє обладнання для патрулювання та ефективного виконання завдань. «Маємо спільне бачення щодо необхідності розвитку технологій та обміну досвідом. Дякую партнерам за роботу», – додав командувач ВМС.

<https://www.facebook.com/navy.mil.gov.ua/>

28.11.2024 Адміністрація морських портів України. Український коридор: 85 млн т вантажів. Український коридор продовжує демонструвати свою ефективність та надійність, навіть у надскладних умовах війни. Станом на сьогодні, завдяки його функціонуванню було транспортовано вже понад 85 млн т вантажів, із яких 56,7 млн т зернових успішно відправлено на експорт для забезпечення світової продовольчої безпеки. За час роботи коридору понад 3000 суден скористалися його можливостями, що є свідченням його стратегічної важливості для глобальної торгівлі. Попри постійні обстріли, повітряні тривоги та вимушені зупинки роботи, портовики продовжують виконувати свої завдання з максимальною віддачею. Їхня праця — це фундамент стабільності, який підтримує економіку України та забезпечує зв'язок зі світом. Кожна тонна вантажу — це ще один крок до спільної перемоги на економічному фронті та підтримки глобальної продовольчої стабільності.

https://www.facebook.com/100068914611988/posts/pfbid0jfd6ssqdmkskvnnaasjqcmfpau7ce3e4ejnlc5m_dvbmeivvu6eefjyyj8yrza5nmanl/?d=n

28.11.2024 Нідерланди передадуть Україні мінний тральник Маккум класу Алкмаар. Корабель офіційно вивели зі складу Королівських Військово-морських сил країни.

Мінний тральник Маккум (M857) класу Алкмаар

Зображення з відкритих джерел

Королівські Військово-морські сили Нідерландів офіційно вивели зі свого складу мінний тральник Maklum (M857) класу Alkmaar. Корабель пройде технічне обслуговування, після чого його передадуть Україні, повідомили у Міністерстві оборони Нідерландів, пише ЦТС. Тральник Maklum перебував у складі голландського флоту майже сорок років. За цей час він знешкодив понад 120 вибухонебезпечних об'єктів у Північному морі. Нідерланди передадуть Україні ще один мінний тральник - Vlaardingen (M863). Його списали з флоту навесні. Після технічного обслуговування та навчання українських екіпажів кораблі перейдуть до українських ВМС. Це має статися вже наступного року.

https://cfts.org.ua/news/2024/11/28/niderlandi_peredadut_ukrani_minniy_tralnik_maklum_klasu_alkmaar_81241

29.11.2024 Кулеба зустрівся з представницею Єврокомісії - говорили про портову інфраструктуру та Ukraine Facility. Віцепрем'єр-міністр з відновлення - міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба зустрівся з генеральним директором директорату Європейської комісії з питань мобільності та транспорту (DG MOVE) Магдою Копчинською. Про це віцепрем'єр-міністр повідомив у Телеграмі, передає Укрінформ. Наголошується, що основна увага в ході зустрічі була приділена розвитку та підтримці портової інфраструктури, українському експорту, збільшенню пропускної спроможності автомобільних пунктів пропуску, євроінтеграції та реалізації Ukraine Facility у сфері транспорту. «Важливі й спільні проекти, спрямовані на розвиток інфраструктури, зокрема у рамках програми Європейського Союзу «Механізм «Сполучення Європи» (CEF), які були схвалені Координаційним комітетом програми. Йдеться про розвиток залізничної мережі, пунктів пропуску, річкової інформаційної служби та відновлення аеронавігаційної системи - грант з боку Євросоюзу складатиме 52 млн євро», - додав Кулеба. Як повідомлялося, Україна та Європейська комісія розпочали прескринінг законодавства у сфері залізничного та автомобільного транспорту для його подальшої гармонізації з вимогами європейських директив.

<https://www.blackseanews.net/read/224807>

3.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ

Дата	Час	Події які відбуваються на Гуляйпільському, Оріхівському та Придніпровському напрямку
22.11.2024	08.00	Тисяча третя доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. На Оріхівському напрямку ворожі підрозділи один раз намагались просунутись в районі П'ятихаток. На Придніпровському напрямку наші воїни п'ять разів відбивали атаки російських загарбників на позиції українського війська.
22.11.2024	16.00	Від початку доби на фронті відбулося 118 бойових зіткнень. Найбільша активність окупантів спостерігається на Покровському, Курахівському та Времівському напрямках. Наші захисники зупиняють ворога, тримають рубежі та руйнують плани росіян. На Придніпровському напрямку наші захисники відбили три штурми ворога. Авіаудару зазнало Козацьке. Українські війська виснажують ворога вздовж усієї лінії бойового зіткнення та у тилу.
22.11.2024	22.00	Сили оборони спрямовують зусилля на зрив виконання російськими загарбниками планів наступу та виснаження їхнього бойового потенціалу. На Оріхівському напрямку підрозділи наших військ відбили одну атаку противника в напрямку Кам'янського. По Малій Токмачці ворог завдав авіаудару КАБами. На Придніпровському напрямку чотири ворожі штурми зазнали невдачі. Ворог бив НАРами по Козацькому. Сьогодні відзначимо українських воїнів зі 128-ї окремої гірсько-штурмової Закарпатської бригади, 406-тої окремої артилерійської бригади ім. генерала-хорунжого Олексія Алмазова, 38-ої окремої бригади морської піхоти, 68-ої окремої єгерської бригади імені Олекси Довбуша, 425-го окремого штурмового батальйону, які стійко стримують навалу переважаючих сил противника на східному фронті.
23.11.2024	08.00	Тисяча четверта доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Ситуація на фронті залишається складною. Противник, використовуючи свою перевагу в живій силі та техніці, безупинно атакує наші позиції. Українські захисники стійко стримують натиск окупантів, завдають ворогу значних втрат. На Оріхівському напрямку

		окупаційні війська один раз безуспішно штурмували позиції Сил оборони в районі Кам'янського. На Придніпровському напрямку ворог чотири рази без успіху атакував позиції наших оборонців. Наші воїни завдають окупаційним військам відчутних втрат в живій силі, техніці та активно підбивають наступальний потенціал ворога у тилу.
23.11.2024	16.00	Зпочатку доби загальна кількість бойових зіткнень вздовж усієї лінії фронту зросла до 125. Окупанти продовжують застосовувати авіацію, зокрема КАБи, та здійснювати атаки на всіх напрямках сходу та півдня нашої країни, особливо активно на Покровському та Курахівському напрямках. Сили оборони тримають рубежі та вживають усі необхідні заходи для недопущення прориву оборони. На Оріхівському та Гуляйпільському напрямках ворог активних дій не проводив. На Придніпровському напрямку наші оборонці відбили три атаки противника.
23.11.2024	22.00	Сили оборони продовжують мужньо тримати оборону України. На Гуляйпільському напрямку ворог активних дій не проводив. Населені пункти Темирівка та Зелене Поле на Оріхівському напрямку зазнали бомбардувань шістьма керованими авіаційними бомбами. На Придніпровському напрямку наші воїни п'ять разів відбивали атаки російських загартників на позиції українського війська. Сьогодні слід відзначити воїнів 28 окремої механізованої бригади імені лицарів Зимового походу, 92 окремої штурмової бригади імені кошового отамана Івана Сірка, 13 бригади оперативного призначення НГУ "Хартія", 65-ї окремої механізованої бригади а також 124-ї окремої бригади територіальної оборони, які в надзвичайно складних умовах стримують атаки переважаючих сил противника, завдають йому непоправних втрат.
24.11.2024	08.00	Тисяча п'ята доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. На Гуляйпільському та Оріхівському напрямках минулої доби ворог штурмових дій не проводив. П'ять разів без успіху війська загартників намагалися витіснити підрозділи Сил оборони зі займаних позицій на Придніпровському напрямку. Наші воїни завдають окупаційним військам відчутних втрат у живій силі, техніці та активно підбивають наступальний потенціал ворога у тилу.
24.11.2024	16.00	Сили оборони України стримують наступ російських окупантів та вживають необхідних заходів для недопущення просування противника в глиб української території. На Придніпровському

		напрямку противник один раз безрезультатно намагався атакувати позиції українських підрозділів.
24.11.2024	22.00	Українські захисники продовжують рішуче давати відсіч спробам противника просунути в глибину нашої території, завдаючи йому вогневого ураження. На Придніпровському напрямку війська загарбників здійснили чотири безрезультативні спроби витіснити підрозділи Сил оборони із займаних позицій. Зазнали втрат та відступили. Ворог вдарив по Миколаївці некерованими ракетами. Сьогодні варто відзначити воїнів 124-ї окремої бригади територіальної оборони, які ефективно нищать ворога, завдаючи йому вагомих втрат у живій силі та техніці.
25.11.2024	08.00	Тисяча шоста доба широкомасштабної збройної агресії рф проти України. Ситуація на фронті залишається складною. Противник, використовуючи свою перевагу в живій силі та техніці, атакує наші позиції. Українські захисники стійко стримують натиск окупантів і завдають ворогу максимальних втрат. На Придніпровському напрямку чотири безрезультатні спроби витіснити підрозділи Сил оборони із займаних позицій для загарбників закінчилися нічим. Наші воїни завдають окупаційним військам відчутних втрат в живій силі, техніці та активно підривають наступальний потенціал ворога у тилу.
25.11.2024	16.00	російські загарбники продовжують штурмувати позиції українських захисників. На Оріхівському напрямку ворог двічі намагався штурмувати наші позиції в районі Новоандріївки. На Придніпровському напрямку українські воїни відбили дві ворожі атаки, противник завдав авіаудару НАРами по Ольгівці.
25.11.2024	22.00	Українські воїни продовжують рішуче давати відсіч спробам противника просунути в глибину нашої території. На Оріхівському напрямку ворог двічі штурмував наші позиції в районі Новоандріївки. На Придніпровському напрямку три атаки окупантів зазнали невдачі. Сили оборони стримують натиск російських загарбників. Сьогодні варто відзначити воїнів 28-ої окремої механізованої бригади імені лицарів Зимового походу, 100-ої окремої механізованої бригади, 14-ої бригади оперативного призначення імені Івана Богуна, 425-го окремого штурмового батальйону, 118-ої окремої механізованої бригади, 126-ї окремої бригади Сил територіальної оборони, які мужньо тримають позиції, вміло відбивають ворожі атаки, завдають загарбникам відчутних втрат.

26.11.2024	08.00	Тисяча сьома доба широкомасштабної збройної агресії рф проти України. Ситуація на фронті залишається складною. Противник, використовуючи свою перевагу в живій силі та техніці, безупинно атакує наші позиції. Українські захисники стійко стримують натиск окупантів і завдають ворогу максимальних втрат. На Оріхівському напрямку минулої доби ворог двічі атакував позиції наших оборонців поблизу Новоандріївки. Три рази безрезультатно загарбники намагалися витіснити підрозділи Сил оборони із займаних позицій на Придніпровському напрямку. Наші воїни завдають окупаційним військам відчутних втрат в живій силі, техніці та активно підривають наступальний потенціал ворога у тилу.
26.11.2024	16.00	Окупанти продовжують застосовувати авіацію, зокрема КАБ, та здійснювати атаки майже на всіх напрямках сходу та півдня нашої країни, особливо активно на Покровському та Курахівському напрямках. Сили оборони тримають рубежі та вживають необхідних заходів для недопущення прориву оборони. На Гуляйпільському напрямку ворог активних дій не проводив. На Оріхівському напрямку загарбники активно застосовували авіацію по районах населених пунктів Мала Токмачка, Темирівка та Павлівка, загалом скинули десять керованих авіаційних бомб. На Придніпровському напрямку наші захисники відбили дві атаки ворога.
26.11.2024	22.00	Сили оборони продовжують захищати Україну. На Гуляйпільському напрямку ворог активних дій не проводив. На Оріхівському напрямку загарбники активно застосовували авіацію по районах населених пунктів Мала Токмачка, Темирівка та Павлівка, загалом скинули десять керованих авіаційних бомб. На Придніпровському напрямку наші воїни п'ять разів відбивали атаки російських загарбників на позиції українського війська. Противник успіху не мав. Сьогодні слід відзначити воїнів 60-ї окремої механізованої Інгулецької бригади, 71-ї окремої єгерської бригади, 12-ї бригади спеціального призначення Національної гвардії України "Азов", 141-ї окремої піхотної бригади, а також 126-ої окремої бригади територіальної оборони, які в надзвичайно складних умовах стримують атаки переважаючих сил противника, завдають йому непоправних втрат.
27.11.2024	08.00	Тисяча восьма доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. На Гуляйпільському та Оріхівському напрямках загарбники наступальних дій не проводили, проте активно застосовували авіацію.

		На Придніпровському напрямку російські загарбники атакували наші позиції п'ять разів. Отримали жорстку відсіч та зазнали втрат. Наші воїни завдають окупаційним військам відчутних втрат в живій силі, техніці та активно підривають наступальний потенціал ворога у тилу.
27.11.2024	16.00	Ситуація на фронті залишається складною та напруженою. Ворог, попри значні втрати, які завдають йому наші захисники, продовжує спроби прорвати оборону українських військ. На Придніпровському напрямку противник тричі безрезультатно намагався вибити українських воїнів із займаних позицій. На Сіверському, Гуляйпільському та Оріхівському напрямках окупанти продовжують завдавати обстрілів по позиціях наших військ та цивільній інфраструктурі.
27.11.2024	22.00	На Придніпровському напрямку противник не полишає спроб вибити наші підрозділи із займаних позицій, де протягом доби ним було здійснено шість невдалих штурмів позицій українських воїнів. Сьогодні за ефективну та професійну бойову роботу слід відзначити воїнів 38-ї окремої бригади морської піхоти, 100-ї окремої механізованої бригади, 14-ї бригади оперативного призначення імені Івана Богуна Національної гвардії України та 126-ї окремої бригади Сил територіальної оборони, які ефективно знищують ворога, завдають йому значних втрат в живій силі та техніці.
28.11.2024	08.00	Тисяча дев'ята доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. На Придніпровському напрямку російські загарбники атакували наші позиції шість разів. Отримали жорстку відсіч та зазнали втрат. Наші воїни завдають окупаційним військам відчутних втрат в живій силі, техніці і активно підривають наступальний потенціал ворога у тилу.
28.11.2024	16.00	Противник не припиняє спроб просуватися в глибину території України, Сили оборони стримують загарбників, завдаючи їм значних втрат. На Оріхівському та Гуляйпільському напрямках ворог активних дій не проводив. На Придніпровському напрямку окупанти здійснили два марні штурми позицій українських підрозділів.
28.11.2024	22.00	Сили оборони України продовжують стримувати натиск окупаційних військ. На Оріхівському та Гуляйпільському напрямках ворог активних дій не проводив. На Придніпровському напрямку ворог здійснив три безрезультатні

		штурми позицій українських підрозділів. Сьогодні за ефективну бойову роботу відзначаємо воїнів 28 окремої гірсько-штурмової Закарпатської бригади, 124-ї окремої бригади територіальної оборони, 37-ї окремої бригади морської піхоти, 100-ї окремої механізованої бригади, 71-ї окремої егерської бригади, які ефективно знищують ворога, завдають йому непоправних втрат в живій силі та техніці.
29.11.2024	08.00	Тисяча десята доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. На Оріхівському та Гуляйпільському напрямках ворог активних дій не проводив, проте завдав ракетного удару трьома крилатими ракетами в районі населеного пункту Новоолександрівка. На Придніпровському напрямку окупанти здійснили чотири безрезультатні наступальні дії.
29.11.2024	16.00	Противник не припиняє спроб просуватися в глибину території України, Сили оборони стримують загарбників, завдаючи їм значних втрат. На Гуляйпільському напрямку ворог застосовує штурмову авіацію, бив некерованими авіаційними ракетами по району населеного пункту Гуляйполе. На Придніпровському напрямку ворог здійснив одну безуспішну спробу штурму позицій українських підрозділів.
29.11.2024	22.00	Сили оборони України продовжують стримувати натиск окупаційних військ. На Придніпровському напрямку ворог здійснив три безрезультатні спроби штурму позицій українських підрозділів. Сьогодні за ефективну бойову роботу відзначаємо воїнів 68-ї окремої егерської бригади імені Олекси Довбуша, 92-ї окремої штурмової бригади імені кошового отамана Івана Сірка та 71-ї окремої егерської бригади ДШВ.
30.11.2024	08.00	Тисяча одинадцята доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. На Придніпровському напрямку російські загарбники атакували наші позиції п'ять разів. Отримали жорстку відсіч, зазнали втрат. Сили оборони України завдають окупаційним військам відчутних втрат в живій силі, техніці і активно підривають наступальний потенціал ворога у тилу.
30.11.2024	16.00	Ситуація на лінії бойового зіткнення залишається напруженою. Українські захисники продовжують активно протидіяти російському агресору, завдаючи йому втрат у живій силі та техніці. На Сіверському, Оріхівському, Гуляйпільському та Придніпровському напрямках на даний час доби ворог активних дій не проводив.

30.11.2024	22.00	За сьогодні противник завдав по території України два ракетних удари двома ракетами, використав для ураження 503 дрони-камікадзе. Здійснив понад три тисячі обстрілів позицій наших військ і населених пунктів. На Придніпровському напрямку Сили оборони відбили три штурми противника. На Сіверському, Оріхівському та Гуляйпільському напрямках сьогодні ворог активних дій не проводив. Сьогодні за ефективну та професійну бойову роботу слід відзначити воїнів 65-ї окремої механізованої бригади, 126-ї окремої бригади територіальної оборони, 38-ї окремої бригади морської піхоти, 68-ї окремої єгерської бригади імені Олекси Довбуша та 14-ї бригади оперативного призначення імені Івана Богуна, які ефективно знищують ворога, завдають йому втрат у живій силі та техніці.
------------	-------	---

<https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua>

4.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ОФІЦІЙНИХ ТА ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ПОДІЙ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ У ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Хід бойових дій

22.11.2024 У Севастополі вибухнула морська міна. У районі Стрілецької бухти в тимчасово окупованому Севастополі через шторм вибухнула морська міна. Інформацію про це оприлюднив Telegram-канал «Кримський вітер». За даними джерела, вибух міни в районі Стрілецької бухти Севастополя стався о 15:00 за київським часом. Наслідки вибуху наразі не уточнюються. Раніше у Криму було оголошено штормове попередження на 21–23 листопада через погіршення погодних умов. Негода, за прогнозами, супроводжуватиметься сильними вітрами та хвилями, що збільшує ризик активації мін, які росіяни самі ж встановили в морі.

<https://usm.media/u-sevastopoli-vibuhnula-morska-mina/>

22.11.2024 росіяни бояться, що ЗСУ форсуватимуть Дніпро — виставили свій «северний флот». На південному напрямку ворог зосередив «війська трьох величезних угруповань». Про це заявив речник Сил оборони Півдня полковник Владислав Волошин 24 листопада. «Зокрема, на заході, в районі Тендрівської і Кінбурнської коси, стоять представники «северного флота рф», і вони, до речі, зараз збільшують кількість груп для того, щоб обороняти і знищувати, у випадку чого, наш десант, який намагатиметься форсувати ці коси. Росіяни бояться, що ми там форсуватимемо Дніпро, висадимося і вдаримо на їхній лівий фланг», — розповів Владислав Волошин. Далі, за його словами, стоять угруповання «южного воєнного округу» — три загальновійськових армії. Потім — представники східного військового округу, дві загальновійськові армії. «Крім того, тут знаходяться і представники вдв — близько семи бригад і полків. Тому угруповання

доволі серйозне, постійно проводить ротаційні заходи підрозділів, які беруть участь у штурмах. Крім того, вони постійно підвозять поповнення, щоб зокрема, поповнювати втрати. Чи перекидають якісь нові?.. Великих угруповань не перекидають, деякі підрозділи, наприклад, штурмовий чи операторів дронів, перекидають. У нас є інформація, що з Донеччини перекинули один із невеликих підрозділів для того, щоб посилити свої штурми», — резюмував речник.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/24/rosiyany-boyatsya-shho-zsu-forsuvatymut-dnipro-vystavyly-svij-syevyernyj-flot/>

25.11.2024 Військові моряки знищили «шахед». Сьогодні вночі під час повітряної атаки російських окупантів на Київську область, силами та засобами Військово-Морських Сил Збройних Сил України було збито ворожий дрон-камікадзе "SHAHED-136".

 Військово-Морські Сили

**ПІДРОЗДІЛИ
ВМС ЗС УКРАЇНИ
ЗНИЩИЛИ**

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

25.11.2024 Морський бомбомет у степах України — на Донеччині знищили рідкісну ворожу установку залпового вогню. Бійці 5 штурмової Київської бригади вразили російський бомбомет РБУ-6000 «Смерч-2» на Краматорському напрямку.

Скріншот відео

Відео влучання було оприлюднене 25 листопада на каналі бригади. РБУ-6000 «Смерч 2» був розроблений ще в радянські часи й призначався для знищення підводних човнів та атакуючих торпед ворога. Через те, що на Донбасі нічого не відомо про українські підводні човни, то можна вважати, що застосування такої специфічної зброї є ознакою певної кризи озброєнь у ворога.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/25/morskyj-bombomet-u-stepah-ukrayiny-na-donechchyni-znyshhyly-ridkisnu-vorozhu-ustanovku-zalпового-vognyu/>

28.11.2024 Росія запустила з кораблів ракети «калібр» з касетною частиною, — Зеленський. Вночі росія запустила по Україні майже 30 крилатих ракет морського базування «калібр». Вони були оснащені касетними боеприпасами. Росіяни запустили по Україні близько 100 ударних дронів та понад 90 ракет різних типів, повідомив президент України Володимир Зеленський. Ціллю ворога були енергетичні об'єкти. У кількох областях зафіксували удари ракетами морського базування «калібр» із касетними боеприпасами й саме по цивільній інфраструктурі. «Ці касетні частини значно ускладнюють нашим рятувальникам та енергетикам ліквідацію наслідків удару, і це дуже підла ескалація російської терористичної тактики», — зазначив президент. У Повітряних Силах ЗСУ заявили, що радіотехнічні війська в ніч на 28 листопада виявили 188 засобів повітряного нападу. Серед них — 57 крилатих ракет Х-101 та 28 крилатих ракет «калібр». Останні запускалися з акваторії Чорного моря. Військові звітували, що збити вдалося, зокрема, 76 крилатих ракет Х-101/«калібр».

<https://usm.media/rosiya-zapustila-z-korabliv-raketi-kalibr-z-kasetnoyu-chastinoyu-zelenskij/>

29.11.2024 Ворог боїться висадки десанту на Кінбурнську косу: росіяни укріплюють узбережжя окупованої Миколаївщини. Окупанти укріплюють окуповану Кінбурнську косу для того, щоб не допустити висадки українського десанту. Про це в ефірі телемарафону «Єдині новини» розповів полковник Владислав Волошин, речник Сил оборони Півдня. За словами Владислава Волошина, росіяни перебазували дивізіон річкових катерів із Севастополя для оборони Кінбурнської, а також і Тендрівської коси. «Зараз ці катери беруть участь у тому, щоб не дати нашим силам висадитись на цих косах, зайняти там плацдарми. Тому що ворог розуміє важливість саме цих позицій», — зазначив Владислав Волошин.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/28/vorog-boyitsya-desantu-na-kinburnsku-kosu-rosiyany-ukriplyuyut-uzberezhzhya-okupovanoyi-mykolayivshhyny/>

29.11.2024 Військові моряки знищили «шахед». Сьогодні вночі під час повітряної атаки російських окупантів на півдні України силами та засобами Військово-Морських Сил Збройних Сил України було збито ворожий дрон-камікадзе "SHANED-136".

ВІЙСЬКОВІ МОРЯКИ ЗНИЩИЛИ

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

29.11.2024 У порту Туапсе уражено корабель – соцмережі. У порту Туапсе уражено корабель – соцмережі.

Великий десантний корабель петро моргунов

Фото: Вікіпедія

Telegram-канал Кримський вітер зазначає, що на одному з причалів фіксується задимлення; можливою ціллю могло стати судно. Задимлення після вибухів в ніч проти 29 листопада спостерігається в порту російського Туапсе. В результаті атаки міг бути уражений великий десантний корабель рф, повідомляє моніторинговий Telegram-канал Кримський вітер. У мережі публікували кадри порту туапсе краснодарського краю. На фото помітно, що на одному з причалів фіксується задимлення. Telegram-канал зазначає, що причал обладнаний кранами для завантаження цивільних суден. Однак 20 листопада супутникові знімки SantinelHub зафіксували, що там пришвартувався судно довжиною 135 метрів, що могло бути великим десантним кораблем. "Це відповідає класу російських військових кораблів вдк пр. 11711 іван грєн. Такий вдк у Чорному морі сьогодні один - петро моргунов зі складу північного флоту росії", - мовиться в повідомленні. петро моргунов у лютому 2022 року прибув для посилення чорноморського флоту росії. Раніше майже постійно базувався в порту новоросійська. петро моргунов - один з найновіших кораблів, який увійшов в склад військово-морських сил росії у січні 2020 року. Раніше

ми вже писали, що місто туапсе краснодарського краю росії у ніч проти п'ятниці, 29 листопада, зазнало атаки БПЛА, внаслідок якої спалахнула пожежа.

<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4736160-u-portu-tuapse-urazhenno-korabel-sotsmerezhi>

30.11.2024 Дагестан вдруге атакували дрони: росіяни закривали аеропорт у Махачкалі. У російській республіці дагестан 30 листопада заявили про атаку дронів на каспійськ, у Махачкалі закривали аеропорт. Глава республіки дагестан рф сергій меліков заявив про нібито чергову безрезультативну атаку безпілотною по об'єктах у каспійську. За його словами, руйнувань і жертв немає. Водночас російські ЗМІ пишуть, що після атаки БПЛА тимчасово припиняв роботу аеропорт Махачкалі. Там оголошували план «килим». Керівник Центру протидії дезінформації при РНБО Андрій Коваленко нагадав, що відстань від України до каспійська – понад 1000 км. – Зазначу, що порт у каспійську слугує важливою базою для російської каспійської флотилії та різних військових підрозділів зс рф. Крім того, він розташований уздовж маршрутів, що використовуються Іраном для постачання зброї до росії, – додав він. За даними джерел, 6 листопада у порту Каспійська дрони ГУР уперше вразили російські кораблі.

<https://flot2017.com/dahestan-vdruhe-atakuvaly-drony-rosiiany-zakryvaly-aeroport-u-makhachkali/>

Характеристика морської обстановки

22.11.2024 Станом на 06:00 в Чорному морі 28 ворожих кораблів, з яких 6 є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 23 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі 2 ворожі кораблі, з яких 1 є носієм крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 16 ракет. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 1 судно, яке продовжило рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря – 2 судна, з них 0 рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

23.11.2024 Станом на 06:00 в Чорному морі 20 ворожих кораблів, з яких 6 є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 23 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі 2 ворожі кораблі, з яких 1 є носієм крилатих ракет "Калібр" загальним залпом до 16 ракет. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 0 суден; до Азовського моря – 6 суден з них 0 рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

24.11.2024 Станом на 06:00 в Чорному морі 6 ворожих кораблів, з яких 3 є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 6 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі кораблі відсутні. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 4 судна, з них 1 продовжило рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря – 5 суден, з них 3 рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

25.11.2024 Станом на 06:00 в Чорному морі 2 ворожі кораблі, з яких 1 є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 4 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі кораблі відсутні. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 6 суден, з них 1 продовжило рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря – 5 суден, з них 4 рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

26.11.2024 Станом на 06:00 в Чорному морі 2 ворожі кораблі, з яких 1 є носієм крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 4 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі ворожі кораблі відсутні. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 0 суден; до Азовського моря – 1 судно, яке рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

27.11.2024 Станом на 06:00 в Чорному морі 1 ворожий корабель, який є носієм крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 4 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі ворожі кораблі відсутні. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 12 суден, з них 5 продовжили рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря – 5 суден, з них 1 рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

28.11.2024 Станом на 06:00 в Чорному морі 14 ворожих кораблів, з яких - 4 є носіями крилатих ракет "калібр", загальним залпом до 22 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі ворожі кораблі відсутні. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 5 суден, з них 3 продовжили рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря – 7 суден, з них 2 рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

28.11.2024 Катери ВМС України отримали «сліпучий камуфляж». На українські бойові катери нанесли «сліпучий камуфляж», щоб приховати їх від візуального

спостереження ворогом. Фотографії показали українські Військово-морські сили. Новий камуфляж отримали малі броньовані артилерійські катери (МБАК) та патрульні катери класу Island. Командування флоту вирішило при фарбуванні використовувати ліврею «dazzle camouflaje» («сліпучий камуфляж»). «Сліпучий камуфляж» — яскрава деформаційна схема камуфляжу, мета якої — ускладнити оцінку форми, а, відповідно, курсу та швидкості корабля.

Український малий броньований артилерійський катер (МБАК) у лівреї «dazzle camouflaje» («сліпучий камуфляж»). 2024 рік. Україна

Фото: ВМС ЗСУ

Різні форми, ракурси та кольори мають на меті заплутати ворожий флот, ускладнюючи для нього спочатку ідентифікацію, а згодом вводячи плутанину в обчислення швидкості та напрямку цілі. Минулого століття це робилося насамперед проти підводних човнів, які могли ввести неточні дані через камуфляж та невлучно запуснути торпеду. Першим масово використовувати корабельний камуфляж почало Британське адміралтейство під час Першої світової війни. При цьому нещодавно у Великій Британії один із кораблів River II флоту також пофарбували у ліврею «dazzle camouflaje». Українські малі броньовані артилерійські катери застосовуються для патрулювання, ескортування і виконання інших завдань у прибережних водах.

Український патрульний катер класу Island у лівреї «dazzle camouflaje» («сліпучий камуфляж»). 2024 рік. Україна.

Фото: ВМС ЗСУ

Зі свого боку, патрульні катери класу Island також призначені для патрулювання та пошуково-рятувальних операцій. Українські Військово-морські сили отримали ці патрульні катери від Сполучених Штатів. У 2023 році повідомлялося, що компанія SAFE Boats придбає озброєння для катерів класу Island українського флоту.

<https://mil.in.ua/uk/news/katery-vms-ukrayiny-otrymaly-slipuchyj-kamuflyazh/>

29.11.2024 Станом на 06:00 в Чорному морі 3 ворожі кораблі, які є носіями крилатих ракет "калібр" загальним залпом до 16 ракет; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі ворожі кораблі відсутні. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 6 суден, з них 4 продовжили рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря – 9 суден, жодне з них не рухалось з протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

ВМС ЗС України

29.11.2024 росіяни незаконно перевалили в порту Маріуполя 300 тис. т вантажів за січень-жовтень 2024 року. Щодо номенклатури вантажів, то в основному це сільгосппродукція, вкрадена в українських аграріїв. В порту тимчасово окупованого Маріуполя за січень-жовтень 2024 року оброблено близько 300 тис. т вантажів. Як пише ЦТС, відповідну інформацію поширили представники так званого мінтрансу ДНР. Заявлено, що 2023 рік був завершений на позначці 150 тис. т перевалки, а на сьогодні ця цифра з початку року становить 300 тис. т. Щодо номенклатури вантажів, то в основному це сільгосппродукція, вкрадена в українських аграріїв, будматеріали, сипучі вантажі, які відвантажуються до портів Азовського басейну, а також до портів Чорноморського узбережжя.

<https://cfts.org.ua/news/2024/11/28/rosiyani-nezakonno-perevalili-v-portu-mariupolya-300-tis-tonn-v-antazhiv-u-2024-rotsi-81249>

30.11.2024 Станом на 06:00 в Чорному морі 2 ворожі кораблі, які є носіями крилатих ракет "калібр"; в Азовському морі ворожі кораблі відсутні; в Середземному морі ворожі кораблі відсутні. За добу в інтересах рф прохід Керченською протокою здійснили: до Чорного моря – 3 судна, жодне з них не продовжили рух у напрямку протоки Босфор; до Азовського моря – 11 суден, з них 7 рухалось з протоки Босфор. рф продовжує

порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації.

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

Додатки

1. Українські розвідники опанували мистецтво керування бойовими катерами. Спецпризначенці ГУР МОУ успішно завершили навчання у «Школі шкіперів» — проєкті, спрямованому на підготовку військових до керування швидкісними бойовими катерами та кораблями. Про це інформує Головне управління розвідки Міністерства оборони України. «Школа шкіперів» є частиною мілітарної ініціативи «Сталевий фронт», заснованої компанією «Метінвест». У межах першого набору навчання пройшли 30 військових, зокрема розвідники ГУР МО. Програма курсу передбачала 30 годин теоретичних занять та понад 50 годин практики. Курсанти освоювали навички радіозв'язку, навігації, маневрування у складних умовах, протидії дронам, евакуації поранених та буксирування суден. Близько 10 годин кожен учасник провів за штурвалом катера як головний шкіпер-капітан. Навчання здійснювалося під керівництвом іноземних інструкторів, а програма була адаптована до потреб українських військових. «Цей курс дозволив за короткий час підготувати кваліфікованих шкіперів, здатних виконувати складні завдання в Чорному морі. Ми сподіваємося на подальший розвиток цієї ініціативи», — зазначив один із випускників курсу. Компанія «Метінвест» вже інвестувала 200 мільйонів гривень у розвиток морської програми, що включає підготовку шкіперів, придбання швидкісних катерів і кораблів. У жовтні 2024 року спецпризначенці ГУР МО отримали від «Сталевого фронту» броньовані десантно-штурмові кораблі шведського виробництва Combat Boat-90. Представник «Сталевого фронту» Олександр Водовіз наголосив, що ініціатива отримала позитивні відгуки, і робота над програмою буде продовжена для зміцнення морської безпеки України.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/22/ukrayinski-rozvidnyky-opanuvaly-mystecztvo-keruvannya-bojovymy-kateramy/>

2. РФ відправила корвет для спостереження за судном КНР, яке пошкодило кабелі в балтійському морі.

Корвет проекту 20380 "меркурій", Санкт-Петербург, 2023 рік.

Фото з відкритих джерел

росія відправила військовий корабель у протоку Каттегат між Данією та Швецією, щоб спостерігати за китайським судном, яке пошкодило кабелі. У фінському виданні Helsingin Sanomat розповіли, що росіяни відправили для цього корвет «меркурій». На думку експертів, опитаних газетою, військовий корабель прибув, щоб спостерігати за ситуацією з китайським вантажним судном Yi Peng 3. Yi Peng 3 підозрюють у пошкодженні кабелів в Балтійському морі. Helsingin Sanomat підтвердила місцезнаходження військового корабля за допомогою експертного джерела, яке використовує засоби радіорозвідки. «Можливо, йому наказано залишитися і спостерігати за обстановкою. Або просто продемонструвати силу, що було б типовою поведінкою для росії», – розповіли у виданні. Військово-морські сили Данії ввечері 19 листопада затримали китайське суховантажне судно Yi Peng 3, яке підозрюється в пошкодженні двох телекомунікаційних кабелів у Балтійському морі. Китайське судно випливало з російського порту Усть-Луга. Також Швеція вивчає причетність китайського судна до обриву обох кабелів. Суховантажне судно Yi Peng 3 знаходилося в районі пошкодження обох кабелів приблизно в той час, коли сталися обидва інциденти. Представник китайської компанії Ningbo Yipeng Shipping, якій належить це судно, повідомив, що «уряд попросив компанію співпрацювати зі слідством».

Судно Yi Peng 3.

Фото з відкритих джерел

Yi Peng 3 вийшов із російського порту 11 листопада. Повідомлялося, що капітаном судна є росіянин Олександр Стеченцев. Він підтвердив The Insider, що був на кораблі під час його відходу з Усть-Луґи, але як лоцман. Стеченцев заявив, що вивів корабель із порту 15 листопада і одразу повернувся назад на іншому кораблі, і під час обривів кабелів його не було серед екіпажу.

<https://mil.in.ua/uk/news/rf-vidpravyla-korvet-dlya-sposterezhennya-za-sudnom-knr-yake-poshkodylo-kabeli-v-baltiyskomu-mori/>

3. Пошкодження кабелів у Балтійському морі: до підозрюваного китайського судна підходили військові кораблі кількох країн.

Судно Yi Peng 3

Фото: REUTERS/Yoruk Isik

До китайського судна, яке вважають причетним до пошкодження підводних кабелів зв'язку у Балтійському морі, підходило ще декілька військових кораблів з інших країн. Про це повідомляє фінська газета Helsingin Sanomat. Одні з останніх знімків вказують на те, що у протоці Каттегат між Данією та Швецією, де стоїть китайський корабель, були військові судна ще кількох країн. Зокрема, один з них — німецький корабель берегової охорони Bad Dübener Heide довжиною близько 86 метрів, а інший — данський фрегат Hvidbjørnen довжиною близько 112 метрів. Як повідомила шведська газета Expressen, берегова охорона цієї країни також стежила за китайським судном. Також у тому районі помітили російський ракетний корвет меркурій. Проте його місця досі залишається «загадкою». На російському корветі немає так званого маяка стеження, тому його пересування не можна відстежувати за допомогою морських програм, додало видання. Defence24 повідомило, що Військово-морські сили Данії затримали китайський суховантаж Yi Peng 3, який підозрюють у пошкодженні телекомунікаційних кабелів у Балтійському морі. Раніше таблоїд Bild повідомляв, що китайським судном міг керувати громадянин Росії. До розслідування інциденту вже долучилася німецька федеральна поліція. Вона співпрацює з колегами з Фінляндії та Швеції.

<https://nv.ua/ukr/world/countries/diversiya-u-baltiyskomu-mori-do-kitayskogo-sudna-pidhodili-viyskovyi-korabli-kilkoh-krajin-50468850.html>

4. У ГУР розповіли про тактику застосування ударних морських дронів Magura V5. Командир спецпідрозділу ГУР МО України Group 13 розповів про тактику застосування ударних морських дронів Magura V5 та розкрив невідомі раніше деталі операцій зі знищення військових кораблів держави-агресора росії. Про це повідомили в ГУР МОУ. «Це вже факт, це вже відбулося: Україна домінує в Чорному морі над російською федерацією, — сказав розвідник. Він описав деякі елементи тактики застосування бойових «Магур». «Перший дрон — це, знаєте, такий «хуліган». Йому неважливо де зачепити — він має просто зав'язати бійку», — пояснив Тринадцятий. Розвідник нагадав, що після знищення низки ворожих кораблів чорноморський флот держави-агресора росії залишається паралізованим, хоча продовжує споживати великі грошові ресурси. «Те, що російський флот паралізований, це добре. Але він існує. Нам треба його дістати. І ми працюємо в цьому напрямку. Це постійна гра, як шахи. Ситуація змінюється. Технології надзвичайно швидко змінюються», — заявив командир спецпідрозділу ГУР. Як повідомляла АрміяInform, українська Magura визнана найефективнішим морським ударним безпілотником: за час широкомасштабного вторгнення росії за допомогою цієї зброї війни ГУР МО України успішно уразили 18 російських кораблів, 9 з яких повністю знищили.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/24/u-gur-rozpovily-pro-taktyku-zastosuvannya-udarnyh-morskyh-droniv-magura-v5/>

5. Британія спише 5 кораблів через економічні проблеми. Міністерство оборони Британії виводить зі складу флоту п'ять кораблів через нестачу коштів для їх утримання та ремонту. Про це стало відомо під час виступу міністра оборони Сполученого Королівства Джона Хілі. За словами міністра, списання п'яти кораблів для збереження бюджетних коштів є раціональним кроком на тлі обмеженого військового бюджету, через що деякі напрямки недофінансовані. До списку кораблів, які підлягають списанню, увійшли: фрегат HMS Northumberland, два універсальні десантні кораблі типу Albion (HMS Albion та HMS Bulwark), а також два танкери Королівського допоміжного флоту — RFA Wave Ruler і RFA Wave Knight.

Фрегат HMS Northumberland (F238)

Фото з мережі

Універсальний десантний корабель HMS Albion та HMS Bulwark

Фото: Royal Navy

Списання кораблів пов'язане передусім з економічними труднощами та нестачею екіпажів. Більшість кораблів на сьогодні не мають команд, а деякі з них підлягають утилізації через відсутність своєчасного ремонту в минулому. Міністр оборони Джон Хілі зазначив, що цей крок дозволить заощадити понад 500 мільйонів фунтів, які планують спрямувати на перспективніші проекти, зокрема будівництво нових надводних кораблів. Варто зауважити, що всі п'ять кораблів нині перебувають у не боєготовому стані, а їхні екіпажі були розформовані, тому повернення цих суден до складу Королівського флоту неможливе. Фрегат HMS Northumberland, представник проекту Type 23, був побудований у 1991–1992 роках і увійшов до складу флоту в 1994 році. Його утилізацію вирішено провести завчасно через серйозні пошкодження, зокрема повне руйнування кіля внаслідок корозії.

RFA Wave Ruler та RFA Wave Knight

Фото: Допоміжний флот Сполученого Королівства

Ремонт корабля потребував би значних фінансових витрат, які не передбачені у бюджеті, тому HMS Northumberland готують до утилізації. Списання двох універсальних десантних кораблів типу Albion зумовлене відсутністю екіпажів, які могли б забезпечувати їх функціонування та підтримувати готовність до розгортання. Наразі обидва судна перебувають у резерві, але, за відсутності покупців, ймовірно, будуть утилізовані. За неофіційними даними, бразильський флот розглядає можливість

придбання HMS Bulwark. Однак, корабель вже понад три роки перебуває на тривалому ремонті, що може вплинути на завершення угоди. Своєю чергою, HMS Albion перебуває у значно гіршому технічному стані, що робить його продаж малоімовірним. Незабаром очікується рішення щодо його утилізації. Що стосується танкерів RFA Wave Ruler та RFA Wave Knight, представників Королівського допоміжного флоту, їхнє списання пов'язане виключно з нестачею екіпажів. Обидва судна будуть виставлені на продаж. За словами Міністерства оборони, танкери перебувають у доброму технічному стані завдяки належному обслуговуванню протягом короткого періоду служби.

<https://mil.in.ua/uk/news/brytaniya-spyshe-5-korabliv-cherez-ekonomichni-problemy/>

6. Закриття Туреччиною проток Босфор і Дарданелли відповідно до конвенції Монтре від початку широкомасштабного вторгнення росії в Україну завадило агресору використовувати свою перевагу на морі для захоплення Одеси, Миколаєва та інших територій. Про це в інтерв'ю Укрінформу сказав посол України в Туреччині Василь Боднар. “Одним із ключових етапів оборони України стало закриття Туреччиною проток Босфор і Дарданелли. Одну «маскву» ми потопили, а ще два російські крейсери чекали у Середземному морі. І те, що Туреччина закрила протоки, вважаю, не дало змоги росії використовувати свою перевагу на морі для захоплення Одеси, Миколаєва та інших територій, які, за планами маскви, мали бути окуповані внаслідок операцій з моря”, - зазначив Боднар. Дипломат також нагадав про те, що Туреччина стала серйозним транспортним хабом для України. “Раніше, коли кораблі з вантажами для України зупинялися в турецьких портах, нормативна база не дозволяла заїзду українських перевізників для транспортування цих вантажів. Нині триває транспортний безвіз. Без жодних ліцензій та дозволів наші компанії перевозять з турецьких та інших портів через територію Туреччини вкрай потрібні Україні вантажі”, - поінформував Боднар.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3930600-zakritta-tureccinou-protok-zavadilo-rosii-zahopiti-odesu-ta-mikolaiv-posol.html>

7. Британія ввела санкції проти 30 тінювих танкерів рф. російські танкери, що потрапили під нові санкції Британії, протягом останнього року транспортували нафти та нафтопродуктів на мільярди фунтів стерлінгів. Уряд Великої Британії запровадив чергові санкції проти 30 суден так званого тінювого флоту росії. Про це повідомляє «Укрінформ». Зазначається, що це найбільший пакет санкцій, спрямований на обмеження діяльності флоту Російської Федерації. Під санкції також потрапили страхові компанії, що забезпечували роботу цих суден. За інформацією уряду, половина із зазначених танкерів лише за рік перевезли нафти та палива, зокрема бензину, на суму понад 4,3 млрд доларів. Введені обмеження мають на меті ще більше ускладнити фінансування Кремлем війни в Україні. Загальна кількість танкерів, які підпали під британські санкції, тепер становить 73 одиниці.

<https://usm.media/brytaniya-wvela-sankciji-proty-30-tiniovyx-tankeriw-rf/>

8. НАТО: нове програмне забезпечення та кораблі стежитимуть за підводною інфраструктурою. Підводні трубопроводи та кабелі передачі контролюватимуть за допомогою нового програмного забезпечення. Патрулі протимінних кораблів також відіграватимуть більшу роль у захисті установок, було оголошено в Туреку на конференції Командування ВМС НАТО MARCOM. Для посилення захисту розробляється нове програмне забезпечення, яке аналізує дані з автоматичної системи

зв'язку (AIS) на морському транспорті, супутникові зображення та сигнали від датчиків на інфраструктурі, - сказав норвезький командир Пал Братбак з Морського центру безпеки критичної підводної інфраструктури. CUI, підрозділ, створений НАТО в травні. Першу версію програмного забезпечення, розробленого Центром морських досліджень і експериментів НАТО CMRE в Італії, заплановано на грудень. Командувач також підкреслив, що CUI працює недовго, і «необхідна підтримка окремих союзників по НАТО», щоб визначити тисячі кілометрів трубопроводів і кабельних установок, які мають критичне значення для країн. Завдання Центру, пояснив Братбак, також полягає в налагодженні співпраці з приватними компаніями для більш ефективного захисту інфраструктури. Як наголошується, підводні труби та кабелі в Балтійському морі розташовані в середньому на глибині кількох десятків метрів і легше пошкоджуються, тоді як, наприклад, у Середземному морі установки проходять на глибині понад кілометр. Військові заявили, що посилене та більш визначене спостереження за ключовими районами, в тому числі за допомогою патрулів мінників, оснащених роботами та датчиками для підводних робіт, має служити стримуючим фактором для потенційних диверсантів. Конференція в Турку, організована на борту німецького мінного корабля FGS Weilheim, за даними ВМС Фінляндії, не була пов'язана з нещодавніми подіями в Балтійському морі, тобто перерізанням кабелів зв'язку між Фінляндією та Німеччиною, а також Литвою та Швецією, що було оголошено у понеділок. У той же час фінські ЗМІ наголошують, що кабелі були пошкоджені, коли в північній частині Балтійського моря почалися великі маневри Freezing Winds 24. Близько 30 військових кораблів НАТО, а також інші підрозділи, в тому числі військово-повітряні сили і сухопутні і прибережні війська з різних країн, загалом у них беруть участь приблизно 4000 осіб. військовослужбовці.

<https://www.gospodarkamorska.pl/nato-nowe-oprogramowanie-i-okrety-beda-monitorowac-podwodna-infrastruktura-81846>

9. Берегова охорона Фінляндії направила патрульний корабель для дослідження місця пошкодження кабелю в Балтійському морі. Про це повідомила офіційна сторінка берегової охорони у мережі «X».

Патрульний корабель OPV Turva наразі перебуває у південній частині Балтійського моря на місці пошкодження кабелю C-Lion

Фото з мережі

Екіпаж корабля спільно з поліцією Фінляндії проводить підводні дослідження для визначення характеру пошкоджень та встановлення причин розриву. Фінські військові експерти зазначають, що пошкодження кабелю є серйозним викликом для берегової охорони та флоту Фінляндії. Ці структури наразі змушені забезпечувати супроводження цивільних суден, які проходять над стратегічно важливими кабелями, зокрема тими, що використовуються розвідкою та Міністерством оборони. Нагадаємо, телекомунікаційний кабель був пошкоджений у понеділок, 18 листопада 2024 року, після проходження над ним китайського вантажного судна Yi Peng 3. Окрім Фінляндії та Німеччини, про пошкодження підводного кабелю також повідомили Швеція та Литва. Наразі китайське вантажне судно затримано кораблем Королівського ВМФ Данії для проведення допиту екіпажу, а також детального ознайомлення з їхнім курсом і діями у районі телекомунікаційних кабелів.

Корабель берегової охорони OPV Turva та патрульний корабель німецької поліції Bamberg на місці розриву кабелю

Фото: Берегова охорона Фінляндії

Окрім фінських підрозділів берегової охорони та поліції на місці знаходиться патрульний корабель німецької поліції Bamberg, який приєднався до фінської сторони для проведення розслідування. Раніше «Мілітарний» повідомляв, що росія відправила військовий корабель у протоку Каттегат між Данією та Швецією, щоб спостерігати за китайським судном, яке пошкодило кабелі. На думку військових фахівців, корвет «меркурій» прибув в зазначене місце, щоб спостерігати за ситуацією з китайським вантажним судном Yi Peng 3. Yi Peng 3 вийшов із російського порту 11 листопада. Повідомлялося, що капітаном судна є росіянин Олександр Стеченцев. Він підтвердив The Insider, що був на кораблі під час його відходу з Усть-Лути, але як лоцман.

<https://mil.in.ua/uk/news/finlyandiya-vidpravyla-korabel-dlya-doslidzhennya-mistsya-poshkodzhennya-kabelyu-na-baltiyyi/>

10. Artline Films знімає документальний фільм про Чорне море: важливий погляд для України. Французька кінокомпанія Artline Films, відома своїми потужними документальними проектами, разом із France Télévisions розпочала роботу над новим фільмом Black Sea: Fight for Might. Під режисурою Бенуа Лабурда, цей фільм стане глибоким дослідженням геополітичної та стратегічної ролі Чорного моря у сучасному світі. У центрі уваги документального фільму – алегорія шахової партії, де Чорне море є

дошкою для складних геополітичних стратегій. Цей регіон – ключ до глобальної продовольчої безпеки, адже саме через Чорне море проходять основні шляхи експорту українського зерна, від якого залежить стабільність постачання продуктів у багатьох країнах світу. У фільмі підкреслено роль України як ключового гравця, а також висвітлено наслідки агресії росії, яка використовує цей регіон для блокади та загострення глобальної продовольчої кризи. Особливе місце у фільмі займає позиція стратегічно важливого для України підприємства – ДП "Адміністрація морських портів України. Її озвучив заступник Голови підприємства Дмитро Барінов, акцентуючи на викликах, які постали перед українськими портами, та їхній критичній ролі у забезпеченні експорту зернових і стабільності регіону. Завдяки цьому унікальному внеску фільм передасть реальну картину боротьби України за збереження статусу ключового експортера продовольства навіть в умовах війни.

<https://www.facebook.com/uspa.gov.ua/posts/pfbid0AUTxcsNghMujmWro8RLB4nMMUWTou1EV3VSUX2M8omi17Fk4Bmbbd5kyZ9sDT1Zjl>

11. «Найбільший пакет санкцій» Великої Британії виявився «декоративним» і навряд чи вплине на потік кровавої нафти з росії – Клименко. Нещодавно уряд Великої Британії заявив про запровадження «найбільшого пакета санкцій» проти 30 танкерів так званого «тіньового флоту» росії. «Оскільки половина суден, проти яких сьогодні запроваджено санкції, лише за останній рік перевезли нафти і нафтопродуктів, таких як бензин, на суму понад 4,3 млрд доларів, це найбільший пакет санкцій Великої Британії у своєму роді», – пояснили в уряді країни. Але «найбільший пакет санкцій» виявився «декоративним» і навряд чи вплине на потік кровавої нафти з росії, повідомляє Андрій Клименко, керівник Моніторингової групи Інституту Чорноморських стратегічних досліджень та головний редактор порталу BlackSeaNews, на своїй сторінці у Facebook. «Велика Британія запровадила санкційний пакет щодо трьох десятків суден "тіньового флоту" росії. Але це декоративні дії замість глобальних рішень. І це викликає саркастичну посмішку. Річ у тім, що ці санкції передбачають заборону суднам, які перевозять російську нафту, заходити в її порти. Але вони туди й так не заходили і не збираються. Також росіянам заборонили користуватися послугами британських страхових компаній. Але вони й зараз користуються послугами страхових компаній росії, а ще Індії й Китаю, тобто тих країн, які не підтримують режим антиросійських санкцій. Ще один момент - треба розуміти, що насправді ніякого "тіньового флоту", тобто невидимого для інших країн, не існує. Це придумали наші американські друзі, які побоювалися, що світові ціни на нафту підуть у гору, і у них зросте ціна на бензин та дизпаливо. Зручний і загадковий штамп з "тіньовим флотом" підхопили світові ЗМІ і вона обросла неправдивими деталями. Зокрема, що "тіньовий флот" ніхто не бачить, бо нібито ці судна відключають передавачі AIS. Це брехня. Вони справді проводять маніпуляції з передавачами AIS, але в будь-яких міжнародних протоках, зокрема Босфор, Суецький канал, а також Каттегат, Скагеррак, Великий і Малий Бельт, які з'єднують Балтійське море з Атлантичним океаном, в протоці Ла-Манш ніхто не пропустить жодне судно з вимкненим передавачем AIS. Тому всі їх чудово бачать. Тож для мене не важливі добрі жести від керівництва Великої Британії, як і від США - адже бачу, як, наприклад, щомісяця 100-105 танкерів з Балтійського моря йдуть, як і йшли. Як вони возили російську нафту, так і возять. Як росія отримувала за неї гроші, так і отримує...

Зображення з marine traffic

І ніякого зменшення цього потоку через санкції щодо танкерів не спостерігається. Треба розуміти, що сьогодні продаж нафти є для росії основним джерелом фінансування війни. Це найбільша частка іноземної валюти, яку рф отримує від Індії, Китаю, Сінгапуру, Малайзії і африканських країн. За цю валюту росія купує все, що їй потрібно - від мікросхем до оптичних приладів. Це такий собі Perpetuum mobile фінансування війни. І саме його треба зупинити, бо інакше війна не зупиниться ніколи. Для того, щоб обмеження були не імітацією, а дієвим механізмом проти росії, перед нашими друзями, союзниками і партнерами треба ставити питання щодо радикального оновлення світової санкційної політики. І тут необхідно виходити з того, що міжнародне морське право, вільна торгівля, свобода транзиту - це все поняття з мирного часу. А на період війни в Європі, яку рф веде проти України, необхідно частково зупинити окремі норми морського права і міжнародного права в цілому. Зараз необхідний жорстокий реалізм. Що потрібно зробити, щоб зупинити морську нафту? - заборонити росії користування протоками. Це питання неодноразово ставилось, в тому числі місяць тому, коли президент України зустрічався в Рейк'явіку, зокрема, з керівництвом уряду Данії. В резолюції того саміту зазначалося, що треба не дозволити "тіньовому флоту" росії возити нафту, бо за кошти, виручені з її продажу, росія фінансує війну в Україні. І це правда. А що далі? Заява, що будуть діяти з дотриманням норм міжнародного морського права? Але це не працює. Як виглядає, наприклад, потік російської морської сировини нафти? Приблизно 60% йде з російських портів на Балтійському морі, а це приблизно 10-12 мільйонів тонн на місяць. 20% такої нафти йде з портів Чорного моря і ще 20% - з портів Далекого Сходу і Півночі. Виходячи з цієї статистики, саме в Балтійському морі треба вживати заходів для припинення цього потоку. І надія, що з чим можна щось зробити - вона є, оскільки це море, крім Росії, контролюється країнами-нашими друзями - членами ЄС та/або членами НАТО. А протока Ла-Манш контролюється Великою Британією і Францією. Ну, побоюєтесь ви одразу перекрити все? - Так є близько 30% танкерів, які внесені до "чорних списках" міжнародних меморандумів портового контролю (Паризького, Токійського - у зв'язку з проблемами технічного стану). Скажіть, що ви забороняєте тим танкерам користуватися протокою задля запобігання аварій. І тоді вони вимушені будуть оминати Велику Британію, що займе чимало додаткових днів і транзит для росії буде дорожчим. Треба більше креативу і все вийде. Я впевнений, що так і буде.

Але питання - коли. А поки танкери з кривавою нафтою йдуть. І заробляють криваві долари, рупії і юані...»

<https://www.blackseanews.net/read/224708>

12. Окрім постійних ракетно-дронових атак, артилерійських обстрілів та бомбардувань КАБами країною-агресором, від яких щоденно потерпає мирне населення України, небезпека чатує і з морських глибин та поверхні. Саме про морські міни, які становлять суттєву загрозу як корабельно-катерному складу сил оборони України, так і цивільному судноплавству, а також можуть перетворити на трагедію звичайний відпочинок на узбережжі, ведуча Юлія Чалик говорила з флагманським мінером Військово-Морських Сил Збройних Сил України капітаном 1 рангу Віталієм Спірідоновим.

капітан 1 рангу В. Спірідонов

Скріншот відео

Я вас вітаю у нас. Для початку розкажіть будь ласка які міни існують на які можна натрапити у морі та на морському узбережжі в морі. На узбережжя може натрапити на повний спектр мінного озброєння для розуміння вони бувають морські тобто ті які призначені для ураження кораблів, бувають інженерні міни - ті які призначені для ураження бойової техніки, особового складу, на узбережжя може натрапити і на ті і на інші. Тому що морські міни незважаючи на те, що ставляться десь далеко від узбережжя, наприклад якщо це якірна міна під дією погодних умов вона відривається від якоря, або бувають спеціальні диверсійні міни міни, котрі виставляються на поверхню моря і дрейфують з метою створити мінну небезпеку. І рано чи пізно їх виносить на узбережжя, якщо вони не самоліквідуються і також на них можна натрапити. На цьому театрі воєнних дій, в акваторії Чорного моря і на узбережжі, які до неї прилягають, під час попередніх двох світових воїн було виставлено дуже багато мінних загороджень. Ця війна не виключення. І ті Мінні загородження, які були виставлені в акваторії Чорного моря - вони також про себе нагадують і іноді особливо в складних погодних умовах час від часу з'являються дрейфуючі міни. Іноді вони використовуються з метою ведення інформаційної війни - щоб нас звинуватити в тому, що ми створюємо небезпеку для цивільного

судноплавства, наприклад міни які виявлені в Босфорі. Для того щоб дістатися від району, який контрольований Україною до Босфору, то та міна повинна мати як мінімум двигун. А які міни от найчастіше до нас потрапляють і які найчастіше ви знешкоджуєте? Зокрема це якірна контактна міна типу «ЯМ», якірні міни типу «КПМ» - це протидесантні міни морські, і інженерна міна типу «ЯРМ» це є річкова міна їх особливо багато після прориву гідроелектростанції виносить до нас море на узбережжя і вона до річці найбільш небезпечна. То наприклад контактна міна - для того щоб вона спрацювала і для того щоб вона вибухнула необхідне певне зусилля і не завжди зусилля дорослої людини, достатньо для того щоб викликати її спрацювання. От міна «ЯРМ» - зокрема вона має зусилля спрацювання десь в районі 1 кг, тобто при досить несильному поштовху або при контакті /наприклад якщо її взяти руками необережно перенести, або при хвилюванні моря коли її штовхає хвилею/ вона може вибухнути. З іншого боку чим вона є небезпечною. Вона дуже схожа на побутові предмети, навіть люди, які з дитинства наприклад дивляться фільми про Другу світову війну, тобто вони бачать якусь кулеподібний предмет з якимись там рожками і розуміють, що певно це морська міна. Міна «ЯРМ» не схожа на таку міну вона схожа на предмет побуту, на звичайний газовий балон, особливо коли вона обростає ракушкою або водоростями, і якщо цей предмет взяти в руку то є висока ймовірність того що воно може вибухнути. Краще за все мати правило - що нічого не чіпай, все що незрозуміло – не чіпай.

Розкажіть будь ласка як проходить процес розмінування або знешкодження таких мін.

Це дуже сильно залежить від місця, умов і обставин при яких виявлена ця міна. Наприклад якщо міна виявлена якимось судном і вона знаходиться в дрейфі то споряджається зазвичай швидкохідний катер з підривною командою, яка убиває в район виявлення міни, здійснюється пошук і потім знищення підривною командою. Якщо умови обстановки не дозволяють знищити її, наприклад підривною командою, то ця міна може бути розстріляна. Або якщо вона, наприклад близько до берега, як у нас один випадок був - вона майже зайшла в яхтклуб, це у нас тут в районі Лонжерону, то представники нашого підрозділу навіть буксирували цю міну подалі в море і ті тільки там вже її знищували. Якщо це міна виявлена на березі - то знов-таки ж залежить від умов виявлення, якщо погода спокійна, міна лежить на березі, нікуди її хвилею не несе, немає небезпеки її самопідриву - то можнавилучити з неї запальний пристрій і вивезти вже в безпечне місце і там її знищити. Якщо такої можливості немає то міна розстрілюється стрілецькою зброєю. У випадку якщо є небезпека для особового складу, немає можливості, наприкладвилучити з води, тобто під час погоди штормової її катає хвилею по узбережжю і є висока ймовірність того що вона перекинеться і відповідно сама вибухне.

Корабельно-катерному складу, який проводить патрулювання нашого узбережжя, ставиться завдання з пошуку мін?

Звісно кожний вихід кожної одиниці – це є в тому числі і завдання протимінного спостереження і у випадку якщо вони знаходять щось підозріле - вони його перевіряють, оглядають або вони знищують його самостійно, якщо дозволяють умови обстановки або вони викликають вже той підрозділ який конкретно займається знищенням мін в тих випадках, наприклад коли неможливо просто розстріляти в морі з кулемета.

Отже де ж навчають таких вузьких спеціалістів?

Спеціалістів мінно-торпедного напрямку навчають в усіх навчальних закладах Військово-Морських сил України, в залежності від рівня, особовий склад навчається в навчальному центрі, офіцери навчаються в нашому інституті військово-морських сил і в

залежності від їх залученості, в залежності від посади їм даються дається певний об'єм знань. Ті питання які ми зараз обговорюємо - це не є основне призначення спеціаліста мінно-торпедної спеціальності, це один із додаткових напрямків який їм доводиться виконувати. Просто воно більш часто попадає в медіа сферу, тому що хтось знайшов десь міну, там показав, виклав в телеграм канали і відповідно люди це бачать, або навіть просто виходячи на берег моря знаходять що-небудь.

От якраз про знаходять що-небудь... Таки хочу Вас попросити звернутись до населення і проінструктувати як себе убезпечити, та що потрібно робити, якщо все ж таки знайшли щось підозріле.

Перш за все що необхідно робити або точніше що не потрібно робити це, наприклад, як якщо є якісь покажчики, якісь знаки там де прохід-проїзд заборонено, там наприклад міни, заміновано - туди ходити не потрібно, тому що уже мали місце нещасні випадки, коли люди ігнорували ці знаки і заплатили за це, на жаль, своїм життям. Інший момент, якщо наприклад, оскільки міну або будь-який вибуховий предмет може викинути будь-де. При виявленні якогось будь-якого незрозумілого предмету, який може бути схожий на вибуховий пристрій, на міну, на частину чого-небудь: перш за все не торкатися не чіпати в будь-якому випадку; по-друге сповістити відповідні служби після чого дочекатися представників або національної поліції або ДСНС, або військових, які приїдуть. Показати що, де, або передати інформацію, щоб вони могли це знайти і відповідно не заважати подальшим діям.

Я вам дуже дякую за вашу бойову роботу і що знайшли час та прийшли до нас.

Нагадую, сьогодні гостем нашої студії був флагманський мінер ВМС ЗС України капітан 1 рангу Віталій Спірідонов. Якщо ж ви побачили підозрілий предмет ні в якому разі не торкайтесь його. І зверніться до відповідних служб.

<https://www.youtube.com/watch?v=hxqijTOd4v4&t=15s>

13. «Нетипова операція ГУР»: розвідники евакуювали 15 котів з острова Зміїний. Українські розвідники провели нетипову операцію з острова Зміїний - евакуювали 15 котів. Їх перевезли до одного з найбільших притулків для тварин в Україні. Про це інформує пресслужба Головного управління розвідки МО України. "Наближення зимових морозів ускладнює безтурботне життя численних котів і кошенят, які мешкають на острові Зміїний. Тож бійці "Спецпідрозділу Тимура" ГУР, які здійснювали патрулювання, вирішили зробити важливу справу - евакуювали 15 тварин з острова на "велику землю", - розповіли розвідники. Зазначається, що операція з порятунку відбулася за підтримки фонду MacPaw Foundation. Після цього котиків привезли до одного з найбільших притулків для тварин в Україні "Сіріус". "Після адаптації врятованих зі славетного Зміїного котів кожен охочий матиме можливість прихистити одного з них та оформити опіку в притулку "Сіріус", який безпосередньо займається адопцією", - зазначили у ГУР. Воїни Сил безпеки і оборони України та українські благодійні фонди не вперше рятують тварин під час війни. Так, під час бойової операції на Харківщині цьогоріч військовослужбовці 92-ї ОШБр виявили у зруйнованому будинку замкнених у клітці голодних совенят. Птахів врятували та передали під опіку начальникові ГУР МО України Кирилу Буданову. Наприкінці вересня заповідник великих котів Великої Британії успішно евакуював ще трьох левиць з України, яких на

початку року врятувала від незаконного розведення київська служба порятунку диких тварин.

https://ukrrain.com/netipova_operaciya_gur-rozvidniki_evakuyovali_15_kotiv_z_ostrova_zmiinij.html

14. З'явився доказ причетності китайського судна до пошкодження кабелів у Балтійському морі. Китайський балкер Yі Peng 3 підозрюється у пошкодженні підводного кабелю в Балтійському морі через перекручений якір. У суботу, 17 листопада, китайський балкер Yі Peng 3, який відправився з Санкт-Петербурга, викликав підозру в навмисному пошкодженні підводних кабелів у Балтійському морі. Про це пише Maritime Executive. Як повідомляє датське громадське радіо DR, під час маневрування судно продемонструвало незвичну зміну курсу та швидкості поблизу місця інциденту. Згідно з даними відстеження, Yі Peng 3 знаходився у районі пошкоджених кабелів саме у той час, коли сталася аварія. Після цього, балкер рухався до Великого Бельта, однак незабаром змінив курс і став на якір у протоці Каттегат. Данські патрульні кораблі стежили за судном, але не повідомили про його затримання. Поряд з ними у спостереженні за Yі Peng 3 брали участь кораблі Німеччини та Швеції. Один з інспекторів поліції Пер Енгстром зауважив, що наявні дані не достатньо вагомі для затримання судна. Проте, експерти звернули увагу на пошкоджений лівий якір корабля, фотографії якого отримав DR. На знімках видно, що якір значно перекручений, що може вказувати на те, що він застряг на морському дні. Торік інше китайське судно Polar Bear також потрапило під підозру через пошкодження підводного кабелю. Попри відсутність однозначних доказів, непрямі дані змусили слідчих розглядати сценарій навмисного пошкодження підводної інфраструктури. Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус заявив, що «навіть чи можна вірити у випадковий характер пошкоджень кабелів». Він зазначив, що це може бути «гібридна операція чи навіть диверсія», хоч конкретний винуватець ще не визначений. Уряди країн Балтії також припускають, що інцидент з Yі Peng 3 може бути частиною спланованої акції.

<https://usm.media/zjavywsia-dokaz-pryczetnocy-kytajsjkoho-sudna-do-poszkodzsennia-kabeliw-w-baltijsjkomu-mori/>

15. Китайське судно, що йшло з Росії, тягнуло якір 160 км, обірвавши кабелі в Балтійському морі. Поліція Швеції розглядає справу з підозрою на диверсію. Шведська поліція розслідує інцидент з обривом підводних кабелів у Балтійському морі як можливу диверсію, до якої причетний екіпаж китайського судна Yі Peng 3, яке тягнуло якір по дну понад 160 км. Як пише ЦТС, про це повідомляє Економічна правда з посиланням на The Wall Street Journal. Нагадаємо, китайське судно йшло з російського порту Усть-Луга. Упродовж маршруту його якір перерізав два кабелі зв'язку: спершу між Швецією та Литвою, а згодом між Німеччиною та Фінляндією. Затримання китайського балкера відбулося в територіальних водах Данії. Судно було затримане патрульним кораблем ВМС Данії P525.

Патрульний корабель ВМС Данії P525

Скріншот відео

Слідчі вважають, що капітан судна, громадянин КНР, міг діяти за вказівкою російських спецслужб. Російський моряк, який входить до екіпажу, поки що не був допитаний. Власник судна, китайська компанія Ningbo Yipeng Shipping, співпрацює зі слідством, але наразі утримується від коментарів. Європейські розвідслужби виключають причетність китайського уряду до диверсії, але припускають, що за атакою стоїть російська сторона. Балкер наразі охороняють військові кораблі Данії, Німеччини та Швеції, але згідно з міжнародним морським правом, вони не можуть змусити його зайти до порту країни НАТО. Тривають переговори з власником судна щодо отримання доступу до екіпажу та його допиту. Раніше американські телекомунікаційні компанії отримали попередження про те, що підводні кабелі в Тихому океані можуть бути вразливими перед втручанням з боку китайських ремонтних суден. Нагадаємо, що рік тому внаслідок імовірної диверсії було пошкоджено газопровід Balticconnector, що пролягає по дну Балтійського моря між Естонією і Фінляндією. Пошкодження отримав і підводний кабель зв'язку, прокладений поруч. Тоді один з українських експертів зазначив, що НАТО слід відмовитись від практики ухиляння публічної ідентифікації російського авторства диверсій, оскільки це лише заохочує росію до подальших подібних дій. "Росія здійснила означену диверсію задля зондажу реакції НАТО, ЄС, національних компетентних органів, а також вивчення їх поведінки та заходів, які будуть вживатися... Очевидно, що цим інцидентом дії росії не обмежаться, далі може бути Північне море та Північна Атлантика, а також Середземне море. За певних обставин і Чорне море в частині румунської газової інфраструктури на шельфі", - спрогнозував він.

https://cfts.org.ua/news/2024/11/28/kitayske_sudno_scho_yshlo_z_rosi_tyagnulo_yakir_160_km_obir_vavshi_kabeli_v_baltiyskomu_mori_81247

16. Обидва підводних кабелі, пошкоджені китайським судном на Балтиці, відновлені. Кабелі забезпечують зв'язок між Фінляндією і Німеччиною та Швецією і Литвою. Підводні кабелі зв'язку між Фінляндією та Німеччиною, а також між Литвою та Швецією, що проходять по дну Балтійського моря та були пошкоджені в листопаді, знову введені в дію. Про це пише ЦТС з посиланням на Інтерфакс. "Обрив підводного кабелю

Сіпіа усунений. Прямє підводне кабельне сполучення між Фінляндією та Німеччиною знову працює", - повідомила фінська компанія Сіпіа, яка займається будівництвом оптоволоконних з'єднань. Ремонтні в шведських водах, на схід від Еланду, були завершені напередодні. "Зараз кабель працює на повну потужність", - йдеться у повідомленні. Нагадаємо, що поліція Швеції розслідує інцидент з обривом кабелів як можливу диверсію, до якої причетний екіпаж китайського судна Yі Peng 3, яке тягнуло якір по дну понад 160 км. Судно йшло з російського порту Усть-Луґа. Слідчі вважають, що капітан судна, громадянин КНР, міг діяти за вказівкою російських спецслужб.

https://cfts.org.ua/news/2024/11/29/obidva_pidvodnikh_kabeli_poshkodzheni_kitayskim_sudnom_na_baltitsi_vidnovleni_81262

17. Голова МІ-6: За «приголомшливо безрозсудними» диверсіями в Європі стоїть рф. росія проводить "приголомшливо безрозсудну кампанію" саботажу в Європі, а також посилює брязкання ядерною зброєю, щоб відлякати інші країни від підтримки України. Про це заявив у п'ятницю глава секретної розвідувальної служби Британії, відомої як МІ-6, Річард Мур, повідомляє Європейська правда з посиланням на Reuters. Річард Мур заявив у п'ятницю в Парижі, що якщо господарю Кремля Владіміру Хуйлу вдасться перетворити Україну на васальну державу, він не зупиниться на досягнутому. "Наша безпека – британська, французька, європейська і трансатлантична – буде під загрозою, – сказав він. "Нещодавно ми розкрили приголомшливо безрозсудну кампанію російського саботажу в Європі в той час, як Хуйло і його поплічники вдаються до ядерного брязкання шаблею, щоб посіяти страх щодо наслідків допомоги Україні", – зазначив Мур. Він сказав, що ціна підтримки України добре відома, але додав: "Ціна відмови від неї буде незрівнянно вищою. Якщо Хуйло досягне успіху, Китай зважить наслідки, Північна Корея підбадьориться, а Іран стане ще більш небезпечним". Мур приєднався до інших представників західних розвідок, які попередили про посилення російських диверсійних дій. НАТО і західні спецслужби заявили, що росія стоїть за зростаючою кількістю ворожих дій в євроатлантичному регіоні, починаючи від постійних кібератак і закінчуючи пов'язаними з масквою підпалами – все це росія заперечує. Нагадаємо, керівник спеціального штабу з питань України при Міністерстві оборони Німеччини Крістіан Фройдінґ вважає, що Німеччина зараз є головною ціллю гібридних атак росії у зв'язку з її провідною роллю у підтримці України. А генеральний інспектор збройних сил Німеччини Карстен Броєр заявив, що катастрофа вантажного літака DHL в Литві могла бути своєрідним тестом для росії, щоб дослідити слабкі місця країн Заходу.

<https://www.blackseanews.net/read/224818>

Висновки

1. ЗСУ перейдуть на корпусну систему управління.
2. Уряд схвалив план реалізації Стратегії морської безпеки України, розроблений Міністерством оборони.
3. ІМО посилює технічну допомогу для роботи українського морського коридору.
4. Військово-морські сили досягли повної інтеграції «Армії+» у свій документообіг.
5. Український коридор продовжує демонструвати свою ефективність та надійність, навіть у надскладних умовах війни, завдяки його функціонуванню було

транспортовано вже понад 85 млн т вантажів, із яких 56,7 млн т зернових успішно відправлено на експорт для забезпечення світової продовольчої безпеки.

6. Нідерланди передадуть Україні мінний тральник Maklum класу Alkmaar.
7. Катери ВМС України отримали “сліпучий камуфляж”.
8. Окупанти укріплюють окуповану Кінбурнську косу для того, щоб не допустити висадки українського десанту.

5.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ КОМАНДУВАННЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

22.11.2024 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації.Протягом доби, 22 листопада, морські піхотинці знищили:171 російського військового (вбитими та пораненими); 2 танки; 4 одиниці автомобільної техніки; міномет; БПЛА “Орлан”; БПЛА “Zala”; БПЛА “Supercam”; польове сховище з боєприпасами.Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 98 FPV дронів.

23.11.2024 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації.Протягом доби, 23 листопада, морські піхотинці знищили: 137 російських військових(вбитими та пораненими) ; 1 одиницю автомобільної техніки. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 44 FPV дрони.

24.11.2024 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації.За уточненими даними у період з 18.11.2024 по 24.11.2024, морські піхотинці знищили: 1062 російських військових (вбитими та пораненими); 20 одиниць автомобільної техніки; 4 танки; міномет; 3 ББМ; 2 човни; 8 БПЛА оперативно-тактичного рівня; ударний БПЛА;польове сховище з боєприпасами.Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 700 FPV дронів.

25.11.2024 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 25 листопада, морські піхотинці знищили: 178 російських військових(вбитими та пораненими);1 одиницю автомобільної техніки; БПЛА “Мерлін”; БПЛА “Supercam”; ударний БПЛА “Ланцет”. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 85 FPV дронів.

26.11.2024 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 26 листопада, морські піхотинці знищили: 140 російських

військових (вбитими та пораненими); танк; 3 БМД-4; 3 човни; 2 одиниці автомобільної техніки. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 165 FPV дронів.

27.11.2024 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Протягом доби, 27 листопада, морські піхотинці знищили: 143 російських військових (вбитими та пораненими); човен; 3 одиниці автомобільної техніки. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 136 FPV дронів.

28.11.2024 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Минулої доби, 28 листопада, морські піхотинці знищили: 190 російських військових (вбитими та пораненими); танк; БМП; міномет; 1 одиницю автомобільної техніки; польове сховище з боєприпасами. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 112 FPV дронів.

29.11.2024 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Минулої доби, 29 листопада, морські піхотинці знищили: 149 російських військових (вбитими та пораненими), човен; 3 БПЛА "Zala". Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 126 FPV дронів.

30.11.2024 Військові частини та підрозділи Корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Минулої доби, 30 листопада, морські піхотинці знищили: 160 російських військових (вбитими та пораненими); човен; 3 одиниці автомобільної техніки. Крім того, підрозділами РЕБ морської піхоти було знищено або подавлено 132 FPV дрона.

<https://www.facebook.com/uafmarines?locale=uk>

Загальні бойові втрати противника з 22.11.2024 по 30.11.2024												
Дата д/м/р	Ліквідовано											
	Особового складу	Автотехніки	Спецтехніки	ББТ	Артилерійських систем	Мінометів	Човнів	БПЛА	FPV дронів	Станцій РЕБ	Польових сховищ з боєприпасами	Польових сховищ ПММ
22.11.24	171	4	-	2	-	1	-	3	98	-	-	-
23.11.24	137	1	-	-	-	-	-	-	44	-	-	-
24.11.24	150	3	-	4	-	-	-	2	99	-	-	-
25.11.24	178	1	-	-	-	-	-	3	85	-	-	-
26.11.24	140	2	-	4	-	-	-	-	165	-	-	-
27.11.24	143	3	-	-	-	-	1	-	136	-	-	-
28.11.24	190	1	-	2	-	-	-	-	112	-	1	-
29.11.24	149	-	-	-	-	-	1	3	126	-	-	-

30.11.24	160	3	-	-	-	-	1	-	132	-	-	-
Всього за тиждень	1418	18	-	12	-	1	3	11	997	-	1	-

Загальні бойові втрати противника з 01.11.2024 - 30.11.2024												
Дата д/м/р	Ліквідовано											
	Особового складу	Автотехніки	Спецтехніки	Бронетехніки	Артилерійських систем Гармат	Мінометів	Човнів	БПЛА	FPV дронів	Станцій РЕБ	Польових сховищ з боєприпасами	Польових сховищ ПММ
01.11 - 07.11.24	1534	17	-	13	-	1	2	2	697	-	-	-
08.11 - 14.11.24	1655	34	-	18	-	3	5	6	1017	-	1	-
15.11 - 21.11.24	997	17	-	5	1	-	9	10	900	-	1	-
22.11 - 30.11.24	1418	18	-	12	-	1	3	11	997	-	1	-
Всього за місяць	5604	86	-	48	1	4	19	29	3611	-	3	-

6.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ПРО ПЕРЕБІГ БОЙОВИХ ДІЙ НА ІНШИХ НАПРЯМКАХ, ЩО ВХОДЯТЬ ДО ЗОНИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ КОМАНДУВАННЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

24.11.2024 Бійці 36 бригади морської піхоти імені контрадмірала Михайла Білинського показали, як знищують російську штурмові групи за допомогою артилерії та дронів. Артилерія зупинила просування штурмовиків, а дрони, як FPV, так і бомбери, зайнялися зачисткою ворожої піхоти. «Миколаївські морпіхи щодня відбивають атаки численних штурмових груп противника, який використовує різноманітні тактики наступу. До вашої уваги — кілька моментів нашої оборони на Курщині, де ворог застосовує для пересування баггі, мотоцикли та інші кустарні методи», — прокоментували відео в бригаді.

Фото: armyinform.

Фото: armyinform.

26.11.2024 Бійці 36 бригади морської піхоти імені контрадмірала Михайла Білинського змогли дати відсіч ворогу, який намагався прорвати нашу оборону. Дві російські БМП з десантом на великій швидкості рушили до наших позицій. Одна з них була уражена ракетою ПТРК Javelin і згоріла, здається, разом з десантом. Друга була знерухожена, але змогла висадити штурмовиків. Ті атакували позиції миколаївських морпихів, але наштовхнулися на потужний опір. До того ж, по росіянах почали працювати наші FPV-дрони. Їхні удари примусили окупантів відступити, а потім і тікати. По дорозі їх теж добивали. «Це лише умовні пів години з того, що відбувається на лінії бойового зіткнення з ворогом на Курщині. Злагоджені підрозділи миколаївських морських піхотинців продовжують цілодобово тримати оборону та відбивати атаки противника», — прокоментували відео в бригаді.

Фото: armyinform.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/26/muzhnist-javelin-ta-drony-morpihy-vidbyly-potuzhnyj-shturm-rosiyan-na-kurshhyni>

29.11.2024 У Курській області рф триває операція української армії — зараз захисники відбивають атаки ворога, який атакує колонами бронетехніки. Про це розповів Еней, речник 36 окремої бригади морської піхоти імені контрадмірала Михайла Білінського. За словами Енея, м'ясні штурми в росіян як завжди в пріоритеті. Але основа тактики окупантів на Курщині незмінна — це атаки з великою кількістю техніки, танками, БРДМ і БМП. «Все чудово! В принципі, це нас влаштовує. Коли їх багато і вони разом, то трошки легше з ними справлятися. Проти нас стояла 155 бригада, але зараз вона трошки „втомилася“, і зайшли ВДВ російські. В них тактика „на квадроциклах і мотоциклах“ — це ще більш файно, ніж бронетехніка», — зазначив речник 36 окремої бригади морської піхоти.

Фото: armyinform.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/29/vse-chudovo-myasni-shturmy-i-kolony-tehniky-nas-vlashtovuyut-na-kurshhyni-morpihy-peremololy-ochyen-gniluyu-brygadu>

29.11.2024 Бійці 36 бригади морської піхоти імені контрадмірала Михайла Білинського разом з бійцями 73 батальйону Сил територіальної оборони відбили штурм переважаючих у кількості російських елітних підрозділів у Курській області. Дві групи російських спецпризначенців зайняли окопи й з них спробували атакувати позиції наших бійців. Маючи велику перевагу у живій силі, росіяни розраховували на швидку перемогу. Але спочатку по них відпрацювали наші дрони, потім долучалася артилерія, яка частково знищила ворога, а інших примусили повзти назад. Дорогою по росіянах знову відпрацювали наші дрони.

Фото: armyinform.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/30/spyecznaaz-spustyly-v-unitaz-na-kurshhyni-znyshhyly-zagin-rosijskyh-speczpryznachencziv>

7.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ОПЕРАТИВНОГО КОМАНДУВАННЯ «ПІВДЕНЬ» ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

22.11.2024 1003-тя доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Протягом доби противник здійснив 150 ударів по позиціях наших підрозділів та прифронтових населених пунктах, де проживають мирні мешканці. Завдав 2 авіаційні удари із застосуванням 8 КАБів на Запорізькому напрямку. Також ворог атакує безпілотниками позиції Сил оборони України та не припиняє дронівий терор цивільного населення. Впродовж доби, окупанти застосували майже сотню ударних дронів-камікадзе різних модифікацій. Загарбники не полишають намірів прорвати нашу оборону на декількох напрямках лінії бойового зіткнення. За уточненою інформацією, впродовж доби були зафіксовані 12 спроб штурмів, 7 з яких - на Запорізькому, решта на Придніпровському напрямках. Готується противник до проведення штурмових дій і на інших ділянках південного фронту. Продовжується повітряна та інженерна розвідки на Оріхівському та Гуляйпільському напрямках. За добу ворожі втрати склали: 50 окупантів, 3 мотоцикли, 1 одиниця автомобільної техніки, 2 бліндажі.

23.11.2024 1004-та доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Впродовж доби противник здійснив понад 160 ударів по позиціях наших захисників та прифронтових населених пунктах. Завдав авіаційного удару із застосуванням близько десятка КАБів на Запорізькому напрямку. Не припиняє ворог й атакувати безпілотниками позиції Сил оборони Півдня України та продовжує дронівий терор мирного населення. За добу, окупанти застосовували більше сотні ударних дронів-камікадзе різних модифікацій. Загарбницькі війська не полишають намірів прорвати нашу оборону на декількох напрямках лінії бойового зіткнення. За уточненою інформацією, впродовж доби було зафіксовано 22 спроби штурмових дій, 16 з яких - на Запорізькому напрямку. На Орхівському та Гуляйпільському напрямках противник продовжує підготовку до проведення штурмів, поповнює боезапаси, здійснює активну повітряну та інженерну розвідки. За добу ворожі втрати склали: 98 окупантів, 2 одиниці автомобільної техніки, 1 протитанкова керована ракета, 2 квадрацикли, 1 багі, 2 місця зберігання боєприпасів та укриття особового складу.

24.11.2024 1005-та доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Впродовж доби противник здійснив 220 ударів по позиціях наших військ та прифронтових населених пунктах, де проживають мирні жителі. Також завдав авіаційного удару із застосуванням десятка НАРів на Придніпровському напрямку. Ворог продовжує атакувати безпілотниками позиції Сил оборони України та не припиняє дронівий терор проти цивільного населення. За добу окупанти застосовували 240 ударних дронів-камікадзе різних модифікацій, в тому числі «Ланцет». Загарбники мають за мету прорвати нашу оборону на декількох напрямках лінії бойового зіткнення. Так, впродовж доби було зафіксовано 14 спроб штурмів, 10 з яких - на Запорізькому напрямку. На Орхівському та Гуляйпільському напрямках ворог проводить повітряну та інженерну розвідки, намагаючись виявити наші позиції і вогневі засоби. Сили оборони Півдня України надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його позиціях і тилах. За добу ворожі втрати склали: 184 окупанти, 20 одиниць авто та бронетехніки, 23 БпЛА типу «Shahed», 2 БпЛА типу «Суперкам» та «Зала», 1 гармата, 3 мотоцикли, 1 квадроцикл, 1 комплект «Муром-М» та РЕБ-окопний, 8 бліндажів та 2 місця зберігання боєприпасів.

25.11.2024 1006-та доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. За добу окупанти завдали двох ракетних ударів балістичними ракетами по Одещині. Поранені більше десятка цивільних осіб, є руйнування житлових, адміністративних і промислових будівель у місті Одесі. Також ворог активно застосовував артилерію і РСЗВ, здійснивши 266 обстрілів по позиціях наших військ та прифронтових населених пунктах, де проживають мирні жителі. Також агресор завдав двох авіаційних ударів із застосуванням керованих авіабомб і авіаційних некерованих ракет (НАРів), зокрема на Придніпровському напрямку. Ворог продовжує атакувати безпілотниками позиції Сил оборони Півдня України та не припиняє дронівий терор цивільного населення. За минулу добу, окупанти застосовували 273 ударні дрони-камікадзе різних модифікацій, в тому числі «Ланцет». Окупанти активно продовжують штурмувати українські позиції, намагаючись прорвати нашу оборону на декількох напрямках лінії бойового зіткнення. Так, впродовж минулої доби було зафіксовано 16 спроб штурмів, 13 з яких - на Запорізькому напрямку. Ворог намагається прорватись до

Новодарівки і Новополя. А на Придніпровському напрямку не полишає спроб атакувати острів Козацький у гирлі Дніпра. На Оріхівському напрямку противник активно проводить штурми в напрямку Новоандріївки. На Гуляйпільському напрямку готується до проведення штурмових дій, проводить постійну повітряну та інженерну розвідку, поповнює боєзапаси і тренує особовий склад штурмових груп. Сили оборони Півдня України надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, вогневих позиціях і тилах. За добу ворожі втрати склали: 136 окупантів, 18 одиниць авто та бронетехніки, 7 БпЛА типу «Shahed», 2 БпЛА типу «Мерлін» та Supercam, 3 артилерійські системи, 1 мотоцикл, 1 наземний дрон, 2 системи РЕБ, 9 бліндажів, місця зберігання боєприпасів, паливно-мастильних матеріалів і місце запуску БпЛА.

26.11.2024 1007 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. За добу окупанти завдали ракетного удару балістичною ракетою по Одещині. Цього разу, на щастя, обійшлося без постраждалих. Противник продовжує активно застосовувати авіацію. На Оріхівському напрямку загарбники завдали ударів КАБами по Малій Токмачці і Темерівці на Запоріжжі. Також ворог за добу активізував застосовування артилерії і РСЗВ, здійснивши 325 обстрілів по позиціях наших військ та прифронтових населених пунктах, де проживають мирні мешканці. Ворог продовжує атакувати безпілотниками Сили оборони Півдня України та не припиняє дронівий терор цивільного населення. За добу, окупанти застосовували 346 ударних дронів-камікадзе різних модифікацій. А також активно використовують безпілотники для скидів боєприпасів, завдавши ними 250 ударів. Окупанти не припиняють штурмувати українські позиції, намагаючись прорвати нашу оборону на декількох напрямках лінії бойового зіткнення. Так, впродовж доби було зафіксовано 9 спроб штурмів, 4 з яких - на Запорізькому напрямку. Ворог намагається прорватись до Новодарівки і Новополя. А на Придніпровському напрямку ворог провів 5 невдалих спроб штурмових дій. Він не полишає мети захопити плацдарм на острові Козацький у гирлі Дніпра. На Гуляйпільському напрямку ворог готується до проведення штурмових дій, здійснює постійну повітряну та інженерну розвідку, поповнює боєзапаси і тренує особовий склад штурмових груп, нарощує системи зв'язку, РЕБ і ППО. Сили оборони Півдня України надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, вогневих позиціях і тилах. За добу ворожі втрати склали: 123 окупанти, 35 одиниць авто та бронетехніки, 1 БпЛА типу «Shahed», 2 міномети, 5 артилерійських систем, 9 мотоциклів, 5 човнів, систему РЕБ, 6 бліндажів.

27.11.2024 1008 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. За добу окупанти завдали авіаційного удару керованими авіабомбами по Запорізькій області. Також ворог за минулу добу активізував застосовування артилерії і РСЗВ, здійснивши 270 обстрілів по позиціях наших військ та прифронтових населених пунктах, де проживають мирні мешканці. Ворог продовжує атакувати безпілотниками Сили оборони Півдня України та не припиняє дронівий терор цивільного населення. За минулу добу, окупанти застосовували 290 ударних дронів-камікадзе різних модифікацій, у тому числі баражуючі боєприпаси типу "Ланцет". Ворог також активно використовує безпілотники для скидів боєприпасів, завдавши ними 266 ударів. окупанти не припиняють штурмувати українські позиції, намагаючись прорвати нашу оборону на декількох напрямках лінії бойового зіткнення. Так, впродовж доби було зафіксовано 13 спроб штурмів, 7 з яких - на Запорізькому напрямку. Ворог намагається прорватись до Новодарівки і Новополя. А на Придніпровському напрямку ворог провів 6 невдалих спроб штурмових дій. На Гуляйпільському напрямку ворог готується до проведення

штурмових дій, проводить постійну повітряну та інженерну розвідку, поповнює боезапаси і тренує особовий склад штурмових груп, нарощує системи зв'язку, РЕБ і ППО. Сили оборони Півдня України надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, вогневих позиціях і тилах. За добу ворожі втрати склали: 128 окупантів, 13 одиниць авто та бронетехніки, 1 БпЛА типу «Shahed», 3 човни, 3 артилерійських системи, наземний дрон і систему РЕБ, 11 бліндажів.

28.11.2024 1009 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Ворог продовжує завдавати ракетних ударів по Півдню України. Минулої доби з 5-ї години ранку агресор наніс декілька масованих ракетних ударів із застосуванням крилатих ракет повітряного і морського базування. А також у великій кількості застосував БпЛА типу «Shahed». За добу противник завдав авіаційного удару керованими авіабомбами по Запорізькій області. Також ворог за добу ще більше ніж в попередні дні активізував застосовування артилерії і РСЗВ, здійснивши 304 обстріли позицій наших військ та прифронтових населених пунктів, де проживають мирні мешканці. Також активно ворог продовжує атакувати безпілотниками Сили оборони Півдня України та не припиняє дронний терор цивільного населення. За добу, окупанти застосовували 278 ударних дронів-камікадзе різних модифікацій, а також масово застосовує безпілотники для скидів боєприпасів, завдавши ними 281 удар. Окупанти не припиняють і штурми українських позицій, намагаючись прорвати нашу оборону на декількох напрямках лінії бойового зіткнення. Так, впродовж доби було зафіксовано 8 спроб штурмів, 4 з яких - на Запорізькому напрямку і 4 на Придніпровському. Ворог намагається прорватись до Новодарівки і Новополя. А на Придніпровському невдало намагається взяти під контроль деякі острови у гирлі Дніпра. На Гуляйпільському і Орхівському напрямках ворог прожовжує готуватись до проведення штурмових дій, проводить постійну повітряну та інженерну розвідку, поповнює боезапаси і тренує особовий склад штурмових груп, нарощує системи зв'язку, РЕБ і ППО. І вже цієї ночі ворог знову завдав масованого удару безпілотниками типу «Shahed» по Одеській області. Нажаль від падіння уламків є пожежі і руйнування житлових будівель, постраждали серед мирного населення. Сили оборони Півдня України надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, вогневих позиціях і тилах. За добу ворожі втрати склали: 160 окупантів, 27 одиниць авто та бронетехніки, з яких 2 БМД-4 і 1 МТЛБ, 4 БпЛА типу «Shahed», ЗРК «Бук», 3 човни, 7 артилерійських систем і мінометів, 1 мотоцикл, 1 систему РЕБ, бліндаж і місце зберігання боєприпасів.

29.11.2024 1010 - а доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Впродовж доби противник завдав 7 авіаційних ударів із застосуванням керованих авіабомб та некерованих авіаційних ракет. Від ударів потерпали Запорізький та Придніпровський напрямки. Значно збільшили загарбники обстріли позицій наших підрозділів та прифронтові населені пункти, де проживають мирні мешканці. За минулу добу зафіксовано 403 удари з артилерійських систем, мінометів та РСЗВ. Не припиняється й ворожий дронний терор цивільного населення. За минулу добу, окупанти застосовували 327 ударних дронів-камікадзе різних модифікацій, в тому числі баражуючі боєприпаси типу «Ланцет». Також зафіксовано 327 скидів з БпЛА із застосуванням 416 боєприпасів. На Півдні України окупанти не полишають намірів щодо штурмів українських позицій та намагаються прорвати нашу оборону на декількох

напрямах фронту. 11 разів ворог вдавався до штурмових дій, 6 з яких - на Запорізькому напрямку, намагаючись прорватись до Новодарівки. На Гуляйпільському і Оріхівському напрямках окупаційні війська продовжують готуватись до проведення штурмових дій, проводять повітряну та інженерну розвідки, поповнюють боєзапаси та нарощують системи РЕБ і ППО. На Придніпровському напрямку ворог не полишає намагань взяти під контроль дніпровські острови. За добу таких невдалих спроб було 5. Сили оборони Півдня України й надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його вогневих позиціях і тилах. За добу ворожі втрати склали: 191 окупант, 14 одиниць авто та бронетехніки, з яких 3 ББМ, ЗРК «Бук», 5 одиниць БпЛА типу «Shahed-136», 7 одиниць розвідувальних БпЛА типу «Суперкам» та «Зала», 6 артилерійських систем і мінометів, в т.ч. протитанкова гармата «Рапіра», 5 мотоциклів, 3 багі, РЕБ та 2 старлінки. Уражено: 6 бліндажів, 5 спостережених пункти, 2 вогневі позиції.

30.11.2024 1011 доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Ворог продовжує обстрілювати позиції наших військ та прифронтові регіони, де проживають цивільні мешканці. За добу зафіксовано 237 ударів з артилерії, мінометів та РСЗВ. Не припиняється й ворожий дронний терор мирного населення. Впродовж минулої доби, окупанти застосовували майже 300 ударних дронів-камікадзе різних модифікацій та здійснили 250 скидів з БпЛА із застосуванням 350 боєприпасів. На Півдні України загарбницькі війська не полишають намірів щодо штурмів позицій українських захисників та продовжують дії щодо прориву нашої оборони на декількох напрямках бойового зіткнення. 7 разів ворог вдавався до штурмових дій, 3 з яких - на Запорізькому напрямку, намагаючись прорватись до Новодарівки та Новополя. На Гуляйпільському і Оріхівському напрямках окупанти продовжують підготовку до проведення штурмових дій, активно проводять повітряну та інженерну розвідки та нарощують системи РЕБ і ППО. На Придніпровському напрямку ворог не полишає намагань зайняти позиції на острівній зоні. Так, за минулу добу здійснив 4 спроби невдалих штурмів. Зазнавши втрат в живій силі та техніці, відступив на вихідні позиції. Сили оборони Півдня України й надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його вогневих позиціях і тилах. За добу ворожі втрати склали: 142 окупанти, 16 одиниць авто та бронетехніки, 3 міномети, 2 гаубиці, 5 одиниць БпЛА типу «Shahed-136», 1 розвідувальний БпЛА «Суперкам», 6 мотоциклів та 1 квадрацикл, 5 човнів та 1 багі, 3 РЕБ- окопних, 2 камери відеоспостереження та генератор. Уражено: 12 інженерно-фортифікаційних споруд, 2 місця проживання особового складу, 15 бліндажів, 2 місця зберігання зброї та боєприпасів, 2 вогневі позиції.

<https://www.facebook.com/OperationalCommandSouth?locale>

Загальні бойові втрати противника з 22.11.2024 - 30.11.2024 на південному напрямку України												
Дата д/м/р	Ліквідовано											
	Особового складу	ЗРК	Місце запуску БпЛА	Артилерійських систем	Авто-бронетехніки	Мінометів	ПТКР	Човнів	Мотоциклів	Багі	Квадроциклів	Генераторів
22.11.24	50	-	-	-	1	-	-	-	3	-	-	-
23.11.24	98	-	-	-	2	-	1	-	-	1	2	-
24.11.24	184	-	-	1	20	-	-	-	3	-	1	-

25.11.24	136	-	1	3	18	-	-	-	1	-	-	-
26.11.24	123	-	-	5	35	2	-	5	9	-	-	-
27.11.24	128	-	-	3	13	-	-	3	-	-	-	-
28.11.24	160	1	-	7	27	7	-	3	1	-	-	-
29.11.24	191	-	-	6	14	6	-	-	5	3	-	-
30.11.24	142	-	-	2	16	3	-	5	6	1	1	1
Всього за місяць	1212	1	1	27	146	18	1	16	28	5	4	1

Загальні бойові втрати противника з 22.11.2024 - 30.11.2024 на південному напрямку України

Дата д/м/р	Ліквідовано								
	Станцій супутникового зв'язку	Станцій РЕБ	Окопних РЕБ	Систем РЕБ	Спостережних пунктів	Комплексів спостереження	Камер відеоспостереження	Бліндажів	Вогневих позицій
22.11.24	-	-	-	-	-	-	-	2	-
23.11.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24.11.24	-	-	1	-	-	1	-	8	-
25.11.24	-	-	-	2	-	-	-	9	-
26.11.24	-	-	-	1	-	-	-	6	-
27.11.24	-	-	-	1	-	-	-	11	-
28.11.24	-	-	-	1	-	-	-	-	-
29.11.24	2	1	-	-	5	-	-	6	2
30.11.24	-	-	3	-	-	-	2	15	2
Всього за місяць	2	1	4	5	5	1	2	57	4

Загальні бойові втрати противника з 22.11.2024 - 30.11.2024 на південному напрямку України

Дата д/м/р	Ліквідовано						
	Інженерно-фортифікаційних споруд	Місце проживання особового складу	Місце укрита особового складу	Місце зберігання ПММ	Місце зберігання боєприпасів	Наземних дронів	БПЛА
22.11.24	-	-	-	-	-	-	-
23.11.24	-	-	2	-	2	-	-
24.11.24	-	-	-	-	2	-	25
25.11.24	-	-	-	1	1	1	9

26.11.24	-	-	-	-	-	-	1
27.11.24	-	-	-	-	-	1	1
28.11.24	-	-	-	-	-	-	4
29.11.24	-	-	-	-	-	-	12
30.11.24	12	2				2	6
Всього за місяць	12	2	2	1	7	2	58

Загальні бойові втрати противника з 01.11.2024 - 30.11.2024 на південному напрямку України																		
Дата д/м/р	Ліквідовано																	
	Особового складу	ЗРК	Станцій управління БпЛА	Місце зльоту БпЛА	Місце запуску БпЛА	Артилерійських систем	Авто-бронетехніки	Мінометів	ПТРК	РСЗВ	Човнів	Гідроциклів	Мотоциклів	Багі	Гідрокутерів	Квадроциклів	Генераторів	Трансформаторів
01.11 - 07.11.24	423	-	-	6	-	37	97	7	-	-	9	2	23	3	-	-	-	2
08.11 - 14.11.24	889	-	-	7	-	43	142	9	-	2	14	-	23	7	1	1	13	-
15.11 - 21.11.24	1004	1	2	5	-	57	82	7	-	1	23	2	29	13	-	1	8	-
22.11 - 31.11.24	1212	1	-	-	1	27	146	18	1	-	16		28	5	-	4	1	-
Всього за місяць	3528	2	2	18	1	164	467	41	1	3	62	4	103	28	1	6	21	2

Загальні бойові втрати противника з 01.11.2024 - 30.11.2024 на південному напрямку України																		
Дата д/м/р	Ліквідовано																	
	Станцій супутникового зв'язку	Вузлів зв'язку	Станцій РЕБ	Установок РЕБ	Окопних РЕБ	Систем РЕБ	Станцій радіолокаційного діапазону	Спостережних пунктів	Контрольно-пропускних пунктів	Комплексів відеоспостереження	Комплексів спостереження	Камер спостереження	Камер відеоспостереження	Бліндажів	Укриттів	Вогневих позицій	Блокпостів	
01.11 - 07.11.24	1	1	8	-	-	-	-	13	-	3	-	2	1	42	10	4	1	
08.11 - 14.11.24	2	-	5	3	1	-	-	15	1	3	-	-	4	70	-	5	1	
15.11 - 21.11.24	1	-	3	-	-	-	1	16	-	2	-	-	2	35	-	10	-	

22.11 - 31.11.24	2	-	1	-	4	5	-	5	-	-	1	-	2	57	-	4	-
Всього за місяць	6	1	17	3	5	5	1	-	1	8	1	2	9	204	10	23	2

Загальні бойові втрати противника з 01.11.2024 - 30.11.2024 на південному напрямку України								
Дата д/м/р	Ліквідовано							
	Інженерно-фортифікаційних споруд	Місце проживання особового складу	Місце укріття особового складу	Місце зберігання ПММ	Місце зберігання МТЗ	Місце зберігання боєприпасів	Наземних дронів	БпЛА
01.11-07.11.24	-	-	-	1	-	9	1	71
08.11-14.11.24	10	3	-	1	1	9	-	40
15.11-21.11.24	-	-	-	2	-	7	2	25
22.11-31.11.24	12	2	2	1	-	7	2	58
Всього за місяць	22	5	2	5	1	32	5	194

8.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ КОМАНДУВАННЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ «ПВДЕНЬ» ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

22.11.2024 Інформація не надходила

23.11.2024 Інформація не надходила

24.11.2024 Інформація не надходила

25.11.2024 Упродовж дня 25 листопада 2024 року російські окупанти атакували Одещину двома балістичними ракетами «Іскандер-М», одну з яких було збито протиповітряною обороною півдня України. Також на південному напрямку знищено п'ять розвідувальних безпілотників – два БпЛА «Орлан» та по одному «Фенікс», «Мерлін-ВР» і «Supercam».

26.11.2024 У ніч на 26 листопада 2024 року протиповітряною обороною півдня України збито п'ять ворожих ударних безпілотників типу «Shahed». Вдень 26 листопада 2024 року, російські окупанти атакували Одещину балістичною ракетною «Іскандер-М», випущену із території тимчасово окупованого Криму. Також знищено ворожий розвідувальний безпілотник «Орлан-10».

27.11.2024 У ніч на 27 листопада 2024 року протиповітряною обороною півдня України збито один ударний безпілотник типу «Shahed», ще один – локаційно втрачено.

28.11.2024 Інформація не надходила

29.11.2024 У ніч на 29 листопада 2024 року протиповітряною обороною півдня України на Одещині збито 18 ворожих ударних безпілотників типу «Shahed». Упродовж доби, 29 листопада 2024 року, російські окупанти зранку атакували Херсонщину

балістичною ракетою «Іскандер-М», а ввечері Миколаївщину - балістичною ракетою невстановленого типу. Також напередодні збито три розвідувальні безпілотики «ZALA» та чотири ударні БпЛА «Ланцет».

30.11.2024 У ніч на 30 листопада 2024 року протиповітряною обороною півдня України збито один ворожий ударний безпілотики типу «Shahed».

<https://www.facebook.com/PvKPIvden?locale=uk>

Силами та засобами протиповітряної оборони повітряного командування "Південь" у період з 22.11.2024 - 30.11.2024																
Дата д/м/р	Знищено															
	Розвідувальних БпЛА "Орлан-10"	Розвідувальних БпЛА "Supercam"	Розвідувальних БпЛА "Елерон"	Ударних БпЛА типу "Ланцет"	Ударно-розвідувальних БпЛА "Форпост"	Розвідувальних БпЛА "Фенікс"	Ударних БпЛА типу "Shahed-136/131"	БпЛА типу "ZALA"	БпЛА "Картограф"	Розвідувальних БпЛА типу "Мерлін-ВР"	Крилаті ракети типу "Калібр"	Балістичні ракети "Іскандер - М"	Крилатих ракет X-101/X-555/X-55	Крилатих ракет X-22	Крилатих ракет X-59/69	Протирадіолокаційні ракети X-31П
22.11.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23.11.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24.11.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25.11.24	2	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
26.11.24	1	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27.11.24	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28.11.24	-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29.11.24	-	-	-	4	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
30.11.24	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього за тиждень	3	1	-	4	-	1	25	3	-	1	-	1	-	-	-	-

Силами та засобами протиповітряної оборони повітряного командування "Південь" у період з 01.11.2024 - 30.11.2024																
Дата д/м/р	Знищено															
	Розвідувальний БпЛА "Орлан-10"	Розвідувальний БпЛА "Supercam"	Розвідувальний БпЛА "Елерон"	Ударних БпЛА типу "Ланцет"	Ударно-розвідувальний БпЛА "Форпост"	Розвідувальних БпЛА "Фенікс"	Ударних БпЛА типу "Shahed-136/131"	Розвідувальний БпЛА типу "ZALA"	БпЛА "Картограф"	БпЛА типу "Мерлін-ВР"	Крилаті ракети типу "Калібр"	Балістичні ракети "Іскандер - М"	Крилатих ракет X-101/X-555/X-55	Крилатих ракет X-22	Крилатих ракет X-59/69	Протирадіолокаційні ракети X-
01.11 - 07.11.24	4	1	-	12	-	-	29	5	-	-	-	-	-	-	-	-
08.11 - 14.11.24	-	1	-	-	-	-	44	1	-	-	-	-	-	-	-	-
15.11 - 21.11.24	1	4	-	7	-	-	41	3	-	-	1	-	25	-	1	-

22.11 - 30.11.24	3	1	-	4	-	1	25	3	-	1	-	1	-	-	-	-
Всього за місяць	8	7	-	23	-	1	139	12	-	1	1	1	25	-	1	-

9.ІНФОРМАЦІЙНИ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ.

Оріхівський напрямок

22.11.2024 російські окупаційні війська фактично розпочали штурмові дії на Запорізькому напрямку, західніше Великої Новосілки – важливого вузла оборони всього півдня України. Про це в інтерв'ю УП заявив полковник Андрій Білецький, командир Третьої штурмової бригади. На його думку, за рахунок наступу в районі Великої Новосілки росіяни, ймовірно, намагаються полегшити виконання свого першочергового завдання – окупацію Курахового на Донеччині. "Запорізька область – надзвичайно небезпечний напрямок. Сама місцевість там рівнинна, великих населених пунктів майже немає, якщо ви подивитесь на карту. Комунікації витягнуті з заходу на схід. Їх можна перерізати, в прямому сенсі слова. Це для нас може бути проблемою. Для всього, не тільки для південного, але і для північного Донбасу" – вважає комбриг. За його даними, Сили оборони України зараз зміцнюють оборону на цьому відрізку фронту, нарощують темпи будівництва фортифікацій, яких, на думку Білецького, і досі недостатньо. При цьому загрози захоплення Запоріжжя наразі немає, але наближення ворога до обласного центру означатиме посилення обстрілів і знелюднення міста, чого не можна допустити. "Будемо сподіватися, що наших зусиль буде достатньо і ми зможемо купірувати цю історію на Запорізькому напрямку. Мені він здається значно небезпечнішим на дану хвилину, ніж північний – Сумський напрямок. Теоретично там теж можуть бути проблеми. Всі ми розуміємо, що просування південніше і північніше створюють загрозу Харкову" – заявив комбриг Третьої штурмової.

<https://focus.ua/uk/voennye-novosti/680079-zagroz-dlya-pivdnya-narazi-bilshe-nizh-dlya-pivnochi-kombrig-tretoi-shturmovoji-bileckiy>

22.11.2024 На Оріхівському напрямку тривають штурми «самогубців», артилерійські дуелі та бомбардування позицій КАБами. Про це в ефірі «Суспільне.Новини» розповів керівник відділення комунікацій 118 окремої механізованої бригади Дмитро Пелих. За словами Дмитра Пелиха, атаки окупантів максимально незрозумілі. Фактично це навіть не штурми, а поодинокі заходи окупантів у бік українських укріплень. «Дії такі максимально виглядають дивно. Тому що на добре укріплені наші позиції вони відправляють по одному-двоє штурмовиків», — розповів Дмитро Пелих.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/22/psyhodelichni-odynochni-shturmy-na-orihivskomu-napryamku-v-ataku-vidpravlyayut-samitnyki>

22.11.2024 окупанти використовують загороджувальні загопи на Запорізькому напрямку. Партизанський рух «Атеш» заявив, що підрозділи 394-го мотострілецького

полку росії здійснили штурм позицій Сил оборони України в лісосмугах між н.п. Новодарівка та Рівнопіль на Запорізькому напрямку. Про це повідомив агент руху «Атеш» у телеграм-каналі. Зазначається, що для того, щоб в окупантів не було змоги відступити, їхні військові застосували загороджувальні зағони. Такі вчинки вкотре підтверджують жорстокі дії російської армії до своїх бійців. «Для запобігання відступу своїх штурмових груп противник задіяв загороджувальні зағони — жорстока тактика, що демонструє їхню готовність жертвувати своїми солдатами», – йдеться у повідомленні.

<https://zprz.city/news/view/vikoristovuyut-zagorodzhualni-zagoni-okupanti-namagayutsya-ne-dopustiti-vidstupu-na-zaporizkomu-napryamku>

22.11.2024 російські окупанти через критичний дефіцит техніки та особового складу розконсервують стару військову техніку на півострові для відправлення до Херсонської та Запорізької областей. Про це повідомили українські партизани з руху “Атеш”. У районі Євпаторії агенти руху зафіксували навантаження на ешелон вантажівок із кунгами. Використання такого «мотлоху» на фронті підкреслює величезні проблеми із заміною знищених машин. “Разом із цією технікою на фронт також відправляють свіжомобілізованих, які не проходять жодної підготовки. Такі підрозділи формуються лише збільшення чисельності, які мають ні навичок, ні ресурсів до виконання завдань”, – повідомили партизани.

Фото: “Атеш”

<https://sprotyv.info/video/okupanti-vidpravlyayut-staru-vijskovu-tehniku-u-hersonsku-ta-zaporizku-oblasti-video>

22.11.2024 На Запорізькому напрямі підрозділ Роніни з 65-ОМБр продемонстрував ураження 6-ти польових гармат ворога. Продовжуємо нищити їх логістику, артилерію та особистий склад, - підписали відео бійці підрозділу в Телеграм.

Скріншот з відео: t.me/Ronins

Скріншот з відео: t.me/Ronins

Скріншот з відео: t.me/Ronins

Скріншот з відео: t.me/Ronins

Скріншот з відео: t.me/Ronins

Скріншот з відео: t.me/Ronins

https://t.me/Ronins44_65

23.11.2024 окупанти на мотоциклах та квадроциклах: «Спартан» відбиває штурми на Запорізькому напрямку. Про ситуацію на Запорізькому напрямку в етері «Суспільного» розповів начальник секції 1-го батальйону 3-ї бригади оперативного призначення НГУ Ігор Шафігулін. Ворог накопичує піхоту до 20 людей на певних точках і вона хвилями з різним інтервалом пробує наступати. Але, за словами Ігоря Шафігуліна, гвардійці дають гідну відсіч. «За минулий тиждень противник кілька разів намагався йти на штурми малими групами кількістю до 10-х окупантів. Також були спроби провести штурмові дії на мотоциклах та квадроциклах. Військовослужбовці «Спартану» виявили окупантів заздалегідь та знищили: артилерією, скидами та FPV-дронами», – розповів начальник секції 1-го батальйону 3-ї бригади оперативного призначення НГУ.

https://t.me/spartan_ngu

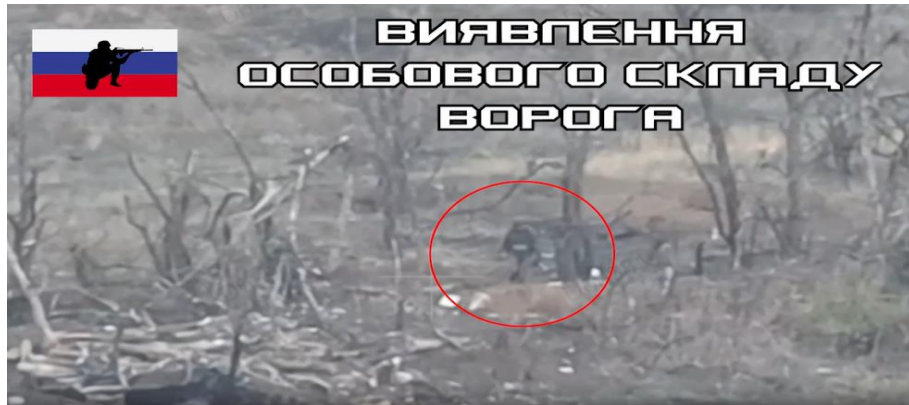
23.11.2024 У Бердянську вночі прогрімів вибух. Попередньо, "приліт" зафіксовано по порту. Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Бердянську МВА, Telegram радника мера Маріуполя Петра Андрющенка. "Гучно в районі порту", - йдеться у повідомленні міськради. За даними МВА, приблизно о 23:40 бердянці почули гучний вибух. "Попередньо - є влучання по порту", - зазначили у адміністрації. Наслідки "прильоту". Як розповів Андрющенко, приблизно о 23:38 пролунав вибух в районі порту. Після вибуху було видно заграву та ознаки пожежі, що тривала до півгодини. У прибережних районах Бердянську відчувався запах горілого. "окупанти ніяк не прокоментували вибух. міноборони рф повідомило, що за ніч збили один БПЛА над Кримом, де також було чути вибухи. Ніякої інформації про атаку чи збиття БПЛА в районі Бердянська не надавало", - зазначив радник мера. Оновлення. гауляйтер балицький підтвердив удар ЗСУ по порту Бердянська. Про це інформують бердянські ЗМІ. За словами балицького, вночі керованою ракетою українські війська здійснили атаку. ППО рф не змогла нічого зробити. Внаслідок влучання ракети виникло загоряння, яке ліквідували. Без постраждалих. "Прошу мешканців Бердянська зберігати спокій, працює ППО, можливі повторні атаки", - заявив балицький.

<https://ria-m.tv/ua/news/365478/okupatsiy-na-administratsiya-berdyanska-pidtvverdila-udar-zsu-po-portu.html>,

<https://www.rbc.ua/rus/news/berdyansku-prolunav-silniy-vibuh-pershi-podrobitsi-1732344544.html>

23.11.2024 Спецпідрозділ поліції Запоріжжя опублікував добірку ефективних влучань по російських загарбниках. Про це повідомляє Національна поліція Запорізької

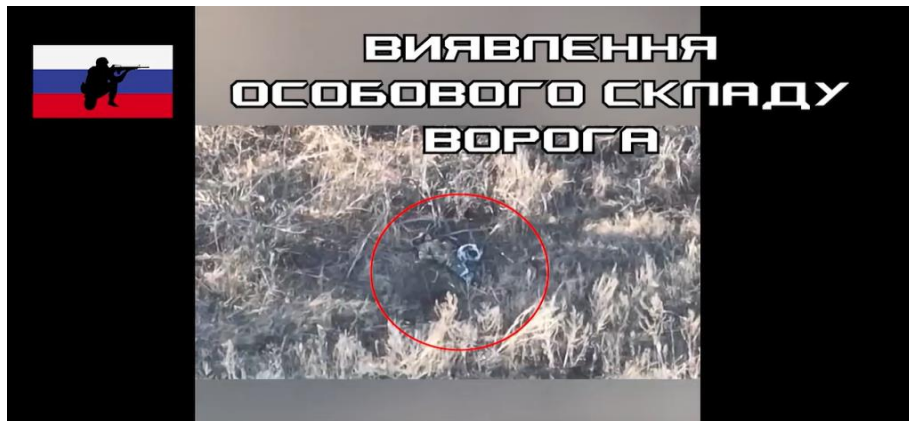
області. «Захищаючи український народ і землю, пілоти дронів вміло знаходять схованки й укриття рашистів та безжально нищать їх», — йдеться у повідомленні.

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

<https://1news.zp.ua/speczpodrazdelenie-policzii-zaporozhya-pokazalo-kak-unichtozhaet-okkupantov-s-vozduha-video>

24.11.2024 У Силах оборони України прокоментували чутки про те, що ворог, ймовірно, готує широкомасштабний масований наступ на місто Запоріжжя. Про це у стрімі АрміяTV розповів речник добровольчої української армії «Південь» Сергій Братчук. «Тиждень проходить... під знаком певної істерії у медіа про те, що ворог готує широкомасштабний масований наступ на обласний центр Запоріжжя. Знову доводилося, як то кажуть, кидати пожежну інформаційну команду на те, щоб пояснювати людям, що сьогодні найбільша загроза для запорізької агломерації – це, звичайно, дії ворожої авіації, яка займається терором мирного населення: скидають КАБи, використовують некеровані авіаційні ракети...», – пояснив Сергій Братчук. Крім того, за його словами, окремі ворожі

підрозділи знімаються із Запорізького напрямку і перекидаються на донецький фронт, покровсько-курахівський напрямок. Речник також наголосив, що Велика Новосілка – важливий логістичний пункт, адже вона знаходиться фактично на межі трьох областей: Донецької, Запорізької, Дніпропетровської, хоча адміністративно належить до Донеччини. «З питаннями, які виникають довкола Великої Новосілки, ми говоримо про те, що тоді ворог зможе активізуватися і більше загрожувати Оріхівському і Гуляйпільському напрямкам», – сказав Сергій Братчук.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/24/okupanty-pogrozhuuyut-nastupom-na-pivdni-a-sami-perekydayut-vijska-na-inshi-napryamky>

24.11.2024 ЗСУ завдали превентивних ударів по наземних підрозділах російських окупантів, які намагалися прорвати оборону Запорізького напрямку. Перед тим українські розвідники доповіли, що на цьому напрямку відбувається накопичення сил ворога. Про це розповів начальник Генерального штабу ЗСУ Анатолій Баргилевич в ексклюзивному інтерв'ю ТСН Тиждень. "Ми знали про наміри противника, тому завдали превентивних ударів по наземних підрозділах противника, завдяки чому їм не вдалось досягти своєї мети", – зазначив Баргилевич.

<https://gazeta.ua/articles/np/zsu-vdarili-po-okupantah-yaki-namagalisyia-prorvati-oboronu-zaporizkogo-napryamku/1200408>

25.11.2024 Спроби ворожих штурмів, артобстріли, робота дронів: військовослужбовець бригади «Спартан» про ситуацію на Запорізькому напрямку. Близько 150 снарядів на добу запускають росіяни по позиціях Сил оборони поблизу Роботиного. Як розповів в етері «Суспільне. Запоріжжя» начальник секції 1-го батальйону бригади «Спартан» майор Ігор Шафігулін, також окупанти посилюють використання дронів типу «Mavic»: як для розвідки, так і для скидів. Окрім того, ворог не полишає спроб атакувати позиції гвардійців. Військовослужбовці дають окупантам гідну відсіч. «Техніку росіяни на цей момент не використовують: ані броньовану, ані гусеничну. Штурмувати намагаються малими пішими групами або різкими переїздами на мотоциклах. Успіху окупанти не мають», – зазначив Ігор Шафігулін.

https://t.me/spartan_ngu

25.11.2024 У Запорізькій області активно діють розвідувальні і диверсійні підрозділи ворога, там сили РФ зараз проводять накопичення і підготовку до наступальних дій. Про це в інтерв'ю NV сказав заступник командира 3-ї окремої штурмової бригади Максим Жорін. "Там активно діють розвідувальні і диверсійні підрозділи ворога, він зараз проводить накопичення і підготовку до наступальних дій. Я мушу сказати, що ми готові, але не будемо готувати ворога до того, що там його насправді може чекати. Побачимо, коли почнеться це просування", – каже Жорін. Військовий припустив, що на Запоріжжі скоріш за все ворог планує пробити українську оборону і подивитись, наскільки вглиб він зможе просунутись. "Проте там не ті сили, з якими можна йти до Запоріжжя або до Дніпра", – додав заступник командира 3-ї окремої штурмової.

<https://tsn.ua/ato/zagroza-nastupu-u-zaporizkiy-oblasti-chi-diyde-vorog-do-zaporizhzhya-abo-dnipra-zhorin-vidpoviv-2709177.html>

25.11.2024 Владислав Селезньов, військовий експерт, полковник ЗСУ, речник Генштабу ЗСУ (2014-2017), зазначив, що на Запорізькому напрямку 90-тисячне російське угруповання "Днепр" має сталу, безперебійну логістику, у тому числі залізницею вздовж північного узбережжя Азовського моря. Про це він розповів в етері Еспресо. "Поки що можна констатувати, що ворог лише шукає слабкі місця у нашій обороні, проводить наступальні дії тактичного рівня, але з усім тим тенденції досить загрозливі. Причиною такої тенденції є кілька факторів. Перший фактор – 90-тисячне угруповання російського війська під назвою "Днепр", яке очолює генерал-полковник армії рф михайло теплінський. Він також за призначенням є командувачем повітряно-десантних військ російської армії, до речі, досить притомний російський генерал", - зазначив військовий експерт. За його словами, таких ворожих ресурсів замало, щоб гарантовано атакувати та окупувати Запоріжжя, а створити для нас чимало проблем на Запорізькому напрямку вони цілком спроможні. "Другий фактор – стала, безперебійна логістика для цього російського угруповання військ. Ця логістика забезпечується за рахунок залізничних колій, які йдуть вздовж північного узбережжя Азовського моря. І ключове: залізнична станція Волноваха віднедавна перебуває у повній безпеці, наші гармаші не мають можливості по ній ефективно працювати, аби не дозволити росіянам мати стале залізничне сполучення. Ми втратили контроль над Вугледаром, відповідно, наша ствольна артилерія до тих ділянок не дістає. Ще один важливий фактор – ресурсні можливості армії рф, ми на початку жовтня очікували вихолощення їхнього потенціалу, але того не сталося. Поки можемо констатувати, що і на півдні Запорізької області останнім часом значно активізувалися бойові дії", - резюмував Владислав Селезньов.

<https://espresso.tv/viyna-z-rosiyeu-tendentsii-zagrozlivi-viyskoviy-ekspert-seleznov-pro-zaporizkiy-napryamok>

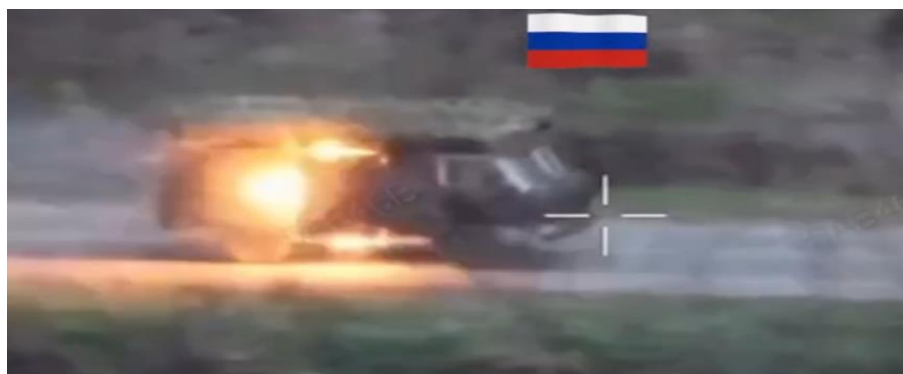
25.11.2024 Керівник Ради резервістів Сухопутних військ Іван Тимочко розповів про проблеми росіян на Запорізькому напрямку. Він каже, що всі заяви щодо наступу на Запоріжжя — це нагнітання ситуації. В етері Громадського радіо він повідомив, що у росіян немає ресурсів наступати на Запоріжжя. Водночас тактичне взяття трьох чи навіть п'яти сіл вони можуть подати так, що це викличе паніку в суспільстві. Як приклад з нагнітанням ситуації, Іван Тимочко згадав про просування росіян у районі Вовчанська. «Коли росіяни на Вовчанському напрямку просунулися на 3-5 кілометрів, то інформаційний гвалт у нас був такий, що складалося враження, ніби російські війська вже на Збручі й перейшли Дніпро», — наголосив голова Ради резервістів Сухопутних військ. Іван Тимочко також назвав проблеми, які спостерігаються в росіян на Запорізькому напрямку. Він нагадав, що окупанти контролюють певну територію в Запорізькій області. Це дозволяє їм підвозити суходелом війська з росії чи Криму і навпаки. Водночас ця смуга не настільки широка, оскільки їх може обстрілювати далекобійна артилерія, дрони чи ракети. «Під вогневий удар там потрапляють багато російських об'єктів, а також Крим. Щоб критики не казали, що в нас усе погано і ми цей напрямок виділили з уваги. Наразі там відбуваються більше дистанційні бої», — розповів він. Ще одна проблема для росіян на Запоріжжі — це Роботинський виступ. Його зробили Збройні сили, вклинившись в ешелоновану російську оборону на «лінії Суровікіна». Іван Тимочко вважає, що через проблеми, з якими стикаються росіяни на Запорізькому напрямку, а також через відсутність стратегічного успіху на інших напрямках, вони будуть шукати слабкі місця й розхитувати ситуацію. «Мені це нагадує, як три місяці тому росіяни, після наступу на північ Харківщини, розхитували тему про те, що вони будуть масовано

наступати на Сумщину. Щоправда, все закінчилось діаметрально протилежно, коли ЗСУ зайшли на Курщину», — додав він. Водночас, за словами Івана Тимочка, активність росіян на Запорізькому напрямку дійсно є, в тому числі — переміщення військ. «Але якщо навіть ми з вами вже обговорюємо цей напрямок як один з потенційно активних і небезпечних, то я впевнений, що розвідка й військове командування проводять превентивні заходи й підготовку тих можливостей і ресурсів, які в нас є. Хтось собі уявляє, що якщо проводиться підготовка, то вона супроводжується рухом колон танків і солдатів, які мають рухатися на Запорізький напрямок. А якщо їх немає, то значить всюди «зрада», і ніхто нічого не робить», — сказав він.

<https://hromadske.radio/news/2024/11/25/u-sukhoputnykh-viyskakh-nazvaly-problemy-rosiian-na-zaporizkomu-napriamku>

26.11.2024 На Запоріжжі бійці 128 окремої бригади територіальної оборони ЗСУ уразили ворожий транспорт, який їхав на великій швидкості. Відео бойової роботи з'явилося на сторінці підрозділу. «Крутезне запальне відео від наших хлопців! Пригоди орків, які „заблукали“ на окупованій частині Запорізького краю, тривають. Як результат — феєричний салют. Частина рашистів „абделалась“ переляком, інші — затрьохсотились», — розповіли захисники України.

Скріншот з відео: armyinform.com.ua

<https://armyinform.com.ua/2024/11/26/chastyna-rashystiv-abdelalalas-perelyakom-inshi-zatrohsotylys-bijczy-pro-palayuchyj-transport-rosiyan>

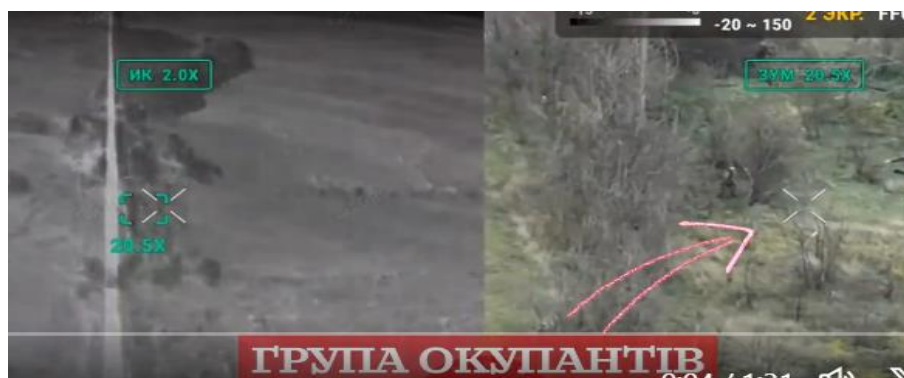
26.11.2024 Про ситуацію на Запорізькому напрямку в ефірі програми «Воєнні підсумки дня» на телеканалі «Еспресо» розповів командир мінометної батареї 4-го батальйону оперативного призначення бригади «Спартан» капітан Сергій Лещенко. Ворог не полишає спроб штурму та розвідки боєм і спрямовує вперед малі групи піхоти. Їх нищать ще на підступах до позицій гвардійців. «25 листопада група з 12-х російських військових робила спробу прорватися через нашу лінію оборони. Ворогів було знищено влучним вогнем нашої артилерії та розрахунками FPV-дронів. Загалом за останній тиждень та місяць дії загарбників не змінилися, вони активно нарощують свої сили та намагаються пробивати нашу оборону. Наша бригада дає потужну відповідь завдяки роботі ствольної артилерії, мінометів та дронів», — розповів Сергій Лещенко.

https://t.me/spartan_ngu

26.11.2024 окупаційні російські війська проводять штурмові дії на південному напрямку, але поки невеликими силами. Про це в ефірі Армія TV розповів речник Сил оборони Півдня України полковник Владислав Волошин. «Близько 10-15 днів у нас ситуація приблизно однакова. Ворог продовжує штурмові дії на Времівському напрямку і готується до проведення штурмових дій на Гуляйпільському та Оріхівському напрямках», — сказав Владислав Волошин. Крім того, за його словами, ворог проводить розвідувально-пошукові дії, невеликі штурми на Придніпровському напрямку, на дніпровських островах біля Херсона. «Постійно триває контрбатарейна боротьба, ворог постійно завдає ракетних та авіаційних ударів, а також проводить обстріли з РСЗВ», — додав речник. Він зазначив, що погода часом впливає на застосування ворогом дронів, але кількість обстрілів та штурмових дій не зменшується, залишається сталою. «Переважно штурми відбуваються малими піхотними групами, від 5 до 10 осіб. Бойова техніка переважно застосовується для перевезення цих груп. Але, за даними нашої розвідки, противник постійно отримує поповнення багі, мотоциклів», — сказав Владислав Волошин.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/26/u-sylah-oborony-rozpovily-pro-pidgotovku-voroga-do-shturmiv-na-pivdni>

26.11.2024 Бійці 3 бригади оперативного призначення «Спартан» імені полковника Петра Болбочана НГУ спинили наступ російських загарбників. Відео бойової роботи вони оприлюднили на своєму каналі. окупанти намагались наступати групою піхоти на позиції нацгвардійців, але їхні дії були завчасно виявлені аеророзвідкою «Спартану» та усі плани ворога зазнали краху. «На Запорізькому напрямку росіяни не змінюють свою тактику та намагаються проводити штурми та розвідку боєм виключно піхотою, не задіюючи техніку», — розповіли військові.

Скріншот з відео: armyinform.com.ua

Скріншот з відео: armyinform.com.ua

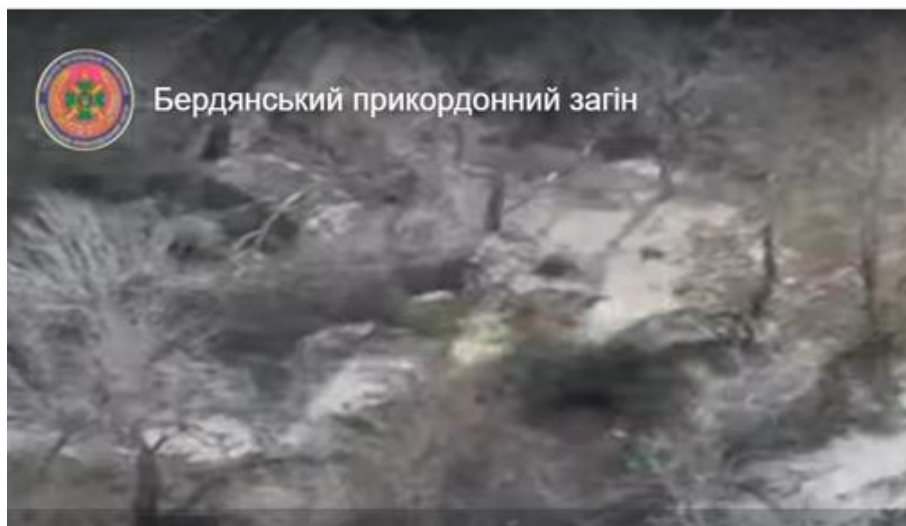
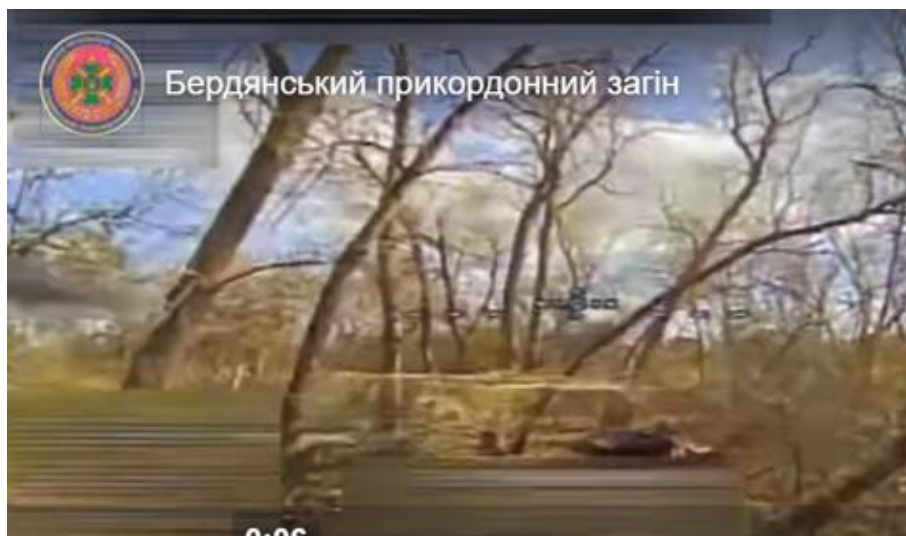
Скріншот з відео: armyinform.com.ua

<https://armyinform.com.ua/2024/11/26/vorozhyj-shturm-zaznav-krahu-spartanczi-zirvaly-nastup-rosijskoyi-pihoty>

27.11.2024 Бійці Державної прикордонної служби України атакували FPV-дронами вогневі позиції окупантів на Запорізькому напрямку. Про це сьогодні, 27 листопада, повідомили в Бердянській МВА. Зазначається, що на Запорізькому напрямку прикордонники виявили вогневі точки армії рф та атакували їх безпілотниками: "Піднявши в небо заряджену FPV-ескадрилю, аеророзвідники направили її у бік розташування окупантів. В результаті ювелірної роботи прикордонників було ліквідовано дві вогневі точки та місце укриття російських військових", — йдеться у повідомленні.

Скріншот: suspilne.media

Скріншот: suspilne.mediaСкріншот: suspilne.mediaСкріншот: suspilne.media

Скріншот: suspilne.media

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/889405-na-zaporizkomu-napramku-prikordonniki-znisili-dvi-vognevi-pozicii-okupantiv>

27.11.2024 На Запорізькому напрямку російська армія продовжує проводити безглузді штурми, які не мають стратегічного сенсу. За словами експертів, такі дії викликані бажанням генералів здобути нагороди до нового року. російських солдатів відправляють у бій без належної підготовки, незважаючи на значні втрати, які армія РФ не може компенсувати. Як зазначає військовослужбовець ЗСУ та експерт з національної безпеки Іван Варченко, генерали та політична еліта РФ переслідують власні кар'єрні та пропагандистські інтереси, не рахуючись із життям своїх солдатів. За інформацією Генштабу ЗСУ, на Оріхівському напрямку минулої доби ворог здійснив дві атаки поблизу Новоандріївки. Водночас РФ стикається з нестачею ресурсів для одночасного ведення активних бойових дій на різних напрямках. Про це заявив генерал-лейтенант у відставці Ігор Романенко. російські війська виявилися нездатними проводити масштабні наступи на півдні України. Однією з причин цього є активні дії Сил оборони України, які змусили ворога вести інтенсивні бої у Курській області. Через це окупанти змушені перекидати свої найбільш боєздатні підрозділи із Запорізької, Харківської, Сумської та Чернігівської областей на Курщину.

<https://ria-m.tv/ua/news/365744/rosiyska-armiya-kidae-soldativ-u-shturmi-na-zaporijji-zaradi-nagorod.html>

27.11.2024 До адміністративного кордону Дніпропетровської області залишилося 7 кілометрів: критика підготовки оборони. Командир відділення 24-го ШБ «Айдар», молодший сержант, автор телеграм-каналу «Говорять, снайпер» висловив занепокоєння щодо стану оборонних ліній у напрямку Великої Новосілки. Як зазначено, більше року затишшя не було використано для підготовки якісних укріплень. Через це на Запорізькому напрямку можуть виникнути аналогічні загрози, як це сталося в Очеретині, де позиції залишились вразливими. Автор допису звертає увагу на відсутність належного мінування переднього краю та будівництва захисних споруд, що називає «чистою водою кретинізму». Він також розкритикував роботу цивільних підрядників, які створюють траншеї не в стратегічно важливих місцях, а в тих, де це легше зробити, нехтуючи військовими потребами. Особливу увагу привертає будівництво укріплень далеко в тилу, наприклад, у лісосмугах за Покровськом та Великою Новосілкою, що не відповідає

реальним потребам фронту. Це дозволяє витратити кошти швидше, але не забезпечує реальної обороноздатності. Командир відділення 24-го ШБ «Айдар», молодший сержант, автор телеграм-каналу «Говорять, снайпер» наголошує на необхідності перегляду підходів до облаштування оборонних ліній, адже стратегічні помилки можуть коштувати значних втрат.

<https://akzent.zp.ua/ukriplennya-na-zaporizkomu-napryamku-pid-zagrozoyu-obhodu-cherez-donechchinu>

28.11.2024 Ворог накопичує техніку та живу силу, – про ситуацію на Запорізькому напрямку розповів командир 4-го батальйону бригади «Спартан» підполковник Дмитрій Невгасимов. Одну зі спроб штурму гвардійці відбили напередодні. Дмитрій Невгасимов прокоментував відео знищення групи ворожої піхоти. За його словами, противників вдалося виявити заздалегідь. І артилерія «Спартану» та засоби вогневої підтримки не дали окупантам наблизитись до позицій бригади. «Є ознаки накопичення ворогом живої сили та техніки на окремих напрямках, що свідчить про наміри йти в наступ. Однак наша розвідка оперативно надає дані і ми готові реагувати на ці загрози», – заявив командир 4-го батальйону. На запитання ведучих, чи вдається брати полонених, Дмитрій Невгасимов відповів, що недавно гвардійці батальйону полонили окупанта родом аж з хантимансійська. Раніше було взято в полон 11 орків.

<https://ria-m.tv/ua/news/365896/artileriya-ngu-vidbivae-sprobi-shturmu-na-zaporizkomu-napryamku-podrobitsi-vid-komandira-spartanu.html>

28.11.2024 24 листопада у Запорізькій області росіяни розстріляли 5 із 6 військових України, взятих в полон. Про це повідомили в Запорізькій обласній прокуратурі. Це відбулося Новодарівка Пологівського району, наразі там ведуться активні бойові дії. Військовослужбовці збройних сил рф здійснили розстріл п'ятьох українських захисників із шести, взятих у полон. За матеріалами справи розпочато кримінальне провадження за фактом порушення законів та звичаїв війни, поєданого з умисним вбивством (ч. 2 ст. 438 КК України). Вбивство військовополонених є грубим порушенням Женевських конвенцій та кваліфікується як тяжкий міжнародний злочин. Правоохоронці встановили підрозділ армії окупантів, військовослужбовці якого наразі перевіряються на причетність до цього злочину. Також слідчі отримали відеозапис, на якому зафіксовано момент розстрілу.

Фото: akzent.zp.ua

<https://akzent.zp.ua/okupanti-rozstrilyali-ukrayinskih-vijskovopolonениh-na-zaporizhzhii>

28.11.2024 Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець направив листи до ООН та МКЧХ через розстріл російськими окупантами п'ятьох полонених українських військовослужбовців на Запоріжжі. Про це Лубінець повідомив у своєму Telegram-каналі. "росіяни жорстоко розстріляли українських військовополонених на Запоріжжі", - написав він. Лубінець зазначив, що за повідомленням Запорізької обласної прокуратури, 24 листопада 2024 року неподалік села Новодарівка Пологівського району Запорізької області, росіяни, ймовірно, розстріляли 5 українських військовослужбовців із шести, взятих у полон. За фактом порушення законів та звичаїв війни розпочато кримінальне провадження. "В свою чергу, я направив листи до ООН та МКЧХ щодо цього злочину. Країна-окупант вкотре порушила Женевську конвенцію про поводження з військовополоненими. Агресора потрібно негайно зупинити і притягнути до відповідальності. Світ не має бути осторонь!" - наголосив омбудсман.

<https://censor.net/ua/news/3522391/rosiyanamy-ukrayinskyh-viyiskovopolonenyh-na-zaporijji-lubinets-zvernuvsya-do-oon-ta-mkchh>

28.11.2024 російські загарбники несуть великі втрати — місць в госпіталях не вистачає навіть у містах глибокого тилу. В мережі опублікували відео із госпіталю в тимчасово окупованому Бердянську Запорізької області, інформує Акцент. На відео можна побачити, як російський окупант пересувається коридорами військового госпіталю. Палати заповнені вщент пораненими російськими солдатами. Деякі розташовані навіть у коридорах. Зазначимо, останнім часом ЗСУ все частіше завдають успішні удари по російських військових полігонах та базах в тилу, зокрема в Запорізькій області. Днями було уражено склад боєприпасів в районі смт Розівка. Вчора було уражено склад боєприпасів в районі Мелітополя.

Скріншот з відео: akzent.zp.ua

<https://akzent.zp.ua/opublikovano-video-iz-gospitalyu-rosiyan-v-okupovanomu-berdyansku>

28.11.2024 Наша авіація високоточними бомбами знищувала командні пункти ворога, командно-спостережні пункти, але зараз змушена зробити певну перерву через погіршення погоди. Про це на стрімі Армія TV розповів командир 422 батальйону

безпілотних систем «Люфтваффе» Сил безпілотних систем Микола Колесник. «Погодні умови не дозволяють використовувати нашу потужність у повну силу. Це розвідка, коригування, завдання ударів в глибину противника, щоб бити його логістику... Почекаємо сонечка, а там видно буде. Показував відео ударів нашої авіації, коли високоточними бомбами знищувалися командні пункти ворога, командно-спостережні пункти. На останній погоді ми брали участь в підтвердженні цих ударів. Дуже влучно, дуже сильно, дуже яскраво, а найголовніше — результативно», — зауважив Микола Колесник. За його словами, тактика ворожих штурмів не змінилася. «Працюємо по техніці, яка закидає піхоту ближче до наших позицій. Там вони ховаються по норах і намагаються потім штурмувати нашу піхоту. Так от основна задача — не давати їм акумулюватися та проводити активні штурмові дії», — розповів Микола Колесник.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/28/duzhe-vluchno-duzhe-sylno-duzhe-yaskravo-potuzhni-bombovi-udary-po-vorogu-na-pivdni>

29.11.2024 Підрозділ Сил безпілотних систем уразив радар зенітного ракетного комплексу «Бук-М3» на запорізькому напрямку. Новину оприлюднила пресслужба Командування роду військ.

Скріншот з відео: mil.in.ua

Скріншот з відео: mil.in.ua

Скріншот з відео: mil.in.ua

412 окремий батальйон безпілотних систем «NEMESIS» провів успішну операцію, виявивши російський зенітний комплекс «Бук-М3» та знищивши його радіолокаційну станцію РПН 9С36М. Оператори важкого дрона-бомбардувальника підловили установку під час переміщення, на ходу поціливши у неї двома вільнопадаючими боеприпасами. Кадри, зняті тепловізійною камерою безпілотника, не дозволяють точно оцінити масштаб пошкоджень. Однак, судячи з того, як член екіпажу вибрався з машини, внутрішні відсіки були уражені та могли спалахнути. Радіолокаційна станція РПН 9С36М є ключовим елементом зенітно-ракетного комплексу, який здійснює підсвічування повітряних цілей та наведення ракет на дальні відстані у межах радіуса роботи ЗРК. На відміну від ураження пускових установок, втрата такої системи сильно підірве бойові спроможності комплексу та протиповітряну оборону на відведеній йому ділянці фронту. Це далеко не перший російський зенітний комплекс на рахунку 412-го батальйону СБС. Раніше «Мілітарний» повідомляв про ураження його операторами ще одного радара та двох самохідних пускових установок ЗРК «Бук-М3». Крім того, сили підрозділу уразили російський зенітний комплекс «Оса-АКМ» та «Тор-М2» на сході України. Наразі всі оприлюднені кадри бойової роботи підрозділу свідчать про використання лише важких мультироторних дронів-бомбардувальників із вільнопадаючими бомбами. Проте днями стало відомо, що до підрозділу доєдналася група «Асгард», що складається з досвідчених операторів FPV-дронів, зокрема, ударних безпілотників літакового типу.

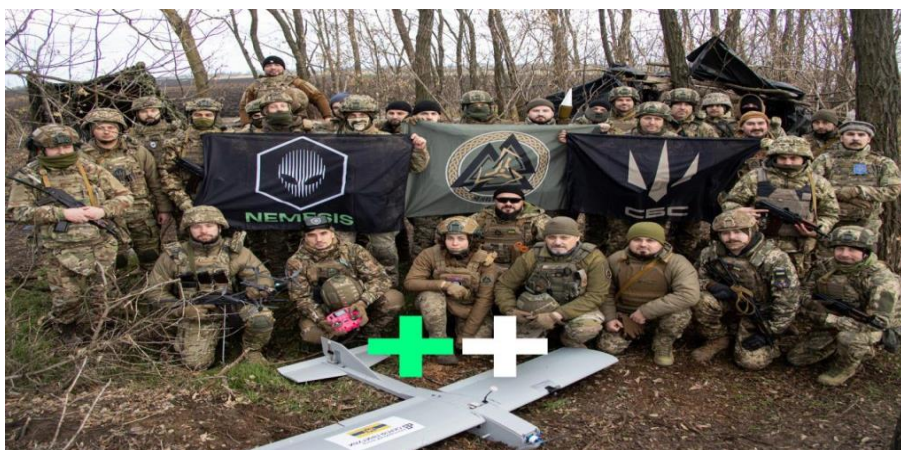

Фото: Сили безпілотних систем

<https://mil.in.ua/uk/news/zsu-vybyly-radar-rosijskogo-kompleksu-buk-m3>

29.11.2024 Підрозділ ударних БПЛА «Роніни» зі складу 65-ї механізованої бригади продовжує ефективно знищувати ворожі сили на Запорізькому напрямку. Вчора та сьогодні в телеграм-каналі «Роніних» були опубліковані чергові відео ураження російських сил та техніки, інформує Акцент.

Скріншот з відео: akzent.zp.ua

Скріншот з відео: akzent.zp.ua

Скріншот з відео: akzent.zp.ua

Скріншот з відео: akzent.zp.ua

Скріншот з відео: akzent.zp.ua

Так, серед уражених цілей за останні дні можна побачити бліндажі росіян, військові вантажівки з боєприпасами та амуніцією, а також легові авто.

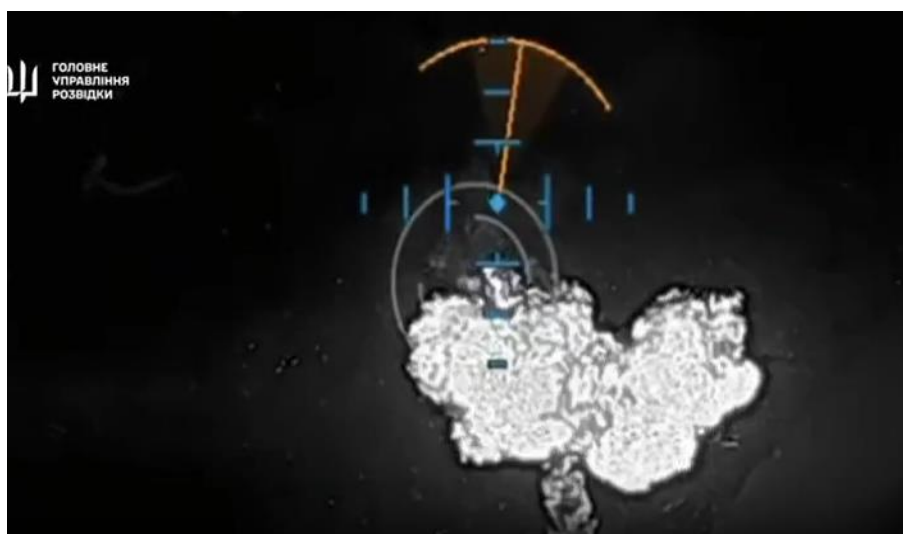

Скріншот з відео: akzent.zp.ua

На ще одному відео вже традиційний «буханкоцид». Як відомо «Роніни» та 65-та механізована бригада вже тривалий час захищають Україну на Запорізькому напрямку, зокрема в районі Оріхова.

<https://akzent.zp.ua/ronini-pokazali-svizhi-kadri-znishhennya-voroga-na-zaporizkomu-napryamku-video>

30.11.2024 Головне управління розвідки Міністерства оборони України показало, як українські воїни знищили позиції та техніку російських загарбників на передовій у Запорізькій області за минулий тиждень. На оприлюднених кадрах зафіксовано результати тижневої бойової роботи: високоточні удари дронів по скупченнях живої сили ворога, знищення військової техніки та облаштувань. Особливу увагу привертає робота "дрона-дракона", що завдає нищівних термічних ударів по позиціях окупантів у лісосмугах, інформує.

Скріншот з відео: ГУР

Скріншот з відео: ГУР

Скріншот з відео: ГУР

<https://censor.net/ua/videonews/3522737/gur-vypalyuye-voroji-pozytsiyi-v-zaporizkiyi-oblasti>

30.11.2024 армія рф готується до наступу в Запорізькій області. Нині російські війська проводять накопичення й перегрупування особового складу та техніки, водночас продовжуючи щоденні штурмові дії піхотними групами. Про це у коментарі Суспільному повідомив командир третьої бригади оперативного призначення Нацгвардії України Олексій Хільченко. "Вони (російські війська, — ред.) готуються до масштабного наступу на нашому напрямку — маю на увазі Запорізьку область. Є всі ознаки для цього і вони проводять багато різних дій щодо переміщення і підготовки. Чи готові ми до їх наступу? Я думаю, готові", — повідомив Олексій Хільченко. За його словами, нині армія рф намагається непомітно переміщувати сили та засоби, зокрема, росіяни передислоковували частини своїх підрозділів у Курську область: "Переміщення своїх сил вони роблять дуже приховано. Їхня держава воює все життя. Воювати вони вміють і тому роблять це максимально приховано, як їм це вдається. Але все одно ми виявляємо їхні переміщення, розуміємо, куди перекидають які підрозділи...Є накопичення. Підрозділи розвідки проводять узагальнення цієї інформації... й очікуємо їхніх активних дій на одному із напрямків (у Запорізькій області, — ред.)", — додав командир бригади. Водночас російські війська продовжують щоденні штурмові дії — в основному, використовуючи піхотні штурмові групи без застосування техніки, пояснив Олексій Хільченко: "Тобто армія рф не використовує якісь значні свої сили. Використовують вони особовий склад без техніки, інколи використовуються мотоцикли, багі. Противник виконує свої наступальні дії кожного дня у світлу пору доби. Вночі взагалі переміщення ніяке не проводиться. Максимум, що вони можуть зробити, це в глибині своєї оборони поповнити провізію, ротацію особового складу. Ну, це все в глибині, але і там ми його виявляємо".

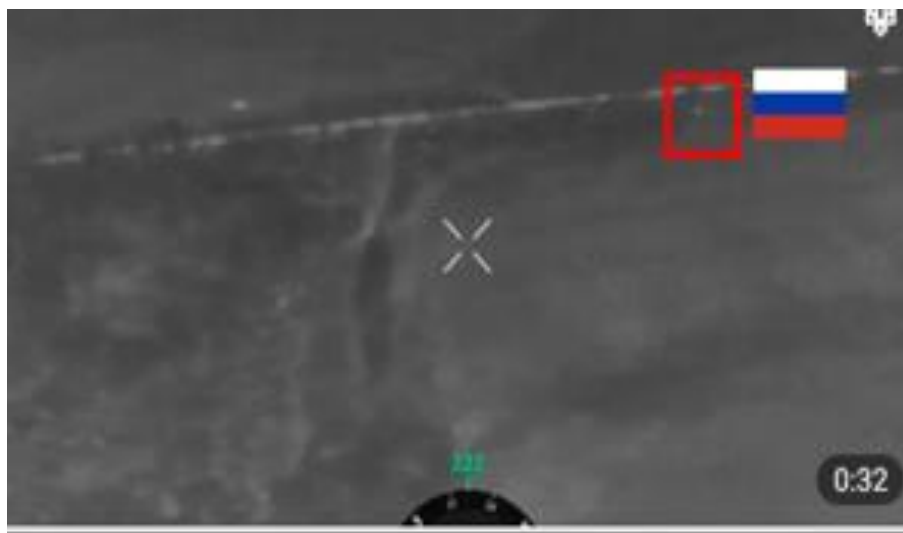
<https://suspilne.media/zaporizhzhia/891535-rosijska-armia-gotuetsa-do-nastupu-v-zaporizkij-oblasti-hilchenko>

30.11.2024 На фронті до основних гарячих напрямків додалася Велика Новосілка — важливий опорний пункт і логістичний хаб Сил оборони на півдні Донецької області. У районі селища російським окупантам вдалося досягти деяких тактичних успіхів. Про це

в ефірі телеканалу FREEDOM сьогодні, 30 листопада, сказав речник Української добровольчої армії “Південь” Сергій Братчук. “Ворогу вдалося просунутися на досить значну відстань. Зусилля, які противник докладає для того, щоб захопити Велику Новосілку, зрозумілі. Кінцева мета ворога — оволодіти населеним пунктом, щоб перерізати логістику для українських підрозділів, які діють у цьому районі. Ну і, власне, обрізання Времівського плацдарму — щоб вирівняти лінію фронту і наступати по ширшій лінії. Так це припускають російські генерали. Власне, це продовження тих самих зусиль, які ворог сьогодні зосереджує на Курахівському та Покровському напрямках”, — зазначив спікер. Сергій Братчук також прокоментував ситуацію на Запорізькому напрямку. За його словами, за минулу добу на цьому відрізку фронту росіяни провели шість штурмів. “Але головна загроза — це застосування російською федерацією авіаційного озброєння. Передовсім ми говоримо про КАБи, про ті загрози, які ворог за допомогою цього авіаційного озброєння несе для мирних громадян. рф продовжує свій терор у цьому напрямку. Але говорити про створення якогось ударного кулака для наступу на обласний центр Запоріжжя сьогодні не доводиться”, — акцентував гість ефіру. Братчук також зазначив, що на Запорізькому напрямку активно зводяться фортифікаційні споруди. “Фортифікації дуже активно будуються — і на першій, і на другій, і на третій лінії оборони. Треба віддати належне — тут підготовка до можливих російських дій триває дуже активно”, — доповнив спікер.

<https://uatv.ua/uk/chomu-okupanty-aktyvizuvalysya-v-rajoni-velykoyi-novosilky-poyasnyv-bratchuk>

30.11.2024 Аеророзвідники Нацгвардії завдали ударів по техніці противника на Запорізькому напрямку. Відповідне відео опублікував у соцмережах командувач НГУ Олександр Півненко. "Пілоти аеророзвідки на полі бою виявляють не тільки ворожих піхотинців, а й техніку та вогневі засоби окупантів. Для знищення противника цього разу наші воїни використали засоби артилерії та ударні дрони, які показали неабияку результативність.", - інформують нацгвардійці.

Скріншот з відео: t.me/Pivnenko_NGU

Скріншот з відео: t.me/Pivnenko_NGU

Скріншот з відео: t.me/Pivnenko_NGU

Скріншот з відео: t.me/Pivnenko_NGU

Скріншот з відео: t.me/Pivnenko_NGU

[https://ria-m.tv/ua/news/366026/na-zaporizkomu-napryamku-natsgvardiytsi-vidpratsyuvati-po-vorojiy-tehnitsi-\(video\).html](https://ria-m.tv/ua/news/366026/na-zaporizkomu-napryamku-natsgvardiytsi-vidpratsyuvati-po-vorojiy-tehnitsi-(video).html)

10.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ СТОСОВНО ЗНИЩЕННЯ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ УКРАЇНИ ВІЙСЬКОВИХ ОБ'ЄКТІВ, ОСОБОВОГО СКЛАДУ АРМІЇ РФ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИЙ ТЕРИТОРІЇ АР КРИМ ТА МАРІУПОЛЬ

28.11.2024 Українські розвідники знищили російську мобільну радіолокаційну станцію “Подльот” у тимчасово окупованому Криму вартістю 5 мільйонів доларів. Про це 28 листопада повідомила пресслужба Головного управління розвідки МО України у Телеграм. "У результаті успішної операції ГУР МО України поблизу населеного пункту Котовське на заході тимчасово окупованого Криму знищено російський радіолокаційний комплекс “Подльот”, — йдеться у повідомленні. У ГУР зазначають, що мобільна РЛС 48Я6-К1 “подльот” використовується для "виявлення повітряних цілей на малих і гранично малих висотах у складній перешкодовій обстановці". "На малих висотах ми запускаємо все. Storm Shadow летить на малих висотах, безпілотники летять на малих. Скажімо так, Storm Shadow — на надмалих висотах, безпілотники — на малих висотах. Єдиний АТАСМС — оцей летить по балістичній траєкторії. Все інше — це малі висоти, тому виведення з ладу такої станції дозволить нам проривати ворожу протиповітряну оборону і при цьому нести менші втрати ракет і безпілотників", — прокоментував ситуацію в етері "Суспільне. Студія" Валерій Романенко, авіаексперт, провідний науковий співробітник Державного музею авіації України.

<https://suspilne.media/crimea/890593-u-krimu-zniseno-rosijskij-radiolokacijnij-kompleks-za-5-miljoniv-dolariv-gur>

29.11.2024 29 листопада 2024 року в результаті операції ГУР МО України у тимчасово окупованому Криму завдано успішних ударів по дороговартісних радіолокаційних комплексах росії. Уражено: РЛС “каста-2e2» — 1 шт.; РЛС “подльот” — 2 шт.

<https://t.me/operativnoZSU/164797>

11.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ВІД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ ПРО ПОДІЇ, ЯКІ ВІДБУВАЛИСЯ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ

Оріхівський напрямок

24.11.2024 У 2023 році під час контрнаступу ЗСУ в Запорізькій області кожен квадратний метр території був світовою новиною. Тепер наступають уже росіяни, і розголос у пресі вже не той. Про це пише The Economist. Боєць Григорій провів десять днів в окопах Роботиного. Тепер "час для сексу, наркотиків і рок-н-ролу", пояснив він нервовим від адреналіну голосом. 36-річний піхотинець 65-ї бригади пройшов 7 кілометрів від позицій із 60 кг екіпіровки, з антенами-глушилками й великою пачкою батарей — життєво важливий набір для всіх, хто працює під небом у Запорізькій області, повним дронів. "Це відбувається, — сказав Гриша. — Ви можете це бачити. Вони йдуть — повзуть, повзуть, шукають будь-який вихід". Українська розвідка вважає, що росія готує масштабний наступ на Запоріжжя, за 30 км від фронту. Один із трьох центрів важкої промисловості країни залишається важливим для виживання України як держави, що функціонує. Наприкінці 2022 року президент рф володимир путін заявив, що вся область належить рф. Попри те, що під контролем окупаційних військ лише її третина. За два місяці російські ракети та КАБи зруйнували 1500 будинків у місті. Представники України попереджають, що 130 000 російських військових можуть кинути в бій. Робота ведеться ґрунтовно — мінні поля, інженерні загородження та залізобетонні споруди. Не всі українські військові вважають наступ на Запоріжжя неминучим. Полковник Олексій Хільченко, командир 3-ї бригади оперативного призначення НГУ "Спартан", сказав, що російські війська зв'язані в інших районах. За його словами, росіяни планували кинути дві дивізії (20-30 тисяч військових) у початковий наступ, але половину відправили в Курську область на підтримку контрнаступу на українському виступі."Лемберг", командувач батальйоном 118-ї бригади погоджується: "Вони ще не готові для удару, але коли будуть, перший удар буде важким". Але будуються нові укріплення, які кільцями розходяться від обласного центру. Робота ведеться ґрунтовно — мінні поля, інженерні загородження та залізобетонні споруди — на відміну від більш хаотичної картини в сусідній Донецькій області, яка залишається місцем найважчих боїв. Там ЗС рф просуваються швидше, ніж будь-коли з лютого 2022 року. російські командири засвоїли початкові помилки та розробили похмуру формулу: безпілотники, РЕБ, керовані авіабомби, безжальне командування і хвилі одноразової піхоти. Вони б'ють по Україні там, де вона найслабша, перерізаючи лінії постачання та оточуючи цілі, а не завдаючи ударів у лоб, як колись. Це нелегко — вони втрачають до 1500 солдатів на день у своєму наступі, який триває вже рік. Але вони вербують більше, ніж втрачають. "Послухайте, у них ніколи не буде проблем з особовим складом, — сказав полковник Хільченко. — Вони заганняють людей у борги, у кредити й змушують їх битися за них. Вони не зупиняться". В Україні, навпаки, кадрові проблеми. Високопоставлений український чиновник каже, що він стурбований тим, що до весни ситуація може стати непоправною. Ще більша проблема — якість новобранців. "Форест", командир батальйону 65-ї бригади, каже, що чоловіки, яких відправляють зі штабу армії, зараз здебільшого занадто старі або не

мотивовані, щоб бути корисними. Усі, за винятком кількох, старші за 45 років. "Мені відправляють хлопців, 50 плюс, із лікарськими довідками, в яких ідеться, що вони надто хворі, щоб служити, — зазначив він. — Іноді здається, що я керую дитячим садком, а не бойовим підрозділом". У розташуванні бригади новобранці проходять бойове згодоження. Це останній етап підготовки перед вируванням на фронт за кілька днів. Новобранець, який прибув найпізніше, — Григорій, 51-річний колишній робітник із Полтавської області. У нього золоті зуби, окуляри з діоптріями +9. Григорій зізнається, що здивований не менше за інших тому, що його зарахували; він не очікував, що офіцери мобілізують напівсліпу людину. Йому важко ходити в бронежилеті. Але поводитися з вогнепальною зброєю він уже звик. "Стріляти може кожен, — каже він. А ось потрапляти в ціль у мене не дуже виходить". Широко визнано, що ситуація на лінії фронту важча, ніж будь-коли з перших днів війни. Багато хто побоюється, що значний відступ українців незабаром може стати неминучим. Поки що загроза, що насувається, тримає солдатів у Запоріжжі зосередженими. Вони кажуть, що пам'ятають звірства після російського наступу та окупації. Досвід опору все ще має значення. Якою б слабкою не була Україна, росію можна перемогти, стверджує "Форест". На доказ він наводить лютневу засідку, коли його батальйон самотужки знищив механізовану колону з двох десятків російських машин. "Чечен", бригадний офіцер, який очолює тренування нових солдатів, каже, що він, як і раніше, сповнений рішучості битися до кінця. "Роздача територій цим огидним людям не гарантує, що це припиниться", — зазначив він, визнавши все ж таки, що менше солдатів, ніж будь-коли, поділяють його рішучість. "Це вже навіть не 50 на 50, а 30 на 70", — сказав він. "Лемберг" описує становище ще жорсткіше. "У 2022 році я був готовий рвати росіян зубами. У 2023 році мені просто потрібен був відпочинок. Цього року? Мені майже було наплювати", — зазначив він.

<https://focus.ua/uk/voennye-novosti/680259-nastup-na-zaporizhzhya-zsu-chekayut-vazhkogo-pershogo-udaru>

27.11.2024 На Токмацькому відтинку фронту, що на Запоріжжі, окупанти не полишають спроб зрізати увесь так званий Роботинський виступ. Щоранку південніше Оріхова і в самому місті вибухають ворожі кориговані авіабомби. Темної пори невеликі групи рашистської піхоти намагаються наблизитися до лінії оборони українців. І цілодобово в небі кружляють безпілотники чужинців. Про це йдеться у матеріалі кореспондента ТСН Олександра Моторного. 65-та механізована б'є москвитів на Запоріжжі. Військовий "Чорний" каже, що від Роботиного за понад два роки інтенсивної війни на Оріхівсько-Токмацькому напрямку мало що лишилося. "Роботино — там сплошні... Як я знаю, там сплошні руїни. Нічого вище коліна майже нема! Може, якийсь там кусок стіни є", — каже "Мур", військовослужбовець 65-ї ОМБр ЗСУ.

Фото: ТСН

"Там уже всі підвали позавалювані, там, де я був – тоже. Вообщє все! Там нічого немає! Там від нього толку вообщє ніякого вже! Саме як позиція, саме як ділянка, скажімо так", – каже "Коваль", військовослужбовець 65-ї ОМБр ЗСУ. Саме навколо території, що колись була селом на пів тисячі жителів у Пологівському районі на Запоріжжі, ні на день не припиняється війна. окупанти обстрілюють тут захисників України і "Градами", і КАБами та іншим залізниччям. Зазвичай ворожа зброя більше працює в темряві, каже "Тихий", кулеметник 65-ї механізованої. Тоді ж московити невеликими, винятково пішими групами, намагаються пройти вперед. Українські військові намагаються знищити противника, проте часто самі потрапляють під обстріли.

Фото: ТСН

Кулеметнику на позицію поряд ворожий боеприпас прилетів просто у бліндаж. Воїн спромігся відкопатися самотужки, його евакуювали.

<https://tsn.ua/exclusive/rosiyani-nastupayut-na-zaporizhzhzhi-voyini-zsu-rozpozvili-yaka-tam-situaciya-2710650.html>

29.11.2024 Військові кажуть, що у Запорізькій області росіяни намагаються прорвати українську оборону. Українські військові кожного дня зупиняють спроби

російської піхоти штурмувати українську лінію оборони на Запоріжжі. Про це йдеться у сюжеті кореспондента ТСН Олександра Моторного. Українські військові на Запорізькому напрямку воюють на 120-ти міліметровому гладкоствольному мінометі "Степан". "Купець", командир мінометного розрахунку 3 БрОП НГУ "Спартан", каже у росіян значно більше боєприпасів, ніж у ЗСУ. На Запоріжжі, як мінометники бригади "Спартан", військові уже вдруге. Та починал всі з автоматів, окопів та польових бліндажів - на Харківщині й у Бахмуті.

Фото: ТСН

Зварювальник, ветеринар, підприємець та землевпорядник - цим у минулому займались "Тюльпан", "Пушистий", "Муха" та "Купець". Третій рік поспіль вони щоденно вдосконалюють свої нові бойові навички. Зараз на Оріхівсько-Токмацькому відтинку фронту ворожа техніка на передньому краї доволі рідке явище, каже командир мінометного розрахунку "Спартану". Натомість, щодоби їм доводиться зупиняти спроби московитської піхоти просунутись на північ у напрямку автошляху Оріхів - Запоріжжя.

Фото: ТСН

Кожну вилазку московитської піхоти неодмінно супроводжують цілі зграї ворожих очей у небі."Працюють дуже добре. Просто визначають точки і накривають їх", - каже "Муха". Рашиська артилерія, зізнається "Муха", а надто коли погода геть кепська, стріляє також дуже багато. І зі своїм "Степаном", абсолютно точно знають мінометники

“Спартану” для ворожої арти вони дуже лася ціль. російські кориговані авіабомби на ділянці в районі Оріхова, твердять мінометники 3-ої бригади оперативного призначення Нацгвардії, теж нікуди не поділись, а навпаки - їх стало більше. Війна, південніше Оріхова, інколи затихає. На лічені години. Коли недобиті групи москвитів проводять перегрупування. Водночас, концентрації ворожих резервів для якогось великого наступу на Запоріжжі, запевняють “Спартанівці” принаймні тепер не помічають.

<https://tsn.ua/exclusive/yak-rosiyani-nastupayut-na-zaporizhzi-viyskovi-rozpovili-pro-situaciyu-2712693.html>

29.11.2024 Ярослав на позивний «Гуцул» у складі підрозділу 128-ї окремої гірсько-штурмової бригади тримає оборону на Запорізькому напрямку. Раніше чоловік працював за кордоном, проте одразу після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну повернувся додому, щоб стати на захист держави. Історію про захисника читайте в матеріалі. Ярославу 53 роки. Він родом із міста Рахів Закарпатської області. Чоловік працював на будівництві у Польщі, мав дві бригади. У 2022 році, коли росіяни вдерлися на територію України, закарпатець завершив об’єкт, на якому працював та поїхав на Батьківщину. «З моєї бригади третина хлопців теж повернулася в Україну й пішла воювати. Я повертався своїм легковиком і спочатку заїхав на центральний вокзал Варшави. Там була метушня, купа біженців з України. Я вийшов на середину й голосно крикнув: «Хто в Україну, у військкомат?», до мене підійшло чоловік тридцять. Я у свою машину зміг взяти тільки п’ятьох – четверо сіли позаду та один біля мене...», — пригадує чоловік. 5 березня о сьомій ранку Ярослав вже був у Рахівському військкоматі. А вже згодом долучився до лав 128-ї бригади, яка з перших днів повномасштабного вторгнення боронить Запорізьку область. Спочатку він служив у підрозділі, який виконував завдання на віддалі від лінії фронту, проте згодом перевівся у піхоту. За понад два роки служби Ярослав вже був і гранатометником, і механіком-водієм, і навідником кулемета, і командиром відділення. «Всюди працювати треба. На бойових позиціях, звичайно, найнебезпечніше, але я знав, на що йду, морально був підготовлений. Фізично, правда, відчуваю, що вже не те, – роки все-таки... Чи не жалію, що пішов у ЗСУ? Це непросте питання. Мені не все подобається, що зараз відбувається в Україні. Деякі рішення влади деморалізують військових», — розповідає «Гуцул». Захисник зауважує, що у підрозділі, в якому він несе службу, як командування, так і забезпечення на вищому рівні. Бойові завдання Ярослав виконує на передових позиціях в Запорізькій області. Було, що стояв за 250 метрів від ворожих військ. Пригадує: «Ми чули росіян, у тому числі як вони готуються вести по нас вогонь. Як тільки гранатометник крикне «Вистрел!», щоб попередити своїх про реактивний струмінь із протитанкової гранати, ми теж ховалися в укриття. Тоді сусідній спостережний пункт шестеро росіян намагалися взяти штурмом, але їх відбили. Ми теж включалися «в гру» – насипали їм і з кулемета, і з гранатометів...».

<https://lokatormedia.online>

Під час одного із боїв в селі Кам'янське Василівського району Ярослав отримав контузію. Тоді ворожа міна прилетіла за кілька метрів від укриття. «Мене відкинуло, прикидало мішками з піском, але все закінчилося добре», — пригадує борець. У вільний час, коли є натхнення, «Гуцул» готує для своїх побратимів бануш та кулешу. «Маю справжню овечу бринзу, а недавно привіз із відпустки й вурду (варений овечий сир). Для кулеші беру кукурудзяну крупу, варю її з ріпою (картоплею), перекладаю шарами з бринзою й шкварками й запікаю в духовці. А потім поливаю сметаною і пригощаю товаришів. Надзвичайно смачно!...». Ярослав має вже чотири нагороди за бойові заслуги, серед них й відзнака Головнокомандувача ЗСУ «Золотий хрест». «Я воюю за свої традиції. Ще до 2014-го я багато років працював у росії, добре бачив, що там коїться й не хочу, щоб таке було і в нас. Воюю за свою сім'ю (у мене два сини), за маму, котрій 70 років. Відсидітися збоку, а потім дивитися їм в очі й удавати, що я нормально вчинив? Це не про мене!».

<https://lokatormedia.online/tepla-zyma-odnorazova-dopomoha-dlia-malozabezpechenykh-rodyn-z-ditmy>

Придніпровський напрямок.

26.11.2024 Від бойового медика до командира штурмового підрозділу: історія бійця, який зазнав поранення і повернувся у стрій як інструктор

Фото: 5.ua

Військовий зазначив, що після першого штурму бригади почався відступ росіян із правобережжя Херсонщини. Юрій був одним із тих, хто пішов захищати Україну на початку повномасштабної війни. Брав участь у визволенні Херсону, пройшов шлях від бойового медика до командира штурмового підрозділу. Під час виконання бойового завдання зазнав поранення, але це не стало вироком для захисника. Військовий повернувся у стрій як інструктор і тепер навчає майбутніх військовослужбовців. Історія бійця з Івано-Франківщини у матеріалі наших колег із телерадіостудії "Бриз". "Основний принцип, за яким у нас є шанс виграти цю війну, – якщо ми всі будемо робити максимум, всі будемо діяти професіонально", – цього принципу старший інструктор інструкторської групи бойової підготовки Юрко дотримується з першого дня перебування в ЗСУ. Чоловік разом із друзями став на захист Батьківщини на початку Великої війни. "Ми одразу зібралися, у мене частково був зібраний рюкзак. І пішли у Франківське ТРО, де ми нічого не робили два дні, а війна неслася, хотілося брати якусь участь. І поїхали в Одесу". На Одещині він виконував певну роботу на блокпостах, працював у групах швидкого реагування, а коли почалася формуватися нова бригада, долучився до її складу. "Я намагався навчатися на бойового медика, бо у мене була ветеринарна освіта. Пізніше ми стали штурмовим підрозділом і там я вже перейшов на посаду командира відділення", – пригадав чоловік. У складі підрозділу Юрко виконував завдання з оборони прикордоння на Одещині. Проте хлопці прагнули не тільки обороняти, а й звільняти рідну землю. "У вересні перейшли у перший батальйон нашої бригади. Нас сформували у штурмовий підрозділ. Стояла задача просунутися по ворожій території. Після нашого першого штурму почався відступ росіян із правобережжя Херсонщини". Військовий розповів, що після визволення Херсону стояли завдання з оборони правого берега Дніпра навесні 2023 року. Потім знову забрали для формування штурмового підрозділу, для штурмових дій, але вже на лівобережжі Херсонщини. Характер війни змінився, човен – вразливий, з'явилося багато FPV-дронів, водних мін, було складно психологічно, згадує чоловік. Пізніше військові закріпилися на одній невеличкій ділянці лівобережжя. Операція тривала декілька днів. Наслідки виконання завдання чоловік долав у госпіталі та за допомогою подальшої реабілітації близько місяця. Потім виконання ще низки бойових завдань і нова посада – інструктор.

<https://www.5.ua/suspilstvo/vid-boiovoho-medyka-do-komandyra-shturmovo-ho-pidrozdilu-istoriia-biitsia-iakyi-zaznav-poranennia-i-povernuvsia-u-strii-iak-instruktor-339371.html>

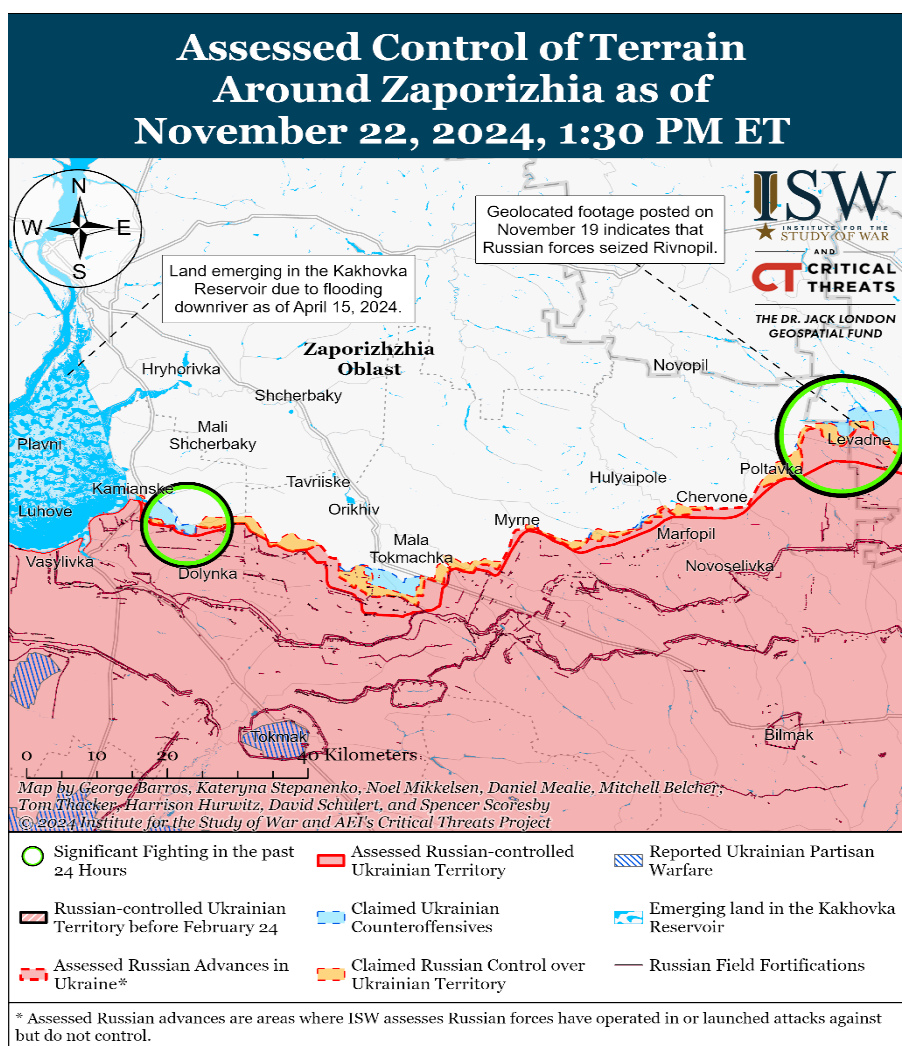
12.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ВІД ІНСТИТУТУ ВИВЧЕННЯ ВІЙНИ СТОСОВНО ПОДІЙ ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ

Оцінка російської наступальної кампанії, 22 листопада

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

21 і 22 листопада російські війська продовжували наземні наступи на заході Запорізької області, в тому числі на північний захід від Роботиного поблизу П'ятихаток, але не просунулися. Командир відомої української бригади повідомив 22 листопада, що російські сили, ймовірно, найближчим часом почнуть наступати на захід Запорізької

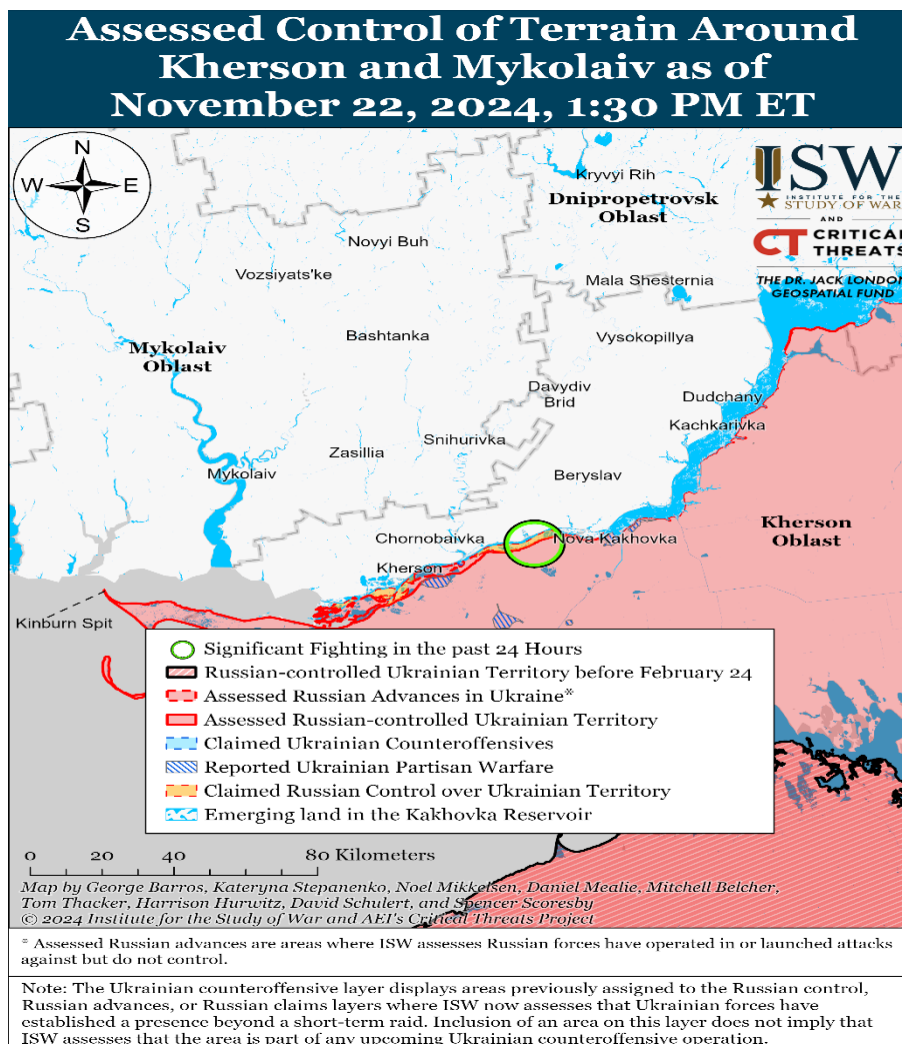
області, і заявив, що українські сили будують оборону, готуючись до поновлення російських штурмів. Речник української бригади, яка діяла на оріхівському напрямку, повідомив 22 листопада, що російські війська продовжують проводити неорганізовані та дуже виснажені піхотні штурми, під час яких один-два солдати атакують добре укріплені українські позиції на цьому напрямку. Повідомляється, що в районі Щербаків (на північний захід від Роботиного) діє розрахунок ПТРК російського 503-го мотострілецького полку (19-а мотострілецька дивізія 58-ї загальновійськової армії південного військового округу). Генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Маріано Гроссі повідомив 21 листопада, що безпека окупованої росією Запорізької атомної електростанції залишається слабкою, оскільки об'єкт втратив підключення до єдиної зовнішньої лінії електропередачі 750 кіловольт (кВ). двічі протягом останнього тижня. Гроссі зазначив, що у жовтні 2024 року ЗАЕС також двічі втрачала підключення до єдиної зовнішньої лінії електропередачі об'єкта 330 кВ.

21 і 22 листопада тривали позиційні бої на дніпровському напрямку в східному (лівобережному) Херсонській області, але лінія фронту не змінювалася. 21 листопада російський мілблогер заявив, що українські війська посилюють удари з безпілотників по російських військах на херсонському напрямку. Речник українського Таврійського угруповання військ полковник Владислав Волошин 22 листопада повідомив, що російські війська використовують гумові човни для транспортування невеликих груп добре навченої піхоти для штурму українських позицій на островах у дельті річки

Дніпро. Повідомляється, що на островах у дельті Дніпра діють підрозділи 205-ї окремої мотострілецької бригади (49-а ОМСБр південного військового округу).

російська повітряна, ракетна та безпілотна кампанія (мета росії: націлити на українську військову та цивільну інфраструктуру в тилу та на передовій)

22 листопада російські війська завдали великої серії ударів з безпілотників по Україні. Військово-повітряні сили України повідомили, що 22 листопада після 13:30 за місцевим часом російські війська запустили 114 безпілотних літальних апаратів «Шахед» та інших неуточнених ударних безпілотних літальних апаратів (ймовірно, йдеться про приманку). У ВПС України повідомили, що станом на 17:30 за місцевим часом українська ППО збила 64 російські безпілотники над центральною та північно-східною Україною. Військово-повітряні сили України повідомили, що українські контрзаходи, ймовірно пов'язані з перешкодами радіоелектронній боротьбі, спричинили «загублення» ще 41 російського безпілотника в Україні, що два безпілотники залишили український повітряний простір у напрямку росії та Білорусі, а чотири російські безпілотники все ще залишаються в українському повітряному просторі. Українські чиновники повідомили, що російський безпілотник «Шахед» завдав удару по житловому району в Сумській області, в результаті чого двоє жителів загинули, 13 отримали поранення. Українські офіційні особи також

повідомили, що російські війська завдали два авіаудари з використанням восьми плануючих авіабомб КАБ на запорізькому напрямку.

Зусилля росії з мобілізації та формування сил (російська ціль: розширити бойову міць без проведення загальної мобілізації)

росія продовжує нарощувати свій навчальний потенціал, створюючи нові академії служби в окупованій Україні. Глава окупації Криму сергій аксьонов виступив у прямому ефірі з публічним закликом до президента росії володимира путіна та директора фсб росії олександра бортнікова створити в окупованому Криму академію підготовки прикордонників. Декілька російських мілблогерів привітали ініціативу аксьонова та аплодували його заявам, визнаючи важливість врахування досвіду російської війни в Україні в підготовці курсантів-прикордонників. Залишається незрозумілим, чи схвалить кремль пропозицію аксьонова, оскільки українські війська можуть завдати ударів по більшій частині Криму за допомогою безпілотників і ракет, піддаючи російським курсантам підвищений ризик. аксьонов зазначив, що російська влада вирішить це питання до кінця 2024 року. Пропозиція аксьонова узгоджується з попередніми оцінками ISW про те, що російські війська, ймовірно, розширять навчальну інфраструктуру – в тому числі в окупованій Україні – для підтримки зусиль російської армії у відновленні та розширенні. російська влада продовжує намагатися збільшити виплати російським нерегулярним військам. Повідомлялося, що мінпраці росії підготувало неопублікований проект закону про підвищення пенсій військовослужбовцям Донецької та Луганської народних республік). Законопроект передбачає надання пораненим військовослужбовцям «днр» і «лнр» пільг і компенсацій, порівнянних з пораненими та звільненими за станом здоров'я звичайним російським військовослужбовцям, а військовослужбовцям «днр» і «лнр», які воювали в окупованій Україні, починаючи з 2014 року доступ до двох пенсій з урахуванням інвалідності: однієї за віком і друга за стаж роботи. Раніше ISW оцінювало, що спрямованість кремля на розвиток більшої інфраструктури підтримки ветеранів, ймовірно, є спробою стимулювати військову службу та активно боротися з ризиками, пов'язаними з поверненням постраждалих ветеранів до цивільного життя. Законопроект, запропонований міністерством праці, є ще одним свідченням зусиль російської влади виділити більше ресурсів зростаючому ветеранському населенню росії та запобігти формуванню безправного розколу ветеранів-інвалідів із політичною владою в російському суспільстві. Цей законопроект також підтримує зусилля кремля щодо офіційного оформлення іррегулярних формувань і ветеранів днр і лнр та їх інтеграції під керівництвом міністерства оборони росії.

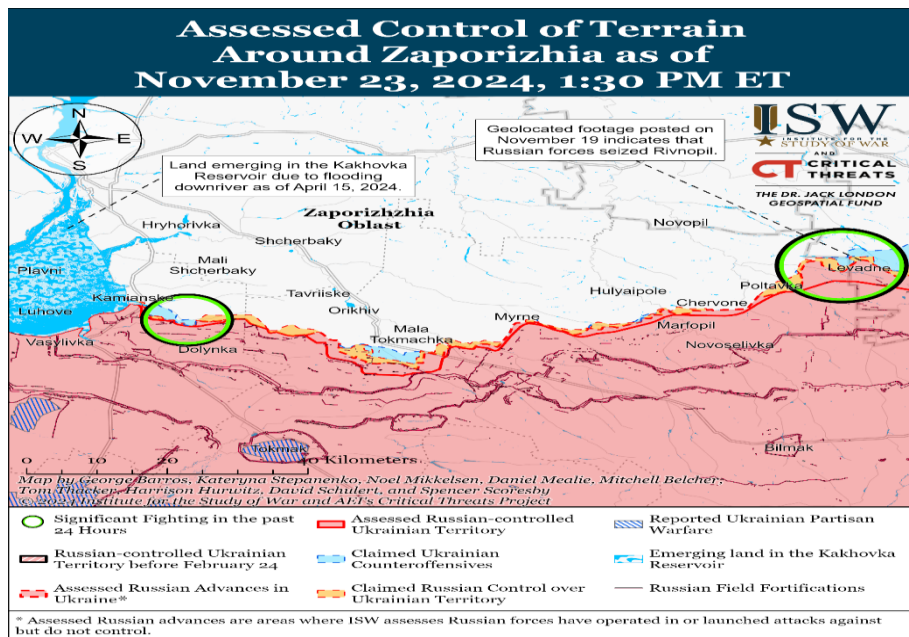
Оцінка російської наступальної кампанії, 23 листопада

Українські військові спростували заяви про присутність північнокорейського персоналу в Харківській області на тлі нових непідтверджених повідомлень про те, що в окупованому Маріуполі діють північнокорейські "технічні радники".

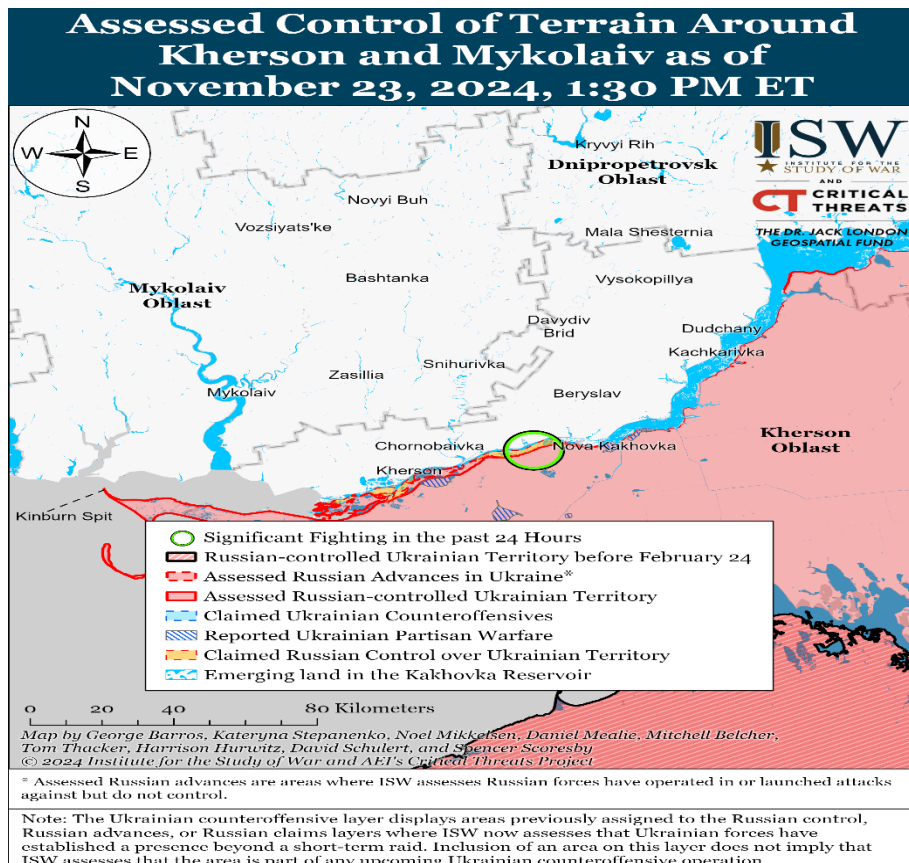
CNN з посиланням на анонімне джерело в українських службах безпеки 22 листопада повідомило, що технічні радники Північної Кореї прибули до окупованого росією Маріуполя, проводять операції підтримки та виведені з російських військових частин, незважаючи на те, що вони одягнені в російську військову форму.

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

російські війська 22 і 23 листопада продовжували наземні наступи на заході Запорізької області, в тому числі на північний захід від Роботиного поблизу Кам'янського, але не просувалися.

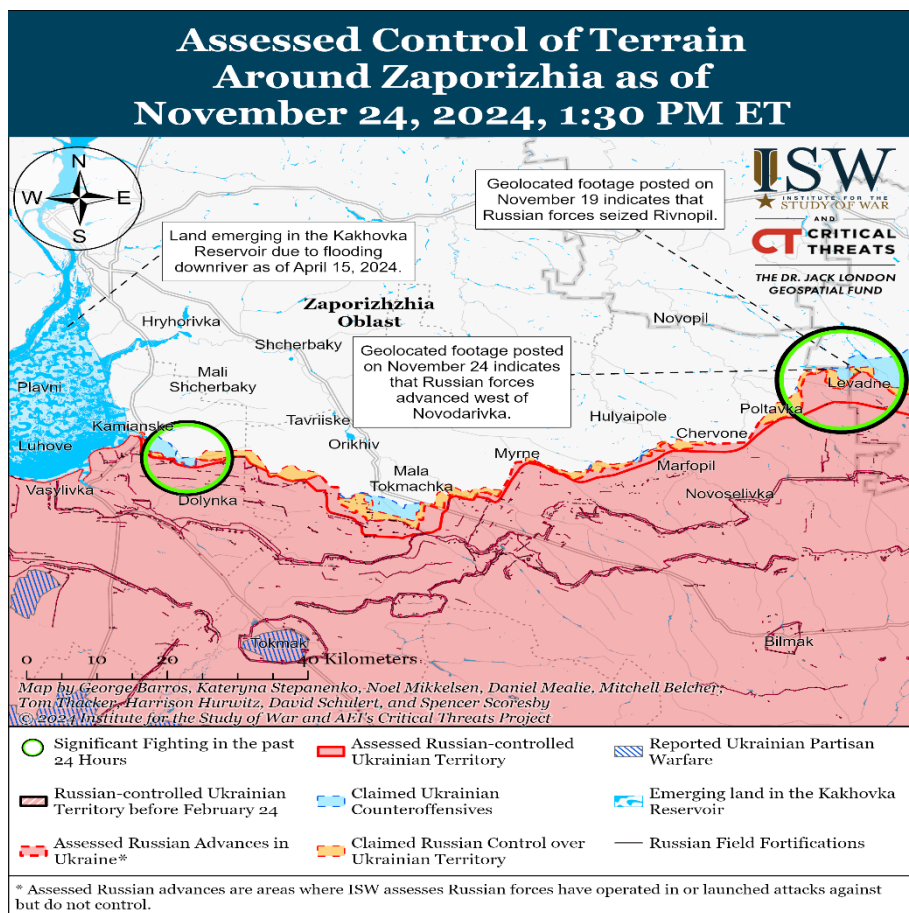
На дніпровському напрямку в східному (лівобережному) Херсонській області 22 і 23 листопада тривали позиційні бої, але лінія фронту не змінювалася. Повідомляється, що підрозділи російської 80-ї арктичної мотострілецької бригади (14-й армійський корпус ленінградського військового округу) продовжують діяти на херсонському напрямку.

Оцінка російської наступальної кампанії, 24 листопада

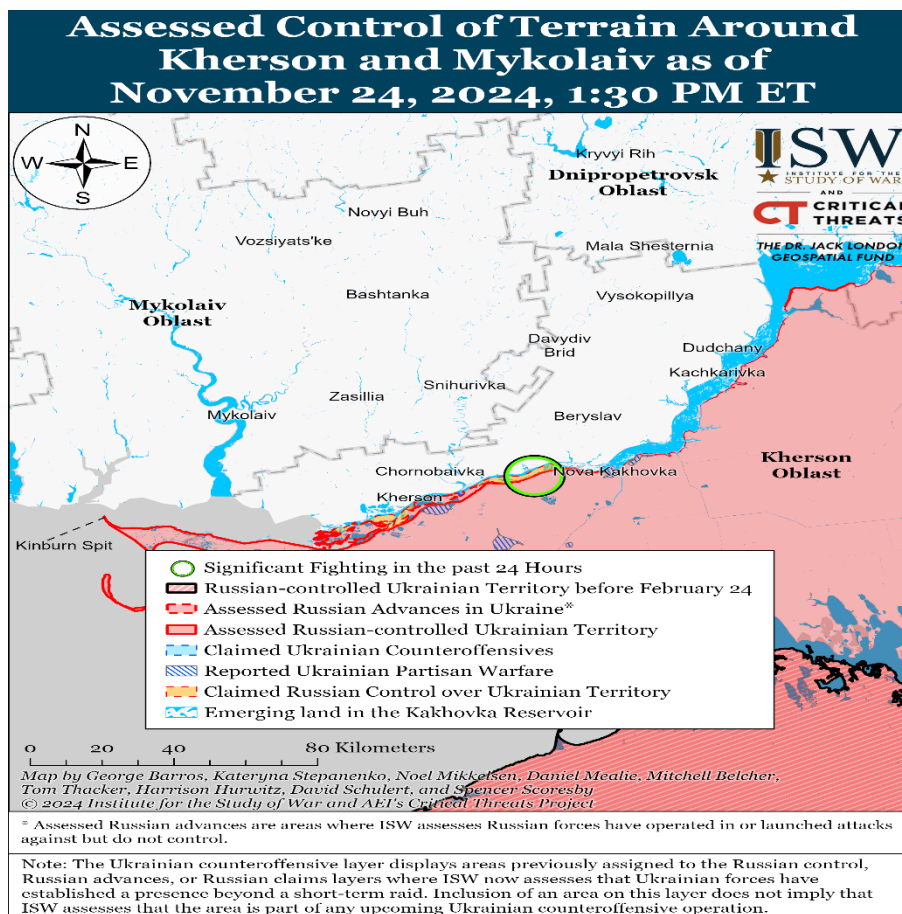
російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

російські та українські джерела не повідомляли про будь-яку наземну активність на Гуляйпольському напрямку на сході Запорізької області 24 листопада. Повідомляється, що працюють оператори безпілотників 38-ї окремої мотострілецької бригади рф (35-а загальновійськова армія Східного військового округу). на Пологівському (Гуляйпільському) напрямку та оператори БПЛА 63-ї рос. Повідомляється, що окрема рота спецназу (35-а САУ) завдає ударів по українських цілях поблизу Тернуватого (на північний захід від Гуляйполя). російські джерела стверджували, що російські війська просунулися на північний схід від Роботиного на заході Запорізької області. російські джерела стверджували, що російські війська просунулися приблизно на два кілометри біля Малої Токмачки та просуваються в Білогір'я (обидва на північний схід від Роботиного), але ISW не знайшло візуального підтвердження цих тверджень. Речник Південного угруповання військ України полковник Владислав Волошин повторив нещодавні попередження про те, що російські війська готують штурмові групи для посиленних локалізованих операцій на Оріхівському та Гуляйпільському напрямках.

23 і 24 листопада російські війська продовжували обмежені наземні атаки на східному (лівобережному) Херсонщині. Українське кримське партизанське угруповання «Атеш» 24 листопада повідомило, що російські війська розгорнули невстановлену кількість батарей ППО С-300 поблизу військової бази в окупованому Фіоленті (на південь від Севастополя), де російський 25-й береговий ракетний батальйон (11-й Окрема берегова

ракетна бригада 22-го армійського корпусу Чорноморського флоту) та 26-й морський радіотехнічний батальйон.

Оцінка російської наступальної кампанії, 25 листопада

Нещодавнє просування росіян поблизу Великої Новосілки узгоджується з прогнозом ISW від 24 листопада про те, що російські війська можуть спробувати охопити Велику Новосілку через її східний і північно-східний фланги.

ISW ще не знайшло підтвердження того, що російські війська перетнули річку Кашлагач безпосередньо на схід від Великої Новосілки, що вони мали б зробити, щоб розпочати бойові дії в межах міської зони населеного пункту. російські війська, швидше за все, просунуться на північ від Великої Новосілки, просуваючись на південний захід від Роздольного до Нового Комара та доповнять ці атаки просуванням на північ, на захід від Великої Новосілки через Рівнопіль. Втрата Україною Великої Новосілки була б значною та потенційно згубною для здатності України підтримувати оборону на сполученні між Запорізькою, Донецькою та Дніпропетровською областями, — речник Української добровольчої армії Сергій Братчук 24 листопада зазначив, що Велика Новосілка є важливим пунктом матеріально-технічного забезпечення для українців. військ, захоплення яких дозволило б російським силам більш активно загрожують Гуляйполю та Оріхову (обидва в Запорізькій області на південний захід від Великої Новосілки). Захоплення Великої Новосілки також дало б російським військам сильніші позиції для наступу на південний схід Дніпропетровської області.

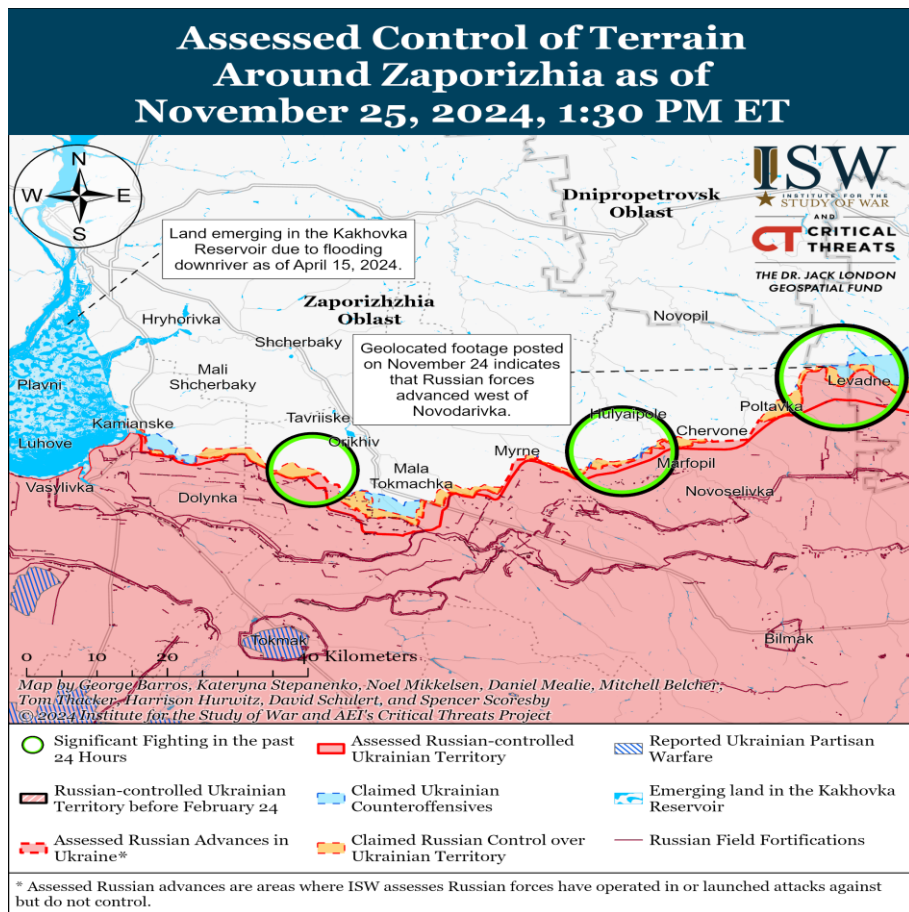
Українські військові продовжують попереджати про потенційну російську наземну операцію проти міста Запоріжжя, хоча часові рамки та масштаби цієї наступальної операції залишаються незрозумілими через оперативні обмеження, накладені поточними російськими операціями в Курській та Донецькій областях.

The Economist з посиланням на джерела в українській розвідці 24 листопада повідомив, що російські війська готуються до майбутньої наступальної операції чисельністю до 130 тисяч осіб на місто Запоріжжя, яке знаходиться за 30 кілометрів від нинішньої лінії фронту, хоча дата цієї прогнозованої операції невідома. Командир української бригади заявив, що українське вторгнення в Курську область призупинило початкові російські плани штурму міста Запоріжжя і що російське військово командування передислокувало майже половину з 20-30 тисяч російських військ, спочатку запланованих для наступу в Запорізькій області, до Курської області. Командир батальйону зазначив, що продовження російських зусиль у Курську може затримати наступ на місто Запоріжжя, але російські війська також можуть провести атаку меншим угрупованням сил, ніж передбачалося спочатку. Джерела в українському військовому командуванні раніше заявляли, що українське вторгнення в Курську область завадило російським військам розпочати велику наступальну операцію в Запорізькій області протягом останніх місяців, що відповідає заявам командира українського батальйону. ISW раніше спостерігала за повідомленнями про те, що російське військово командування передислокувало сили із західної Запорізької області для відповіді на вторгнення на Курськ у серпні 2024 року. Речник українського Таврійського угруповання військ полковник Владислав Волошин 11 листопада попередив, що російські війська перекидають підготовлені штурмові групи до передові позиції в окупованій Запорізькій області, але це незрозуміло, чи мають намір російські військові проводити єдину наступальну операцію чи окремі локалізовані штурми. Пізніше 24 листопада Волошин зазначив, що російські війська не перекидають великі угруповання сил на запорізький напрямок, а перекидають невеликі підрозділи десантників або операторів безпілотників з Донецької області, щоб посилити російські штурми на півдні. Раніше Волошин заявляв, що російські війська зосереджуються поблизу Кам'янського (на північний захід від Роботиного та на південь від м. Запоріжжя), Гуляйполя (на північний схід від Роботиного) та самого Роботиного та готуються вести посиленій штурм цих районів. ISW також спостерігала активізацію російської активності поблизу Кам'янського на початку жовтня 2024 року. Речник Української добровольчої армії Сергій Братчук применшив повідомлення 24 листопада про можливий наземний наступ росії на місто Запоріжжя, проте зазначив, що натомість постійна загроза російських авіаударів уздовж південної лінії фронту спрямована на те, щоб посіяти страх серед українських мирних жителів. Братчук відповів на занепокоєння щодо підготовки росії в цьому районі, повідомивши, що українські сили спостерігали, як російські підрозділи перекидаються із запорізького напрямку на лінію Курахове-Покровськ у Донецькій області для триваючих наступальних операцій. Наразі ISW не може незалежно підтвердити масштабну передислокацію російських військ.

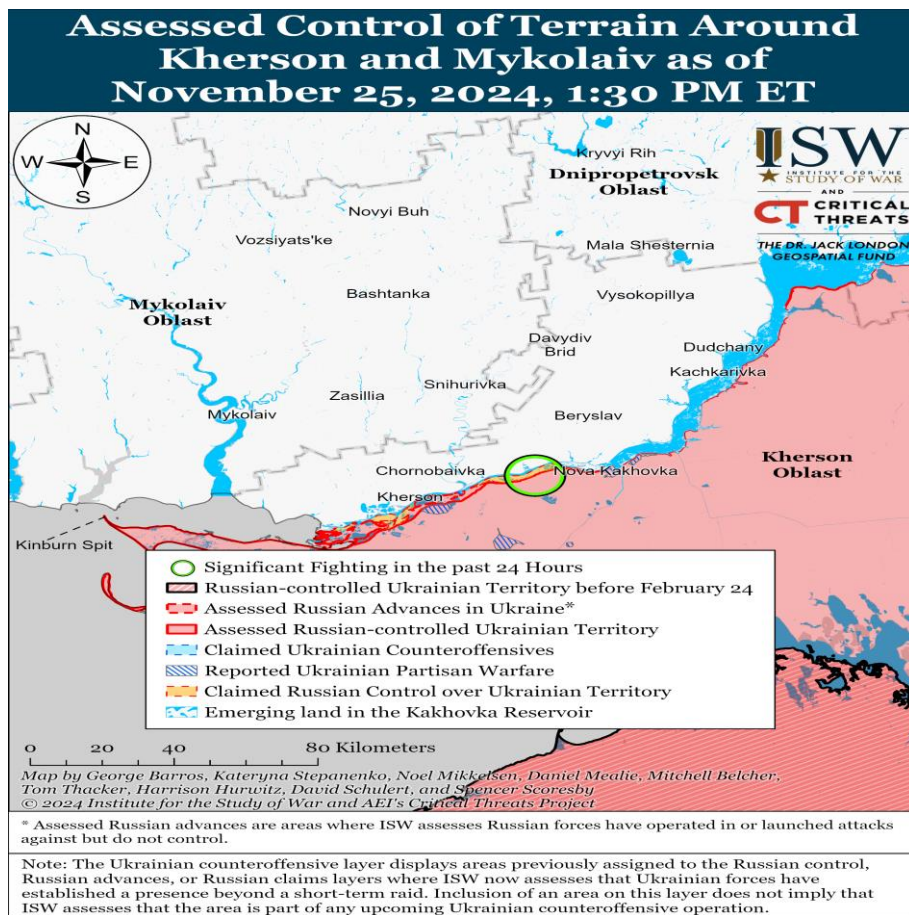
російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

25 листопада російські війська продовжили наступ у західній Запорізькій області поблизу Новоандріївки (на північний захід від Роботиного), але не зробили підтверджених наступань. російські мілблогери повторили заяви, що російські війська просунулися в напрямку Оріхова (на північ від Роботиного) і в Білогір'я (на північний схід від Роботиного), але ISW досі не знайшло підтвердження цих тверджень. Повідомляється,

що на запорізькому напрямку діють підрозділи російського 503-го мотострілецького полку (19-та мотострілецька дивізія 58-ї загальновійськової армії Південного військового округу.

24 і 25 листопада російські війська продовжували наступ на дніпровському напрямку в східній (лівобережній) Херсонській області, але підтверджених змін на лінії фронту не було. Речник Української добровольчої армії Сергій Братчук повідомив, що головним завданням російських військ на херсонському напрямку є захоплення островів у дельті річки Дніпро, а нещодавно російські війська здійснили великий наступ на острів Козацький (на північний схід від Херсона поблизу Нової Каховки). Братчук зазначив, що українські війська "контролюють вогнем" острови дельти з позицій на західному (правому) березі Дніпра, і спрогнозував, що надалі російські сили намагатимуться закріпити обмежену позицію на правому березі. Братчук зазначив, що російським військам важко просуватися через Дніпро в тому числі через те, що російське військово командування передислокувало частини і резерви з Херсонського напрямку на Курахове і Покровське в Донецькій області. Речник Таврійського угруповання військ України полковник Владислав Волошин заявив, що російське військово командування зосереджує частини Північного флоту росії в районі Тендрівської коси в Херсонській області та Кінбурнської коси в Миколаївській області для захисту від українських рейдів і атак у цьому районі. Обидві коси вдаються до північно-західного кута Чорного моря.

російська повітряна, ракетна та безпілотна кампанія (мета росії: націлити на українську військову та цивільну інфраструктуру в тилу та на передовій)

російські війська завдали великої серії ударів з безпілотників по Україні в ніч з 24 на 25 листопада. ВВС України повідомили, що російські війська запустили 145 безпілотних літальних апаратів «Шахед» та інших невстановлених безпілотних літальних апаратів, імовірно, безпілотників-приманок, з Орла, Курська та Ростова. області та Приморсько-Ахтарськ Краснодарського краю після 18:30 за місцевим часом у ніч на листопад 24, і що станом на 11:00 за місцевим часом 25 листопада українські війська збили 71 безпілотник над Києвом, Черкаською, Кіровоградською, Чернігівською, Сумською, Харківською, Полтавською, Житомирською, Запорізькою, Донецькою, Дніпропетровською, Одеською, Миколаївською та Херсонською областями. У Генштабі України повідомили, що 71 російський безпілотник "загубився", ймовірно, через перешкоди українській РЕБ, а ще один дрон залетів у повітряний простір Білорусі. Українські чиновники повідомили, що російські ракети та безпілотники завдали ударів по Харкову, Києву та Одесі, завдавши шкоди житловим районам і поранивши мирних жителів.

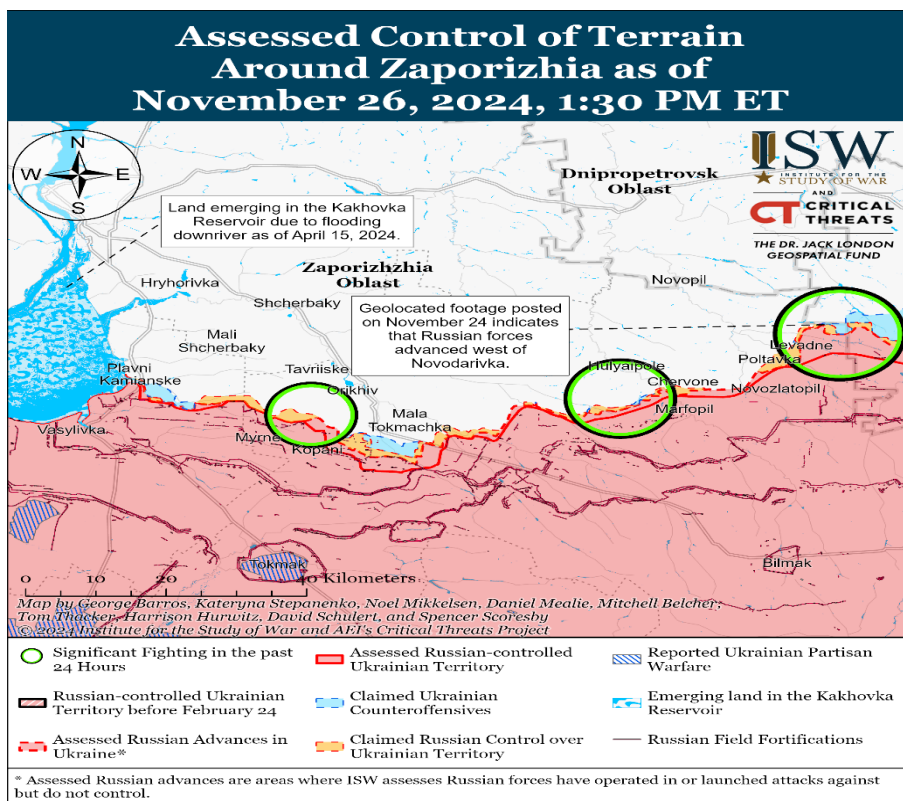
Оцінка російської наступальної кампанії, 26 листопада

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

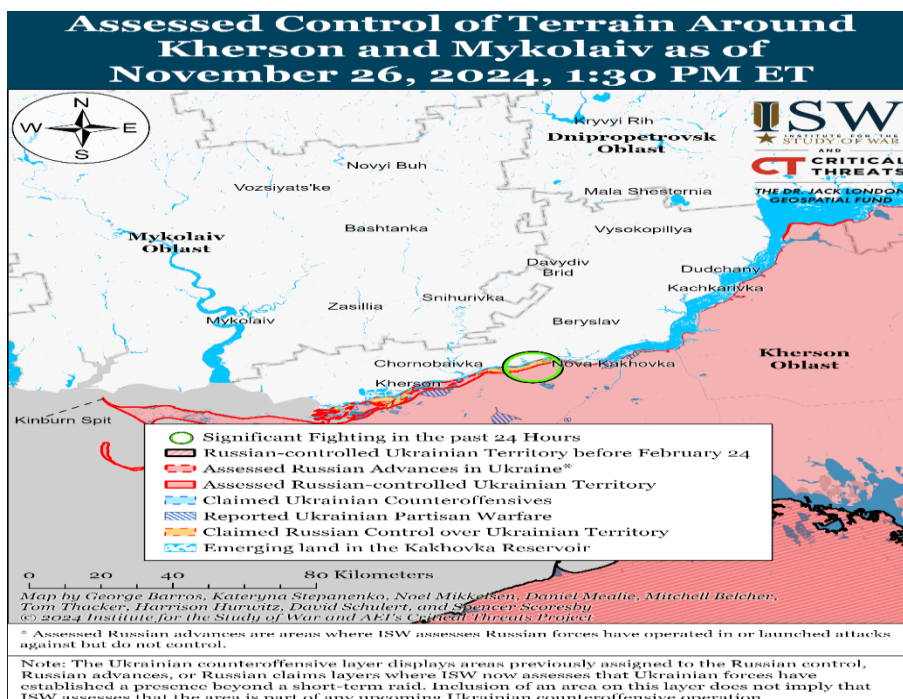
25 і 26 листопада російські війська продовжували наступати на захід Запорізької області в районі Новоандріївки (на північний захід від Роботиного) і Білогір'я (на північний схід від Роботиного), але не зробили жодного підтвердженого наступу. російські міліблогери стверджували 25 і 26 листопада, що російські війська просунулися на 600-1500 метрів до південної околиці Малої Токмачки (на північний схід від

Роботиного). Проте ISW не знайшло візуального підтвердження цієї заяви. Повідомляється, що біля Оріхова (на північ від Роботиного) діють снайпери російської 7-ї повітряно-десантної дивізії.

25 і 26 листопада російські війська продовжували наступ на дніпровському напрямку в східній (лівобережній) Херсонській області, але підтверджених змін на лінії фронту не було. Повідомляється, що підрозділи російського загону БАРС-33 продовжують діяти на херсонському напрямку.

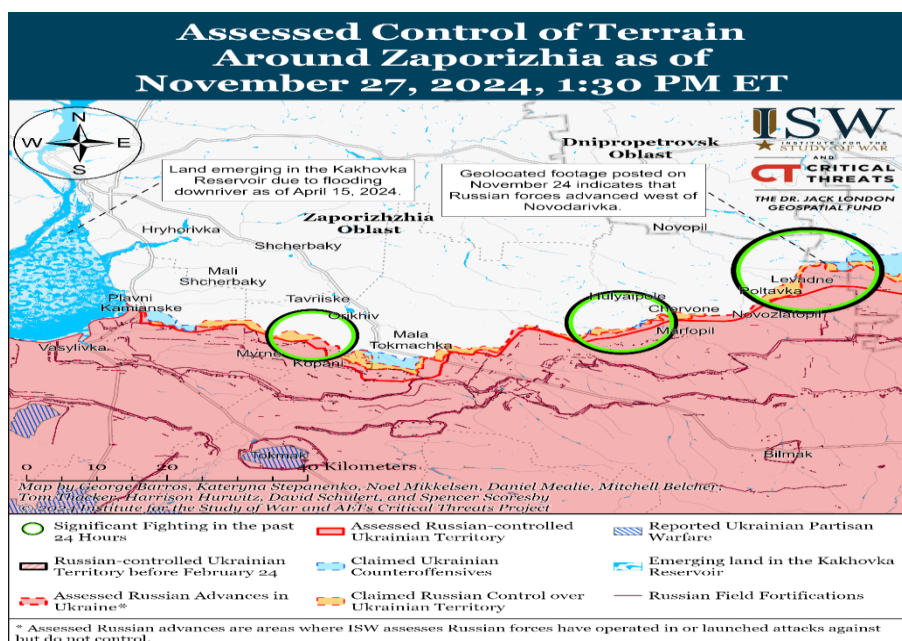
Оцінка російської наступальної кампанії, 27 листопада

Українські сили продовжують використовувати озброєння, надане Заходом, для нанесення ударів із застосуванням більш складних комплексів ударів по військових об'єктах у глибокому тилу росії.

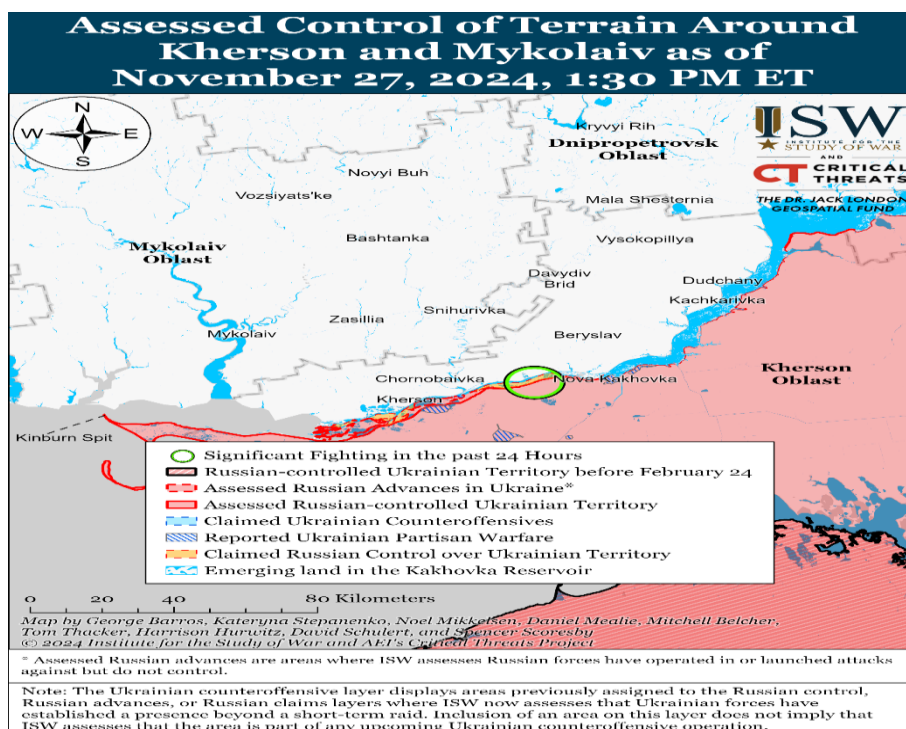
російські та місцеві джерела в Криму стверджували, що 27 листопада українські війська завдали комплексного удару безпілотниками та ракетами по окупованому Севастополю, використовуючи, як повідомляється, протикорабельні ракети «Нептун», модифіковані ракети ППО С-200, невизначені балістичні ракети, надані Заходом «Шторм». Ракети Shadow та 40 ударних безпілотників. міністерство оборони росії заявило, що російські війська перехопили 25 українських безпілотників над окупованим Кримом і Чорним морем. російські джерела стверджували, що українські сили обстріляли Нахімовське вище військово-морське училище в окупованому Севастополі та аеродром Бельбек неподалік, а на зображенні, опублікованому 27 листопада, видно стовп диму, як повідомляється, біля військово-морського училища. Однак російські джерела спростували повідомлення про те, що удар завдав школі збитків. Українські офіційні військові джерела не прокоментували цей удар на момент публікації цього звіту. ISW продовжує оцінювати, що надання українським силам ударної зброї дальнього радіусу дії дозволить українським силам розширити наявні можливості для нанесення ударів дальнього радіусу дії та збільшити ефект, який Україна може завдати ударами на великій відстані по російських тилах.

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиліві райони від українських ударів)

27 листопада російські війська продовжували наступальні дії в західній частині Запорізької області, але жодного підтвердженого просування не зробили. На кадрах, опублікованих 27 листопада, видно, як українські сили відбивають наступ російських піших підрозділів у невстановленому районі на запорізькому напрямку в невстановлену дату. Українські військові джерела продовжують попереджати, що російські війська готуються збільшити обсяги та інтенсивність штурмів у рамках підготовки потенційної наступальної операції на Запорізькому напрямку, тому накопичують живу силу та техніку на різних окремих напрямках. Повідомляється, що підрозділи російської 7-ї повітряно-десантної дивізії продовжують діяти на запорізькому напрямку.

Генштаб України зазначив, що 26 і 27 листопада російські війська продовжували наступальні дії на дніпровському напрямку в східному (лівобережному) Херсонській області. Речник Таврійського угруповання військ ЗСУ полковник Владислав Волошин повідомив, що російські війська проводять навчання поблизу Антонівського мосту. (на лівому березі р. Дніпро), острів Козацький (на північний схід від м. Херсона біля Нова Каховка) та острів Круглик (на південний захід від м. Херсона), а також проводити розвідку відділеннями чисельністю 10-15 осіб для локалізації вогневих позицій українських військ на дніпровському напрямку, в тому числі на островах поблизу м. Херсона. Волошин також зазначив, що російські війська хочуть створити плацдарм на західному (правому) березі Дніпра, щоб стиснути українські сили в цьому районі та завдати удару по місту Херсон і населеним пунктам, розташованим на правому березі.

російська повітряна, ракетна та безпілотна кампанія (мета росії: націлити на українську військову та цивільну інфраструктуру в тилу та на передовій)

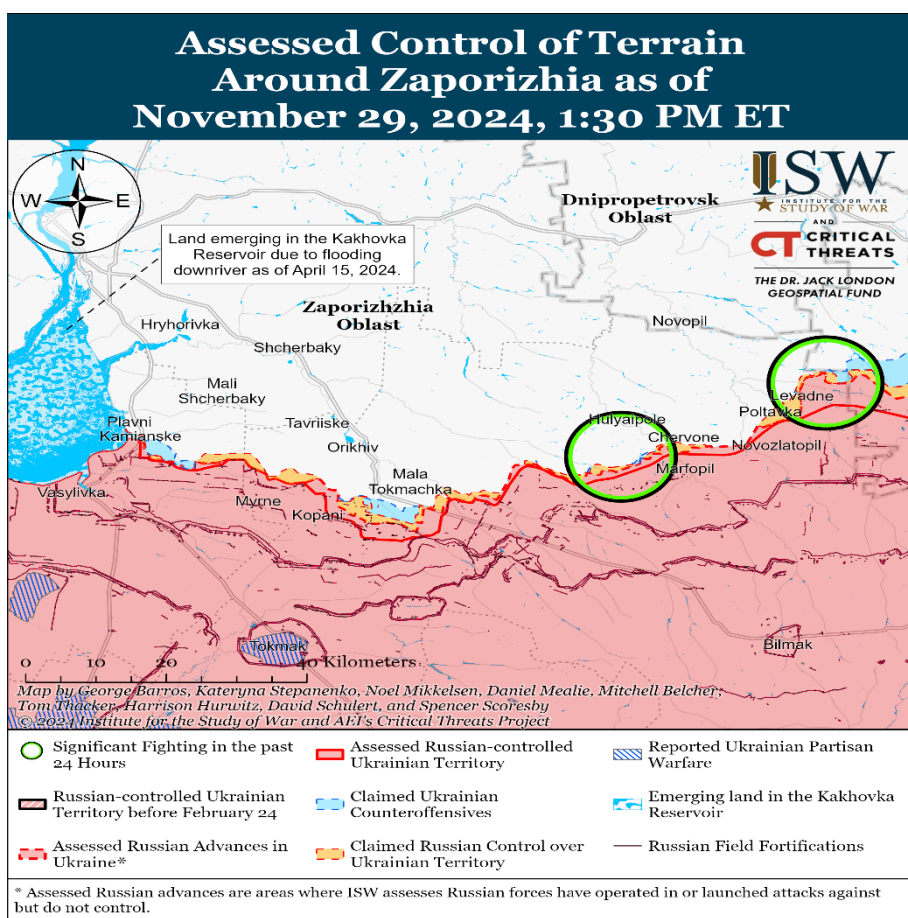
російські війська завдали серії ударів з безпілотників по Україні в ніч з 26 на 27 листопада. Південне оперативне командування Збройних сил України повідомило, що російські війська вдень 26 листопада запустили з окупованого Криму в бік Одеської області одну балістичну ракету «Іскандер-М». 27 листопада російські мілблогери заявили, що російські війська успішно вразили український оперативно-тактичний комплекс. ISW не може незалежно підтвердити це твердження.

Оцінка російської наступальної кампанії, 29 листопада

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

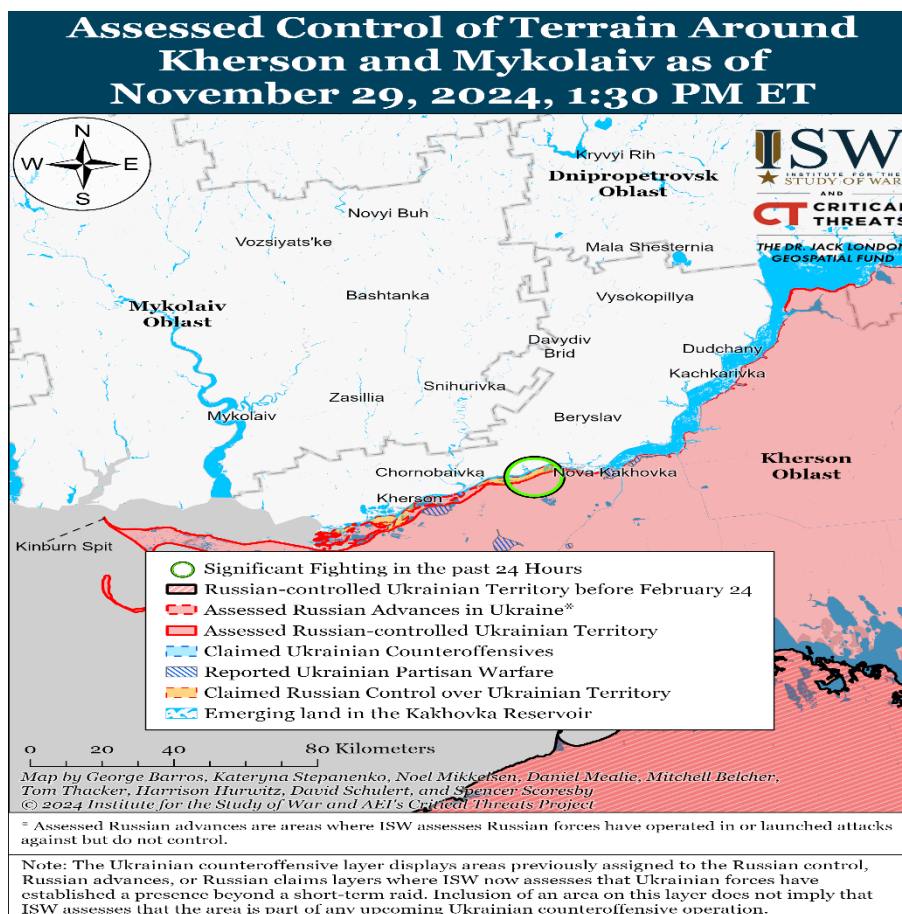
27, 28 і 29 листопада російські війська продовжували наступальні дії в західній частині Запорізької області, але не підтвердили наступ. Окупаційний чиновник

Запорізької області володимир рогов 27 листопада заявив, що російські війська просунулися на північний схід від Роботиного, захопивши 15 квадратних кілометрів на південь від Малої Токмачки та увійшовши до міста Білогір'я (обидва на північний схід від Роботиного). Проте ISW не знайшло візуального підтвердження цих тверджень. 29 листопада російський мілблогер заявив, що російські війська продовжують наступ на північ від Роботиного та поблизу Малої Токмачки. 29 листопада Південне оперативне командування ЗСУ повідомило, що російські війська готуються до ударних дій на Гуляйпільському (схід Запорізької області) та Оріхівському (захід Запорізької області) напрямках шляхом нанесення авіаударів, проведення повітряної розвідки та інженерних робіт, накопичення техніки та боєприпасів, підготовки доп. штурмового складу та збільшення кількості ел системи РЕБ і ППО розгорнуті на заході Запорізької області. Повідомляється, що на запорізькому напрямку діють безпілотники російського 503-го мотострілецького полку (19-а мотострілецька дивізія 58-ї загальновійськової армії Південного військового округу).

27, 28 і 29 листопада тривали позиційні бої на дніпровському напрямку в східній (лівобережній) Херсонській області, але лінія фронту не змінювалася. Південне оперативне командування України повідомило, що російські війська безуспішно намагалися захопити невизначені острови в дельті річки Дніпро в період з 28 по 29 листопада. 29 листопада речник Таврійського угруповання військ ЗСУ полковник Владислав Волошин повідомив, що російські війська перебазували річкові катери чисельністю батальйону з окупованого Криму на окуповані Кінбурнську та Тендрівську коси для кращого захисту від можливих наступальних дій України в районі дельти річки Херсон. Українське кримське партизанське угруповання «Атеш» 28 листопада

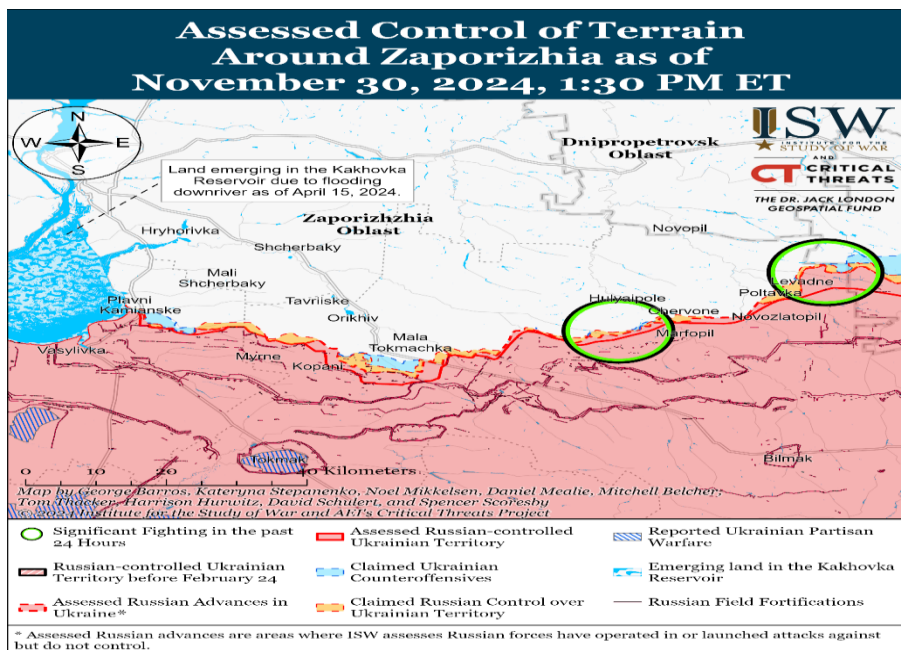
повідомило, що підрозділи російської 205-ї окремої мотострілецької бригади (49-ї загальновійськової армії, Південний військовий округ) масово залишають свої позиції на херсонському напрямку. і страждають від високого рівня дезертирства через систематичні зловживання з боку командування.

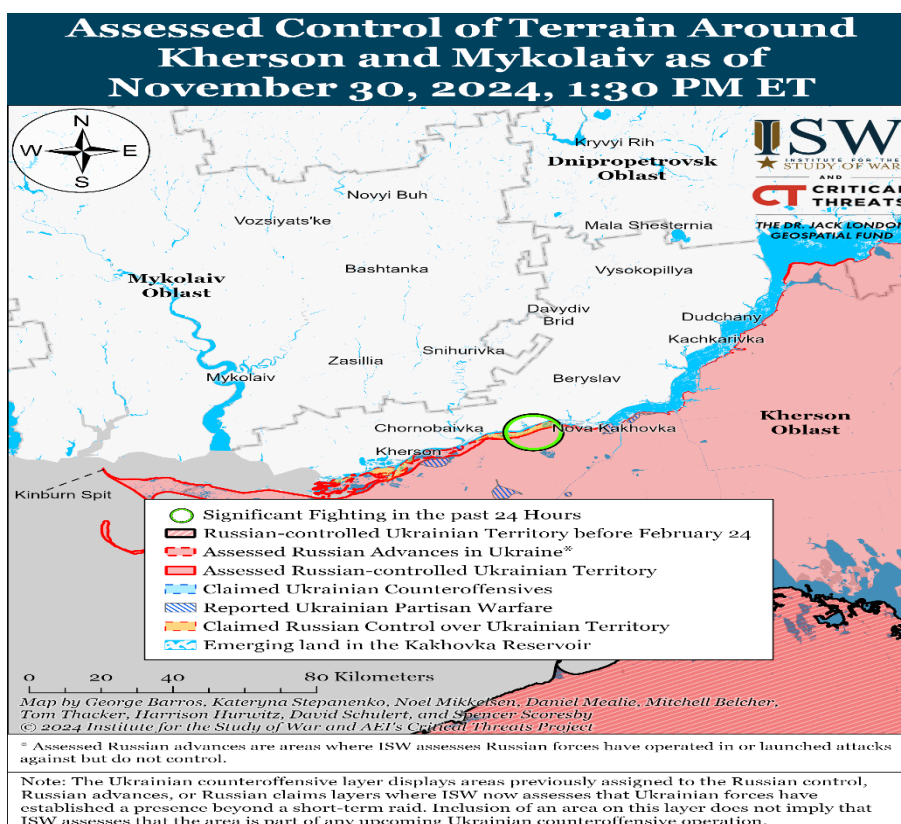
Оцінка російської наступальної кампанії, 30 листопада

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

30 листопада російські війська продовжували штурмувати західну Запорізьку область, у тому числі на північ від Роботиного поблизу Новодарівки, але не зробили підтверджених наступів. Командир бригади Нацгвардії України попередив, що російські війська продовжують готуватися до майбутньої широкомасштабної наступальної операції в Запорізькій області, накопичують і перегруповують сили і засоби в цьому районі. Командувач зазначив, що на запорізькому напрямку російські війська ведуть в основному піхотний удар, але іноді використовують мотоцикли та всюдиходи (квадроцикли). Повідомляється, що на Оріхівському напрямку діють підрозділи добровольчого загону БАРС «Сармат» (резерв ВС РФ). Міністерство енергетики України та російські джерела повідомили 30 листопада, що ймовірний російський обстріл спричинив відключення окупованої росією Запорізької атомної електростанції від лінії електропередач Ферросплавна-1.

29 і 30 листопада російські війська продовжували наступ на дніпровському напрямку, в тому числі на східному (лівому) березі Херсонської області, але не підтвердили просування в цьому районі. Українські війська продовжують завдавати ударів по російських системах ППО та РЛС в окупованому Криму. 30 листопада Головне управління військової розвідки України повідомило, що українські війська завдали ударів по російському РЛС "Каста-2e2" і двох РЛС "Підліт" в окупованому Криму 29 листопада.

російська повітряна, ракетна та безпілотна кампанія (мета росії: націлити на українську військову та цивільну інфраструктуру в тилу та на передовій)

російські війська завдали невеликої серії ударів з безпілотників по Україні в ніч з 29 на 30 листопада. Військово-повітряні сили України повідомили, що російські війська запустили 10 безпілотних літальних апаратів «Шахед» та інших невстановлених типів безпілотних літальних апаратів (можливо, йдеться про безпілотники-приманки) з Курської області та Приморська. Ахтарськ Краснодарського краю. В ЗСУ повідомили, що українські війська збили вісім безпілотників над Києвом, Черкаською, Кіровоградською, Дніпропетровською та Херсонською областями; що один дрон «загубився», ймовірно, через втручання українських засобів радіоелектронної боротьби; і що ще один дрон залетів у повітряний простір над окупованою Україною. Голова Миколаївської обласної військової адміністрації Віталій Кім заявив, що російські балістичні ракети спричинили пожежу на сільськогосподарському підприємстві в Миколаївському районі.

<https://www.understandingwar.org>

13.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ОФІЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЇ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ В ЗАПОРІЗЬКІЙ, ХЕРСОНСЬКІЙ ТА МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Запорізька область

22.11.2024 Впродовж доби окупанти завдали 172 удари по 10 населених пунктах Запорізької області. 68 БпЛА різної модифікації атакували Лобкове, Гуляйполе, Щербаки, Новоандріївку, Новоданилівку, Малу Токмачку, Білогір'я, Малинівку, Ольгівське та Новодарівку. 7 обстрілів з РСЗВ накрили Новоданилівку, Новоандріївку та Малу Токмачку. 97 артобстрілів завдано по території Лобкового, Гуляйполя, Щербаків, Новоандріївки, Новоданилівки, Малої Токмачки, Білогір'я, Малинівки, Ольгівського та Новодарівки. Надійшло 4 повідомлення про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Мирні жителі не постраждали. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 22.11.2024 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,13 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,15 мкЗв/год в межах норми.

23.11.2024 Впродовж доби окупанти 433 рази обстріляли 16 населених пунктів Запорізької області. Війська рф здійснили 15 авіаційних ударів по Запоріжжю, Таврійському, Степногірському, Лук'янівському, Малій Токмачці та Новопавлівці. 233 БпЛА різної модифікації атакували Біленьке, Приморське, Лобкове, Гуляйполе, Щербаки, Новоандріївку, Новоданилівку, Малу Токмачку, Білогір'я та Новодарівку. 10 обстрілів з РСЗВ накрили Лобкове, Оріхів, Щербаки, Малу Токмачку та Новодарівку. 185 артобстрілів завдано по території Лобкового, Гуляйполя, Щербаків, Новоандріївки, Новоданилівки, Малої Токмачки, Білогір'я та Новодарівки. Надійшло 28 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 23.11.2024 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,15 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,15 мкЗв/год в межах норми.

24.11.2024 Впродовж доби окупанти завдали 144 удари по 11 населених пунктах Запорізької області Війська рф здійснили 3 авіаційних удари по Темирівці. 33 БпЛА різної модифікації атакували Лобкове, Гуляйполе, Щербаки, Новоандріївку, Новоданилівку, Малу Токмачку, Білогір'я та Новодарівку. 14 обстрілів з РСЗВ накрили Лобкове, Новоандріївку, Новоданилівку та Новодарівку. 94 артобстріли завдано по території Лобкового, Гуляйполя, Оріхова, Щербаків, Новоандріївки, Новоданилівки, Малої Токмачки, Білогір'я та Новодарівки. Надійшло 9 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Мирні жителі не постраждали. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 24.11.2024 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,15 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,15 мкЗв/год в межах норми.

25.11.2024 Впродовж доби окупанти завдали 200 ударів по 9 населених пунктах Запорізької області. 107 БпЛА різної модифікації атакували Запоріжжя, Лобкове, Гуляйполе, Щербаки, Новоандріївку, Новоданилівку, Малу Токмачку, Білогір'я та Новодарівку. 5 обстрілів з РСЗВ накрили Щербаки, Новоандріївку та Новоданилівку. 88 артобстрілів завдано по території Лобкового, Гуляйполя, Щербаків, Новоандріївки, Новоданилівки, Малої Токмачки, Білогір'я та Новодарівки. Надійшло 10 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Радіаційний фон в контрольних точках. Запорізької області станом на 8:00 25.11.2024 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,15 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,15 мкЗв/год в межах норми.

26.11.2024 Впродовж доби окупанти завдали 285 ударів по 12 населених пунктах Запорізької області. Війська рф здійснили авіаційний удар по Новодарівці. 148 БпЛА різної модифікації атакували Лобкове, Приморське, Гуляйполе, Новоандріївку, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Малинівку, Білогір'я, Новодарівку та Ольгівське. 16 обстрілів з РСЗВ накрили Новоандріївку, Новоданилівку та Малу Токмачку. 120 артобстрілів завдано по території Лобкового, Гуляйполя, Залізничного, Щербаків, Новоандріївки, Новоданилівки, Малої Токмачки, Білогір'я, Малинівки, Новодарівки та Ольгівського. Надійшло 18 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 26.11.2024 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,15 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,15 мкЗв/год в межах норми.

27.11.2024 Впродовж доби окупанти завдали 369 ударів по 12 населених пунктах Запорізької області. Війська рф здійснили 4 авіаційні удари по Новодарівці, Щербаках, Малій Токмачці та Павлівці. 186 БпЛА різної модифікації атакували Лобкове, Приморське, Гуляйполе, Новоандріївку, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Малинівку, Білогір'я, Новодарівку та Ольгівське. 6 обстрілів з РСЗВ накрили Лобкове, Новодарівку та Новоданилівку. 173 артудари завдано по території Лобкового, Гуляйполя, Щербаків, Новоандріївки, Новоданилівки, Малої Токмачки, Новодарівки та Ольгівського. Надійшло 12 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Мирні жителі не постраждали. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 27.11.2024 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,15 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,15 мкЗв/год в межах норми.

28.11.2024 Впродовж доби окупанти завдали 349 ударів по 12 населених пунктах Запорізької області. Війська рф здійснили авіаційний удар по Новодарівці. 194 БпЛА різної модифікації атакували Біленьке, Степногірськ, Лобкове, Гуляйполе, Новоандріївку, Щербаки, Новоданилівку, Малу Токмачку, Малинівку, Білогір'я,

Новодарівку та Ольгівське. 7 обстрілів з РСЗВ накрыли Щербаків, Новодарівку та Новоданилівку. 147 артобстрілів завдано по території Лобкового, Гуляйполя, Щербаків, Новоандріївки, Новоданилівки, Малої Токмачки, Малинівки, Білогір'я, Новодарівки та Ольгівського. Надійшло 6 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 28.11.2024 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,14 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,15 мкЗв/год в межах норми.

29.11.2024 Впродовж доби окупанти завдали 350 ударів по 8 населених пунктах Запорізької області. 212 БпЛА різної модифікації атакували Лобкове, Гуляйполе, Новоандріївку, Щербаків, Новоданилівку, Малу Токмачку, Білогір'я та Новодарівку. 8 обстрілів з РСЗВ накрыли Лобкове, Новодарівку, Новоандріївку та Новоданилівку. 130 артобстрілів завдано по території Лобкового, Гуляйполя, Щербаків, Новоандріївки, Новоданилівки, Малої Токмачки, Білогір'я, Новодарівки. Надійшло 4 повідомлення про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Мирні жителі не постраждали. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 29.11.2024 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,14 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,15 мкЗв/год в межах норми.

30.11.2024 Впродовж доби окупанти завдали 518 ударів по 9 населених пунктах Запорізької області. Війська РФ здійснили 8 авіаційних обстрілів по Гуляйполю та Новоандріївці. 247 БпЛА різної модифікації атакували Біленьке, Лобкове, Гуляйполе, Щербаків, Новоандріївку, Новоданилівку, Малу Токмачку, Білогір'я та Новодарівку. 22 обстріли з РСЗВ накрыли Новоандріївку, Новоданилівку, Малу Токмачку та Новодарівку. 241 артилерійський удар завдано по території Лобкового, Гуляйполя, Щербаків, Новоандріївки, Новоданилівки, Малої Токмачки, Білогір'я та Новодарівка. Надійшло 5 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Мирні жителі не постраждали. Радіаційний фон в контрольних точках Запорізької області станом на 8:00 30.11.2024 м. Запоріжжя (лівий берег) – 0,14 мкЗв/год; с. Мар'ївка (Біленьківська ТГ) – 0,11 мкЗв/год; с. Біленьке – 0,15 мкЗв/год в межах норми.

https://www.facebook.com/zoda.gov.ua?locale=uk_UA

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів здійснених по Запорізькій області з 22.11.2024 - 30.11.2024									
Дата д/м/р	Загальна кількість ворожих обстрілів здійснених по області протягом доби	Кількість авіаційних ударів якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів по яких було здійснено авіаудари протягом доби	Кількість БпЛА якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів які були атаковані БпЛА протягом доби	Кількість обстрілів РСЗВ якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів які були атаковані РСЗВ протягом доби	Кількість артобстрілів якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів, по яких було завдано арт обстрілів протягом доби
22.11.24	172	-	-	68	10	7	3	97	10
23.11.24	433	15	6	233	10	10	5	185	8
24.11.24	144	3	1	33	8	14	4	94	9
25.11.24	200	-	-	107	9	5	3	88	7
26.11.24	285	1	1	148	11	16	3	120	11

27.11.24	369	4	4	186	11	6	3	173	8
28.11.24	349	1	1	194	12	7	3	147	10
29.11.24	350	-	-	212	8	8	4	130	8
30.11.24	518	8	2	247	8	22	4	241	8
Всього за тиждень	2820	32	14	1428	87	95	32	1275	79

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів здійснених по Запорізькій області з 01.11.2024 - 30.11.2024									
Дата д/м/р	Загальна кількість ворожих обстрілів здійснених по області протягом доби	Кількість авіаційних ударів якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів по яких було здійснено авіаудари протягом доби	Кількість БпЛА якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів які були атаковані БпЛА протягом доби	Кількість обстрілів РСЗВ якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів які були атаковані РСЗВ протягом доби	Кількість артобстрілів якими були атаковані населені пункти протягом доби	Кількість населених пунктів, по яких було завдано арт обстрілів протягом доби
01.11 - 07.11.24	1838	39	25	856	59	59	21	883	63
08.11 - 14.11.24	2961	77	30	1676	68	58	23	1150	69
15.11 - 21.11.24	2907	99	29	1565	67	69	22	1171	59
22.11 - 30.11.24	2820	32	14	1428	87	95	32	1275	79
Всього за місяць	10526	247	98	5525	281	281	98	4479	270

Херсонська область

22.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Протягом доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Антонівка, Садове, Розлив, Комишани, Софіївка, Станіслав, Томина Балка, Широка Балка, Білозерка, Кізомис, Берислав, Качкарівка, Осокорівка, Тягинка, Одрадокам'янка, Козацьке та місто Херсон.російські військові били по житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 9 приватних будинків. Також окупанти понівечили складське приміщення, гараж, тролейбус та приватні автомобілі.Через російську агресію 5 людей дістали поранення.

23.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Протягом доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Антонівка, Білозерка, Михайлівка, Гончарне, Микільське та Томина Балка.російські військові били по житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 2 багатоповерхівки та 2 приватні будинки. Через російську агресію 1 людина дістала поранення.

24.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Протягом доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Антонівка, Придніпровське, Садове, Комишани, Микільське, Інженерне, Зеленівка, Станіслав, Приозерне, Велетенське, Томина Балка, Берислав, Миколаївка та місто Херсон. російські військові били по житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 3 багатоповерхівки, 22 приватні будинки та газогін. Через російську агресію 3 людини дістали поранення.

25.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Протягом доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Станіслав, Берислав, Софіївка, Тягинка, Михайлівка, Антонівка, Червоний Маяк, Широка Балка, Томарине, Качкарівка, Комишани, Ольгівка, Придніпровське, Садове, Наддніпрянське та місто Херсон. російські військові били по критичній інфраструктурі та житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 2 багатоповерхівки, 8 приватних будинків. Також окупанти понівечили господарську споруду та приватний автомобіль. Через російську агресію 1 людина загинула, ще 4 - дістали поранення.

26.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Протягом доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Антонівка, Садове, Придніпровське, Білозерка, Станіслав, Велетенське, Широка Балка, Микільське, Інгулець, Берислав, Одрадокам'янка, Нововоронцовка, Шляхове, Милове та місто Херсон. російські військові били по житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили багатоповерхівку та 10 приватних будинків. Також окупанти понівечили газопровід, станцію техобслуговування, гараж та приватні автомобілі. Через російську агресію 11 людей дістали поранення.

27.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Протягом доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Берислав, Антонівка, Золота Балка, Станіслав, Веселе, Білозерка, Милове, Дудчани, Зміївка, Комишани та місто Херсон. російські військові били по критичній та соціальній інфраструктурі; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 7 багатоповерхівок та 14 приватних будинків. Також окупанти понівечили гаражі та приватні автомобілі. Через російську агресію 1 людина загинула, ще 14 - дістали поранення.

28.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Минулої доби під ворожим вогнем та авіаударами опинилися Антонівка, Придніпровське, Білозерка, Комишани, Садове, Ромашкове, Томина Балка, Станіслав, Берислав, Шляхове, Золота Балка, Монастирське, Нововоронцовка, Одрадокам'янка та

місто Херсон.російські військові били по житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 7 приватних будинків та адміністративну будівлю. Також окупанти понівечили генератор, автобуси та приватні автомобілі. Через російську агресію 1 людина загинула, ще 9 - дістали поранення.

29.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Минулої доби під ворожим вогнем опинилися Червоний Маяк, Білозерка, Тягинка, Осокорівка, Петропавлівка, Станіслав, Антонівка, Козацьке, Микільське, Одрадокам'янка, Широка Балка, Нововоронцовка, Зміївка, Монастирське, Новоберислав, Ромашкове, Дудчани, Зимівник, Придніпровське, Дар'ївка, Комишани, Садове та місто Херсон.Також ворог завдав ракетний удар балістикою по Бериславському району. російські військові били по житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 17 приватних будинків. Також окупанти понівечили гараж, комунальну будівлю, магазин, господарську споруду та приватні автомобілі.Через російську агресію 1 людина загинула, ще 6 - дістали поранення.Під час нічної дронової атаки Сили протиповітряної оборони над територією нашої області знищили 1 "Shahed-131/136".

30.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Минулої доби під ворожим вогнем опинилися Антонівка, Придніпровське, Садове, Інженерне, Білозерка, Станіслав, Берислав, Золота Балка, Нововоронцовка, Гаврилівка, Одрадокам'янка, Хрещенівка, Бургунка та місто Херсон.російські військові били по освітніх закладах; житлових кварталах населених пунктів області, зокрема пошкодили 11 приватних будинків. Також окупанти понівечили газопровід, складські та гаражні приміщення, автобус, приватні автомобілі.Через російську агресію 2 людини загинули, ще - 15 людей дістали поранення.

<https://www.facebook.com/zoda.gov.ua?locale>

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів Херсона та Херсонської області з 22.11.2024 - 30.10.2024						
Дата д/м/р	Кількість населених пунктів області, які потрапили під ворожи обстріли	Кількість пошкоджених та зруйнованих будівель та будинків	Кількість поранених		Кількість загиблих	
			Дорослих	Дітей	Дорослих	Дітей
22.11.24	17	9	5	-	-	-
23.11.24	6	4	1	-	-	-
24.11.24	14	25	3	-	-	-
25.11.24	16	10	4	-	1	-
26.11.24	15	11	11	-	-	-
27.11.24	11	21	14	-	1	-
28.11.24	15	8	9	-	1	-
29.11.24	23	17	6	-	1	-
30.11.24	14	11	15	-	2	-
Всього за тиждень	131	116	68	-	6	-

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів Херсона та Херсонської області з 01.11.2024 - 30.11.2024						
Дата д/м/р	Кількість населених пунктів області, які потрапили під ворожі обстріли	Кількість пошкоджених та зруйнованих будівель та будинків	Кількість поранених		Кількість загиблих	
			Дорослих	Дітей	Дорослих	Дітей
01.11 - 07.11.24	103	135	36	3	3	-
08.11 - 14.11.24	107	97	34	-	5	-
15.11 - 21.11.24	111	151	55	1	11	-
22.11 - 30.11.24	131	116	68	-	6	-
Всього за місяць	452	499	193	4	25	-

Миколаївська область

22.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

22 листопада, о 13:00 та 15:12 ворог атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Постраждалих немає.

23.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Інформація не надходила

24.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

24 листопада, о 13:30 та сьогодні, 25 листопада, о 05:50 ворог атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Постраждалих немає. Також, 24 листопада, о 16:13 ворог завдав мінометного обстрілу по акваторії Очаківської громади. Постраждалих немає.

25.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

У ніч на 25 листопада силами та засобами протиповітряної оборони на Миколаївщині знищено два БпЛА типу «Shahed 131/136». Внаслідок нічної ворожої атаки на енергетичну інфраструктуру є відключення абонентів. Енергетиками вже заживлено більшу частину споживачів, відновлювальні роботи продовжуються. Постраждалих немає.

Миколаївський район:

25 листопада, протягом дня ворог чотири рази атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Внаслідок одного із обстрілів у с. Солончаки, під час роздачі гуманітарної допомоги, поранення отримали шість людей - двоє представників гуманітарної місії та четверо місцевих жителів. На жаль, на ранок стало відомо, що від отриманих поранень в лікарні помер 30-річний чоловік. Інші поранені знаходяться в

важкому стані, стабільні. Також, 25 листопада, о 16:34 під ворожими артилерійськими обстрілами перебувала акваторія Очаківської громади. Постраждалих немає.

26.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

У ніч на 26 листопада силами та засобами протиповітряної оборони на Миколаївщині знищено чотири БпЛА типу «Shahed 131/136».

Миколаївський район:

26 листопада, ворог шість разів атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Внаслідок одного із обстрілів пошкоджено автомобіль. Постраждалих немає.

27.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

У ніч на 27 листопада силами та засобами протиповітряної оборони на Миколаївщині знищено один БпЛА типу «Shahed 131/136».

Миколаївський район:

27 листопада, протягом дня ворог п'ять разів атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Постраждалих немає. Також учора, 27 листопада, о 16:01 під ворожими артилерійськими обстрілами перебувала акваторія Очаківської громади. Постраждалих немає.

28.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

28 листопада, о 13:54 ворог атакував дроном типу FPV Куцурубську громаду. Постраждалих немає.

29.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

29 листопада, о 08:33 та 14:20 ворог атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Постраждалих немає. Також, 29 листопада, о 09:05 Куцурубська громада перебувала під ворожим артилерійським обстрілом. Внаслідок чого в с. Дмитрівка пошкоджено господарчу споруду. Постраждалих немає. Крім того 29 листопада, о 18:02 ворог вдарив балістикою по Миколаївському району. Внаслідок чого виникла пожежа соломи на території сільськогосподарського підприємства, яка була оперативно ліквідована.

30.11.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

Миколаївський район:

30 листопада, протягом дня ворог шість разів атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Постраждалих немає.

14.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ЩОДО ПОДІЙ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В ОДЕСЬКІЙ, МИКОЛАЇВСЬКІЙ, ХЕРСОНСЬКІЙ, ЗАПОРІЗЬКІЙ, ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ, АР КРИМ ТА ПРИДНІСТРОВСЬКОМУ РЕГІОНІ РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА

Одеська область

Інформація щодо злочинів та геноциду рф проти громадян України на території Одеси та Одеської області

26.11.2024 Правоохоронці зафіксували черговий злочин рф. Одеські правоохоронці розпочали досудове розслідування сьогodнішнього ракетного удару по місту. За процесуального керівництва прокурорів Одеської обласної прокуратури відкрито провадження за ч. 2 ст. 438 Кримінального кодексу України («Порушення законів та звичаїв війни»). За даними слідства, 25 листопада близько 10:00 збройні сили рф завдали ракетного удару по Одесі. Попередньо балістичною ракетою «Іскандер-М». Внаслідок атаки поранення різного ступеню отримали щонайменше вісім людей. Пошкоджень зазнала цивільна інфраструктура у середмісті: житлові будинки, медзаклад, офісні приміщення, торгівельні об'єкти та автотранспорт. Дані стосовно остаточної кількості постраждалих, а також повного переліку руйнувань та пошкоджень встановлюються. На місці події прокурори у взаємодії з іншими правоохоронцями документують наслідки збройної агресії рф.

Фото: odessa.online

Фото: odessa.online

Фото: odessa.online

<https://odessa.online/porushennya-zakoniv-ta-zvichayiv-vijni-pravoohorontsi-rozsliduvannya-raketnogo-udaru-po-odesi-3>

26.11.2024 Станом на 26 листопада кількість поранених унаслідок російського удару по Одесі 25.11.2024 зростає до 12 осіб. Про це повідомив перший заступник голови Одеської ОВА Олександр Харлов. Також в пресслужбі Одеської ОВА уточнили про те, ще одна людина самостійно звернулася до лікарні. Їй надали медичну допомогу, після чого вона продовжить лікування амбулаторно. У пацієнта зафіксували незначні ушкодження. За даними міськради, у важкому стані перебуває 52-річна жінка, яку доставили до лікарні з місця влучання. У неї діагностували проникаюче поранення черевної порожнини з ушкодженням тонкого кишківника та поранення м'яких тканин голови. Наразі пацієнтка знаходиться у відділенні інтенсивної терапії. Стан решти поранених оцінили як середньої важкості, у них діагностували акубаротравму. У трьох пацієнтів додатково поранення м'яких тканин, ще у одного — ознаки гострого психотичного розладу. Останнього перевели до Центру психічного здоров'я, решту відправили на амбулаторне лікування.

Фото: od.dsns.gov.ua

Фото: od.dsns.gov.ua

<https://informer.od.ua/news/v-odesi-zrosla-kilkist-postrazhdalych-vnaslidok-ataky-25-lystopada>
https://suspilne.media/odesa/887815-likari-rozpovili-v-akomu-stani-poraneni-vnaslidok-balisticnogo-udaru-po-odesi/?utm_source=telegram&utm_medium=ps

28.11.2024 У лікарні внаслідок отриманих травм померла 26-річна дівчина, поранена під час російського дронавого удару по Одесі 8 листопада. Цю інформацію повідомив очільник Одеської ОВА Олег Кіпер. За його словами, лікарі робили все можливе, але врятувати постраждалу не вдалося. Під час атаки 8 листопада загинув також 46-річний чоловік, який отримав осколкові поранення, перебуваючи в автомобілі. Загалом тоді постраждали дев'ять осіб, серед яких були жінки, діти та вагітна. Атака завдала значних руйнувань приватному сектору. У двох житлових будинках виникли пожежі, пошкоджено низку інших будівель. Постраждав також лицей №125 у мікрорайоні Крива Балка, який був повністю відремонтований до початку повномасштабного вторгнення. У школі вибито вікна, знищено меблі та двері, пошкоджено дах і систему опалення.

<https://informer.od.ua/news/ataka-rf-po-odesi-8-lystopada-u-likarni-pomerla-odna-z-postrazhdalych>

29.11.2024 війська рф атакували Одеську область ударними безпілотниками. Є постраждалі та руйнування. Унаслідок атаки поранень зазнало семеро осіб. Чотирьох госпіталізували, одна жінка у важкому стані, решта у стані середньої важкості. Ще троє поранених отримали допомогу на місці. На місцях подій працювали усі відповідні служби. Правоохоронці документують черговий злочин росії проти цивільного населення Одещини.

<https://bukvy.org/na-odeshhyni-vnaslidok-ataky-bpla-postrazhdalo-semero-osib>

Інформація щодо наслідків екогеноциду рф у Одеської області

26.11.2024 Ворожі обстріли Одеси 9 листопада спричинили масштабну пожежу в Хаджибейському районі, через що в атмосферу потрапило майже 80 тонн забруднювальних речовин. Про це повідомили у Державній екологічній інспекції Південно-Західного округу. За інформацією екологів, у місті горіли складські приміщення приватного підприємства. Площа пожежі становила близько однієї тисячі кв. м. Це призвело до значних викидів забруднювальних речовин в атмосферу, зокрема майже 80 тонн діоксиду вуглецю. Загальний розмір завданої шкоди довіллю оцінили у понад 241 тисячу гривень. Інформацію про екологічні збитки передано до Оперативного штабу, дані включають до єдиного реєстру збитків, завданих довіллю внаслідок збройної агресії.

Фото: odessa.online

<https://odessa.online/ekologi-rozpovili-pro-naslidki-raketnogo-udaru-po-odesi-9-listopada>

27.11.2024 Внаслідок обстрілу ворог завдав шкоди довіллю на майже 7 мільйонів гривень. Таких висновків дійшли державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу, передає кореспондент "Думської". 8 листопада 2024 року внаслідок ворожої атаки було пошкоджено приватні будинки у Хаджибейському районі Одеси. Фахівці району провели обстеження та зафіксували, що відбулося засмічення земельних ділянок металевим сміттям та будівельним сміттям – сума збитків становить 6,7 мільйона гривень. Що стосується обстрілу 18 листопада, коли

в Приморському районі горіли будинок і машини, то в атмосферу потрапило майже 40 тонн вуглекислого газу. Загальна сума збитків склала понад 120 тисяч гривень. Зібрану інформацію передали до Оперативного штабу при Державній екологічній інспекції України. Він стане частиною єдиного реєстру збитків, завданих докільню внаслідок збройної агресії.

<https://dumskaya.net/news/rezultati-obstrilu-odesi-8-listopada-2024-roku-p-186588>

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами рф по місту Одеса та населених пунктів Одеської області

26.11.2024 За оновленими даними Одеської міської ради на ранок 26 листопада від ворожого обстрілу 25.11.2024 міста постраждало 30 будинків. З 30 постраждалих будівель: 25 житлових багатоквартирних будинки, 1 нежитлова будівля та 4 адміністративних будівель. В житлових будинках виявлено пошкодження 269 квартир, вибито 512 вікон в помешканнях людей та 135 вікон у місцях загального користування. Пошкодження покрівлі зафіксовано вже на двох будинках — попередньою площею більше 670 кв. метрів. Ліквідація наслідків ворожої атаки триває.

Фото: usionline.com

Фото: rubryka.com

Фото: rubryka.com

<https://usionline.com/v-odesi-vid-vorozhoho-obstrilu-25-lystopada-postrazhdalo-30-budynkiv-onovleni-dani-foto>

<https://rubryka.com/2024/11/25/v-odesi-vnaslidok-raketnogo-udaru-poshkodzheno-25-budynkiv-komunalnyky-prodovzhuyut-rozbyraty-zavalu>

28.11.2024 Унаслідок російської атаки по середмістю Одеси постраждав ліцей №62. Про це повідомила вчителька початкових класів Людмила Бойченко увечері 25 листопада. За її словами, у будівлі ліцею вибито багато вікон, приміщення зазнали пошкоджень через уламки скла. Викладачка також зазначила, що батьки учнів долучилися до прибирання наслідків руйнувань.

<https://informer.od.ua/news/v-odesi-poshkodzheno-litsej-cherez-rosijskyj-udar-25-lystopada>

28.11.2024 Сьогодні вранці, 28 листопада, російські військові атакували Одещину ракетами. Внаслідок удару по Одеському району пошкоджено шість житлових приватних будинків. Постраждало двоє людей. Поранені 16-річний хлопець та 90-річна жінка. В обох садна та різані рани. Постраждалим медична допомога була надана на місці. Госпіталізація не знадобилась. Також через падіння уламків однієї з ракет, в області виникло загорання сухої трави, яке ліквідовано самозатуханням. Підрозділи ДСНС не залучались. В Одесі виникло загорання гаражного приміщення — рятувальники ліквідували пожежу.

Фото: volnerez.com.ua

Фото: volnarez.com.ua

Фото: volnarez.com.ua

<https://volnarez.com.ua/rosijski-vijskovi-atakuvali-odeshchinu-raketami-ye-postrazhdali-3>

29.11.2024 Увечері близько опівночі Одеську область масовано атакували російські дрони-камікадзе. Захисники неба на Одещині збили 18 дронів камікадзе типу «Shahed», але, на жаль, є прильоти по житловим кварталам, розпочалися пожежі. Атака тривала близько години по Білгород-Дністровську, Чорноморську, Сергіївці, Одесі.

Фото: culturemeter.od.ua

В Одеському районі внаслідок атаки пошкоджено 13 житлових і дачних будинків, гаражі, залізнична інфраструктура, надвірні споруди, газова труба та автомобіль.

Фото: culturemeter.od.ua

Фото: culturemeter.od.ua

За процесуального керівництва Одеської обласної прокуратури розпочато досудове розслідування за фактом порушення законів та звичаїв війни (ч. 1 ст. 438 КК України).

<https://culturemeter.od.ua/uk/odesku-oblast-masovano-atakuvaly-rosiyski-drony-kamikadze-7-lyudey-poraneno-224727>

Інформація про відновлення території, житлових будинків інших об'єктів інфраструктури, які були зруйновані під час війни в місті Одеса та в населених пунктах Одеської області

22.11.2024 В Одесі внесли зміни до програми "Незламне місто". З міського бюджету виділять 30 мільйонів гривень на відновлення житлових будинків, які зазнали пошкоджень унаслідок російських атак по місту. Відповідне рішення депутати

Одеської міської ради ухвалили 22 листопада на XXXV позачерговій сесії VIII скликання. Як повідомив мер Геннадій Труханов, під час останніх ударів по Одесі виникли руйнування у 192 житлових будинках, з яких 98 багатоквартирних і 94 приватних. Пошкоджено тисяча квадратних метрів покрівлі та вибито майже 2,5 тисячі вікон. Згідно з рішенням депутатів, вісьмом житлово-комунальним сервісам нададуть 30 мільйонів гривень на відновлення пошкодженого житла: 8,5 мільйона гривень — ЖКС "Порто-Франківському"; 6,1 мільйона гривень — ЖКС "Фонтанському"; 3,8 мільйона гривень — ЖКС "Чорноморському"; 3,6 мільйона гривень — ЖКС "Черьомушки"; 3,5 мільйона гривень — ЖКС "Вузовському"; 3,1 мільйона гривень — ЖКС "Хмельницькому"; 850 тисяч гривень — ЖКС "Пересипському"; 322 тисячі гривень — ЖКС "Північному". Аби комунальники змогли скористатися цими грошима, представникам ЖКС надали статус ліквідаторів наслідків обстрілів. На бюджетні кошти планують компенсувати матеріальні витрати, придбати інвентар і паливно-мастильні матеріали, а також створити запас на випадок подальших влучень. Також працівники ЖКС, які брали участь у роботах із ліквідації обстрілів, отримуватимуть одноразову премію в розмірі 20 тисяч гривень. Крім того, на сесії ухвалили звернення до Кабінету міністрів України. Депутат Олександр Іваницький заявив, що громадяни, які не встигли приватизувати житло до того, як воно зазнало пошкоджень через обстріл, також повинні мати право на отримання компенсації. Депутат Василь Ієремія погодився з цим твердженням, однак додав, що відшкодування збитків потрібно забезпечити й для жителів будинків-пам'яток архітектури.

<https://suspilne.media/odesa/885825-v-odesi-vidilat-30-miljoniv-griven-na-vidnovlenna-zrujnovanih-unaslidok-obstriliv-budinkiv>

Інформація про благодійну (гуманітарну) допомогу населенню міста Одеса та Одеської області

25.11.2024 У Тузлівській школі на Одещині облаштували нове укриття — на це через платформу UNITED24 зібрали майже 1 млн грн, завдяки тенісистці та амбасадорці UNITED24 Еліні Світоліній та компанії «АВТ Баварія», яка зробила найбільший внесок — 850 тисяч грн. На збір й облаштування укриття знадобилося 6 місяців. Це приклад оперативного рішення для отримання важливого результату: тепер понад 200 учнів й учениць із 6 сіл громади навчатимуться в безпечному просторі, де можна повноцінно продовжувати освітній процес. Очна освіта надасть можливість більш ефективно долати освітні втрати та соціалізуватися. «Загалом понад 456 млн грн UNITED24 і Офіс партнерств та взаємодії МОН залучили для відбудови 4 шкіл та облаштування 12 укриттів. Перше з них — нове укриття в Тузлівській школі вже працює. Одеська область, яка отримала понад 500 млн грн. Перший заступник міністра освіти і науки України відвідав, зокрема Білгород-Дністровську громаду. У фокусі — стан захисних споруд, темпи будівництва підземних шкіл та модернізація харчоблоків, що здійснюються за

кошти державного бюджету. Під час візиту обговорили також перспективи поліпшення матеріально-технічної бази шкіл, виклики, з якими стикаються освітяни та педагогічні колективи громади, зокрема щодо впровадження реформи старшої школи та формування спроможної мережі. У пріоритеті МОН — регулярна комунікація з регіонами для ефективного впровадження освітніх реформ та відновлення доступу до очної, безпечної освіти, особливо на прифронтових та прикордонних територіях.

Фото: shkola.obozrevatel.com

Фото: shkola.obozrevatel.com

<https://shkola.obozrevatel.com/ukr/news/v-ukraini-vidkrili-pershe-ukrittya-oblashtovane-koshtom-united24-vono-roztashovane-v-shkoli-na-odeschini-foto.htm>

29.11.2024 У результаті ракетних і дронівих ударів, що були завдані по передмістю Одеси, пошкоджено понад 50 будівель. При цьому в місцях ураження не було жодного військового об'єкта. В точці найбільших руйнувань оперативно розгорнуто штаб для ліквідації наслідків. Польова кухня забезпечує гарячі страви для постраждалих, а всі

комунальні підприємства громади працюють над усуненням наслідків атаки. До процесу залучені поліція, ДСНС, благодійні та громадські організації. Надається допомога мешканцям, зокрема, будівельні матеріали. Проведено засідання комісії сільської ради з питань надзвичайних ситуацій, розроблено план першочергових дій і організовано консультації для мешканців. Триває складання актів обстеження пошкодженого майна для подальшої можливості отримання бюджетного фінансування на відновлення. Як зазначає очільник Нерубайської громади Олег Мішаглі, мешканці громади, благодійні фонди, громадські організації, комунальні підприємства та працівники сільради активно підтримують постраждалих і працюють над відновленням життя у регіоні.

<https://www.thesis.od.ua/2024/11/29/nerubajska-gromada-na-odeshhyni-obyednuyetsya-dlya-podolannya-naslidkiv-agresiyi-rf>

Миколаївська область

Інформація щодо злочинів та геноциду рф проти громадян України на території Миколаївської області

26.11.2024 У лікарні помер 30-річний чоловік, який зазнав поранень внаслідок атаки російських дронів у Солончаках Куцурубської громади Миколаївської області. Про це повідомив начальник Миколаївської ОВА Віталій Кім. " 26 листопада, протягом дня ворог чотири рази атакував дронами типу FPV Куцурубську громаду. Внаслідок одного з обстрілів у с. Солончаки, під час роздачі гуманітарної допомоги, поранення дістали шість людей – двоє представників гуманітарної місії та четверо місцевих жителів. На жаль, на ранок стало відомо, що від отриманих поранень в лікарні помер 30-річний чоловік. Інші поранені знаходяться у важкому стані, стабільні.", – сказав він.

<https://censor.net/ua/n3521908>

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами рф по місту Миколаїв та населених пунктів Миколаївської області

25.11.2024 російські окупаційні війська в ніч на понеділок, 25 листопада, випустили дрони-камікадзе по енергетичній інфраструктурі в Миколаївській області. Силам протиповітряної оборони вдалося знищити в небі над областю два безпілотики типу Shahed 131/136, розповів голова Миколаївської обласної військової адміністрації Віталій Кім. Унаслідок дрової атаки є відключення споживачів. Енергетики повернули світло більшій частині абонентів, у регіоні тривають відновлювальні роботи.

<https://zn.ua/ukr/war/udarni-droni-atakuvali-mikolajivsku-oblast-poshkodzheno-enerhetichnu-infrastrukturu.html>

27.11.2024 російська армія 26 листопада шість разів атакувала FPV-дронами Куцурубську громаду Миколаївської області. Внаслідок одного з обстрілів пошкоджено автомобіль у Миколаївській обласній військовій адміністрації.

Фото: nikvesti.com/news

<https://nikvesti.com/news/incidents/297935-rosiyska-armiya-atakuvala-fpv-dronami-kutsurubsku-hromadu>

29.11.2024 У п'ятницю, 29 листопада російські війська завдали серії ударів по Миколаївській області, застосувавши балістичну зброю, дрони та артилерію. О 18:02 ворог обстріляв з балістики Миколаївський район — на території сільськогосподарського підприємства виникла пожежа соломи. Куцурубська громада двічі зазнала атак дронів типу FPV — о 8:33 та 14:20. Постраждалих унаслідок цих атак немає. Крім того, о 9:05 село Дмитрівка, що входить до складу Куцурубської громади, обстріляли з артилерії. Було пошкоджено господарську споруду, але, на щастя, обійшлося без жертв.

Фото: mykolaiv.rayon.

<https://nikvesti.com/news/incidents/298128-29-lystopada-mykolaivska-oblast-znovu-opynylasia-pid-vorozhym-vognem-rosiiska-armiia-zavdala-udariv-ryznymy>

30.11.2024 На Миколаївщині ворог вдарив балістикою по Миколаївському району. Внаслідок чого виникла пожежа соломи на території сільськогосподарського підприємства, яка була оперативно ліквідована. Також ворог атакував Куцурубську громаду дронами та артилерією. Внаслідок чого у Дмитрівці пошкоджено господарчу споруду. Постраждалих немає.

Фото: mykolaiv.rayon.

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/764381-vorog-atakuvav-mikolaivshchinu-balistikoyu-dronami-ta-artilerieyu>

Інформація про підтримку та (гуманітарну) допомогу місту Миколаїв та населеним пунктам Миколаївській області з боку країн партнерів

26.11.2024 У Миколаєві за підтримки міжнародних партнерів облаштували сучасне комфортне укриття у закладі дошкільної освіти. Про це повідомив міський голова Олександр Сенкевич, передає Укрінформ. За його словами, у сховищі є санітарні кімнати, медичний куточок, облаштовані ігрові зони та зони, де діти можуть поспати у тиху годину. Облаштували укриття завдяки Міжнародній організації міграції за фінансування Королівства Данія. Долучилося й міське управління освіти. За інформацією міського голови, на сьогодні у закладах освіти Миколаєва відремонтовано 53 найпростіші укриття. Всі вони можуть використовуватися за призначенням. Найближчим часом комісія обстежить іще одне укриття в дитсадку.

Фото: ukrinform.ua

<https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/3931320-u-se-odnomu-mikolaivskomu-ditsadku-za-pidtrimki-partneriv-oblastovali-ukritta.html>

29.11.2024 Миколаївська область, у межах проєкту «Відновлений Миколаїв», який реалізується Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні за фінансової підтримки Уряду Данії, отримала три автомобілі для надання медичних послуг. Про це повідомляє Миколаївська обласна державна адміністрація. Зокрема, автомобіль «Мобільна клініка» передано на потреби КНП «Снігурівська міська лікарня» Снігурівської міської ради та КНП «Вознесенський міський центр первинної медико-санітарної допомоги» Вознесенської міської ради, автомобіль для виїздів сімейних лікарів – Мостівській сільській раді. Участь у передачі транспортних засобів взяли заступник начальника Миколаївської обласної військової адміністрації Микола Марінов, очільник Миколаївської обласної ради Антон Табунщик, керівник офісу Посольства Королівства Данія в Миколаєві Якоб Хансен, аналітик з питань управління охороною здоров'я ПРООН в Україні Олексій Уїлл, спеціаліст з місцевого врядування та адміністративних послуг ПРООН в Україні Владислав Сила та представники громад. «Я вдячний всім, хто доєднався до цієї ініціативи та продовжує нас підтримувати. Наразі внесок кожного неоціненний. Спільними зусиллями держави та країн-партнерів посилюємо наш медичний фронт та даємо змогу лікарям забезпечувати населення якісною допомогою», – зазначив Микола Марінов.

Фото: mykolaiv.rayon.in.ua

Фото: mykolaiv.rayon.in.ua

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/764144-mikolaivshchina-otrimala-tri-avtivki-dlya-nadannya-medichnikh-poslug>

Інформація про благодійну (гуманітарну) допомогу населенню міста Миколаїв та Миколаївській області

23.11.2024 Фермери Миколаївщини отримали 1091 зернових рукавів для зберігання зерна від продовольчої та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) та програми "Врожай" USAID. Миколаївська обласна державна адміністрація доповіла, що з прифронтових територій продовжують отримувати спеціальні зернові рукава місткістю 200 тонн. "Це альтернативний вид зберігання культур, який захищений від руйнівного впливу ультрафіолету та забезпечує міцність та еластичність при мінусових температурах", — йдеться у повідомленні. Проект фінансують уряди Канади, Японії, австралійська благодійна організація Minderoo Foundation та США. Метою програми є подолання дефіциту зберігання зерна, що за оцінками становить близько 2 мільйони тонн. За даними міністра аграрної політики та продовольства України Віталія Ковалю, участь у програмі взяли сільгоспприємства, які обробляють від 50 до 10 тисяч гектарів землі у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Миколаївській, Одеській, Сумській, Харківській, Херсонській та Чернігівській областях.

Фото: intent.press.

27.11.2024 На Миколаївщині Очаківська лікарня отримала допомогу від німецьких благодійників. До Очакова завітали представники громадської організації «PIECE of PEACE e.V» та особисто передали для потреб лікарні гінекологічне крісло, лікарські засоби та інші медичні матеріали. Допомога з-за кордону стала можливою завдяки дружнім відносинам з місцевою владою міста Кенцинген. Гостей з Німеччини, яких супроводжував начальник філії «Дельта-лоцман» Олександр Голодницький, гостинно зустрічали Очаківський міський голова Сергій Бичков та директор КНП «Очаківська багатопрофільна лікарня» Валерій Кнітель. У межах робочого візиту, представники громадської організації оглянули оновлені приймальне та діагностичне відділення, а також укриття медичного закладу, які були відремонтовані за кошти міського бюджету. Завітали наші партнери цього дня і до адміністративної будівлі Очаківської міської ради, де також мали змогу оглянути облаштоване

укриття. Очаківська міська рада висловлює щирю вдячність представникам громадської організації «PIECE of PEACE e.V» за надану допомогу та підтримку, адже встановлення нового сучасного гінекологічного крісла значно покращить якість медичного обслуговування, а також надасть можливість жінкам Очаківської міської територіальної громади отримати необхідні комфортні гінекологічні послуги.

Фото: intent.press.

Фото: intent.press.

Херсонська область

Інформація щодо злочинів та геноциду проти громадян України які знаходяться на тимчасово окупованій території Херсонської області

22.11.2024 Поліцією здійснюється збір доказів та встановлення свідків або очевидців події. В денний час доби військовослужбовці окупаційних військ РФ, перебуваючи на вул. Першотравневій у смт. Козацьке Херсонської області, на ґрунті національної неприязні, нанесли місцевому мешканцю, 42-річному чоловіку, численні удари, від яких він цього ж дня помер.

https://t.me/warcrimes_police_khs_ua/2674

22.11.2024 Окупанти примушують українців здавати кров для своїх військових злочинців у Генічеському районі. Про це редакції Район. Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел інформації. Акція по здачі крові була організована спеціалістами Мелітопольського обласного центру крові, який відправив свій мобільний комплекс у Генічеськ. Однак, замість добровільної допомоги, основну частину донорів складають люди, яких змушують брати участь в цій акції. Так, місцеві бюджетники та студенти змушені під тиском здавати кров для потреб російських військових медичних установ, що обслуговують армію окупантів. Зібрану кров розподіляють між медичними закладами Мелітопольського та Генічеського районів, де її використовують для потреб російських військових злочинців. Це ще один спосіб, яким окупанти намагаються змусити місцевих жителів брати участь у підтримці їхнього військового апарату, не маючи при цьому жодного права на відмову. Окупанти в Генічеському районі продовжують примушувати місцевих жителів до виконання обов'язків, які порушують їхні права. Примусове здавання крові є лише одним з багатьох способів, якими російська влада намагається використати українців для своїх злочинних цілей.

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/762111-v-okupovanomu-genicheskomu-rayoni-vsogo-57-lyudey-zdali-krov-dlya-viyskovikh-okupantiv-khto-tsi-lyudi>

22.11.2024 Поліція Херсонщини фіксує чергові злочини окупантів проти мирного населення. російські війська вкотре обстріляли з артилерії, мінометів і БПЛА деокуповані населені пункти Бериславського та Херсонського районів. Від ворожих атак потерпали Херсон, Станіслав, Садове, Антонівка, Розлив, Широка Балка, Комишани, Томина Балка, Софіївка, Берислав, Одрадокам'янка та Осокорівка. Поліція зафіксувала пошкодження 18 об'єктів: дев'яти приватних будинків, п'яти автомобілів, тролейбуса, складського приміщення і гаража. Зранку російські війська завдали артилерійського удару по Корабельному району Херсона. Через обстріл постраждав 68-річний чоловік, у нього діагностували уламкове поранення плеча. У Дніпровському районі міста окупанти вдарили FPV-дронем по цивільному автомобілю. 46-річний водій отримав множинні відкриті травми ніг, лікарі оцінюють його стан як тяжкий. Також російські військові вкотре атакували громадський транспорт. На кінцевій зупинці вони скинули вибухівку з БПЛА на тролейбус. Внаслідок удару у транспортному засобі вибиті вікна. Водій та пасажери не постраждали. Внаслідок артилерійського обстрілу району зазнали пошкоджень приватний будинок, гараж і автомобіль. У Антонівці через скид вибухівки з дрона 61-річний місцевий житель отримав множинні поранення стегна. Селище потерпало і від артилерійських обстрілів. Снарядами понівечено п'ять приватних будинків. З артилерії війська РФ били по Широкій Балці, там пошкоджено житловий будинок. У Розливі війська РФ атакували дронем типу «FPV» вантажний автомобіль, який внаслідок вибуху зазнав пошкоджень. Через атаки ворожих БПЛА пошкоджено два приватні будинки, легковий автомобіль і складське приміщення фермерського господарства у Комишанах, Станіславі та Бериславі, а також вантажний автомобіль у Томиній Балці. Усі служби оперативно доєднувалися до ліквідації наслідків ворожих обстрілів, поліція збирала докази воєнних злочинів військових РФ. За минулу добу поліція відреагувала на 204 заяви і повідомлення громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 11 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

<https://hr.npu.gov.ua/news/okupanty-obstrilialy-12-naselenykh-punktiv-khersonshchyny-postrazhdaly-troie-liudei-politsiia-fiksuie-naslidyky>

23.11.2024 Поліцією здійснюється збір доказів фактів незаконного затримання військовослужбовцями рф громадян та їх утримання в будівлі сектору поліцейської діяльності №1 відділення поліції №1 Каховського РВП ГУНП в Херсонській області за адресою: Херсонська обл., смт. Горностаївка, вул. Торгова 12.

https://t.me/Warcrimes_Police_KhS_UA/2675

24.11.2024 В Генічеську окупанти організували захід для дітей військових злочинців. Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел інформації. На окупованій території Херсонщини, у місті Генічеськ, російські окупанти провели другий етап так званого пленеру під назвою «Світ майбутнього». Цей захід було організовано для дітей, чиї батьки є безпосередніми учасниками військових злочинів росії проти України, так званої «спеціальної військової операції» (еСВєО). Організаторами виступили комітет сімей воїнів-окупантів та філія кремлівського фонду «Захисники Вітчизни». У межах заходу дітям запропонували малювати коней під керівництвом «досвідчених викладачів», як зазначили окупаційні медіа. Додатково організатори вручили їм подарунки та провели розважальну програму. Здавалося б, безневинна акція, спрямована на розвиток творчих здібностей дітей, насправді мала іншу мету — зміцнити в юних головах ідеї «руського мира» та виховати лояльність до агресивної політики росії. Подібні заходи можуть мати тривалі наслідки для свідомості дітей, які опинилися в окупації. Вони ростуть у середовищі, де постійно транслюється мілітаристська риторика, а злочини росії подаються як подвиги. Це викликає ризик втрати національної ідентичності та формування у дітей лояльності до агресора.

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/762517-u-genichesku-okupanti-organizuvali-zakhid-dlya-ditey-viyskovikh-zlochintziv-v-vbivts-ukraintziv>

24.11.2024 Правоохоронці з січня по жовтень 2024 року зафіксували 6 тисяч 473 справи за статтею 438 Кримінального Кодексу України (“Воєнні злочини”). Про це йдеться у відповіді Херсонської обласної прокуратури на запит “Вгору”. Зазначається, що 245 справ зафіксували за частиною 2 статтею 438 КК України (“Воєнні злочини”, що спричинили загибель людей). Стало відомо, що за “Воєнні злочини” чотирьом людям повідомили про підозри. Ще одній – за злочин, що спричинив загибель людини. Також у відповіді на запит йдеться, що після повномасштабного вторгнення військових рф в Україну на окупованій території реєструвались такі злочини: викрадення майна, захоплення нерухомого майна, викрадення та незаконне ув'язнення цивільних людей. На деокупованій території – обстріли цивільних об'єктів.

<https://khersonline.net/top/343420-skiki-kriminalnih-sprav-za-voyenn-zlochini-zafksuvali-pravoohoronc-za-10-msyacv-po-hersonsky-oblast.html>

25.11.2024 Окупаційний Херсонський обласний суд ухвалив обвинувальний вирок у 12 років позбавлення волі депутату Новокаховської міської ради, керівнику дачного селища Ігорю Протоковилу. Про це повідомляє пресслужба окупаційного суду. Незаконно засуджений. За версією російських силовиків, у квітні 2022 року 35-річний Протоковило в месенджері нібито передавав дані співробітникам СБУ про місця дислокації російських військ. У квітні росіяни викрали його з власного дому та вивезли в невідомому напрямку. Так званий Херсонський обласний суд визнав Протоковила

винним у шпигунстві. Незаконне ув'язнення у 12 років чоловік має відбувати в колонії суворого режиму.

Фото: Соцмережі

<https://khersonline.net/lenta/343480-rosyani-zasudili-za-nbito-shpigunstvo-vikradenogo-v-okupacii-deputata-novokahovskoyi-mskradi-gorya-protokovila.html>

25.11.2024 Поліцією здійснюється збір доказів та встановлення свідків або очевидців події. У вечірній час 01.03.2022 військовослужбовці російської федерації, знаходячись у м. Херсон на вул. Перекопській, навпроти п'ятиповерхового будинку № 173, розстріляли з вогнепальної зброї транспортний засіб “Nissan Primera” чорного кольору, чим завдали смертельних поранень його пасажиром: чоловікові віком 37 років, жінці віком 22 роки, та неповнолітній дівчині 17 років.

https://t.me/Warcrimes_Police_KhS_UA/2677

26.11.2024 На ТОТ Херсонщини за звинуваченням у співпраці з Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України засудили місцевого жителя Андрія Румянцева. Про це повідомляє херсонське видання «Мост» з посиланням на пропагандистські джерела. Як зазначається, росіяни стверджують, що воєнна розвідка України начебто завербувала Румянцева у 2022 році – йому доручили перевезення вибухових пристроїв, речовин та підриг електропідстанції. У чоловіка нібито знайшли три саморобних вибухових пристрої, 7 кілограмів пластиду, електродетонатори та радіоелектронні збірки. За це Румянцеву дали 10,5 років колонії суворого режиму та 350 тисяч рублів штрафу.

Фото: <https://most.ks.ua>

<https://most.ks.ua/news/url/na-tot-hersonschini-za-zvinuvachennjam-u-spiypratsi-z-gur-mo-zasudili-cholovika>

26.11.2024 За процесуального керівництва Херсонської обласної прокуратури розпочато досудове розслідування за фактом порушення законів та звичаїв війни (ч. 2 ст. 438 КК України). За опублікованою в медіа інформацією, вдень 26 листопада 2024 року військами рф здійснено обстріл тимчасово окупованого міста Нова Каховка Каховського району Херсонської області. На відео зафіксовано наслідки удару по зупинці громадського транспорту, пошкоджено автобус, є поранені та загиблі люди. У межах слідства прокурори спільно зі слідчими вживають заходів для встановлення обставин події, а також точної кількості постраждалих серед мирного населення. Досудове розслідування триває.

Фото: Херсонська обласна прокуратура

<https://www.facebook.com/pho.gov.ua>

27.11.2024 Поліцією здійснюється збір доказів та встановлення свідків або очевидців події. Близько 16:00 години 19.03.2022, військовослужбовці російської федерації, знаходячись на блокпосту в районі Каїрської балки Горностаївської ОТГ Каховського

району Херсонської області, з вогнепальної зброї розстріляли місцевого мешканця віком 39 років, внаслідок чого останній помер в кареті швидкої допомоги.

https://t.me/Warcrimes_Police_KhS_UA/2679

28.11.2024 Центр національного спротиву повідомив про знищення релігійної свободи на тимчасово окупованих територіях України, що викликало шквал повідомлень на наш чат-бот, які підтверджують цей кричущий злочин росіян. Більше того, ми отримали доказові факти репресій щодо тих громадян, які є вірними не православних конфесій московського патріархату. Особливого гоніння зазнають християнські общини протестантського спрямування та свідки Єгови на тимчасово окупованій Донеччині. Люди змушені переховуватися та уникати будь-якого спілкування навіть з сусідами. Представники так званого міністерства державної безпеки “днр” (мгб) регулярно проводять рейди по їх домівках, опитують сусідів. Якщо потрапити у руки “мгбістів”, то “зустріч” обов’язково закінчиться тортурами. Як фізичними, так і моральними. Таких же утисків переживають і прихильники православної конфесії. Щоправда не гундяївської секти. Відомий факт, коли у селищі Каланчак, що на тимчасово окупованій території Херсонщини російські терористи з дому викрали священника Православної церкви України Степана Подольчака. Згодом священнослужителя знайшли закатованим. кремль понад усе боїться свободи і вільнодумства. Саме у релігійних громадах не московського патріархату путінські посіпаки не можуть так ефективно впливати на свідомість, цінності та переконання людей. А відтак маніпулювати ними.

<https://khersonline.net/lenta/343628-represyi-za-vrospovdannya-chergov-svdchennya-z-tot-ukrayini-pro-relgyniy-tisk.html>

28.11.2024 Унаслідок російського теракту в окупованій Новій Каховці 26 листопада п’ятеро людей загинули, є поранені з ампутаціями. Про це написав у Фейсбуці перший заступник голови Херсонської облради Юрій Соболевський. «26 листопада у першій половині дня росія вчинила черговий кривавий теракт з метою дискредитації ЗСУ. На зупинці громадського транспорту в тимчасово окупованій Новій Каховці підірвали автобус із пасажирами. За словами Соболевського, версія, що подія сталася від прильоту 120-ї міни з боку правого берега, який контролюють ЗСУ, «взагалі не витримує критики». Соболевський наголосив, що характер пошкоджень дорожнього полотна, автобуса, відсутність супутніх ознак, що спостерігаються під час обстрілу з міномета, і кількість боєприпасів, що була застосована - не відповідають версії, яку висуває окупаційна сторона. «Так співпало, що знімальна група пропагандистів оперативно прибула на місце події і підготувала сюжет. А от швидка, чомусь, довго не їхала. Якби з такою оперативністю приїхала швидка, а не знімальна група, жертв було б менше. Поки люди чекали на медичну допомогу, сталася ще одна смерть, а стан поранених погіршився. Опитані особи не чули «вихід» і свист міни. Вони чули вибух», - написав Соболевський. Він наголосив, що Збройні сили України так не працюють, вони не відкривають вогонь, коли є ризик нашкодити цивільним. Саме тому росіяни, «як щури», сидять чи в захоплених будинках місцевих, чи поруч із житловими забудовами, використовуючи цивільних як живий щит.

<https://khersonline.net/lenta/343623-unaslodok-rosyskogo-teraktu-v-okupovany-novy-kahovc-zagynuly-pyatero-lyudey.html>

28.11.2024 Поліцією здійснюється збір доказів та встановлення свідків або очевидців події. 26.02.2022 близько 13.00 годин, військові рф, рухаючись колоною на броньованій техніці біля с. Наддніпрянське Херсонського району, розстріляли автомобіль швидкої допомоги, який рухався до лікарні м.Херсон із пораненим чоловіком, в результаті обстрілу загинули дві особи - водій автомобіля КШД та постраждалий, дві особи було поранено - фельдшер та цивільна особа, яка перебувала у вказаному автомобілі.

Фото: Воєнні злочини в Херсонській області

https://t.me/Warcrimes_Police_KhS_UA/2681

28.11.2024 У Херсонському художньому музеї продовжують ідентифікацію вкрадених картин. У вересні 2023 року, вдалось ідентифікувати невеличку живописну роботу відомого українського художника. Про це повідомляється на сторінці музею у Facebook.

Петро Сльота (1911-1974). Ранок у Стамбулі. 1956. Картон, олія.
Георгій Курнаков (1887-1977). Над Дніпром. 1925. Картон, олія.

Фото: росЗМІ

Загальний рахунок: 129 — кількість ідентифікованих творів мистецтва, вкрадених російською окупаційною владою з Херсонського художнього музею у 2022 році, загальна кількість незаконно вивезеного перевищує 10 тисяч музейних експонатів. 128 — кількість творів, які перебувають в окупованому Криму, в сімферопольському Центральному музеї Тавриди. 1 — робота, точне місцезнаходження якої невідомо, але є підтвердження з боку окупантів, що шедевр перебуває в їхніх руках.

<https://khersonline.net/lenta/343619-u-hersonskomu-hudozhnomu-muzeyi-prodovzhuyut-dentifikacyu-vkradenih-kartin.html>

29.11.2024 Поліцією вживаються заходи з встановлення свідків та очевидців вказаної події. 01.03.2022, в період часу з 12.00 до 13.00, військовослужбовці рф, під час тимчасової окупації м. Херсона та просування територією Херсонської області, знаходячись поблизу торговельного центру «Фабрика» по вул. Залаегерсерг в м. Херсоні, за невстановлених обставин, розстріляли 18-річного місцевого мешканця.

Фото: Военні злочини в Херсонській області

https://t.me/Warcrimes_Police_KhS_UA/2683

29.11.2024 Учнів Григорівської загальноосвітньої школи Присиваської громади на лівобережжі Херсонщини посвятили у кадети. Про це повідомляють підконтрольні окупаційній владі медіа. Кадетами стали учні та учениці середніх класів. Під час церемонії посвяти діти виконували гімн росії та склали присягу. Як зазначають проросійські медіа, мета створення кадетського класу — “сприяння моральному, патріотичному та фізичному розвитку дітей, їх професійній орієнтації та підготовці до служіння росії”. Про те, що окупаційна влада має намір відкрити кадетські класи на лівобережжі Херсонщини, які підпорядковуватимуться росгвардії, стало відомо у червні цього року. Окупанти планували організувати кадетські класи за чотирма напрямками навчання: мнс, міністерство оборони, росгвардія та військово-морський флот. Окрім Григорівської школи мілітаризований клас відкрити у школі в селищі Сиваське.

Фото: росЗМІ

<https://most.ks.ua/news/url/na-livoberezhzhi-hersonschini-okupanti-posvjatili-shkoljariv-u-kadeti>

30.11.2024 Картини, викрадені із галереї імені Альбіна Гавдзинського у Новій Каховці на лівобережжі Херсонщини, з'явилися в корпоративному музеї російської нафтопроводної компанії «Транснафта» у Москві. Про це йдеться на сторінці окупаційного міністерства культури Херсонської області. У Новокаховській міській територіальній громаді зазначили, що 1 листопада 2022 року російські окупанти почали вивозити з галереї твори живопису, графіки та скульптури. У Центральному офісі «Транснафта» у Москві відкрили виставку під назвою «Завжди Нова Каховка». В окупаційному міністерстві зазначили, що на виставці представили картини Альбіна Гавдзинського, який на своїх роботах відобразив будівництво Каховської ГЕС. На цій виставці був незаконний голова Херсонщини Володимир Сальдо, а також виконувач обов'язки міністра культури окупованої Херсонщини, керівник незаконного відділення «Асамблеї народів Росії у Херсонській області» Артем Лагойський.

Фото: росЗМІ

<https://vgoru.org/novini/vikradeni-kartini-z-galereyi-novoyi-kahovki-ziavilisia-v-odnomu-iz-rosiiskix-ofisiv>

30.11.2024 Поліцією здійснюється збір доказів, встановлення свідків та очевидців вказаної події. У жовтні 2022 року військовослужбовці рф, перебуваючи в селищі Велика Олександрівка Бериславського району, вбили місцевого мешканця, віком 35 років. Тіло загиблого виявлено з обгорнутими ногами в прапор України на території Великоолександрівської автомобільної школи, що розташована на провулку Лінійний.

Фото: Воєнні злочини в Херсонській області

https://t.me/Warcrimes_Police_KhS_UA/2686

30.11.2024 Громадян України Ігоря Протоковиля та Олега Коваленко окупанти засудили до 12 років ув'язнення нібито за “шпигунство”. Такі рішення прийняв окупаційний “Херсонський обласний суд” 25 та 26 листопада. Як повідомляють окупанти, 35-річного громадянина України, викраденого в квітні 2022 року депутата Новокаховської міської ради Ігоря Протоковиля визнали винним за ст. 276 КК рф (шпигунство). “Слідство” здійснювала кримська фсб. Вона стверджує, що у квітні 2022 року Протоковиля зі свого мобільного телефону нібито передавав співробітнику СБУ відомості про дислокацію російських військових підрозділів. Протоковиля призначили 12 років позбавлення волі з відбуванням покарання у виправній колонії суворого режиму.

Фото: Район.Скадовськ

Крім того, “Херсонський обласний суд” ухвалив вирок у кримінальній справі стосовно 33-річного громадянина України Олега Коваленка, який теж був визнаний винним за ст. 276 КК рф (шпигунство). Окупанти стверджують, що з березня до серпня 2022 року Коваленко, “перебуваючи на території Херсонської області, добровільно збирав дані про місця дислокації військової техніки та особового складу збройних сил російської федерації. Отримані відомості він передавав через інтернет-месенджер представникам українських військових формувань”. Коваленка теж засудили до 12 років позбавлення волі з відбуванням покарання у виправній колонії суворого режиму.

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/343738-spravi-ukrayinskih-diversantv-okupanti-zasudili-dvoh-gromadyan-ukrayini-do-12-rokv-uvyaznennya.html>

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами рф по місту Херсон та населених пунктів Херсонської області

22.11.2024 Поліція Херсонщини фіксує чергові злочини окупантів проти мирного населення. російські війська вкотре обстріляли з артилерії, мінометів і БпЛА деокуповані населені пункти Бериславського та Херсонського районів. Від ворожих атак потерпали Херсон, Станіслав, Садове, Антонівка, Розлив, Широка Балка, Комишани, Томина Балка, Софіївка, Берислав, Одрадокам'янка та Осокорівка. Поліція зафіксувала пошкодження 18 об'єктів: дев'яти приватних будинків, п'яти автомобілів, тролейбуса, складського приміщення і гаража. Зранку російські війська завдали артилерійського удару по Корабельному району Херсона. Через обстріл постраждав 68-річний чоловік, у нього діагностували уламкове поранення плеча. У Дніпровському районі міста окупанти вдарили FPV-дроном по цивільному автомобілю. 46-річний водій отримав множинні відкриті травми ніг, лікарі оцінюють його стан як тяжкий. Також російські військові вкотре атакували громадський транспорт. На кінцевій зупинці вони скинули вибухівку з БпЛА на тролейбус. Внаслідок удару у транспортному засобі вибиті вікна. Водій та пасажери не постраждали. Внаслідок артилерійського обстрілу району зазнали пошкоджень приватний будинок, гараж і автомобіль. У Антонівці через скид вибухівки з дрона 61-річний місцевий житель отримав множинні поранення стегна. Селище потерпало і від артилерійських обстрілів. Снарядами понівечено п'ять приватних будинків. З артилерії війська рф били по Широкій Балці, там пошкоджено житловий

будинок. У Розливі війська РФ атакували дроном типу «FPV» вантажний автомобіль, який внаслідок вибуху зазнав пошкоджень. Через атаки ворожих БПЛА пошкоджено два приватні будинки, легковий автомобіль і складське приміщення фермерського господарства у Комишанах, Станіславі та Бериславі, а також вантажний автомобіль у Томиній Балці. Усі служби оперативно доєднувалися до ліквідації наслідків ворожих обстрілів, поліція збирала докази воєнних злочинів військових РФ. За минулу добу поліція відреагувала на 204 заяви і повідомлення громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 11 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

<https://hr.npu.gov.ua/news/okupanty-obstrilialy-12-naselenykh-punktiv-khersonshchyny-postrazhdaly-troie-liudei-politsiia-fiksuie-naslidky>

23.11.2024 російські окупаційні війська вкотре атакували звільнені населені пункти правобережної Херсонщини з мінометів, РСЗВ, артилерії та БПЛА. Від ворожих обстрілів потерпали Антонівка, Білозерка, Томина Балка, Микільське та Михайлівка. В результаті атак пошкоджень зазнали два приватні та два багатоквартирні будинки. З артилерії армія РФ била по Білозерці. російські снаряди пошкодили два багатоквартирні будинки. Отримав вибухові травми, контузії та уламкове поранення грудної клітини 51-річний чоловік. З реактивних систем залпового вогню війська РФ вдарили по Томиній Балці, пошкоджень зазнав приватний будинок. Також ворог обстріляв із мінометів Михайлівку, випустивши сім мін по населеному пункту. Вдень ворог атакував дронами передмістя Херсона – Антонівку. Вночі окупанти обстріляли з артилерії Микільське. Там пошкоджено приватний будинок. Усі служби оперативно ліквідували наслідки ворожих обстрілів, поліція збирала докази воєнних злочинів військових РФ. За минулу добу поліція відреагувала на 162 заяви і повідомлення громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 3 провадження за ст. 438 «Порушення законів та звичаїв війни» Кримінального кодексу України.

<https://hr.npu.gov.ua/news/na-khersonshchyni-politsiia-fiksuie-naslidky-udariv-armii-rf-po-naselenykh-punktakh>

24.11.2024 російські агресори вкотре атакували цивільну інфраструктуру правобережної Херсонщини з артилерії, мінометів та БПЛА. В результаті обстрілів постраждали три людини. Від ворожих атак потерпали Херсон, Антонівка, Придніпровське, Садове, Комишани, Зеленівка, Станіслав, Приозерне, Велетенське, Микільське, Інженерне та Берислав. Пошкоджень зазнали 26 об'єктів: 22 приватні та три багатоквартирні будинки, а також газопровід. Внаслідок російського артобстрілу Дніпровського району Херсона постраждали двоє жінок. 83-річна потерпіла на момент удару перебувала на вулиці. Її ушпиталили з вибуховою та черепно-мозковою травмами, контузєю, а також частковою травматичною ампутацією передпліччя. 65-річна жінка самостійно звернулася в лікарню, де у неї діагностували поранення грудної клітини, плеча та ноги. Пошкоджень зазнали два багатоквартирні та стільки ж приватних будинків. Окупаційні війська з артилерії обстріляли Зеленівку. Через влучання снаряда в будинок отримав поранення 61-річний чоловік. У нього діагностували вибухову та черепно-мозкову травми, контузю і поранення рук. У селищі пошкоджено багатоквартирний та дев'ять приватних будинків. Артилерійським вогнем пошкоджено

сім приватних будинків та газопровід у Комишанах, Приозерному й Микільському. FPV-дронами військові армії РФ вдарили по трьох житлових будинках у Станіславі, Бериславі й Антонівці. Внаслідок вибухів будівлі зазнали пошкоджень. Усі служби оперативно доєднувалися до ліквідації наслідків ворожих обстрілів, поліція збирала докази воєнних злочинів військових РФ. За минулу добу поліція відреагувала на 172 заяви і повідомлення громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 9 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://hr.npu.gov.ua/news/poshkodzheni-budynky-ta-poraneni-tsyvilni-rosiyski-voroh-prodovzhuie-obstrilivaty-khersonshchynu>

25.11.2024 Поліція Херсонщини фіксує чергові злочини російських окупантів проти мирного населення. Протягом доби ворог бив по житлових кварталах з артилерії та БПЛА. Від ворожих атак потерпали Херсон, Антонівка, Придніпровське, Садове, Наддніпрянське, Широка Балка, Комишани та Михайлівка. Обстрілами пошкоджено два багатоповерхові та шість приватних будинків, а також об'єкт критичної інфраструктури. Вдень російські військові атакували безпілотником Антонівку. Внаслідок вибуху постраждала 86-річна жінка, у неї мінно-вибухова травма. Було пошкоджено приватний будинок. Пізніше на вулиці під атаку ворожого дрона потрапив 51-річний чоловік, він загинув. Також по медичну допомогу звернулися ще двоє жителів селища, які постраждали через ворожі обстріли у попередні дні. Медична допомога знадобилася і двом жителькам Білозерки, які 23 листопада в результаті російського обстрілу отримали мінно-вибухові травми. Під артилерійським вогнем противника перебували Комишани і Широка Балка, пошкоджень зазнали чотири приватні будинки. По прибережній зоні Корабельного району Херсона війська рф гатили з артилерії, зазнав пошкоджень житловий будинок. У Дніпровському районі міста окупанти вдарили FPV-дроном по багатоповерховому будинку, який зазнав пошкоджень. Наносили удари і з артилерії, внаслідок чого пошкоджено ще одну багатоповерхівку. Усі служби оперативно доєднувалися до ліквідації наслідків ворожих обстрілів, поліція збирала докази воєнних злочинів військових рф. За минулу добу поліція відреагувала на 209 заяв і повідомлень громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 5 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

<https://hr.npu.gov.ua/news/na-khersonshchyni-cherez-rosiisku-ahresiiu-odna-liudyna-zahynula-ta-piat-poraneno-politsiia-fiksuie-naslidky-atak>

26.11.2024 Поліція фіксує чергові злочини окупантів проти мирного населення Херсонщини. Під обстрілами з артилерії, мінометів, реактивних систем залпового вогню та БПЛА вчора перебували обласний центр, населені пункти Херсонського та Бериславського районів. Від ворожих атак постраждали Херсон, Антонівка, Садове,

Ингулець, Придніпровське, Велетенське, Білозерка, Берислав та Шляхове. В результаті обстрілів пошкоджено багатоквартирний та шість приватних будинків, газопровід, шість автомобілів і гараж. Зранку в Бериславі під ворожу дронуву атаку потрапив 59-річний місцевий житель, який їхав на мопеді. Чоловіка ушпиталили з мінно-вибуховою травмою, вогнепальними пораненнями голови та обличчя. Пізніше через скид із БпЛА на територію приватного домоволодіння отримав поранення 60-річний чоловік. Його доправили до лікарні з вибуховою травмою, струсом головного мозку та вогнепальним пораненням попереку. армія рф біла по місту і з реактивних систем залпового вогню. На щастя, обійшлося без постраждалих. російські окупанти скинули вибухівку з дрона на житловий квартал у Велетенському. Внаслідок удару 65-річний чоловік отримав вибухову травму та вогнепальні поранення ніг. У Садовому через атаку БпЛА пошкоджено гараж та автомобіль. Внаслідок артилерійського обстрілу Шляхового і Білозерки зазнали пошкоджень три приватні будинки й газопровід. Упродовж доби військові рф атакували безпілотниками передмістя Херсона – Антонівку. Отримали поранення двоє чоловіків віком 61 та 74 роки, в них мінно-вибухові травми й уламкові поранення кінцівок. Селище потерпало і від артилерійських ударів, снарядами пошкоджено три житлові будинки. У Дніпровському районі Херсона внаслідок атак російських БпЛА зазнали поранень 60-річна жінка та 27-річний чоловік. Люди дістали вибухові травми, уламкові поранення та вогнепальний перелом ноги. Пошкоджено автомобіль поштової компанії. Також російські військові цілеспрямовано атакували з безпілотника цивільний автомобіль. В результаті вибуху постраждали 63-річний водій та двоє пасажирок віком 53 і 57 років. Люди самі звернулися до лікарні, де у них діагностували мінно-вибухові травми, контузії та садна. Транспортний засіб зазнав пошкоджень. У Центральному районі міста внаслідок артилерійського обстрілу мінно-вибухову травму й уламкове поранення ніг отримав 55-річний чоловік. У мікрорайоні «Шуменський» через артобстріл пошкоджено багатоквартирний будинок і три вантажні автомобілі. На місцях російських атак працювали всі профільні служби, які ліквідували та документували наслідки обстрілів. За минулу добу поліція відреагувала на 298 заяв і повідомлень громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 12 проваджень за ст. 438 «Порушення законів та звичаїв війни» Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

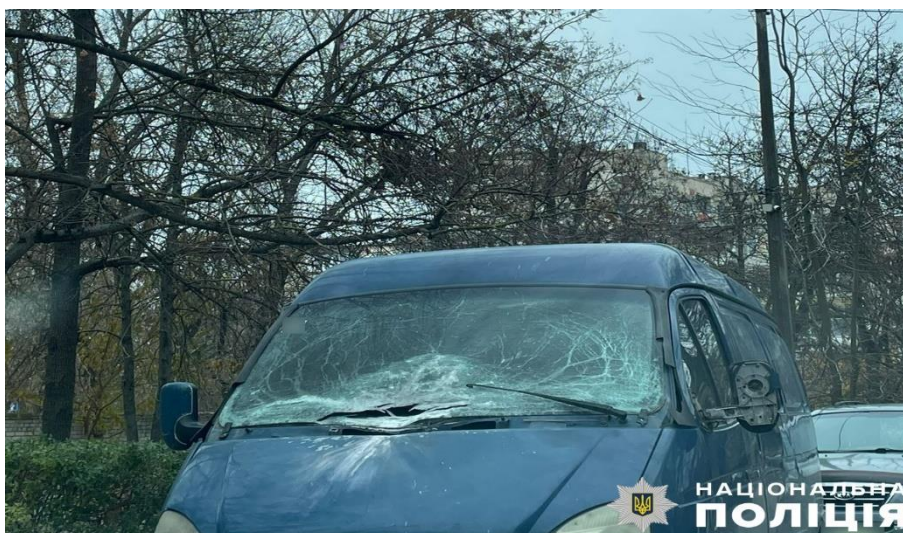

Фото: Національна поліція

<https://hr.npu.gov.ua/news/na-khersonshchyni-cherez-rosiisku-ahresiiu-poraneni-11-myrykh-zhyteliv-politsiia-fiksuie-naslidky-atak>

27.11.2024 Минулої доби по деокупованому правобережжю Херсонської області російські війська гатили з реактивних систем залпового вогню, артилерії та БпЛА. Під вогневим ураженням армії рф перебували Херсон, Антонівка, Станіслав, Білозерка, Комишани, Берислав, Зміївка, Дудчани, Милове та Золота Балка. У населених пунктах пошкоджено 28 об'єктів: 14 приватних та сім багатоквартирних будинків, об'єкт критичної інфраструктури, лікарню, два службові автомобілі поліції та чотири цивільні автівки. війська рф били з артилерії по Білозерці. Один зі снарядів влучив у приватний будинок, де тяжкі поранення отримала 67-річна жінка. Того ж дня потерпіла померла у лікарні. У Бериславі під дронову атаку ворога потрапив 70-річний чоловік. Його доправили до лікарні з вибуховою та черепно-мозковою травмами, контузією й уламковими пораненнями стегон. військові рф скинули вибухівку з безпілотною на службовий автомобіль поліції, який зазнав пошкоджень. Працівники, на щастя, не постраждали. Ввечері того ж дня під час евакуації пораненого інший службовий автомобіль поліції наїхав на протипіхотну міну. Внаслідок вибуху автівка зазнала

механічних пошкоджень. Обійшлося без постраждалих. У Станіславі росіяни двічі за добу атакували дронами цивільне населення. Внаслідок вибухів мінно-вибухові травми й уламкові поранення отримали двоє чоловіків віком 47 і 68 років. У селі пошкоджено два приватні будинки. З реактивних систем залпового вогню росіяни обстріляли Милове, обійшлося без постраждалих. У Комишанах у результаті артилерійського обстрілу пошкоджено три будинки. На житлові квартали Зміївки окупанти скинули щонайменше 16 вибухівок із БпЛА. Внаслідок ударів пошкоджено п'ять приватних будинків, росіяни масовано завдавали ударів по Херсону з артилерії та безпілотників. Під атакою перебували житлові будинки, медичний заклад і автотранспорт. Найбільше постраждав Дніпровський район. Внаслідок ворожих обстрілів там поранено 59-річну жінку та трьох чоловіків віком 22, 42 і 57 років. Під час атак люди перебували на вулиці або пересувалися в автомобілях. Також під артилерійським вогнем опинилася лікарня, будівля якої зазнала пошкоджень. Отримала поранення 44-річна працівниця медзакладу, в неї струс головного мозку та гостра реакція на стрес. В епіцентрі ударів пошкоджено сім багатоповерхових будинків та автомобіль. Тяжкі поранення отримала 70-річна жінка, її шпиталізували з уламковими пораненнями живота, передпліччя, ноги та у стані травматичного шоку. Дроном типу «FPV» російські військові вдарили по автомобілю комунальної служби, який зазнав пошкоджень. Комунальні працівники не постраждали. У Корабельному районі артилерійським вогнем пошкоджено два приватні будинки й автомобіль. У передмісті Херсона – селищі Антонівка – через скиди вибухівок із безпілотників пошкоджено приватний будинок та отримали поранення двоє чоловіків віком 44 і 50 років. На місцях російських ударів працювали профільні служби, які документували та усували наслідки атак. За минулу добу поліція відреагувала на 327 заяв і повідомлень громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 14 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://hr.npu.gov.ua/news/odna-liudyna-zahynula-ta-shche-11-distaly-poranennia-v-rezultati-rosiiskykh-obstriliv-khersonshchyny-politsiia-fiksuie-naslidky>

28.11.2024 Минулої доби військові рф проти мирного населення деокупованої Херсонщини застосовували артилерію, міномети та дрони. Внаслідок ворожих влучань були пошкоджені сім приватних будинків, три автомобілі, два маршрутні автобуси та адміністративна будівля. На жаль, також постраждали цивільні громадяни. У Херсонському районі під ворожим вогнем перебували обласний центр, Садове, Придніпровське, Антонівка, Білозерка та Комишани. Також ворог обстріляв три населених пункти на Бериславщині – Золоту Балку, Шляхове та Нововоронцовку. З ранку росіяни з дрону атакували автомобіль, що рухався по одній із вулиць Антонівки. В результаті вибуху боєприпаса поранення отримав 33-річний водій. У нього діагностували мінно-вибухову травму, осколкові поранення голови, обох ніг та лівої руки. На щастя, поранення виявилися не тяжкими та потерпілий проходить лікування амбулаторно. А транспортний засіб зазнав механічних пошкоджень. За годину військові рф скинули з БпЛА боєприпас на сусідній вулиці на зупинку громадського транспорту. Внаслідок вибуху до лікарні з мінно-вибуховими травмами та осколковими пораненнями були доставлені дві місцевих жительки віком 56 та 68 років. Невдовзі росіяни атакували зі ствольної артилерії. В результаті вибуху одного зі снарядів травми, несумісні з життям, отримав 59-річний чоловік. Під артилерійський обстріл вранці також потрапили Комишани з Білозеркою. Внаслідок вибухів у кожному населеному пункті були пошкоджені по два приватні будинки. Ще одну зупинку громадського транспорту з дрону ворог атакував й у мікрорайоні «ХБК». В результаті вибуху був пошкоджений маршрутний автобус. Також у Дніпровському районі пошкоджень зазнав ще один рейсовий автобус, який направлявся до міської автостанції. А у Нововоронцовці був пошкоджений автомобіль після вибуху боєприпасу, що російські військові скинули зі БпЛА. Після обіду Дніпровський район Херсона знов зазнав артилерійського обстрілу та дронівих атак. В результаті скиду боєприпасу поранення отримав 69-річний чоловік, а від вибухів снарядів були пошкоджені два приватні будинки. Ввечері росіяни знов обстріляли Білозерку та Комишани з артилерії. В останньому населеному пункті в результаті вибухів був пошкоджений приватний будинок, а у Білозерці – адміністративна будівля та легковий автомобіль. Також легкі травми отримали чотири працівника поліції, загрози їх життям немає. Загалом за фактами воєнних злочинів армії рф минулої доби

слідчі поліції Херсонщини розпочали 9 кримінальних проваджень. Нині проводяться необхідні слідчі заходи для належного документування та розслідування злочинів.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://hr.npu.gov.ua/news/odyn-zahyblyi-ta-visim-poranenykh-sered-nykh-chetvero-politseiskykh-slidchi-politsii-khersonshchyny-dokumentuiut-naslidky-rosiiskykh-obstriliv>

29.11.2024 Населені пункти Бериславського та Херсонського районів, Херсон та передмістя цілодобово перебували під ударами ворожої армії. По житловій забудові та цивільних автомобілях росіяни били з артилерії, мінометів, реактивних систем залпового вогню, авіації та БпЛА. Від обстрілів противника потерпали Херсон, Придніпровське, Антонівка, Білозерка, Дар'ївка, Комишани, Ромашкове, Садове, Зимівник, Микільське, Осокорівка, Петропавліка, Монастирське та Зміївка. Внаслідок чергових ворожих атак пошкоджено сімнадцять приватних будинків та два автомобілі. Вночі з артилерії війська РФ вдарили по Комашинах, там пошкоджено два приватні будинки. Вранці у Антонівці через скид вибухівки з дрона біля медичного закладу травми несумісні з життям отримала 44-річна працівниця установи. У Білозерці та Зимівнику внаслідок ворожих артилерійських обстрілів пошкоджено вісім приватних будинків та автомобіль. У Дар'ївці внаслідок артилерійського обстрілу біля садового підприємства вибухові травми, уламкові поранення та контузії отримали 57-річна жінка та 59-річний чоловік. Внаслідок удару балістичною ракетою в Бериславському районі поранення отримала 59-річна жителька Новоолександрівської громади. Жінку з мінно-вибуховою травмою та осколковим поранням госпіталізували. Через скид вибухівки з беспілотників в Ромашковому та Микільському пошкоджено два приватні будинки та автомобіль. Монастирське росіяни обстріляли з реактивних систем залпового вогню, пошкоджень

зазнав приватний будинок. У Дніпровському районі Херсона внаслідок скиду вибухівки з безпілотної мінно-вибухової травми та уламкове поранення гомілки отримав 45-річний чоловік. У Корабельному районі міста артобстрілом пошкоджено приватний будинок. На місцях ворожих «прильотів» працювали всі екстрені служби, які збирали речові докази, документували та ліквідували наслідки обстрілів, надавали допомогу постраждалим. За минулу добу поліція відреагувала на 236 заяв і повідомлень громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 10 проваджень за ст. 438 «Воєнні злочини» Кримінального кодексу України.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://hr.npu.gov.ua/news/na-khersonshchyni-cherez-rosiisku-ataku-zahynuva-medychnyi-pratsivnyk-ta-chotyry-liudyny-poraneno-politsiia-fiksuie-naslidky>

30.11.2024 Минулої доби військові рф проти мирного населення деокупованої Херсонщини застосовували артилерію, міномети та різного виду БПЛА. Внаслідок ворожих влучань були пошкоджені 11 приватних будинків, вісім автомобілів, два гаражі, дві будівлі навчальних закладів та складські приміщення. Від російських обстрілів також постраждали 18 цивільних громадян. У Херсонському районі під ворожим вогнем перебували обласний центр, Садове, Придніпровське, Антонівка, Білозерка та Інженерне. Також ворог атакував шість населених пунктів на Бериславщині – Хрещенівку, Золоту Балку, Одрадокам'янку, Бургунку, Гаврилівку та безпосередньо районний центр. В результаті нічних обстрілів Антонівки з артилерії були пошкоджені два складські приміщення та автомобіль. А вранці на одній із вулиць населеного пункту росіяни скинули вибуховий предмет зі БПЛА. В результаті поранення отримали двоє місцевих жителів віком 49 та 73 роки. Чоловіків госпіталізували з мінно-вибуховими травмами та осколковими пораненнями. Також вранці з дрону був атакований маршрутний автобус у Дніпровському районі Херсона. Внаслідок вибуху боєприпасу транспортний засіб зазнав механічних пошкоджень, а чотири пасажери (три жінки віком 35, 53 і 72 роки та 58-річний чоловік) отримали осколкові поранення. В результаті чергової атаки з БПЛА в Антонівці боєприпас влучив у цивільний мікроавтобус. Мінно-вибухові травми та контузії отримали троє мирних херсонців – 52-річний чоловік, його 50-річна дружина та 46-річний знайомий подружжя. В результаті іншого вибуху був поранений 52-річний місцевий мешканець. Також механічних пошкоджень зазнав вантажний автомобіль. Невдовзі ворог вдарив по населеному пункту з артилерії. Внаслідок вибухів снарядів несумісні з життям травми отримали 46-річний чоловік та 48-річна жінка. Також були поранені 49-річний чоловік та 52-річна жінка, пошкоджено шість приватних будинків, два гаражі та три легкові автомобілі. Ввечері Антонівка знов опинилася під артилерійським обстрілом. В результаті 41-річний чоловік отримав вибухову травму, контузію та чисельні осколкові поранення. Обстрілу з артилерії зазнала й Білозерка. Там була поранена 48-річна жінка. Також від вибухів пошкоджені чотири приватні будинки та газопровід. У Садовому від вибухів снарядів було пошкоджене приміщення дитячого садка. У Бериславі росіяни з дрону скинули два боєприпаси на будівлю ліцею. Також від вибухів боєприпасів пошкоджені ще два автомобілі – один в Антонівці, інший у мікрорайоні «ХБК». Крім цього, вчора до медзакладу звернувся 46-річний чоловік. Лікарі діагностували у нього мінно-вибухову травму та уламкове поранення шії. Як

з'ясувалося, поранення потерпілий отримав 29 листопада в обласному центрі в результаті скиду боєприпаса з ворожого дрону. Також до поліції надійшло повідомлення про те, що в лікарні померла 58-річна жінка, яка була тяжко поранена 27 листопада в результаті обстрілу Херсона. Загалом за фактами воєнних злочинів армії РФ минулої доби слідчі поліції Херсонщини розпочали 14 кримінальних проваджень. Нині проводяться необхідні слідчі заходи для належного документування та розслідування злочинів.

<https://hr.npu.gov.ua/news/v-rezultati-voienykh-zlochyniv-na-khersonshchyni-troie-zhyteliv-zahynuly-ta-15-otrymaly-poranennia-slidchi-politsii-dokumentuiut-naslidky-rosiiskyykh-obstriliv>

Інформація про підтримку та (гуманітарну) допомогу місту Херсон та населеним пунктам Херсонської області з боку країн партнерів

22.11.2024 На Херсонщині відкрили п'ять нових центрів телемедицини. Вони працюватимуть в Архангельському, Чорнобаївці, Великій Олександрівці, Музиківці та Кочубеївці. Приміщення облаштовані меблями, пристроями для проведення аналізу крові та сечі, для фото/відео слизових оболонок, аудіозапису роботи серця або легень та іншого обладнання для телеметрії, а також мають комп'ютери, мікрофони, вебкамери для організації телемедичних консультацій. ГО «Кейсерс» буде супроводжувати співробітників місцевих медичних закладів протягом кількох місяців, поки вони не опанують усі необхідні навички та зможуть продовжувати організовувати телемедичні консультації самостійно. Проєкт реалізується у межах проєкту EMPOWER, що фінансується Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) спільно з Європейським Союзом та реалізується GIZ Ukraine.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

25.11.2024 У Садку Борозенської громади благодійники встановили дві водонапірні вежі. За ініціативи громадської організації "Південна стратегія розвитку" у селі провели комплексне відновлення водопостачання, зокрема монтаж двох водонапірних башт об'ємом 25 кубічних метрів кожна, а також очищення двох свердловин. Проєкт реалізувала благодійна організація Південна стратегія розвитку у співпраці зі спільним офісом Dan Church Aid та Norwegian Church Aid та Kirkens Nødhjelp за фінансової підтримки Ukraine Humanitarian Fund та Управління ООН з координації гуманітарних

справ. Завдяки допомозі близько 230 жителів населеного пункту отримали доступ до чистої води.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

26.11.2024 Благодійники допомагають громадам Херсонщини з підготовкою до зими. Завдяки благодійному фонду "New Way" жителі Високопільської громади отримали 2,5 тонн твердого палива для обігріву помешкань. Волонтерам вдалось забезпечити брикетами понад 200 сімей у Новомиколаївці та Новопетрівці. Тепер мешканці цих сіл зможуть пережити зиму у більш комфортних умовах. Проєкт реалізується благодійним фондом "New Way" фінансової підтримки Уряду Німеччини у партнерстві з Aktion Deutschland Hilft та arche noVa.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

30.11.2024 На Херсонщину завітала делегація з Чеської Республіки. Участь у зустрічі взяли керівник чеського фонду «PostBellum» Мартін Крупа, фінансовий директор Ян Получек, полковник військової канцелярії Президента Чехії Отакар Фолтин, а також перший заступник начальника Херсонської ОВА Дмитро Бутрій та заступники Ярослав Шанько і Ольга Малярчук. Важливим результатом зустрічі стала передача п'яти апаратів штучної вентиляції легень для медичних закладів. Це обладнання, вироблене компанією VTL, стане рятівним інструментом у руках лікарів, які щодня борються за життя пацієнтів у надскладних умовах війни.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

Інформація про благодійну (гуманітарну) допомогу населенню міста Херсон та Херсонської області

22.11.2024 Діти з Херсонщини вирушили на оздоровлення до Польщі. Про це у Фейсбук повідомив керівник Херсонської ОВА Олександр Прокудін. Українська малеча не обирала такого дитинства. Але в силах дорослих зробити його захищенішим, радіснішим і сповненим можливостей. За підтримки Благодійного фонду «Аджалик» 46 дітей та 8 дорослих зможуть відпочити за кордоном та зустріти там Різдво. Це діти, які мешкають у Чорнобаївці, Посад–Покровському, Киселівці, Зимівнику, Білозерці, Широкій Балці, Приозерному, Зеленівці, Степанівці, Комишанах та Херсоні. Ці населені пункти постійно обстрілюють окупанти. Поїздка здійснюється завдяки трансферу Укрзалізниці, БО "Helping to leave" та "Save Ukraine", БФ "Вітри змін".

Фото: <https://khersonline.net>

<https://khersonline.net/lenta/343371-dti-z-hersonschini-virushili-na-ozdorovlennya-do-polsch.html>

22.11.2024 Завдяки Міжнародному медичному корпусу три автівки, які постраждали внаслідок ворожих атак відтепер готові знову виконувати свою місію – допомагати

рятувати життя. За підтримки благодійників вдалось відновити вже сім “швидких”, ще дві машини знаходяться на ремонті. “російська федерація продовжує атакувати наших лікарів. Через обстріли і дронів атаки в області пошкоджено три десятки машин “екстренки”, – зазначив начальник Херсонської ОВА Олександр Прокудін. Тому ця допомога є вкрай важливою для Херсонщини. Крім того, Олександр Прокудін підписав меморандум про співпрацю з представниками Міжнародного медичного корпусу. У межах партнерства буде продовжено ремонт пошкоджених автомобілів, закупівля необхідного обладнання та ліків для медичних закладів. Також сторони розглянули можливість придбання броньованих машин швидкої допомоги, які зможуть захистити медиків та пацієнтів від ворожих обстрілів. Варто зазначити, що Міжнародний медичний корпус не вперше допомагає Херсонщині. З 2022 року організація передала для медзакладів регіону ліки, меблі, медичне обладнання, одяг та інше на загальну суму понад 30 мільйонів гривень.

Фото: <https://khersonline.net>

<https://khersonline.net/lenta/343363-mediki-hersonschini-otrimali-tri-kareti-shvidkoyi-dopomogi-zapdtrimki-mzhnarodnih-partnerv.html>

23.11.2024 У Херсонській області фермерам передали 217 рукавів для зберігання зерна. Про це у Telegram повідомив міністр аграрної політики та продовольства України Віталій Коваль. На рукави могли претендувати аграрії, які обробляють від 50 до 10 тисяч гектарів землі. Фермерам з земельними ділянками до 1 тисячі гектарів рукави передає Продовольча та сільськогосподарська організація ООН, а великі аграрні підприємства забезпечує організація USAID. Рукави є одним з альтернативних способів зберігання збіжжя. Фермери Херсонщини шукають такі способи через роботу в умовах війни та нестачу коштів для відновлення повноцінних складів.

<https://most.ks.ua/news/url/na-hersonschini-fermeram-peredali-bilshe-200-rukaviv-dlja-zberigannja-zerna>

23.11.2024 Бібліотека Херсонського хабу поповнилася новими книгами. Херсонський гуманітарний центр «Вільні разом» у Дніпрі продовжує розвиватися та підтримувати переселенців з Херсонщини. Нещодавно до його бібліотеки надійшло понад 60 кілограмів підручників та книг різних жанрів. Ця допомога стала можливою завдяки партнерам — благодійному фонду «Бібліотечна країна» та громадській організації «Мережа захисту національних інтересів АНТС». Хаб «Вільні разом» — це не

лише про допомогу, а й про створення простору, де люди можуть знайти підтримку, знання та натхнення. Книги, що надійшли, стануть у нагоді як дорослим, так і дітям.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

23.11.2024 Жителі Херсонщини отримати чергову партію допомоги від благодійників. Волонтери організації Global Empowerment Mission у партнерстві з Howard G. BUFFETT Foundation передали сімейні набори людям, які були змушені покинути свої домівки через війну. Цього разу допомогу отримали родини з селища Дніпровське, що перемістились до селища Білозерка. Крім того, пакунки з продуктами харчування було доставлено також до сіл Ромашкове та Черешеньки. Ці набори є важливою підтримкою для людей, котрі опинились в складних умовах.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

24.11.2024 На Херсонщину надійшла нова техніка, яка допоможе у відновленні деокупованих громад. За фінансової підтримки благодійної організації «Razom for Ukraine» для потреб мобільних бригад «Добробати» закупили два мінітрактора Скаут ТЕ-504 потужністю 50 кінських сил. Обладнання буде використовуватись для безкоштовної допомоги місцевим жителям: ремонту будинків, підготовки до зими, доставки будівельних матеріалів, а також для швидкого реагування на надзвичайні ситуації. Загалом техніка буде задіяна в дев'яти населених пунктах. Крім того, планують закупити причепа для тракторів, щоб мобільні бригади могли ще ефективніше виконувати свою важливу місію.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

25.11.2024 У Херсоні встановили ще три мобільні бетонні укриття. Містяни щоденно потерпають від обстрілів російських окупантів та атак дронів. Щоб убезпечити місцевих мешканців біля зупинок громадського транспорту у Дніпровському районі встановили захисні споруди. Ці укриття передала Херсонська обласна організація Товариства Червоного Хреста України. Благодійники вже встановили понад 30 мобільних укриттів на Херсонщині у місцях найбільшого скупчення людей.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

25.11.2024 Лікарі-волонтери продовжують виконувати гуманітарну місію з допомоги жителям Херсонщини. Упродовж минулого тижня команда медиків фонду «Fortitude UA» проводила прийоми у декількох населених пунктах Бериславщини. Мешканці Нової Кубані, Чарівного, Стійкого та Малої Олександрівки могли безоплатно проконсультуватись з сімейним лікарем, неврологом, офтальмологом, ендокринологом та кардіологом. Спеціалісти мобільної бригади робили УЗД органів та кардіограми, а також проводили лабораторні дослідження. Крім того, за призначення лікарів, пацієнтам безоплатно надавали медичні препарати та окуляри. Загалом лікарі обстежили близько 270 місцевих жителів. Проект «Мобільні клініки Херсонщини» реалізується благодійним фондом «Fortitude UA» у співпраці з International Rescue Committee in Ukraine за підтримки Гуманітарного Фонду для України та Управління ООН з координації гуманітарних справ.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

25.11.2024 Ще один населений пункт Білозерської громади буде з водою. Внаслідок бойових дій мешканці Миролубівки зіштовхнулись із нестачею питної води, оскільки трубопроводи та обладнання були пошкоджені, а наявна свердловина не забезпечує потреби населення. Завдяки благодійного фонду «Ранок Відродження» у населеному пункті розпочалися роботи з буріння нової артезіанської свердловини. Це важливий крок для забезпечення стабільного водопостачання жителів села. Забезпечення водопостачання в громаді продовжиться. Наступні свердловини мають з'явитися у Надзвідці та Розливі.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

25.11.2024 ГО “Проліска Херсон” надала чергову партію будівельних матеріалів для проведення екстрених ремонтів жителям Зеленівського старостату. Про це повідомляється на сторінці очільника Херсонської МВА Романа Мрочка в соцмережі. У співпраці з Херсонською міською військовою адміністрацією та ГО “Проліска Херсон” продовжує забезпечувати жителів Зеленівського старостату, будинки яких зазнали пошкодження внаслідок обстрілів військами РФ, необхідними будівельними матеріалами. Зазначається, що загалом вже 60 родин старостату отримали допомогу від ГО “Проліска Херсон”.

Фото: <https://khersonline.net>

<https://khersonline.net/lenta/343466-gromadska-organizacya-prolska-herson-nadala-chergovu-partyu-budvelnih-materalv-zhitelyam-zelenvskogo-starostatu.html>

26.11.2024 У Херсонській області передали побутову техніку 157 родинам ветеранів війни. Про це у Telegram повідомив начальник ОВА Олександр Прокудін. Техніку передали в межах програми соціальної підтримки ветеранів війни та їхніх родин. Її надали благодійний фонд UAİM, організації “Кримський фронт” і “KSRelief”. Ці

організації також передавали побутову техніку людям, які постраждали внаслідок підриву Каховської ГЕС.

Фото: <https://most.ks.ua>

<https://most.ks.ua/news/url/na-hersonschini-bilshe-150-rodin-veteraniv-vijni-otrimali-pobutovu-tehniku>

26.11.2024 Жителі Калинівської громади, які мають порушення зору, отримали безкоштовні окуляри. Під час чергового візиту до громади мобільної бригади, лікар – офтальмолог оглянув понад 80 місцевих жителів та видав майже 75 пар окулярів тим, хто їх потребував. Оскільки окуляри є дороговартісними, а більшість пацієнтів – літні люди, благодійники вирішили їм допомогти. Це стало можливим завдяки співпраці з БФ «Спадщина» та «Ясне бачення».

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

26.11.2024 Медичні бригади продовжують допомагати мешканцям Херсонщини. Команда мобільної клініки ГО "Кейсерс" протягом тижня працювала у Мироліувці,

Чкаловому, Лиманці, Високому, Миролюбівці та Херсоні. За цей період консультації ендокринолога, офтальмолога та психіатра отримали понад 200 пацієнтів, 70 з них пройшли УЗД – обстеження. У Високому, місцеві мешканці телемедично проконсультувалися з лікарями. У Чкаловому та Миролюбівці пацієнти безоплатно отримали окуляри за призначенням спеціаліста, закупленими коштом проєкту. У Миролюбівці онкохвора переселенка змогла отримати необхідні їй ліки. Виїзди проведені завдяки Центру криз та підтримки Міністерства Європи та закордонних справ у партнерстві з «Лікарями світу».

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

26.11.2024 Жителі Високопільської громади отримали допомогу від благодійників з Харкова. Попри складну ситуацію в рідному місті, харків'яни вкотре простягнули руку допомоги жителям Херсонщини. Волонтери фонду «Харківський міський клуб боксу» доставили мешканцям Новомиколаївки півсотні комплектів обігрівачів та електроковдр. Цю допомогу передали родинам, які мешкають у будинках з пічним опаленням, що дозволить їм перезимувати у теплі.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

26.11.2024 Заклади охорони здоров'я Херсонщини отримали наркозно-дихальні апарати. Ці апарати допоможуть надавати своєчасну та якісну хірургічну допомогу пацієнтам у стаціонарних умовах, зокрема й пацієнтам з політравмами та пораненнями. Ця допомога стала можливою у межах проєкту «Додаткове фінансування проєкту «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні», яке реалізує Міністерством охорони здоров'я України спільно з Міжнародним банком реконструкції.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

26.11.2024 У Херсоні триває адресна доставка гуманітарної допомоги жителям пільгових категорій. Допомогу отримують ВПО, літні люди, маломобільні, з інвалідністю - які не достатньо охоплені донорами, що співпрацюють з міською військовою адміністрацією. Про це повідомив Роман Мрочко у Facebook. Розвозять продуктивні набори працівники ХМВА разом з представниками ГО "Сильні бо Вільні". Цього разу на 6 адрес у Корабельному та Дніпровському районах міста доставили більше 150 продуктивних наборів від - Global Empowerment Mission Ukraine у партнерстві з Howard G Buffett Foundation.

<https://khersonline.net/lenta/343524-u-herson-trivaye-adresna-dostavka-gumantarnoyi-dopomogi-zhitelyam-plgovih-kategory.html>

27.11.2024 Херсонщина отримала опалювальну техніку від благодійників. Компанія ТД "Клімат Країни" передала регіону партію фірмових конвекторних обігрівачів. Нове обладнання вже встановили в бомбосховищах і центрах допомоги херсонцям та активно використовують для обігріву приміщень, забезпечуючи комфортом і теплом тим, хто найбільше цього потребує. Співпраця з організацією розпочалась після форуму Rebuild Ukraine у Бухаресті.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

27.11.2024 За підтримки благодійників у Білозерській громаді модернізували укриття. У межах постійної роботи з удосконалення захисних споруд цивільного захисту населення у двох населених пунктах Білозерської громади розширили укриття. Це вдалось реалізувати завдяки Товариству Червоного Хреста України та міжнародному фонду Save the Children.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

27.11.2024 Аграрії Херсонщини отримали від міжнародних партнерів обладнання для зберігання зерна. Знищення складів та ангарів окупантами, а також відсутність працюючих елеваторів поставило під загрозу збереження цьогорічного врожаю. Для розв'язання цієї проблеми Херсонська ОВА звернулась із запитом до Міністерства аграрної політики та продовольства України й Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН для надання допомоги нашим аграріям. Завдяки підтримці ФАО ООН 71 фермер Херсонщини отримав понад 350 рукавів для зберігання зерна, які можуть вмістити більш ніж 70 тисяч тонн збіжжя.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

27.11.2024 У Білозерській громаді триває видача твердого палива населенню. Волонтери благодійного фонду "Ранок Відродження" забезпечили близько ста домоволодінь Білозерки брикетами, ще 310 сімей — дровами для обігріву осель. Благодійники продовжують видачу твердого палива, щоб мешканці Херсонщини могли перечекаати морози у теплі та затишку. Проєкт реалізується благодійним фондом «Ранок Відродження» за фінансової підтримки Caritas Czech Republic і Ukrainian Humanitarian Fund та організаційної підтримки КП «Розвиток Білозерської громади»

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

28.11.2024 Медики-волонтери допомагають жителям віддалених населених пунктів Херсонщини. Команда лікарів організації FRIDA здійнила черговий виїзд до Дарівської громади. Місцеві мешканці могли пройти обстеження у стоматолога, дерматолога, УЗД-лікаря та інших вузькопрофільних спеціалістів. Фахівці надали близько тисячі послуг,

серед яких - консультації, УЗ-дослідження, дерматоскопія та інше. Кваліфіковану допомогу отримали більш ніж 180 пацієнтів. Візити лікарів триватимуть. Проєкт «Комплексна медична та психологічна підтримка з удосконаленням системи перенаправлення для населення постраждалих від ВВП громад Харківської, Миколаївської та Херсонської областей» реалізується FRIDA Ukraine за підтримки ПРООН у межах проєкту «Трансформаційне відновлення задля безпеки людей в Україні» за фінансової підтримки уряду Японії.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

28.11.2024 Заклади охорони здоров'я Херсонщини отримали продовольчу допомогу. Фермери передали десять тонн картоплі семи медичним закладам області. Це чергова допомога від сільськогосподарського підприємства, яке було релоковане з Чулаківської громади на Житомирщину. Зараз воно відновило свою діяльність і продовжує займатися овочівництвом. Вдячні голові фермерського господарського «АДЕЛАЇДА» Сергію Рибалці за актуальну підтримку.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

29.11.2024 У двох населених пунктах Білозерської громади Херсонщини розширили укриття. Про це у Telegram повідомила ОВА. Допомогли модернізувати укриття Товариство Червоного Хреста України та міжнародний фонд “Save the Children”.

Фото: Херсонська ОДА

<https://most.ks.ua/news/url/u-bilozerskij-gromadi-hersonschini-modernizuvali-ukrittja>

29.11.2024 Українські та іноземні благодійні організації продовжують надавати допомогу громадам Херсонщини. Благодійники допомагають жителям Калинівської громади у забезпеченні необхідними паливними матеріалами для проходження зимового періоду. Про це в інтерв'ю кореспондентам “ІРС-Південь” повідомив Максим Кожем'яка, голова Калинівської громади. “На цей момент громаді допомагають із забезпеченням паливними матеріалами, дровами такі організації, як “ЗОА”, “Район №1”. Вони не залишилися осторонь і ми не залишаємо людей без можливості опалення взимку. Річ у тім, що наша громада не газифікована, тому це єдиний варіант відновити опалення та забезпечитись необхідним паливом в зимовий період”, – зазначив голова Калинівської громади.

<https://khersonline.net/lenta/343684-blagodyn-organizaciyi-dopomagayut-zhitelyam-kalinvskoyi-gromadi-z-zabezpechennyam-palivnimi-materalami.html>

30.11.2024 Діти херсонської громади майже 2 тижні проведуть у Франції. Про це повідомив у Фейсбук керівник Херсонської МВА Роман Мрочко. 20 юних херсонців віком від 12 до 16 років відправились до Орлеана на запрошення мера міста Сержа Груара. Подорожувальників з Херсона з родин військовослужбовців та які проживають у найбільш небезпечних зонах нашої громади супроводжують 3 дорослих. Зимовий відпочинок херсонських дітей у Франції став можливим завдяки програмі “Європа Прихисток” під егідою “Бібліотеки без кордонів” та особисто Дімітрі Вербумену і Франсуа Трезор'є. Дякуємо Укрзалізниці за квитки на потяг та Відділенню Польської Гуманітарної Акції в Україні за гігієнічні набори.

Фото: Херсонська МВА

<https://khersonline.net/lenta/343732-dti-z-hersona-mayzhe-2-tizhn-provedut-u-francyi.html>

30.11.2024 Ворог щодня обстрілює Херсон, тож питання укриттів залишається вкрай важливим. Ще чотири захисні споруди встановив у місті Благодійний фонд "Юність 2.0" у межах проєкту «SafePlace4UA» за підтримки мультимаркету «Аврора». Тож під час повітряної тривоги люди матимуть безпечне місце, щоб сховатися.

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

30.11.2024 31 дитина з Херсонщини вирушила на реабілітацію до Закарпаття. 10 днів вони проведуть у дитячому медико-соціальному центрі «Чілдренс Лакі Ленд». На відпочинок поїхали діти з Малої Олександрівки, Новогригорівки, Новодмитрівки, Білоусового, Твердомедового, Білої Криниці, Великої Олександрівки та Берислава. У центрі діти проходитимуть програму психологічного та фізіотерапевтичного відновлення. З ними працюватимуть психолог, арт-терапевт, а також хореограф, який проводить танцювально-рухову терапію. Відпочинок організував благодійний фонд «Дитяча щаслива земля». За організацію трансферу вдячні Укрзалізниці, а також благодійним організаціям «Helping to Leave» та «Save Ukraine».

Фото: Херсонська ОДА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

Інформація про життя громадян України в прифронтовій зоні та на тимчасово окупованій території Херсонської області

22.11.2024 На лівобережжі Херсонщини росіяни продовжують втілювати стару приказку про те, що їхні обіцянки не вартують навіть паперу, на якому вони написані. Ще 20 листопада 2023 року так звана “адміністрація” окупованого селища Новотроїцьке оголосила про неймовірну щедрість – кожному, хто здасть порожній газовий балон, його мали безоплатно наповнити. Місцеві жителі, відчувши запах “халяви”, вишикувалися у черги біля газового господарства. Ось тільки тоді майже ніхто нічого так і не отримав. Минув рік і в “адміністрації” оголосили, що готові повернути наївним новотроїчанам їхні балони, які, щоправда, так і залишились пустими. Про це повідомляють кореспонденти “ІРС-Південь” з посиланням на російські джерела.

<https://khersonline.net/lenta/343365-halyava-po-rosyski-okupanti-tak-ne-zabezpechili-lvoberezhzhya-hersonschini-obcyanimi-bezplatnimi-balonami-z-gazom.html>

22.11.2024 Високопоставленим колаборантам лівобережжя Херсонщини таки довелось визнати, що своїх бюджетників вони залишили без зарплат. «Це дуже важкий був момент, – прокоментувала ситуацію окупаційному телеканалу «Таврія» «голова Херсонської обласної думи» тетяна томіліна. – Дуже соціально негативна така була у Херсонській області ситуація. Я сподіваюсь, що з прийняттям нашої зміни цього законопроекту про бюджет 2024 року у п’ятницю вже заробітна плата, як так сподіваюсь, буде на карточках у людей». Визнати борги довелось і «міністру освіти Херсонської області» людмилі ковтун. Хоча буквально напередодні вона сама ці борги заперечувала. «Заробітна плата за жовтень 2024 року станом на 19.11.2024 не виплачена», – підсумувала ковтун. Тепер Томіліна «так сподівається», що це станеться у п’ятницю. «Сподіватись» зрадниці дозволив «закон» «Про внесення змін у Закон Херсонської області «Про бюджет Херсонської області на 2024 рік», прийнятий окупаційною обласною думою 20 листопада. «Херсонська область отримає 638 мільйонів

рублів на виплату заробітної плати працівникам бюджетної сфери у 2024 році, – повідомила після засідання окупаційна «Таврія». – Більша частина надходжень пройшла у рамках збільшення дотацій на підтримку заходів збалансованості бюджету регіону». Тобто, «діру» в бюджеті, яку створили колаборанти, «заткне» Москва. Таким чином у Кремлі сподіваються знизити соціальну напруженість. Але до Нового року лишається трохи більше місяця. І членам окупаційного уряду, окупаційним депутатам і міністрам потрібно буде до свята коштовних подарунків прикупити. Тому майбутні зарплати бюджетникам-колаборантам у грудні знову можуть бути не виплачені.

<https://khersonline.net/top/343366-viplatiti-zarplati-byudzhetnikam-okupanti-obcyayut-z-chergovih-dotacy.html>

22.11.2024 Напередодні дня вшанування жертв голодомору, спричинених антилюдською політикою російських окупантів, ворог вкотре готується до репресій. Росіяни намагаються зачистити будь яку згадку про свій злочин, в результаті якого загинули мільйони українців. Саме тому на тимчасово окупованих територіях України ворог одразу знищив будь які нагадування про трагедію: від пам'ятників до музейних експозицій. Водночас окупанти закликали здавати всіх, хто запалюватиме свічки пам'яті в суботу, або проявляти інші ознаки скорботи. Такими залякуваннями ворог хоче стерти в українців національну пам'ять. Проте ці наміри марні, адже для українців життя співвітчизника значить набагато більше, ніж життя росіян для росіян, які ніхто не цінує.

<https://khersonline.net/lenta/343340-okupanti-zaklikayut-zdavati-ush-hto-vshanovuye-pamyat-zhertv-golodomoru.html>

22.11.2024 На тимчасово окупованих територіях України місцеві колаборанти розпочали набір “волонтерів” для проведення святкування 80-річчя перемоги у Москві. Ювілей припадає на травень наступного року, але у Кремлі приготування до пропагандистського свята киплять. Вже презентовано логотип та програму заходу. Обслуговувати святкування мають тисячі “добровольців” із різних кутків Московії. Серед них і представники так званих “нових регіонів”. “Делегати” псевдореспублік ЛНР-ДНР, тимчасово окупованих Запоріжжя, Херсонщини та анексованого Криму будуть максимально задіяні у пропагандистських акціях приурочених перемозі Росії над нацизмом. На початку листопада в низці захоплених шкіл українським дітям окупанти провели лекції про “дружбу поневолених народів”. Приурочені вони були так званому дню “народного єднання”.

<https://khersonline.net/lenta/343336-okupanti-formuyut-masovku-z-tot-ukrayini-dlya-propagandistskogo-svyata-peremogi.html>

22.11.2024 На тимчасово окупованому лівобережжі Херсонської області незаконна влада створила науково-технічну раду у сфері сільського господарства. Відповідна постанова опублікована на сайті окупаційної адміністрації. У постанові йдеться, що науково-технічна рада займатиметься вивченням питань розробки та реалізації науково-технічної політики РФ на території лівобережжя Херсонської області, яка направлена на “забезпечення технічного прогресу, шляхом модернізації виробництва та використання науки та техніки для розвитку економічної ефективності області”.

<https://most.ks.ua/news/url/na-livoberezhzhi-hersonschini-okupatsijna-vlada-virishila-modernizuvati-silske-gospodarstvo>

22.11.2024 Окупанти в Генічеську організували фестиваль, нав'язуючи молоді чужинну культуру. Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел інформації. Під час фестивалю молодь змушували брати участь у заходах, які популяризують козацькі військові вміння. Зокрема, підлітків навчали стрільбі з лука, володінню шаблею та іншим бойовим прийомам, які росіяни намагаються видавати за «традиції спільної культури». Насправді ж ці спроби є частиною системної роботи окупантів із нав'язування ідей «єдиного народу» та асиміляції українців у російське культурне середовище. Організація подібних фестивалів переслідує не лише розважальну, а й ідеологічну мету. Через ці заходи окупанти прагнуть змусити молодь приймати чужі їм культурні символи та історичні міфи. Однак для місцевих мешканців, які зберігають пам'ять про українську історію Херсонщини, ці події виглядають як частина тотальної русифікації та знищення власної ідентичності.

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/762106-okupanti-v-genichesku-organizovali-festival-traditsionnikh-kazachikh-vidiv-sportu-chuzhinna-kultura-dlya-molodi>

23.11.2024 Окупанти та колаборанти в Генічеську продовжують маніпуляції з місцевими студентами. Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел інформації. Нещодавно відбулося так зване «посвячення першокурсників» Генічеського медичного коледжу в студенти, яке відзначилося участю місцевих колаборантів, а також окупаційних медичних працівників. Захід організували окупаційні медичні установи, на чолі з головними лікарями-колаборантами Генічеської та Чаплинської центральних районних лікарень. Студенти отримали студентські квитки від представників російської окупаційної адміністрації, серед яких був і так званий заступник голови регіонального уряду сергій черевко. Під час церемонії він звернувся до студентів, наголошуючи на «важливості їхнього вибору» і представляючи медицину як нібито «служіння». Це відверта спроба окупантів і колаборантів пропагувати свою владу та ідеологію серед молоді. Вони намагаються нав'язати нове «життя» під російським контролем, примушуючи студентів брати участь у створенні системи, яка позбавляє українців свободи. На тлі таких подій важливо наголосити, що це лише частина ширшої стратегії, спрямованої на те, щоб залучити молодь до виконання наказів окупаційної влади, намагаючись знищити національну ідентичність та культуру.

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/762428-v-genichesku-okupanti-prodovzhuyut-manipulyatsii-z-studentami-medichnogo-koledzhu>

23.11.2024 У Херсоні через безпекову ситуацію не у всі будинки можна подати тепло. Також технічно неможливо подати тепло на 35 будинків, які мають суттєві пошкодження після обстрілів армії РФ. Про це повідомив директор департаменту у справах ЗМІ Херсонської міської ради Денис Путінцев. За його словами, опалювальний сезон у громаді розпочався 6 листопада. Опалення вже працює у близько 800 багатоповерхівках. Проте ситуація постійно змінюється. "На початок опалювального сезону через відсутність значної кількості жителів та з інших причин офіційно відмовилися від підключення до опалення близько 90 будинків. Також технічно неможливо подати тепло на 35 будинків, бо вони мають суттєві пошкодження після російських обстрілів", — говорить він. У ще 18 будинках увімкнуть опалення, коли закінчиться ремонт внутрішньобудинкової системи опалення.

<https://vgoru.org/novini/u-xersoni-vnaslidok-poskodzen-pislia-obstriliv-armiyi-rf-35-bagatopoverxivok-zalisaiutsia-bez-tepla>

23.11.2024 Своєю церкві окупанти допомагають у першу чергу. Іноді навіть більше, ніж своїм військовим на передовій. «20 тонн вугілля за сприяння «Єдиної росії» доставили у Свято-Миколаївський жіночий монастир у селі Благодатне Скадовського району», – повідомили окупаційні «Новости Херсонщини». В організації допомоги, вказали, особисто брали участь віце-спікер Державної думи рф інна кузнєцова і «сенатор» ігорь кастюкевіч. А за кілька днів настоятелька того ж монастиря через пропагандистів дякувала «добрим людям, які внесли свою лепту» і купили для черниць новий автомобіль! У храмі святої великомучениці Варвари у Бехтерах з паливом на зиму проблем немає, проте були проблеми з піччю. Вона диміла і не давала проводити молебні за «російське воїнство». Окупанти дали вказівку «головному спеціалісту сільського поселення» олексію лопаткіну виправити ситуацію. Той миттю знайшов матеріали, зварювальника і різноробочого – піч більше не димить. А у «синоїдальному відділі з церковної благодійності і соціального служіння» РПЦ у москві провели семінар для «регіонів, які переживають важкі часи». З окупованої Херсонщини на відпочинок у російську столицю вирушили настоятелі скадовського Свято-Іллінського храму павло чілімов і чаплинського храму Різдва Іоанна Предтечі олександр василіук. Взамін за таку турботу попи російської церкви невпинно проводять на окупованому лівобережжі ворожу пропаганду. Звісно, під «благими», як їх самі називають, приводами. В окупованому Лазурному, наприклад, священник Скадовської єпархії ростислав розповідав про «духовні скрепи» у місцевому будинку культури, куди людей запросили на перегляд фільму про важливість заборони абортів. А в окупованому Генічеську з недавніх пір ворожу пропаганду попам допомагає проводити радіо «Вера» – як пишуть пропагандисти, «нова радіостанція, яка розповідає жителю мегаполісу про вічні істини Православної віри».

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/343392-okupanti-na-lvoberezhzh-veliku-uvagu-pridlyayut-svoyiy-cerkvy.html>

23.11.2024 На тимчасово окупованій Херсонщині російські "інспектори у справах неповнолітніх" зачастили до шкіл. Вони проводять "уроки", мета яких — виявити та

залякати учнів із проукраїнською позицією. Про це в Telegram 23 листопада повідомляє Центр національного спротиву. За даними центру, подібні заходи відбуваються у навчальних закладах Каховки та околиць. Їх назва — "Ми відповідальні за свої вчинки", йдеться в дописі. Окупанти особливо наголошують на "відповідальності" за поширення інформації, яка дискредитує "російський мир" чи викриває злочини кремля, повідомили в ЦНС.

Фото: https://t.me/sprotyv_official/5664

<https://susplne.media/kherson/886531-na-tot-hersonsini-posiluut-represii-proti-proukrainskih-ditej-cns>

24.11.2024 За управління житлом на лівобережжі Херсонщини з січня 2025 року відповідатимуть “великі структури” – замість дрібних керуючих компаній. Про це повідомив незаконний губернатор Херсонської області володимир сальдо. Також сальдо повідомив, що начебто з нового року жителі тимчасово окупованих територій області почнуть отримувати єдині платіжні документи, за якими мешканці лівобережної Херсонщини платитимуть за комунальні послуги. Нещодавно стало відомо, що на тимчасово окупованій частині Херсонської області підконтрольна росії місцева влада проводить кампанії зі стягування з мешканців боргів за житлово-комунальні послуги. При цьому окупаційна влада вимагає не тільки оплатити воду і електроенергію, спожиті, починаючи з лютого 2022 року, а й декому вписали у рахунки навіть борги за 2021 рік.

<https://most.ks.ua/news/url/saldo-rozpoviv-hto-upravljatime-zhitlovim-fondom-na-tot-hersonschini>

24.11.2024 Окупанти в Генічеську піаряться на материнстві. Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел інформації. На окупованій території Херсонщини російські пропагандисти продовжують використовувати будь-які приводи для піару. Цього разу в центрі уваги опинилися породіллі Генічеського пологового будинку. Представники кремлівської партії «Єдина росія» влаштували чергову показову акцію до Дня матері, роздаючи жінкам квіти, дитячий одяг та іграшки. Ця подія стала черговим етапом системного зомбування населення, яке окупанти проводять під прикриттям «підтримки» та «піклування». Такі заходи, як у Генічеську, несуть серйозні ризики для суспільства. Окупанти не лише намагаються створити ілюзію «нормальності»

життя під їхньою владою, але й впроваджують свої наративи в думки людей, особливо жінок, які є ключовою ланкою у формуванні нових поколінь. За ширмою фальшивої турботи ховається цинічна стратегія зомбування населення і знищення української ідентичності.

Фото: росЗМІ

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/762512-v-genichesku-okupanti-z-edinoy-rorsi-piaryatsya-na-porodillyakh>

25.11.2024 У тимчасово захопленій російськими військами Новій Каховці Херсонської області активісти руху "Жовта стрічка" спалили російський триколор. Про це повідомив у Телеграмі рух спротиву на ТОТ "Жовта стрічка". Також активісти пов'язали жовті стрічки в одному з парків і поблизу місць проживання російських військових. Зазначається, що російські загарбники щодня намагаються викрити проукраїнських активістів: проводять обшуки, перевіряють телефони. Але подолати український спротив окупантам не вдається.

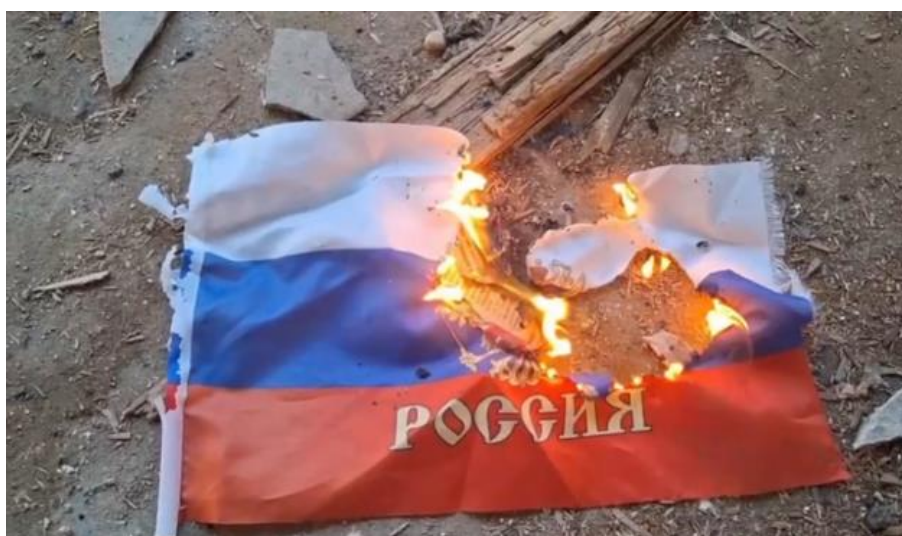

Фото: Жовта стрічка

<https://khersonline.net/lenta/343467-u-novy-kahovc-aktivsti-spalili-trikolor-zagarbnikv.html>

25.11.2024 Абсурдні речі чинять окупанти на лівому березі Херсонщини. Наприклад, пускають рибалити на Азовське море лише тих, хто ділиться з ними уловом або грошима. А на Чорне взагалі доступ перекрили. «Обмеження доступу до побережжя Херсонської області пов'язане з проведенням спецоперації», – пояснив такі незрозумілі дії в ефірі окупаційного телеканалу «Таврія» «депутат обласної думи» юрій ковальов. Уточнив, що «на Азовському морі плавання і частковий промисел дозволені», а «що стосується Чорного моря, там, на жаль, тимчасово поки доступ закрито». Тим часом генічанам, які живуть просто на березі Азовського моря, такий собі індивідуальний підприємець дмитрій бушуєв з «деревні» Сафоново московської області через надокучливу рекламу в окупаційних соцмережах, на радіо і телеканалах пропонує «насолодитись свіжими дарами моря – палтусом, масляною рибою, лососем і багатьма іншими делікатесами. Рибу вирощено у природніх умовах і виловлено незадовго до доставки у Херсонську область». Така сама реклама з камчатськими делікатесами, до речі, обрушилася недавно і на жителів чорноморського Скадовська. Крім камчатської риби, у Генічеську, до речі, можна купити і невідомо де виловлену форель. Гіпотетично можна купити. Її ціна – 1250 рублів за кілограм!

<https://khersonline.net/lenta/343488-zhitelv-lvoberezhzhya-ne-puskayut-do-morya-proponuyuchi-kupuvati-ribu-z-kamchatki.html>

25.11.2024 У Чаплинці на ТОТ Херсонської області зірвали ремонт ліцею. Про це у Telegram повідомив очільник окупаційної адміністрації регіону володимир сальдо. За його словами, роботи в ліцеї почали і мали завершити влітку, але підрядник їх зірвав. Через це з ним розірвали контракт і внесуть до “списку недоброчесних організацій”. Тепер ремонт має завершити новий підрядник, якого будуть підбирати начебто ретельніше. В умовах російської окупації неможливо незалежно перевірити чи дійсно ліцей у Чаплинці потребував ремонту.

Фото: росЗМІ

<https://most.ks.ua/news/url/u-chaplinski-na-tot-hersonschini-rosijani-zirvali-remont-litseju>

25.11.2024 У Генічеській громаді Херсонщини гауляйтер сальдо взявся за нову «кормушку». Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел

інформації. На окупованій території Херсонщини, в Генічеському районі окупаційна влада оголосила плани щодо капітального ремонту Новоолексіївської музичної школи. Як заявляють окупаційні ЗМІ, роботи розпочнуться у 2025 році, але місцеві мешканці налаштовані скептично, вказуючи на незадовільну якість попередніх ремонтів у регіоні. Обіцянки гауляйтера сальдо про модернізацію викликають підозри, адже аналогічні проекти раніше завершувалися сумнівною якістю виконання та розтягувалися на роки. Люди, які вже стикалися з наслідками таких «оновлень», зазначають, що школи, які нібито були відремонтовані за участю окупаційної адміністрації, не відповідають жодним стандартам якості. У класах сирість, взимку через неефективну систему опалення дуже холодно, а ремонт стін та підлоги був виконаний настільки неякісно, що приміщення виглядають занедбанними навіть після реконструкції. Занепокоєння викликає і те, що роботи зазвичай проводяться низьковартісними та будівельними бригадами, які не мають належної кваліфікації. Матеріали використовуються дешеві або списані, що впливає на безпеку дітей. «сальдо та його команда займаються не освітою, а лише «розпилом» коштів», — скаржаться мешканці.

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/762649-saldo-znayshov-novu-kormushku-u-genicheskiy-gromadi-chergoviy-remont-shkoli-pid-viglyadom-modernizatsii>

26.11.2024 На тимчасово окупованому лівобережжі Херсонської області незаконно зареєстрували хутірське казачье товариство “Асканійське”. Інформація про це розміщена у російських реєстрах. Товариство реєстрували 21 листопада у селищі Асканія-Нова Каховського району Херсонської області. Керівником та одним із засновників став андрій мацелик, який зареєстрований у анексованому Криму. Зазначимо, що у 2014 році людина з таким самим ім'ям та прізвищем обікрала автомобіль у селищі Цукури Каховського району. Зокрема, тоді мацелик викрав з авто 19 100 доларів США та блок цигарок “Парламент”. За це його визнали винним за ч.4 ст.185 КК України, та призначити покарання у вигляді 5 років позбавлення волі, проте звільнили від відбування покарання з іспитовим строком 3 роки.

<https://most.ks.ua/news/url/na-tot-hersonschini-zarejestruvali-chergove-kazachje-tovaristvo>

26.11.2024 російські окупанти за пів року так і не спромоглись завершити ремонт в одній зі шкіл Чаплінки, який вони ж ініціювали. Незаконний “губернатор” Херсонської області володимир сальдо був вимушений визнати криворукість своїх підрядників і подарував місцевим жителям нові обіцянки виправити ситуацію. Про це повідомляють кореспонденти “ІРС-Південь” з посиланням на російські джерела. Окупанти вирішили провести ремонтні роботи в чаплінській школі №1, роботи розпочали на початку червня 2024 року, а завершити мали ще 25 серпня. Зазначається, що кошти на ремонт школи виділили із резервного фонду. Однак через недбале ставлення підрядника до будівельних робіт вони так і не завершені досі.

<https://khersonline.net/lenta/343533-saldo-viznav-scho-rosysk-pdryadniki-tak-ne-zmogli-za-pv-roku-vdremontuvati-odnu-z-shkl-v-okupovany-chaplinc.html>

26.11.2024 Підготовка до чергових незаконних виборів на тимчасово окупованих територіях України під час єдиного дня голосування на московії вже стартувала. Місцеві колаборанти отримали завдання із кремля організувати 9 одномандатних виборчих округів на ТОТ Донеччини, Луганщини, Заборіжжя та Херсонщини. Єдиний день голосування на росії відбудеться 14 вересня 2025 року та 20 вересня 2026 року. Незаконні

вибори, які окупанти до цього дня мають організувати на загарбаних територіях України, створять передумови для кремля збільшити у госдумі представництво “депутатів” від окупованих українських областей. У такий спосіб путінський режим намагається “узаконити” свою терористичну діяльність щодо суверенної та незалежної держави України.

<https://khersonline.net/lenta/343515-kolaboranti-otrimali-vkazvku-organzovuvati-vibori-na-tot-ukrayini.html>

26.11.2024 В окупованій Чаплинці тамтешні «єдинороси» спочатку змусили школярів малювати листівки, а потім рознесли їх, як написали пропагандисти, «мешканкам району, чиї чоловіки і сини виконують воїнський обов’язок у зоні спеціальної військової операції». Здавалося б, така «почесна місія», а обличчя свої матері і дружини військових злочинців попросили на фото закрити. Тим часом так званий 33 добровольчий загін (а на початку окупанти мріяли про батальйон) ім. В. Маргелова продовжує набір «добровольців». «Вік і походження на грають роді, стати захисником Батьківщини може кожен!» – вказано в оголошенні у соцмережах. Пропонують 205 тисяч рублів зарплати щомісячно, премії і доплати, спецодяг і спорядження, офіційне працевлаштування і трудовий стаж, страхування здоров’я і життя. Але переважна більшість наших земляків їм «чомусь» не вірить. А оскільки з добровольцями проблема, невдовзі ставати «гарматним м’ясом» людей змушуватимуть. Перший дзвіночок вже прозвучав від голови окупаційного відділення фонду «Защитники Отечества» ольги сіманової, яка в інтерв’ю окупаційній «Комсомольской правде» сказала: «У Херсонській області є своя специфіка – у нас не було мобілізації, тому сімей учасників сво не так багато»

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/343545-okupanti-poyasnili-chomu-za-nih-voyuyut-malo-nashih-zemlyakv.html>

26.11.2024 26 листопада 2024 року українські військові атакували автомобіль віталія гури, так званого “голови адміністрації” окупованої Нової Каховки, що на лівобережжі Херсонщини. Ймовірно, для цього було використано FPV-дрони. Крім авто гури,

українські безпілотники також завдали удару по автомобілю його заступника Максима Новака. Про це повідомляють кореспонденти “ГРС-Південь” з посиланням на російські джерела. “Безпілотник, керований українськими військовими, націлювався на авто, де знаходилися голова міського округу віталій гура та кілька ключових співробітників адміністрації. Також бойовики ЗСУ завдали удару по автомобілю заступника голови Новокаховської адміністрації новака максима”, – повідомляють росіяни. За словами окупантів, гура та новак вижили. Сам гауляйтер Нової Каховки вже після замаху нібито дав коментар російським журналістам, повідомивши, що продовжує виконувати свої повноваження.

Фото: росЗМІ

https://khersonline.net/top/343534-ukrayinsk-droni-atakuvali-avto-gaulayytera-novoyi-kahovki-vtalya-guri-kolaborant-vizhiv.html#google_vignette

26.11.2024 Питання кадрового голоду на тимчасово окупованих територіях України набула особливих масштабів. На підприємствах, а особливо комунальних, просто нікому працювати. Через затримки по зарплатах, а також ризик бути насильно мобілізованим до армії ворога, люди масово звільняються. Але місцеві колаборанти знайшли спосіб і на цій кризі нагріти руки. “керівник” госпідприємства облводоканал тимчасово окупованої Херсонщини у своєму штаті тримав “мертві душі”. Тим самим звітував перед кремлівськими патронами про укомплектованість підприємства працівниками і заодно отримував їхні зарплати. Інший спосіб заповнити вакантні місця – заохочення робочих із різних регіонів московії приїздити на тимчасово окуповані території України.

<https://khersonline.net/lenta/343519-yak-okupanti-virshuyut-problemi-z-kadrami-na-tot-ukrayini.html>

27.11.2024 Окупована територія Херсонської області залишилася без електрики вранці 27 листопада. Про це повідомив окупаційний «губернатор» Херсонської області володимир сальдо в Телеграм 27 листопада. «О 5:00 сталося аварійне відключення на лінії електропередачі ПЛ-330 кВ «Джанкой - Мелітополь». Без електропостачання залишилися 172 населених пункти в Генічеському, Новотроїцькому, Верхньорогачицькому, Великолепетиському, Іванівському та Нижньосірогозькому муніципальних округах», - повідомив колаборант. За його словами, без світла залишилися 137534 людини, а також 40 соціально значущих об'єктів.

<https://khersonline.net/lenta/343552-bez-elektropostachannya-zalishilasya-okupovana-teritorya-hersonskoyi-oblast.html>

27.11.2024 Херсонські котельні потерпають від дефіциту кваліфікованих кадрів, який часом сягає третини, а то й 40%. Найбільше ця нестача відчувається у ремонтних бригадах, які відновлюють тепломережі після обстрілів росіян. Головною причиною такої ситуації є небезпека, яка повсякчас загрожує комунальникам, адже вони є однією з пріоритетних цілей для російської артилерії та дронів. Про це кореспондентам “ІРС-Південь” повідомив Сергій Орехов, заступник голови Херсонської МВА. За словами заступника голови Херсонської МВА, попри дефіцит кадрів, наявні працівники повністю виконують поставлені завдання. Орехов подякував херсонським комунальникам, які, попри на постійні обстріли, продовжують працювати в місті.

<https://khersonline.net/lenta/343589-u-herson-nestacha-robotnikv-na-obyektah-teplogeneraciyi-skladaye-blizko-40.html>

27.11.2024 Бюджетникам з лівобережжя Херсонщини, які погодились співпрацювати з росіянами, продовжують затримувати заробітну плату. Наприклад, педагоги не бачать обіцяних грошей вже третій місяць. Окупанти обіцяли ліквідувати заборгованість до кінця минулого тижня, проте виплатили бюджетникам лише невеличкі аванси. Одночасно співробітники так званих “адміністрацій”, що безпосередньо і керують грошовими потоками, не просто отримують гроші вчасно, а ще й виписують собі величезні премії. Про це повідомляють кореспонденти “ІРС-Південь” з посиланням на російські джерела. “Багато працівників, включаючи педагогів, залишаються без заробітної плати, а жити їм належить на скромний аванс, який надіслали минулої п’ятниці (22 листопада). Тим часом голова Ради депутатів Генічеського округу наталія белік нарахувала, виходить, сама собі премію за вересень, жовтень та листопад. До того ж у розмірі цілого посадового окладу”, – повідомляють місцеві медіа. Також зазначається, що попри затримки виплат бюджетникам, наталія шарко, голова окупаційної “адміністрації” Генічеська, також отримувала три місяці премії у розмірі 30% від її посадового окладу.

<https://khersonline.net/lenta/343591-kolaboranti-z-lvoberezhzhya-hersonschini-vipisuyut-sob-velichezn-premyi-na-fon-zatrimki-zarplatn-mscevim-byudzhetikam.html>

27.11.2024 У Генічеському районі на ТОТ Херсонщини протягом тижня, з 19 по 25 листопада 2024 року, російські військові посилили примусову мобілізацію чоловіків. Про це у Telegram повідомив рух "Жовта Стрічка". Людей зупиняли біля ринків, заправок і магазинів, вручали їм повістки, силоміць затримували та саджали в автомобілі. Особливий тиск чинили на тих, хто відмовлявся брати повістку. Їх змушували підписувати заяви про відмову, які потім передавали до окупаційних правоохоронних органів. Чоловікам із російськими паспортами пояснювали, що служба в армії рф — це їхній "конституційний обов'язок". Також активісти руху додали, що понад 40 затриманих чоловіків доправили до незаконного військкомату в Нижніх Сірогозах.

<https://susplne.media/kherson/889393-u-geniceskomu-rajoni-na-tot-hersonsini-rosijski-vijskovi-posilili-primusovu-mobilizaciju-zovta-stricka>

28.11.2024 Окупанти планують частково дозволити святкування Нового року в Генічеську. Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел інформації. В окупованій Херсонщині росіяни оголосили, що частково дозволять святкування Нового року, зокрема у Генічеську та Скадовську. Однак, як повідомив колаборант, гауляйтер Херсонської області володимир сальдо, святкові заходи будуть відбуватись під суворими обмеженнями. Особливу увагу звертають на безпекову ситуацію на лінії зіткнення, де встановлені більш «жорсткі правила». Незважаючи на дозволи на проведення новорічних заходів, святкові події будуть значно обмежені. У великих містах, таких як Генічеськ та Скадовськ, окупанти планують організувати концерти, встановити новорічні ялинки та провести ярмарки. Однак сам формат святкувань буде значно відрізнятись від традиційних новорічних урочистостей, які проходили на площах до окупації. Жителі Генічеська висловлюють своє невдоволення ситуацією, оскільки навіть без заборон бажаючих святкувати новорічні свята на центральних площах, як це було до окупації, майже немає. Більшість місцевих втомлені від окупаційного тиску і економічної кризи. Для багатьох з них святкування Нового року під окупацією стало не святом, а додатковим стресом. Незважаючи на заяви окупаційної адміністрації, місцеві жителі все одно відчувають суворі обмеження і страх перед святами, які, здається, стають лише привидами минулого.

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/763700-okupanti-chastkovo-dozvoliyat-svyatkuvannya-novogo-roku-v-genichesku-ale-bazhayuchikh-mayzhe-nemae>

28.11.2024 Внаслідок російської ракетної атаки областей України зранку 28 листопада знеструмлений Херсон. Про це в Telegram повідомив керівник міської військової адміністрації Роман Мрочко. "Електротранспорт тимчасово не працює, можливі перебої з водою. Фахівці працюють над стабілізацією ситуації. Ми будемо інформувати про процес відновлення електропостачання", — написав він. Наразі критична інфраструктура Херсонської територіальної громади працює на генераторах. Вода подаватиметься за графіком з 6:00 до 8:00 та з 17:00 до 20:00 до стабілізації ситуації в енергосистемі України. Проблем зі зв'язком у Херсоні немає. Працюють всі системи й вежі. Відсутність електрики спричинила тимчасову зупинку всіх котелень у Херсоні.

<https://suspilne.media/kherson/890611-na-pravoberezzi-hersonsini-elektroenergia-vidsutna-u-157-tisac-abonentiv>

28.11.2024 Окупанти примусово зібрали дітей у Генічеську для перегляду пропагандистського фільму. Про це редакції Район.Генічеськ стало відомо з окупаційних джерел інформації. Нещодавно в Генічеську в рамках ворожого партійного проекту «Єдина росія» був організований примусовий перегляд пропагандистського фільму під назвою «Сестрьонка» для школярів початкових класів. Мета цього заходу – не тільки прищепити дітям спотворену історичну картину, але й вплинути на їх світогляд, намагаючись залучити нові покоління до підтримки кремлівської ідеології. Основою сюжету фільму стала історія шестирічного хлопчика, чий батько пішов на фронт під час Другої світової війни, а мати прихистила сироту. Водночас, цей фільм є прикладом маніпулювання історією та свідомістю молодого покоління, адже в ньому намагаються представити складні історичні події, такі як німецько-фашистська окупація, в спрощеній, позитивній формі, що має викликати у дітей емоційний відгук, але водночас приховує реальну жорстокість та трагедію того часу. Зрозуміло, що такі заходи можуть мати серйозні наслідки для психічного стану та свідомості підростаючого покоління. Діти, які

ростуть у умовах постійної пропаганди, мають великі ризики стати частиною системи маніпуляцій і формувати світогляд, що відповідає російським нарративам. У майбутньому це може призвести до розвитку ворожого ставлення до України, її культури, а також до відсутності розуміння справжніх причин війни та окупації.

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/763728-okupanti-primusovo-zibrali-ditey-u-genichesku-dlya-pereglyadu-propagandi-shcho-pokazovali-na-tsey-raz>

29.11.2024 Станом на 12:30 29 листопада 2024 року на правобережжі Херсонської області без електрики все ще залишаються 64 населені пункти. Про це у Telegram повідомив керівник ОВА Олександр Прокудін. За його словами, ситуація в енергосистемі залишається складною. Бригади енергетиків та всі служби цілодобово працюють, щоб якнайшвидше повернути електрику. Першими підключатимуть об'єкти критичної інфраструктури. Крім цього, на Херсонщині працюють майже 150 пунктів незламності. Там можна підзарядити телефони, погрітися та випити гарячого чаю, додав він.

<https://suspihne.media/kherson/891189-na-pravoberezzi-hersonsini-bez-elektriki-zalisautsa-64-naseleni-punkti-prokudin>

29.11.2024 У Херсоні поступово відновлюється електропостачання. В першу чергу електрикою забезпечують об'єкти критичної інфраструктури: лікарні, системи тепло- та водопостачання. Про це повідомив очільник Херсонської ОВА Олександр Прокудін. Наступним етапом електроенергію почнуть подавати до житлових будинків. “Завтра ситуація зі світлом стане кращою. Всі служби працюють цілодобово, щоб якнайшвидше повернути електрику в постраждалі громади” - зазначив Олександр Прокудін. Херсонщина у забезпеченні електрикою залежна від інших регіонів, зокрема від Миколаївщини. Фахівці у Миколаївській області продовжують знаходити пошкодження критичної інфраструктури спричинені масовою атакою російської армії, 28 листопада.

<https://vgoru.org/novini/u-xersoni-postupovo-vidnovliujetsia-elektropostacannia>

29.11.2024 Ватажок окупантів на Херсонщині володимир сальдо анонсував будівництво «федерального санаторію» на 10 тисяч місць в окупованій Херсонщині. Про це повідомляють окупаційні медіа. сальдо говорить про Хорли — курортне село в Україні, у Каланчацькій селищній громаді Скадовського району Херсонської області. Втім, після того, як йому пояснили, що в Хорлах це буде зробити важко, сальдо замислився і про Генічеський район. На будівництво Сальдо хоче від російських платників податків приблизно 30 мільярдів рублів. росіянам Сальдо обіцяв 16 мільярдів прибутку на рік. Тільки за рахунок чого і як взагалі працюватиме санаторій, не розповів. До нього навіть дістатись буде вкрай важко: причому незалежно від того, у Хорлах він буде чи в Генічеську. Також відомо, що нічого будувати сальдо не збирається: в найкращому випадку це буде одна з чинних будівель, а їх достатньо і у Хорлах, у Генічеську.

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/764320-v-okupovaniy-khersonshchini-rosiyani-khochut-stvoriti-federalniy-sanatori-y>

29.11.2024 Скадовську планують звільнити працівників окупаційної адміністрації. Про це стало відомо з допису в Telegram-каналі голови окупаційної адміністрації Херсонської області володимира сальдо. Він зустрівся з головою окупаційної

адміністрації Скадовська олександром дудкою і серед іншого вони обговорили “оптимізацію штату співробітників муніципалітету”. Обсяги та терміни звільнень наразі невідомі. Також на ТОТ Херсонщини працівникам окупаційних адміністрацій можуть затримувати зарплату. До прикладу, такий випадок влітку був зафіксований у Чаплинці.
<https://most.ks.ua/news/url/u-skadovsku-planujut-zvilnjati-pratsivnikiv-okupatsijnoji-administratsiji>

30.11.2024 Ворог посилив залучення українців у тимчасовій окупації до війни проти своєї Вітчизни. І попри те, що на росії мобілізації немає, чоловіків змушують не тільки підписувати контракти із міністерством нападу рф, але й мобілізують. Про це повідомляє Центр національного спротиву. Про такі випадки нас повідомляють мешканці тимчасово окупованої Херсонщини. Тут місцеві колаборанти під різними приводами (найчастіше репресивними) “роблять” плани по набору до лав армії ворога. Така ж тенденція спостерігається і у анексованому Криму. кремлівські посіпаки звітують у москву про майже 90% виконання плану. Відбувається це через величезні втрати ворога на українській землі. Така політика кремля є злочинною і суперечить міжнародному праву.

<https://khersonline.net/lenta/343716-kreml-zblshuye-plani-po-moblzacyi-cholovkv-z-tot-ukrayini.html>

30.11.2024 росіянам, а також українцям на тимчасово окупованих територіях, тим часом не до сміху. «Дерев’яний» падає з такою швидкістю, що російські обмінники ледве встигають міняти табло. Тим часом колишній український журналіст з Миколаєва, а потім бійовик «днр» з позивним «Єж», який нині переховується в окупованому Скадовську, андрій дворецький взявся досліджувати, скільки наразі на лівобережжі коштують продукти. Хліб там, вказав, вартує від 34 до 50 рублів, яйця – від 80 до 100, макаронні вироби – від 50 до 118, картопля від 54 до 67, соняшникова олія – від 104 до 120, гречка – 60, рис – 100 рублів. Мало, що військовий злочинець навмисне занижив ціни, він ще і взявся брехати читачам телеграм-каналу окупаційної адміністрації, що на правому березі Херсонщини ціни на ці продукти вище! Збрехав! Головна стаття витрат жителів лівобережжя (особливо, людей старшого віку) – ліки. Ціни на них втрое-вчетверо вище, ніж на підконтрольній території України. При цьому ще і велика ймовірність натрапити на фальсифікат. А пенсіонери, які майже 2/3 пенсії витрачають на медикаменти і продукти, ще і дисципліновано платять окупантам за комунальні послуги. Тому, аби якось дожити до наступної пенсії, змушені брати «гуманітарну допомогу» від окупантів – крупи, цукор, макарони, м’ясні (іноді і рибні) консерви та згущенку найгіршої якості. Роздають цей непотріб пафосно, роблячи при цьому купу фото для звітності. «Багато сімей, які отримали підтримку, відзначили, що такі заходи допомагають долати труднощі і створюють атмосферу єдності, – написали пропагандисти у телеграм-каналі окупаційної адміністрації Великопетиського «муніципального округу». – Доставка продуктових наборів стала символом гуманізму і солідарності у ці нелегкі часи». Але у деяких інших «округах» цей «гуманізм» оцінити вже не можуть. «Хочу торкнутися питання гуманітарної допомоги людям літнього віку та інвалідам у Чаплинському районі, – процитував лист дописувачки один з окупаційних телеграм-каналів. – Допомогу не видають вже два місяці, місцеві власті у населених пунктах мовчать і відправляють до керівництва району».

Фото: росЗМІ

<https://khersonline.net/lenta/343734-svoyu-gumantarnu-dopomogu-okupanti-dayut-ne-u-vsh-okrugah.html>

30.11.2024 «У нашому регіоні семимильними кроками продовжується ремонт трас і вулиць населених пунктів», – радіє окупаційна «Комсомольская правда». І чомусь не хоче писати, що у деяких населених пунктах дороги «відремонтували» настільки, що ремонт тепер треба робити знову. Як в окупованій Чаплинці, наприклад. «Літній асфальт, укладений по вулиці Грушевського у Чаплинці з порушенням технологій і без належного контролю якості, вже у жовтні перетворився на подобу зруйнованого покриття, – цитує гнівний лист чаплинців окупаційний телеграм-канал «Капитан Очевидность в Херсоне». – Ранні морози і дощі лише посилюють цю проблему, підриваючи основи і оголюючи помилки, які допустили у рамках літніх робіт. Робітники змушені знімати шар, що розсипався, і демонструють сумне видовище: масиви чорного покриття, які знову підлягають ремонту, хоча не минуло і півроку з моменту їх укладання».

Фото: росЗМІ

Ями по коліно, за словами дописувачів, і у селах, звідки 8 автобусів щодня возять дітей в окупаційну школу у Чаплинці. І вимагають громадські обговорення з залученням пропагандистів щодо якості дорожніх робіт. «У Великій Лепетисі тривають заходи з усунення вибоїн на дорогах, які викликали нарікання у місцевих мешканців», – повідомила тамтешня окупаційна адміністрація, помістивши фото комунальників, що засипають ями чимось, навіть на асфальт не схожим. У Генічеському районі гроші на дороги окупанти також списують. Але не на їх ремонт, а на заміну старих дорожніх знаків на нові, російського зразку. Дарма стараються, адже водії на них дивитись не зможуть, бо їх увага прикута до півметрової глибини ям, які на дорогах лівобережжя вибила важка військова техніка росіян.

<https://khersonline.net/lenta/343735-okupanti-znischuyut-dorogi-vstanovlyuyut-rosysk-znaki.html>

30.11.2024 На Херсонщині відновили електропостачання у 42 населених пунктах, в яких проживають понад 146 тисяч людей. Про це у Telegram повідомив керівник обласної військової адміністрації Олександр Прокудін. О 18:25 очільник ОВА повідомив, що електроенергію подали до Миролюбівського старостату, частково до Станіславської та Білозерської громад, а також до Дар'ївки. Згодом до них доєдналась Чорнобаївська територіальна громада.

<https://suspilne.media/kherson/892149-u-42-naselenih-punktah-hersonsini-vidnovili-elektropostacanna>

30.11.2024 На тимчасово окупованій території Херсонської області росіяни без пояснень почали "вилучати" у місцевих жителів човни. Про це на сайті 30 листопада інформує Центр національного спротиву. За його інформацією, раніше людей переконували віддавати плавзасоби на потреби російської армії добровільно. Проте протягом декількох останніх днів окупанти стало масово відбирати у власників приватних домогосподарств катери, рибальські та навіть гумові надувні човни. У Центрі нацспротиву вважають, що на подібні дії росіян спонукав дефіцит відповідних плавзасобів в армії рф. У 2023 році на Херсонщині окупанти подібним чином передали на потреби свого війська близько 100 катерів, відібраних у цивільного населення, повідомили у дописі.

<https://suspilne.media/kherson/892183-rosijski-okupanti-vidbiraut-plavzasobi-u-ziteliv-tot-hersonsini>

30.11.2024 У Херсоні станом на ранок 30 листопада подали електрику до більш як 50 об'єктів критичної інфраструктури та до 10 000 побутових споживачів. Про це в Telegram повідомив керівник міської військової адміністрації Роман Мрочко. Водопостачання та водовідведення отримують близько 50 000 приватних будинків і квартир. Електропостачання відновили на котельні МКП "Херсонтеплоенерго". Йде технологічне підживлення мереж. Декілька котелень працюють від генераторів, йдеться в повідомленні. У мікрорайоні Корабел воду подають за допомогою генератора за графіком — з 6:00 до 8:00 та з 17:00 до 20:00. Він діятиме доки не відновлять електропостачання, повідомив Мрочко. За даними МВА, знеструмленими залишаються 49 свердловин, 63 підвищувальні помпові станції для подачі води на багатоповерхові будинки та дев'ять каналізаційних помпових станцій. "Без електропостачання залишаються 12 населених пунктів громади та Корабельний район Херсона, зокрема мікрорайон Корабел. Робота триває", — йдеться в дописі.

<https://suspilne.media/kherson/891801-u-hersoni-elektriku-podali-do-ponad-50-obektiv-kriticnoi-infrastrukturi-ta-10-000-spozivaciv>

Інформація про евакуацію цивільного населення та підприємств з міста Херсон та Херсонської області

23.11.2024 Із Херсонської області цьогоріч загалом евакуювалися понад 48,5 тис. цивільних, з них 6,6 тис. дітей. Евакуація триває. Про це повідомив на брифінгу заступник начальника Херсонської ОВА Ярослав Шанько, відео якого опублікувала у Телеграмі Херсонська ОВА. «Спільно з волонтерами продовжуємо евакуювати людей з громад регіону, які щодня атакують військові рф. Загалом допомогли виїхати понад 48,5 тис. людям, серед них більше, ніж 6600 дітей та 470 маломобільних осіб», - наголосив Шанько, розповідаючи про те, що зроблено на Херсонщині цьогоріч. За його словами, безпекова ситуація в області залишається складною, тому найкращий спосіб зберегти власне та життя близьких – це евакуюватися.

<https://kheronline.net/lenta/343393-z-hersonskoyi-oblast-evakuyualisya-ponad-485-tisyach-civlnih-z-nih-6-600-dtey.html>

23.11.2024 Зранку 23 листопада спецпризначенці стрілецького батальйону поліції Херсонської області, працівники ювенального відділу районного управління поліції та волонтери організації "Save Ukraine" евакуювали родину з Широкої Балки. Про це у Telegram повідомила поліція Херсонської області. 42-річна жителька Широкої Балки звернулась до правоохоронців з проханням евакуювати її з двома синами, 12 та 15 років. Населений пункт щоденно потерпає від російських обстрілів та постійних атак безпілотниками. Правоохоронці вивезли родину на спеціальному броньованому автомобілі до проміжного пункту призначення. Там вони передали жінку з дітьми ювеналам та волонтерам. Надалі сім'я вирушила до більш спокійного регіону України. Їм нададуть необхідну допомогу.

Фото: Національна поліція

<https://susplne.media/kheron/886687-policejski-ta-volonteri-save-ukraine-evakuovali-z-sirokoi-balki-na-hersonsini-zinku-z-dvoma-ditmi>

27.11.2024 Дівчинку 14 років з окупованої території Херсонської області вдалося евакуювати до бабусі в Кривий Ріг. Про це йдеться на сторінці Української мережі за права дитини. Зазначається, що у 7 років дитина втратила обох батьків і перебувала під опікою на Херсонщині. “У 2022 році російська окупація її села принесла численні

випробування. Постійний стрес негативно впливав на здоров'я, а перебої зі зв'язком та електрикою унеможливлювали навчання”, – йдеться в повідомленні. Тому опікунка вирішила, що дівчинці краще виїхати на підконтрольну Україні територію.

<https://vgoru.org/novini/vtrabila-batkiv-z-okupovanoyi-xersonshhini-vivezli-divcinku>

29.11.2024 29 листопада в Україну з тимчасово окупованих територій Луганської, Донецької, Запорізької, Херсонської областей та Автономної республіки Крим вдалося повернути 8 дітей. Про це повідомив уповноважений Верховної ради з прав людини Дмитро Лубінець. Омбудсман зазначив, що повернутим дітям від 6 до 16 років. Дехто з них має хвороби, тож в Україні їх зустрічали разом з каретами "швидких". Серед дітей, які повернулися, є хлопчик, який на момент російського вторгнення перебував у "Олешківському дитячому будинку-інтернаті", його вихованці були вивезені окупаційною владою до м. Скадовськ та до росії. Він зауважив, що 7 дітей вдалося повернути за посередництва Катару. Ще одного хлопчика повернули через гуманітарний коридор.

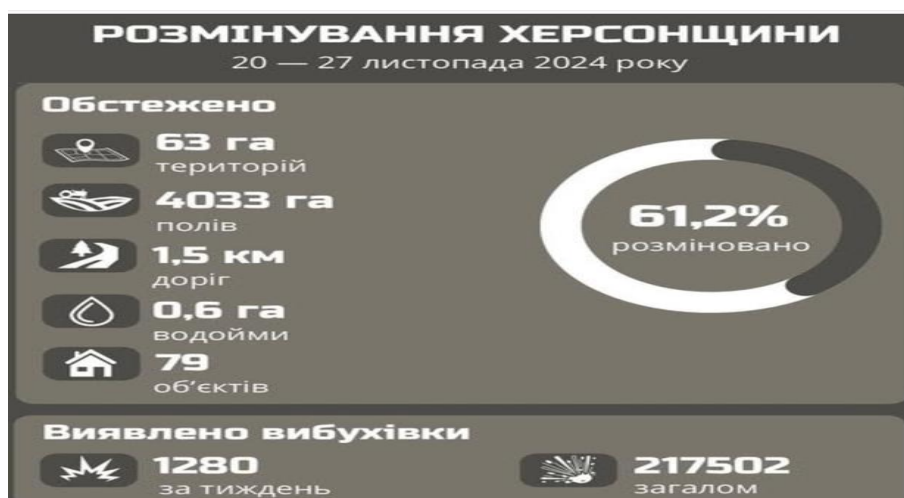
<https://suspihne.media/891651-v-ukrainu-z-okupacii-povernuli-se-8-ditej-lubinec>

30.11.2024 З тимчасово окупованого лівобережжя Херсонської області на підконтрольну Україні територію повернули ще трьох дітей. Про це у Telegram 30 листопада повідомив керівник обласної військової адміністрації Олександр Прокудін. Двоє хлопців і одна дівчина віком 15-16 років наразі перебувають у безпеці та отримують необхідну медичну і психологічну допомогу, йдеться у дописі. Над поверненням дітей працювала команда Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Від початку року з ТОТ Херсонщини вдалось евакуювати 233 дитини. З них 32 — діти-сироти або позбавлені батьківського піклування, повідомив очільник ОВА.

<https://suspihne.media/kherson/891985-z-timcasovo-okupovanogo-livoberezza-hersonsini-evakuuvali-se-troh-ditej>

Інформація щодо розмінування території Херсонської області

28.11.2024 Розмінування правобережної Херсонщини триває. На інфографіці — результати робіт за минулий тиждень.

Інфографіка Херсонська ОВА

<https://www.facebook.com/khoda.gov.ua>

30.11.2024 Через російську агресію понад 560 тисяч квадратних кілометрів акваторій Херсонської області потенційно забруднені вибухонебезпечними предметами. Про це повідомили в Херсонській ОВА журналістам Суспільного Херсон. Зараз обстежили та розмінували майже 12 гектарів акваторій. За словами керівника групи координації розмінування при Херсонській ОВА Олександра Щебетюка, сюди входять акваторії Чорного та Азовського морів, басейнів й річки Дніпро. Також річки Інгульця, Каланчака, Кам'янки тощо.

<https://vgoru.org/novini/na-xersonshhini-rozminuvali-ponad-10-gektariv-akvatorii>

Запорізька область

Інформація щодо злочинів та геноциду проти громадян України, які знаходяться на тимчасово окупованій території Запорізької області

22.11.2024 окупаційний суд у Мелітополі виніс черговий жорстокий вирок щодо місцевої мешканки. Жінку яка встигла отримати російський паспорт звинуватили в держзраді. Запорізький обласний суд виніс вирок у кримінальній справі стосовно 49-річної Любові Войнової. Її визнано винною за ст. 275 КК рф (державна зрада). Судом встановлено, що в серпні 2023 року Войнова передала співробітнику головного управління розвідки міністерства оборони України відомості про пересування автотранспортних засобів збройних сил російської федерації. Ці дані могли бути використані українською стороною для нанесення вогневого ураження по місцях дислокації ЗС рф. - пишуть на сторінці окупаційного відомства. Раніше про затримання Любові Войнової окупанти не повідомляли. Про викрадення жінки не писали в соцмережах і її родичі, ймовірно побоюючись погіршити цим її становище. Однак це не допомогло - окупанти, протримавши півтора року жінку в катівнях, влаштували над нею судилище. Вироком суду їй призначено покарання у вигляді 14 років позбавлення волі, з відбуванням покарання у виправній колонії загального режиму з обмеженням волі строком на 1 рік.

<https://ria-m.tv/ua/news/365406/meshkanku-melitopolya-zasudili-do-14-rokiv-za-derjzradu-stalo-vidomo-imya-jertvi-okupantiv.html>

24.11.2024 Незаконний Запорізький обласний суд, який був створений в окупації, ухвалив вирок стосовно 49-річної мешканки захопленого Мелітополя. Вона визнана винною у «державній зраді». Про це повідомляє так звана «прокуратура Республіки Крим». окупанти стверджують, що жінка у серпні 2023 року нібито «передала співробітнику головного управління розвідки Міністерства оборони України інформацію про пересування автотранспортних засобів збройних сил російської Федерації. Ці дані могли бути використані українською стороною для завдання вогневої поразки по місцях дислокації ЗС рф». Її засудили до 14 років позбавлення волі з відбуванням покарання у виправній колонії загального режиму з обмеженням волі на строк на один рік. Державне звинувачення підтримувалося «прокуратурою Криму».

<https://1news.zp.ua/okkupanty-prigovorili-zhitelniczu-zahvachennogo-melitopolya-k-14-godam-kolonii-za-tak-nazyvaemuyu-gosudarstvennyuyu-izmenu>

25.11.2024 В ніч проти 25 листопада армія РФ масовано атакувала Запоріжжя безпілотниками типу "Shahed". Внаслідок обстрілу поранення дістала 13-річна дитина. У місті пошкоджені приватні будинки та нежитлові споруди.

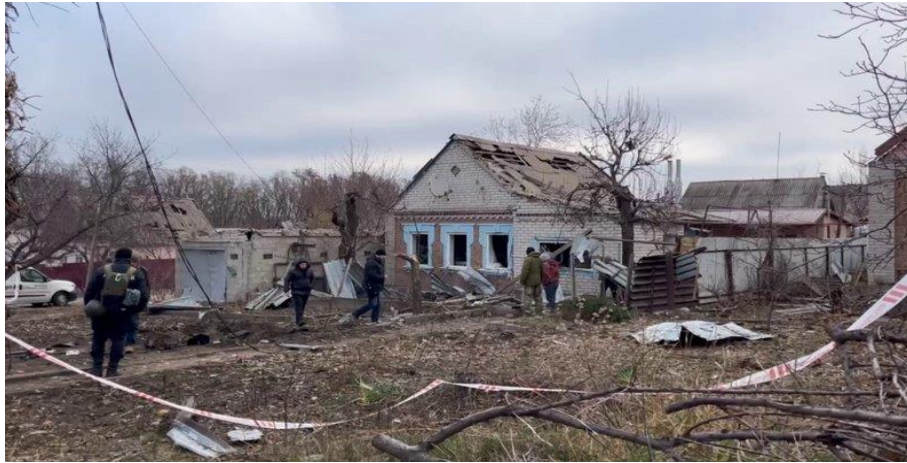

Фото: Суспільне Запоріжжя

Про те, як оговтуються містяни після нічної атаки, бачили кореспонденти Суспільного. Неподалік від місця влучання знаходилася Світлана. Жінка розповіла: вибуховою хвилею пошкодився будинок матері, де перебували її племінник з братом: "Добре, що воно хоч прилетіло не до будинку. Я була неподалік, в іншому будинку. Племінник з братом були, добре, що живі. Вони приїздили в гості до матері, але вона була на роботі, тому її в цей час не було".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Внаслідок обстрілу поранення дістав Нікіта — 13-річний хлопчик, який саме був у гостях у бабусі. Світлана, його тітка, розповіла, що іноді приводила до матері і своїх дітей — їх дивом не було вночі у будинку поблизу епіцентру обстрілу: "Постраждав мій племінник. Пошкоджень тілесних у нього немає, ми викликали швидку, щоб спеціалісти його оглянули. Бо це ж дитина: і поряд прилетіло, і воно гучно, і лячно, йому необхідна можлива буде психологічна допомога. Його врятувало і все добре закінчилося, мабуть, що він був в іншій кімнаті".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Друг Нікити, Денис, прийшов на місце обстрілу, аби допомогти прибрати наслідки атаки: "Я був у себе вдома. Чув вибух, потім друг каже: "Біля мене "прилетіло". Він в шоці був. В мене стіл від стіни відсунувся, монітори стрибали по столу, вікно трохи пошкоджене, шифер вивалився. Переляк, то таке, бо він проходить, головне, що тілесних ушкоджень немає. Я прийшов зараз помагати, може родичам якась допомога треба. Ось його речі, то може зберу, а тато відвезе". Ганна з двома доньками перебувала вдома в момент обстрілу — від вибухової хвилі в будинку вибиті вікна: "Скло полетіло в спину, у голову. Був сильний вибух. Дитина маленька злякалася, прокинулася. Маленька, їй два роки буде, сильно злякалася, а старша, їй 13 років, молодець — давай скло прибрати, замітати. Вона розумничка у мене".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Нині в будинку Ганни вибиті шибки закрили OSB-плитами, втім жінка переживає, аби такий обстріл не повторився знову: "Прибрали скло, вийшли на вулицю. Приїхала машина, давай оперативно OSB-плити ставити. Зима ж, холодно. Газ увімкнули, аби вдома було тепло. Від шоку відійшли. Переживаю тільки, щоб такого більше не було". В одному із районів Запоріжжя внаслідок обстрілу пошкоджені будинки на трьох вулицях,

втім обстеження території ще тривають, зазначив голова райадміністрації Роман: "Пошкодження в нас не тільки тут в епіцентрі вибуху, тут пошкоджена ще амбулаторія та дитсадок — пошкоджені вікна, не так багато, але теж треба робити. Обстеження тривають. Станом на зараз у нас є 21 заява від мешканців по пошкодженим дахам та вікнам. Я думаю, ще буде. Буде компенсація, стандартна компенсація — 10 тисяч, 15 тисяч. Компенсація за пошкоджені дахи на відновлення — 58 тисяч гривень".

Фото: Суспільне Запоріжжя

<https://susplne.media/zaporizhzhia/887419-perezivau-tilki-sob-takogo-bilse-ne-bulo-ocevidci-pro-naslidki-nicnogo-rosijskogo-obstrilu-zaporizza-dronami>

26.11.2024 Про загиблих і поранених та про масштаби руйнувань внаслідок обстрілів ворога у Запоріжжі й області у телемарафоні "Єдині новини" розповів голова ЗОВА Іван Федоров. Про це він повідомив у своєму телеграм-каналі. З початку листопада ворог: убив 20 мешканців Запорізької області; допомоги медиків потребували понад ста постраждалих. Руйнування інфраструктури: з 20 вересня пошкоджено понад 1500 будинків у Запоріжжі, частину зруйновано. Іван Федоров також зазначив, що з початку війни у Запорізькій області пошкоджено понад 17,5 тисяч будівель (житлових та інших споруд). Військові РФ продовжують щоденно обстрілювати інфраструктуру нашої області, завдаючи ударів по житлових будинках, промислових та цивільних будівлях.

https://zprz.city/news/view/skilki-mirnih-meshkantsiv-zaporizkoi-oblasti-zaginulo-vnaslidok-vorozhiv-obstriliv-u-listopadi?utm_source=ukr.net&utm_medium=referral&utm_campaign=rss

26.11.2024 російські військові здійснили удар FPV-дроном по цивільному автомобілю у Василівському районі Запорізької області. Про це повідомив начальник Запорізької обласної військової адміністрації Іван Федоров. Інцидент стався в селі Приморське. Дрон влучив у старий автомобіль, що стояв на території приватного подвір'я. Машина згоріла вщент. Вибухова хвиля та уламки пошкодили будинок, розташований поруч. На щастя, серед мешканців постраждалих немає.

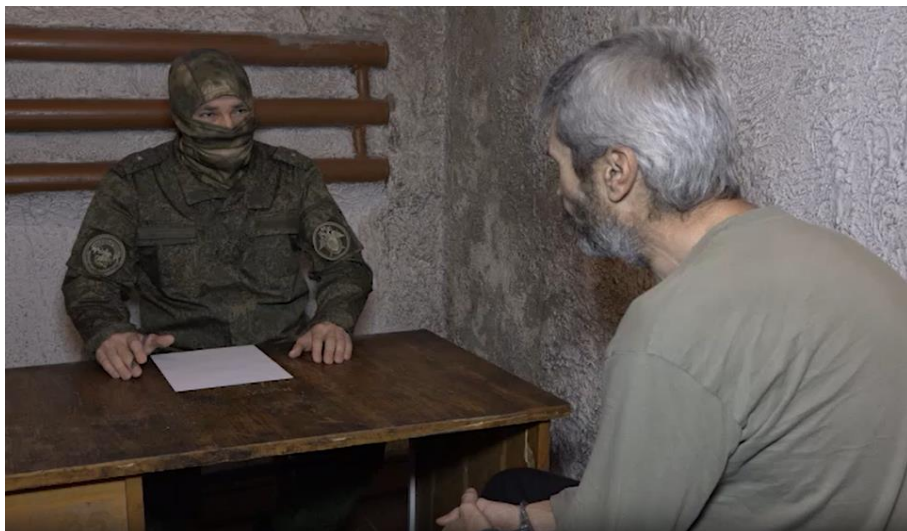

Фото:

<https://armyinform.com.ua/2024/11/26/ataka-drona-na-zaporizhzi-rosiyany-znyshhyly-czyvilnyj-avtomobil>

27.11.2024 російська окупаційна влада продовжує тероризувати мирних жителів тимчасово окупованих територій Запорізької області. Українців затримують через будь-які «неправильні» дії. Так, днями у тимчасово окупованому Мелітополі було затримано 49-річного чоловіка. Про це повідомляє Слідчий комітет росії по Запорізькій області. За версією російського слідства не пізніше жовтня 2023 року українець залишив у соціальній мережі коментар, в якому закликав до насильницьких дій щодо керівництва країни та військових рф. На опублікованому росіянами відео чоловік визнає свою провину і каже, що кається. «Я розкаююсь, бо неприйнятно робити такі гасла. Політикою мають займатися політики, а не добродесні люди, законотворці», – каже на відео затриманий. Повідомляється, що стосовно 49-річного українця порушено справу за ч. 2 ст. 205.2 «Публічні заклики до здійснення терористичної діяльності з використанням засобів масової інформації» кримінального кодексу рф.

Скріншот з відео: 1news.zp.ua

<https://1news.zp.ua/okkupanty-zaderzhali-49-letnego-zhitelya-melitopolya-za-ostavlennyj-bolee-goda-nazad-kommentarij-v-soczseti>

27.11.2024 Від початку року окупанти майже вдвічі збільшили кількість неугодних у Мелітополі, яких визнають терористами та екстремістами і вносять до відповідного переліку росфінмоніторингу. Більша їх частина - це українці, викрадені на окупованих росією територіях. З вересня 2024 року 17 жителів Запорізької області внесено до переліку терористів та екстремістів. Про це повідомляє Центр журналістських розслідувань із посиланням на перелік росфінмоніторингу. 16 громадян України, один росіянин і міфічне «терористичне співтовариство ГУР» із Запорізької області внесені до переліку росфінмоніторингу з 1 вересня 2024 року. До реєстру «терористів і екстремістів» внесено підприємницю з Ризького ринку - 49-річну Оксану Павленко з Мелітополя. Південний окружний військовий суд рф засудив її до 5,5 років колонії загального режиму у справі про виправдання тероризму (ч.2 ст.205.2 КК рф). Оксана Павленко була заарештована за коментар у соцмережі. Сталося це ще влітку 2023 року, тоді ж жінку затримали і цілий рік тримали в СІЗО. російські окупанти затримали 20-річного оператора тимчасово захопленої Запорізької АЕС в Енергодарі 20-річного Руслана Сироту за коментарі в соцмережі після підриву мелітопольського гауляйтера Максима Зубарева. Хлопець нібито прокоментував замах на ексглаву окупаційної адміністрації селища Якимівка Максима Зубарева: «Яка ж чудова новина, потрібно випити за це. Слава Україні! Слава Українській нації!». 27 червня 2024 року Південний окружний військовий суд рф визнав Руслана Сироту винним у виправданні тероризму. Також додано до переліку росфінмоніторингу і жительку села Семенівка Мелітопольського району Оксану Бойко. Раніше Південний окружний військовий суд засудив її до штрафу в півмільйона рублів за пости в соцмережі, які нібито «мають ознаки протидії діям рф». За версією рашистів, підсудна в період із 16 березня до 4 квітня 2022 року, перебуваючи в Запорізькій області, розмістила на одній зі сторінок соціальної мережі неправдиву інформацію, що дискредитує збройні сили рф. Оксана Бойко за освітою юрист, наразі не працює, перебуває на утриманні чоловіка, який займається сільгоспбізнесом. У неї дитина-інвалід. Мешканку окупованого Енергодара Тетяну Ключко Південний окружний військовий суд засудив до 12 років колонії за повністю сфальсифікованою справою про нібито підготовку теракту проти одного з керівників окупаційної адміністрації. Додано до переліку «терористів і екстремістів» жителів окупованого Бердянська Ігоря Норенка (10.09.1972 р. н.), Віталія Романченка (15.96.1989 р. н.) і Сергія Москаленка (26.11.1990 р. н.), а також мешканця с. Нововасилівка Бердянського району Віталія Іванісова (18.05.1999 р. н.). Також до переліку додано: викраденого у квітні 2022 року укладальника вагонного депо Сергія Гришина з Мелітополя, підприємця Євгена Меркуля з Василівки, Дениса Цурканенка з Костянтинівки Мелітопольського району та Євгена Капустіна з Ланкового, що було колишнім Чернігівським, а тепер - Бердянським районом. До переліку росфінмоніторингу додано й мешканців неокупованої території Запорізької області Романа Чижикова, Володимира Кузнецова та Олександра Сабадаша. У відкритих джерелах інформації про те, у чому їх звинувачують у росії, знайти не вдалося. Окремо до бази «терористів і екстремістів» внесено «Терористичне співтовариство, створене співробітниками ГУР МО України, що діяло на території Енергодара». До початку повномасштабного вторгнення рф в Україну до переліку в середньому додавали близько 20 осіб на тиждень нібито причетних до терористичної діяльності. У 2024 році цей

показник зріс більш ніж удвічі - 41 особа в середньому додається до переліку щотижня. Значну частину переліку тепер становлять українці, здебільшого - викрадені на окупованих РФ територіях України, щодо яких фсб фальсифіковано справи про «тероризм».

[https://ria-m.tv/ua/news/365786/stalo-vidomo-skilki-jiteliv-melitopolschini-okupanti-vnesli-do-spisku-teroristiv-ekstrimistiv-\(foto\).html](https://ria-m.tv/ua/news/365786/stalo-vidomo-skilki-jiteliv-melitopolschini-okupanti-vnesli-do-spisku-teroristiv-ekstrimistiv-(foto).html)

29.11.2024 фсб порушила кримінальну справу про шпигунство проти 24-річного жителя Мелітополя Леоніда Попова, він перебуває під вартою в СІЗО-1 Донецька. Про це «Важливим історіям» повідомив юрист правозахисної організації Every Human Being Олексій Ладухін.

Фото: ria-m.tv

Як впливає з відповіді фсб (є в розпорядженні редакції), справу було порушено 15 серпня 2024 року. Таким чином, формально Попов був на волі аж до цієї дати, проте зник він ще у квітні 2023 року - буквально за день до того, як мав евакуюватися з окупованого Мелітополя. Кілька місяців про нього було нічого невідомо, а в червні 2023-го з батьками Леоніда зв'язався його колишній співкамерник. Він розповів, що юнака тримають у підвалі місцевої комендатури, він перебуває у важкому стані. За його словами, воду їм давали раз на дві-три доби, годували не щодня і били, а Леонід постійно лежав і був край виснажений. У 2018 році Леоніду встановили діагноз «недиференційована шизофренія». За словами його мами Анни Махно, він був обдарованою дитиною - грав в оркестрі, займався танцями, грав у шахи, перемагав в олімпіадах з хімії та фізики, мав феноменальну пам'ять. Хвороба проявилася в підлітковому віці, а 2017 року почалося загострення: Леонід не міг вчитися, почав ходити із заплющеними очима, перестав відчувати запахи і смаки, нескладно розмовляв. Тоді йому і діагностували шизофренію (медичний висновок є в розпорядженні редакції). Його мама говорила, що Леонід добрий і наївний, як дитина, легко потрапляє під чужий вплив і не розуміє емоції людей. У липні 2023-го, за три місяці після зникнення, Леоніда доставили в мелітопольську лікарню при смерті - він був виснажений (важив 40 кг при зрості майже два метри) і погано усвідомлював, що з ним відбувається. За допомогою сусіда по палаті він зміг вийти на зв'язок із батьками. Так він описував пережите в ув'язненні рік тому: «Мамо, ти говорила,

що є пекло, ось я був у пеклі. Я так боявся засинати. Боявся, що придуть і будуть мене душити, вбивати. А ще я хотів пити сильно, але не давали воду. А найбільше хотів їсти. А ще мене били сильно. Мене побили так, що я чотири дні не міг у туалет сходити. Мамо, за що?». Через голод, постійні знущання, стрес і відсутність лікування в нього загострився психічний розлад, він почав втрачати пам'ять і відчуття реальності. «Лені 22 роки, а в нього зараз розвиток дитини, - описувала тоді Анна. - Він нічого не розуміє. Радіє кексам, їсть і їсть... У нього брали кров, а він боїться страшенно крові, уколів. Він плаче: «Мамо, так страшно, боюся, що вся кров витече». Ну, як дитина». І співкамерникам, і силовикам уже рік тому було зрозуміло, що в Леоніда серйозні ментальні порушення. За два тижні перебування в лікарні його батькові зателефонували представники окупаційного Слідчого комітету і сказали, що відпускають сина за відсутністю складу злочину (водночас на той момент жодних обвинувачень йому офіційно не висували). Але коли батько привіз Леоніда з лікарні додому, до них підїхали військові, наділи Леоніду мішок на голову і знову відвезли. Після цього батько юнака написав заяву до «Слідчого комітету» Мелітополя за фактом викрадення людини. Справу порушили, але в грудні 2023-го запросили його до «СК» і показали фотографію сина, яку їм нібито надіслали з фсб. На ній Леонід тримає аркуш паперу, на якому написано: «Зі мною все гаразд! Про своє місцезнаходження повідомляти відмовляюся». Силовики зажадали забрати заяву про викрадення, раз син «знайшовся», що батько і змушений був зробити. Відтоді про Леоніда було нічого невідомо майже рік. Водночас восени 2023-го правозахисники з організації Every Human Being, які допомагають сім'ї Попова, отримали відповідь від фсб про те, що Леоніда не затримували і щодо нього не ведеться жодних слідчих дій. Підтвердження того, що Леонід став фігурантом кримінальної справи, силовики надали тільки за рік, водночас вони стверджують, що справу порушено в серпні 2024-го. Де Леонід Попов був майже півтора року до цього і на якій підставі його утримували, невідомо. Обидва ці документи (від осені 23-го про те, що юнака не затримували, і від серпня 24-го про порушення справи) підписані однією і тією ж людиною - а. р. джамбулатовим, «першим заступником начальника управління фсб по Запорізькій області». Людина з такими ініціалами - анзор русланович джамбулатов - у квітні 2023 року значилася заступником начальника управління фсб у Чечні. «Вони викрали людину, рік тримали, не обираючи запобіжного заходу, не привласнюючи будь-якого статусу, не надаючи права, передбачені для підозрюваного, і досі не дають змоги реалізувати їх, - каже правозахисник Олексій Ладухін. - Йому не давали телефонувати родичам, не давали зустрічатися з адвокатом, отримувати посилки тощо. А через рік назвали підозрюваним». Весь цей час Леонід не отримував лікування, призначене психіатром. Можна припустити, що за рік в ув'язненні, який минув з моменту його другого викрадення, його стан погіршився ще сильніше. За словами правозахисника Олексія Ладухіна, надії на те, що Леоніда визнають невинним, практично немає. З 2022 року невідомо про жоден виправдувальний вирок для громадян України в російському суді або в суді на окупованих територіях. Залишається ймовірність того, що Леоніда можуть звільнити внаслідок обміну, коли разом із військовополоненими російська сторона повертає Україні цивільних заручників. За словами правозахисників, уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець працює над звільненням Леоніда. З Леонідом Поповим, як і раніше, немає зв'язку.

[https://ria-m.tv/ua/news/365966/pivtora-roku-vigaduvati-spravu-fsb-zvinuvatila-u-shpigunstvi-meshkantsya-melitopolya-z-tyajkimi-mentalnimi-porushennyami-\(video\).html](https://ria-m.tv/ua/news/365966/pivtora-roku-vigaduvati-spravu-fsb-zvinuvatila-u-shpigunstvi-meshkantsya-melitopolya-z-tyajkimi-mentalnimi-porushennyami-(video).html)

Інформація щодо наслідків екогеноциду рф у Запорізької області

22.11.2024 російські загарбники продовжують нищити екосистему на тимчасово підконтрольній їм Мелітопольщині. Від їхніх злочинних дій страждає як флора, так і фауна. Дійшло вже навіть до того, що окупаційна влада не заперечує наявності екологічних проблем в регіоні. Але водночас рашисти намагаються переконати громадськість у тому, що їх вини у цьому немає. Так було з промоїною між Молочним лиманом та Азовським морем. Кілька тижнів тому окупаційна влада звітувала на своїх ресурсах про проведення робіт по розчистці річок на Мелітопольщині. Але задоволенні лишилися далеко не всі – за словами місцевих жителів, наслідком цих робіт став замор риби та обміління водойм. Користувачі соцмереж у відповідь на заяви загарбників про їхню бурхливу діяльність публікували реальні фото- та відеодокази екоциду, який став наслідком дій окупантів. Ось так, наприклад, річка Малий Утлюг на Мелітопольщині для порівняння виглядав влітку та восени цього року. РІА-Південь раніше розповідало, як рашисти "заривають" федеральні гроші на нібито розчищенні цього водоймища.

Фото: загальнодоступний чат в Телеграм

Фото: РІА ПІВДЕНЬ

Також масовий замор риби спостерігається у Молочній річці та річці Великий Утлюг. Кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри геоecології і землеустрою Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного Максим Миколайович Ганчук підтверджує, що ті методи, які окупанти використовували при розчистці річок, не відповідають жодним нормам. І це, власне, призводить до замору риби. Крім того, місцева окупаційна влада неодноразово заявляла про те, що вони почали копати колодязі для забезпечення потреб населення і комунальних послуг. Максим Ганчук припускає, що в результаті цього, ймовірно, відбулося зниження водоносних підземних горизонтів, що також мало вплив на місцеві річки. Миколайович називає потрапляння до річок побутових неочищених стоків. В результаті цього велика кількість політантів потрапила до води, що, в свою чергу, також могло призвести до замору риби. І ще один фактор, який добре видно на знятих місцевими жителями відео, полягає в тому, що досить велика кількість риби знаходиться саме на міліні.

[https://ria-m.tv/ua/news/365325/masoviy-zamor-ribi-na-melitopolschini-agroekolog-rozpoviv-yaki-dii-okupantiv-prizveli-do-ekotsidu-\(foto-video\).html](https://ria-m.tv/ua/news/365325/masoviy-zamor-ribi-na-melitopolschini-agroekolog-rozpoviv-yaki-dii-okupantiv-prizveli-do-ekotsidu-(foto-video).html)

25.11.2024 Спеціалісти екоінспекції обстежили місця прильотів у Запоріжжі. Вночі з 24 на 25 листопада десятки шахедів летіли на Запоріжжя та через місто. У місті внаслідок атаки вибуховою хвилею та уламками пошкоджені кілька приватних будинків та нежитлова будівля.

Фото: Держекоінспекції Південного округу

Фото: Держекоінспекції Південного округу

На місцях влучань російських снарядів працювали екологи. Вони провели обстеження територій, які зазнали ворожого обстрілу. Про це повідомили у Держекоінспекції Південного округу. Визначено загальну площу, засмічену відходами від руйнувань яка складає понад 1700 м². Крім цього, зафіксовано 2 вирви у 4м² та 6 м², на уражених ділянках, інспекторами відібрані проби ґрунту з метою проведення лабораторних досліджень.

Фото: Держекоінспекції Південного округу

Всі матеріали будуть передані до правоохоронних органів та Оперативного штабу при Державній екологічній інспекції України.

Фото: Держекоінспекції Південного округу

https://zprz.city/news/view/velichezni-virvi-ta-ponad-tisyacha-metriv-zabrudnenoj-teritorii-shho-viyavili-ekologi-na-mistsyah-obstriliv-u-zaporizhzhji-foto?utm_source=ukr.net&utm_medium=referral&utm_campaign=rss

25.11.2024 Повномасштабне російське вторгнення, а разом з ним окупація частини Запорізької області та бойові дії, більш ніж за два з половиною роки залишили на нашій землі свій страшний слід. Наслідки "великої" війни відчутні зараз та їхнє відлуння буде відчуватися ще роками, а, можливо, і десятиліттями. І оговтуватися від ворожої навали доведеться не тільки людям, а й природі. За словами кандидата сільськогосподарських наук, доцента, завідувача кафедри геоєкології і землеустрою Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного Максима Ганчука, проблема полягає в тому, що на території Запорізької області досі ведуться активні бойові дії. І тому шкода навколишньому середовищу в будь-якому випадку наноситься. "Тут ми не тільки говоримо про забруднення різних геогоризонтів, тут можна говорити про загальне забруднення і знищення самої екосистеми як такої. Найелементарніший приклад – наші полезахисні лісополоси, які, можливо, на сьогоднішній день найбільше і страждають. Тому що, як ми бачимо, вони активно вирубуються в результаті обстрілів як артилерією, так і скиданням бомб. Вони випаляються. І від цього страждають в першу чергу насадження, страждають і ті тварини, які там проживають, це для них великий стрес. І в більшості випадків вони гинуть", – каже агроєколог. Наш регіон є доволі посушливим і останні років 15-20 тут утворюються пилові бурі, що є частковою ознакою процесів опустелювання, каже Максим Ганчук. "Одним з тих факторів, які це можуть стримувати, є наші лісополоси полезахисні. Це одна з тих ролей, яку вони виконують. В результаті того, що вони сьогодні знищуються, можемо отримати досить скрутне становище саме в аграрній сфері, – продовжує доцент. Крім того, на тимчасово окупованих росією територіях знаходиться значна кількість об'єктів природно-заповідного фонду. "І деградаційні процеси, які там відбуваються, особливо під тиском та впливом бойових дій, це взагалі жах. Ми можемо взагалі втратити ці території, адже це фактично є незворотніми процесами: випалювання, забруднення поллютантами, знищення осередків, ядер охорони тих чи інших біологічних видів. Тобто фактично ми втрачаємо те, що стільки років ми охороняли і зберігали для наших майбутніх поколінь. Сьогодні це фактично знищується", – резюмував агроєколог.

[https://ria-m.tv/ua/news/365480/yak-boyovi-dii-vplivayut-na-dovkillya-melitopolschini-ta-susidnih-regioniv-dumka-agroekologa-\(foto-video\).html](https://ria-m.tv/ua/news/365480/yak-boyovi-dii-vplivayut-na-dovkillya-melitopolschini-ta-susidnih-regioniv-dumka-agroekologa-(foto-video).html)

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами рф по місту Запоріжжя та населеним пунктам Запорізької області

23.11.2024 Ворог продовжує атакувати Запорізьку область. 55-річний чоловік загинув внаслідок ворожого авіаудару по Запорізькому району, 11-річний хлопчик дістав поранення через атаку росіян на Запоріжжя. Про це повідомив начальник Запорізької ОВА Іван Федоров. Як зазначив очільник ОВА, росіяни нанесли 2 удари по Запорізькій області. Один удар завдали по одному із населених пунктів регіону. Понівечене фермерське господарство. Другий удар прийшовся по Запоріжжю. Частково зруйновані складські приміщення приватних підприємств. Вибуховою хвилею та уламками пошкоджені розташовані поруч будинки.

Фото: Запорізька ОВА

Фото: Запорізька ОВА

Фото: Запорізька ОВА

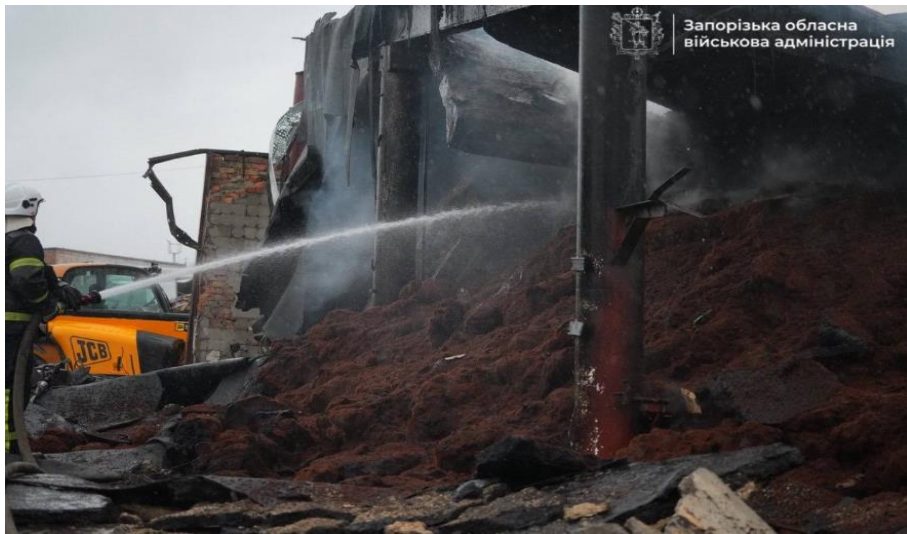

Фото: Запорізька ОВА

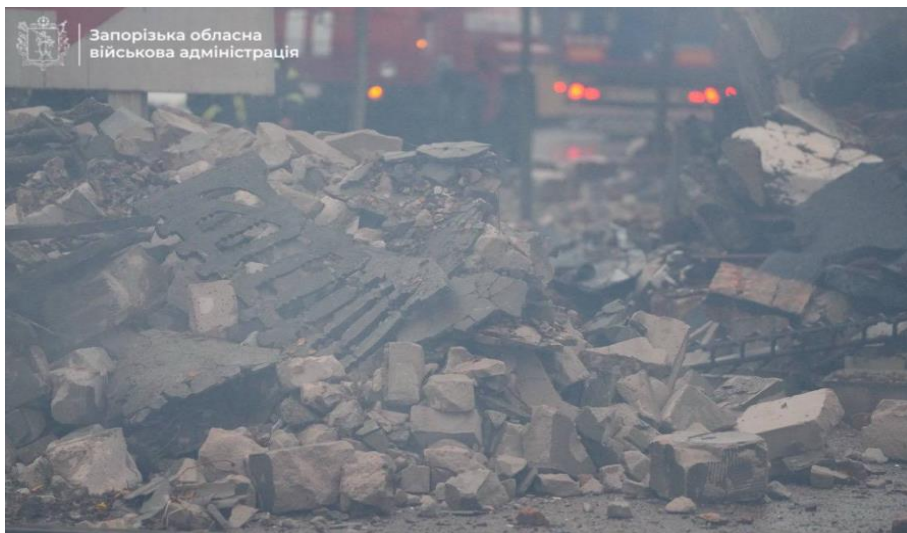

Фото: Запорізька ОВА

Фото: Запорізька ОВА

Загалом упродовж доби окупанти 433 рази обстріляли 16 населених пунктів Запорізької області. Війська РФ здійснили 15 авіаційних ударів по Запоріжжю, Таврійському, Степногірську, Лук'янівському, Малій Токмачці та Новопавлівці. Як зазначив Іван Федоров, 233 БПЛА різної модифікації атакували Біленьке, Приморське, Лобкове, Гуляйполе, Щербаки, Новоандріївку, Новоданилівку, Малу Токмачку, Білогір'я та Новодарівку. Крім цього, 10 обстрілів з РСЗВ накрыли Лобкове, Оріхів, Щербаки, Малу Токмачку та Новодарівку. Також 185 артобстрілів завдано по території Лобкового, Гуляйполя, Щербаків, Новоандріївки, Новоданилівки, Малої Токмачки, Білогір'я та Новодарівки. Надійшло 28 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/23/chyslenni-obstrily-nakryly-zaporizhzhya-ye-zhertvy-postrazhdala-dytyna>

26.11.2024 Минулого тижня ворог атакував «шахедами» енергооб'єкт у Запоріжжі. Без електрики залишились близько 18 тисяч абонентів. У «Запоріжжяобленерго» розповіли про ліквідацію наслідків. У Запоріжжі сформували чотири додаткові ремонтні бригади зі складу компаній Тернопільобленерго та Хмельницькобленерго, розповіли енергетики. «Цей досвід був унікальний, адже на виконання робіт подібного масштабу зазвичай потрібні щонайменше два тижні. Оскільки ми мали близько 2 000 споживачів, яких не могли технічно заживити за тимчасовими схемами і ці люди залишалися тривалий час без світла, роботи тривали цілодобово і в режимі максимальної інтенсивності. Також долучилося багато партнерів до цих робіт», - розповіла речниця ПАТ «Запоріжжяобленерго» Зореслава Цупренко. Тернопільобленерго працювало у місті з четверга, брало активну участь у заживленні знеструмлених споживачів. А от Хмельницькобленерго працює і наразі, допомагає відновлювати решту обладнання, яке постраждало від прильотів. Завдяки спільним зусиллям вдалося за 5 днів відновити повністю енергопостачання 17 683 споживачів.

https://zprz.city/news/view/zazhivili-za-pyat-dniv-u-zaporizhzhhi-vidnovili-lyudyam-energopostachannya-pislya-ataki-rosiyan-1?utm_source=ukr.net&utm_medium=referral&utm_campaign=rss

26.11.2024 Впродовж понеділка, 25 листопада, російська армія завдала 285 ударів з авіації, артилерії, реактивних систем залпового вогню та безпілотників по Запорізькій області. Про це повідомили у Національній поліції Запорізької області. Під ворожим вогнем були 13 населених пунктів Пологівського та Василівського районів. Внаслідок російських обстрілів пошкоджено будинки мирних мешканців, а також господарчі споруди гаражі та авто. Крім того, внаслідок ворожих ударів руйнувань зазнав дитячий садок. У понеділок ворог з артилерії обстріляв селище міського типу Залізничне. Внаслідок цього обстрілу поранено 74-річного місцевого мешканця. Правоохоронці надали йому допомогу на місці.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

За фактами збройної агресії російської армії поліцейські зібрали докази та відкриття проваджень за ч. 1 ст. 438 «Порушення законів та звичаїв війни» Кримінального кодексу України.

<https://1news.zp.ua/povrezhden-detskij-sad-posledstviya-vrazheskih-udarov-po-zaporozhskoj-oblasti-25-noyabrya-foto>

27.11.2024 Сьогодні, 27 листопада, армія рф атакувала FPV-дроном автівку, яка розвозила хліб у прифронтові села Запорізької області. Внаслідок обстрілу поранення дістав водій. Про це об 11:54 повідомив очільник Запорізької ОВА Іван Федоров у своєму Telegram-каналі. За словами Федорова, пораненого водія ушпиталили. "рф продовжує цинічно полювати на мешканців прифронтових територій. Сьогодні FPV-дроном атакували авто, яке возить хліб у прифронтові села. Водій з травмами доставлений в лікарню", — йдеться у повідомленні.

Фото: Telegram/ Іван Федоров

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/889287-na-zaporizzi-armia-rf-atakuvala-civilnu-avtivku-z-hlibom-dla-prifrontovih-sil-poranenij-vodij>

27.11.2024 російські війська атакували із FPV-дрона цивільний автомобіль у Василівському районі Запорізької області. Поранень зазнали двоє людей. Про це повідомив начальник Запорізької ОВА Іван Федоров у Телеграмі, передає Укрінформ. «Двоє людей поранено внаслідок атаки FPV-дрона - вороже полювання на цивільних продовжується», - написав він. За даними Федорова, що росіяни атакували авто з двома цивільними чоловіками, які рухалися дорогою у Василівському районі. Водій та пасажир автівки поранені, їх госпіталізували, поінформував голова ОВА.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3931862-rosiani-atakuvali-z-drona-civilne-avto-na-zaporizzi-poraneni-dvoe-ludej.html>

28.11.2024 У Біленькому Запорізької області внаслідок атаки дронів пошкоджено об'єкт інфраструктури. Про це повідомляє Запоріжжя.Інфо. На території Степногірської ОТГ ворожі FPV-дрони влучили у цивільні автомобілі громадян. Поранення отримало подружжя, які їхали зі Степногірська у Запоріжжя, та водій «газелі», який доставляв хліб жителям прифронтової громади, повідомили в Нацполіції.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

<https://sprotyv.info/photo/poshkodzheno-ob%d1%94kt-infrastrukturi-poraneni-lyudi-naslidki-obstriliv-zaporizko%d1%97-oblasti-foto>

30.11.2024 Впродовж п'ятниці, 29 листопада, російські війська завдали 518 ударів по мирним населеним пунктам Запорізької області. Про це повідомили у Національній поліції Запорізької області. Вчора під ворожим вогнем були дев'ять міст та сіл Пологівського, Василівського та Запорізького району. По ним ворог гатив з авіації, артилерії, реактивних систем залпового вогню та безпілотників. Внаслідок ворожих обстрілів знищено майно людей. Правоохоронці зафіксували п'ять повідомлень про руйнування. Зокрема, пошкоджено дахи та стіни, вибито вікна. Також вибуховими хвилями та уламками снарядів пошкоджені господарські споруди.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

За всіма фактами російських воєнних злочинів правоохоронці відкрили провадження за ч. 1 ст. 438 «Порушення законів та звичаїв війни» Кримінального кодексу України.

<https://1news.zp.ua/unichtozheno-imushhestvo-lyudej-posledstviya-vrazheskih-udarov-po-zaporozhskoj-oblasti-29-noyabrya-foto>

Інформація про відновлення території, житлових будинків інших об'єктів інфраструктури, які були зруйновані під час війни та в населених пунктах Запорізької області

22.11.2024 У Запоріжжі 15 багатоповерхівок, які залишились без електроенергії через обстріли, підключили до потужних дизельних генераторів. Про це повідомив під час брифінгу голова Запорізької ОВА Іван Федоров. Підключення багатоповерхівок до генераторів – це «пілотний проєкт», який реалізують разом із «Запоріжжяобленерго» та ДСНС. Потрібно було знайти ці генератори та підстанції, на які заведені конкретні будинки, й величезні генератори завести у вузькі двори. Коли генератор ставиться у дворі багатоповерхового будинку, це дратує мешканців, тому що він досить гучний. Ми вирішили, що вони працюватимуть з 5:30 ранку до 10:00, а також з 15:00 до 22:30, Іван Федоров, голова Запорізької обласної військової адміністрації. Таку практику будуть вдосконалювати, якщо російські атаки по енергетичній інфраструктурі продовжаться. За його словами, аби запорізькі будинки були зі світлом під час ймовірних блекаутів, треба мати запас у 100 генераторів потужністю від 400 кВт до 1 МВт. Тепер ми будемо вести діалог з нашими міжнародними партнерами, щоб нам ще доставили генератори і ми могли оперативно реагувати на виклики, Іван Федоров, голова Запорізької обласної військової адміністрації.

<https://vidbudova.zp.ua/15-zaporizkykh-bahatopoverkhivok-pidkliuchyly-do-potuzhnykh-dyzelnykh-generatoriv>

22.11.2024 З початку війни працівники служби “Запоріжгаз” локалізували майже 20 тисяч витоків газу після обстрілів та руйнувань. Про це повідомляє пресслужба підприємства, передає Обл. Спеціалісти зазначають про те, що вібраційні хвилі після вибухів можуть порушити герметичність труб і стати причиною витоків газу. “Сьогодні

наша служба комплексного приладового обстеження за допомогою спецобладнання перевіряє газову мережу в радіусі декількох кілометрів від епіцентрів влучань ворожих ракет. Треба ретельно обстежити підземні та надземні газопроводи Безперобійний та безпечний розподіл газу споживачам- наш головний пріоритет у роботі”, - зазначають в “Запоріжгазі”.

<https://www.061.ua/news/3862737/pracivniki-zaporizgazu-z-pocatku-vijni-lokalizovali-majze-20-tisac-vitokiv-gazu-cerez-obstrili>

23.11.2024 Внаслідок атаки дронами типу "шахед" 18 листопада було пошкоджено енергетичний об'єкт, через що без світла залишилися 17,5 тисяч абонентів, зокрема лікарня та кілька котелень. Про це повідомив начальник Запорізької обласної військової адміністрації Іван Федоров. Об'єкти енергетичної та теплової інфраструктури вдалося відновити впродовж наступної доби. Завдяки роботі рятувальників та енергетиків теплопостачання і світло повністю відновлено. "На наступну добу протягом декількох годин одразу було відновлено електропостачання лікарні, було відновлено електропостачання наших котелень, а отже і теплопостачання наших мешканців", - додав Федоров. Він підкреслив, що у кількох прифронтових населених пунктах ситуація залишається критичною через постійні обстріли, що унеможливають проведення ремонтних робіт.

<https://weukraine.tv/exclusive/na-zaporizhzi-likvidovano-naslidki-ataki-na-enerhetichnu-infrastrukturu-fedorov>

24.11.2024 Вчора, 23 листопада, комунальні служби зафіксували, що під час російської атаки у Запоріжжі зазнали пошкоджень 9 багатоповерхівок, 41 приватний будинок та 5 нежитлових приміщень. Про це повідомила Запорізька міська рада. Здебільшого у пошкоджених будинках постраждали покрівлі, балкони, лоджії, а також вибиті вікна. Комунальники за допомогою понад 70 листів OSB з міського резерву закрили вікна в чотирьох багатоквартирних будинках, 16 приватних будинках і одній нежитловій будівлі. Також було тимчасово накрито покрівлі у приватних будинках плівкою.

Фото: Запорізька міська рада

Фото: Запорізька міська рада

https://www.inform.zp.ua/uk/2024/11/24/303781_vidomo-skilky-budynkiv-postrazhdaly-pid-chas-ostannoyi-rosijskoyi-ataky-v-zaporizhzhzhi-foto

27.11.2024 У Комунарському районі Запоріжжя продовжують ліквідовувати наслідки ворожих обстрілів по приватному сектору. Про це повідомив голова Запорізької ОВА Іван Федоров. окупанти атакують спальний район з 24 вересня. Загалом зафіксовано 965 звернень мешканців щодо пошкоджень їхніх осель, з них 591 — постраждали покрівлі. Нині тривають ремонтні роботи з їхнього відновлення. Загалом відремонтували 144 покрівлі. «На даному етапі на інших будинках встановлюється мауерлат. Після — робитимуть коньок, встановлюватимуть кроквяну частину, набиватимуть обрешітку, кластимуть шифер. Всі роботи проводяться безоплатно», — зазначив голова ЗОВА. Він нагадав про 8 пакетів допомоги мешканцям, чиє житло було пошкоджене ворожими обстрілами. Жителі приватного сектору можуть отримати гроші або безоплатні будматеріали на ремонт пошкодженої покрівлі. Подробіці — за посиланням.

Фото: Запорізької ОВА

Фото: Запорізької ОВА

Фото: Запорізької ОВА

<https://1news.zp.ua/doma-kommunarskogo-rajona-zaporozhlya-prodolzhayut-remontirovat-posle-obstrelov>

28.11.2024 В одній із багатоповерхівок по вулиці Незалежної України тривають ремонтні роботи. Ворог обстріляв житловий будинок у жовтні 2022 року. Знищив два під'їзди, пошкодив і зруйнував 59 квартир. Наразі ремонтні роботи виконані на 80%. Про це повідомляє Запорізька обласна військова адміністрація. Підприємство виконує роботи з утеплення фасадів під'їздів. Будівельники штукатурять стіни, виконують сантехнічні та електромонтажні роботи, облаштовують магістральні мережі опалення. «Далі у планах — встановлення металопластикових віконних конструкцій у квартирах та на сходових клітинах. Також будемо облаштовувати конструкції балконів та їхнє скління. Проводитимемо й роботи щодо благоустрою прибудинкової території», — повідомив виконроб Андрій Колісник. Відновлення будинку триває за графіком. Завершити роботи планують у 2025 році.

<https://1news.zp.ua/kak-prohodit-vosstanovlenie-zaporozhskoj-mnogoetazhki-po-ulicze-nezavisimoj-ukrainy>

28.11.2024 Запорізький прифронтовий регіон отримує фінансову допомогу у розмірі 180 мільйонів гривень від уряду з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії. Про це

повідомив голова Запорізької ОВА Іван Федоров на своїй сторінці в телеграм, передає 061. 180 мільйонів гривень будуть спрямовані на відновлення важливої цивільної інфраструктури, яка постраждала внаслідок війни або потребувала реконструкції: 124,5 млн грн — на реконструкцію корпусу міської лікарні екстреної та швидкої медичної допомоги в Запоріжжі; 55 млн грн — на капітальний ремонт житлового будинку на проспекті Соборному,44 який у жовтні 2023 року був зруйнований ворожим обстрілом.

<https://www.061.ua/news/3865293/urad-vidiliv-180-miljoniv-griven-na-vidnovlenna-zaporizza-so-zminitsa>

30.11.2024 Для швидкого заживлення абонентів після атак на енергосистему Запоріжжю потрібні мобільні підстанції. Після масованої атаки Запоріжжя ударними дронами 18 листопада, тисячі абонентів залишилися без світла. Частина з них вдалося заживити тільки через п'ять днів. Для того, щоб можна було повернути людям світло у разі пошкодження обладнання, у Запоріжжі планують залучити міжнародних партнерів та отримати від них мобільні підстанції. Про це під час брифінгу розповів директор зі стратегічної комунікації ПАТ "Запоріжжяобленерго" Олександр Глебець. "Зараз ідуть перемовини з іноземною компанією стосовно надання Запоріжжю декількох мобільних підстанцій саме для таких випадків. Щоб цю підстанцію можна було оперативнo в потрібне місце перемістити, підключити і заживити людей. Звісно, ці підстанції ще потрібно виготовити. Але, сподіваємося, у найкоротший можливий термін ми від міжнародних партнерів отримаємо ці мобільні підстанції", - розповів Олександр Глебець.

https://zprz.city/news/view/shvidke-zazhivlennya-pislya-rosijskih-atak-zaporizhzhya-vede-peremovini-shhodo-otrimannya-mobilnih-pidstantsij?utm_source=ukr.net&utm_medium=referral&utm_campaign=rss

Інформація про підтримку та (гуманітарну) допомогу місту Запоріжжю та населеним пунктам Запорізької області з боку країн партнерів

29.11.2024 Міжнародні партнери не припиняють підтримувати комунальні підприємства нашого міста. Так, в рамках міжнародної технічної допомоги від USAID "Проєкт енергетичної безпеки" концерн «Міські теплові мережі» отримав самоскид. Також у рамках цього проєкту, виконавцем якого є «Tetra Tech ES, Inc.», запорізькі тепловики отримали 2 одиниці запірної арматури. Концерн «Міські теплові мережі» висловлює щире подяку за плідну та результативну співпрацю компанії «Tetra Tech ES, Inc.» та американському народу, за кошти якого USAID здійснює реалізацію проєкту технічної допомоги «Проєкт енергетичної безпеки України». Крім того, працівники концерну не припиняють виконувати поточні роботи на тепломережах міста. Зокрема нині триває ремонт котла на одній із котелень у Шевченківському районі. Також комунальники відновили асфальтобетонне покриття після ремонтів на вулиці Миколи Корищенка та виконали теплоізоляційні роботи на вулиці Аваліані. Окрім цього, тепловики провели монтаж та встановлення вузлів теплової енергії в Південному мікрорайоні.

Фото: Запорізька міська рада

<https://zp.gov.ua/news/182994-zaporizki-teploviki-otrimali-novii-samoskid>

Інформація про благодійну (гуманітарну) допомогу населенню міста Запоріжжя та Запорізької області

22.11.2024 Мешканці Оріхова дякують рятувальникам і волонтерам за допомогу. Впродовж останніх майже трьох років рятувальники, які стоять на варті безпеки прифронтового міста Оріхів Пологівського району є справжніми янголами - охоронцями. Окрім виконання безпосередніх завдань за призначенням, пов'язаних із ліквідацією надзвичайних подій, рятувальники надають гуманітарну допомогу цивільному населенню. Про чергову поїздку у місто біля лінії фронту повідомили на сторінці ГУ ДСНС України у Запорізькій області у фейсбуці та опублікували відео. «Сюди летить кожний день - кабами, градами, ураганами. Страшно...», - ділиться переживаннями з рятувальниками мешканка села Преображенка Пологівського району.. Тому, надзвичайники щотижня доставляють хліб до незламних мешканців прифронтових міст та селищ. Днями рятувальники доставили 1000 буханок хліба в одну із громад Пологівського району. Мешканці дякують рятувальникам, волонтерам і благодійникам, які у найважчі часи продовжують допомагати, поділяючи з оріхівцями випробування, які спіткали їх у результаті війни.

<https://zprz.city/news/view/ryatuyut-ta-privozyat-hlib-nadzvichajniki-pidtrimuyut-meshkantsiv-prifrontovogo-orihova-shho-zhivut-pid-vorozhimi-obstrilami-video>

27.11.2024 6 листопада 2024 року волонтери гуманітарного центру «Проліска» надали допомогу мешканцям населених пунктів Гуляйполе, Верхня Терса та Копані. Будівельні матеріали та непродовольчі товари отримали 16 мешканців району. Про це повідомили на Facebook-сторінці гуманітарного центру «Проліска – Запоріжжя». Волонтери центру надали людям, чиє житло зазнало пошкоджень, будівельні матеріали для екстреного ремонту житла. Їх отримали 9 родин. Ще 6 місцевих мешканців отримали ковдри та лампи.

Фото: «Проліска – Запоріжжя».

Надання допомоги постраждалим мешканцям Пологівського району. Фото: «Проліска – Запоріжжя». Додається, що напередодні внаслідок чергового обстрілу Пологівського району в Гуляйполі пошкоджено 5 приватних будинків, а у населених пунктах Копані та Верхня Терса – 4 будинки.

<https://vidbudova.zp.ua/yakyi-vidsotok-zarplaty-dovedetsia-vytratyty-na-orendu-zhytla-u-zaporizhzh-statystyka>

27.11.2024 1 жовтня 2024 року у Кушугумській громаді Запорізької області відкрився Центр психосоціальної підтримки «Потенціал». У Центрі організують заходи, які допомагають зміцнити моральний стан, сприяють особистісному розвитку та надають підтримку як індивідуально, так і для сімей. Про це «Відбудові. Запоріжжя» розповіла голова ГО «Освітня Фундація «Потенціал» Марина Коляда. За словами Марини Коляди, у центрі допоможуть мешканцям громади зменшити стрес та напруженість через війну. Центр відкритий для всіх вікових категорій — від дітей з 4 років до людей старшого віку. Крім того, працює мобільна бригада, яка надає допомогу тим, хто не може особисто відвідати Центр. У складі мобільної бригади працюють психолог, юридичний консультант та соціальний працівник, що дозволяє забезпечити доступ до послуг навіть найвіддаленішим мешканцям Центр активно проводить заходи для соціалізації та підтримки дітей. Наприклад, на початку листопада відбувся святковий івент, присвячений Хелловіну, де взяли участь понад 50 дітей громади.

Фото: ГО «Освітня Фундація «Потенціал»

На найближчий час планується організація ще кількох подібних свят та конкурсів для дітей, що сприятиме їх соціалізації у наші важкі дні і подарить цікаві емоції напередодні зимових свят.

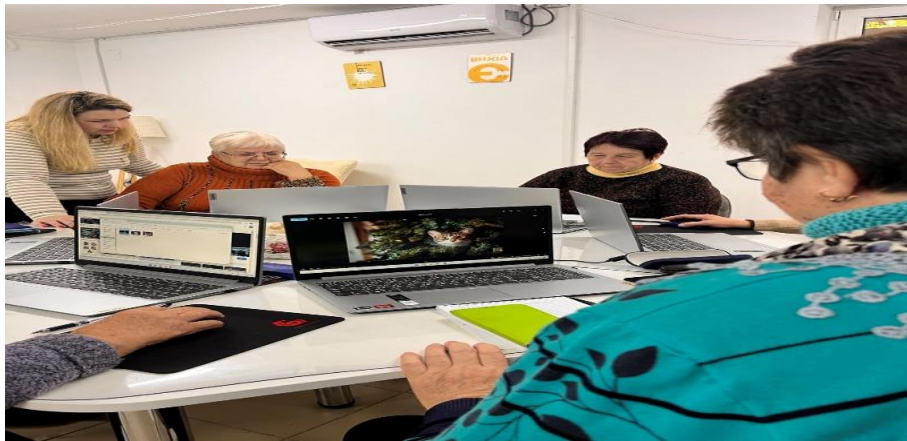

Фото: ГО «Освітня Фундація «Потенціал»

Послуги центру планують поступово розширювати. У ньому з'явиться більше нових тренінгів та консультацій від фахівців.

Фото: ГО «Освітня Фундація «Потенціал»

Ми постійно вивчаємо потреби громади, і це допомагає нам додавати нові ініціативи. Наприклад, нещодавно у нас з'явилися заняття з хібукі терапії, діагностика особистості

для підлітків і, сподіваємося, з'явиться більше у майбутньому. Проєкт Центру реалізується за підтримки міжнародної організації АСТЕД та агентства USAID у рамках Консорціуму реагування.

<https://vidbudova.zp.ua/u-kushuhumskii-hromadi-na-zaporizhzhii-dva-misiatsi-pratsiuie-tsentru-psykholohichnoi-pidtrymky-potentsial-foto>

29.11.2024 Клініка Широківської громади отримала сучасну машину швидкої допомоги для оперативних виїздів на виклики. Її передали італійські благодійники. Про це повідомили на Facebook-сторінці Широківської територіальної громади. Машина невідкладної допомоги оснащена всім необхідним сучасним обладнанням. Крім цього, італійські благодійники надали громаді генератор, стоматологічне обладнання, а також теплі речі. Ці подарунки – не просто матеріальна допомога, а й прояв великої солідарності та підтримки в цей непростий час. Така допомога вкрай важлива для нас. Адже відбудувати медичну систему та підтримувати наших жителів в умовах війни — нелегка справа, - йдеться у дописі Широківської громади.

Фото: Широківська територіальна громада

<https://vidbudova.zp.ua/odna-z-hromad-zaporizkoi-oblasti-otrymala-suchasnu-mashynu-shvydkoi-dopomohy-z-italii-foto>

30.11.2024 У селі Приморське Василівського району, що розташоване за п'ять кілометрів від тимчасово окупованої території, встановили мобільне укриття. Про це повідомили на сторінці Червоного хреста у фейсбуці.

Фото: zprz.city

Це наземне сховище, площею 10 квадратних метрів, в якому одночасно можуть розміститися 10-15 людей. Укриття захищає від обстрілів з різних видів озброєння, зокрема, реактивних систем залпового вогню та вибухових хвиль. Для мешканців прифронтового населеного пункту такий захист дуже потрібен, адже росіяни обстрілюють село практично щодня з різного озброєння. Застосовують і артилерію, і РСЗВ, і дрони. Захисну споруду встановили на вулиці, щоб люди, яких обстріл застав далеко від дому та "звичних" місць, де можна сховатися, могли знайти тут захист.

<https://zprz.city/news/view/zahist-vid-obstriliv-u-prifrontovomu-seli-na-zaporizhzhii-na-vulitsi-vstanovili-mobilne-ukrittya-foto>

Інформація про життя громадян України в прифронтовій зоні та на тимчасово окупованій території Запорізької області

22.11.2024 У тимчасово захопленому Токмаку Запорізької області окупанти проводять соціологічні опитування щодо забезпечення продуктами харчування та намагаються залякати місцевих жителів, у разі негативної відповіді. Про це сьогодні, 22 листопада, повідомили в Телеграм-каналі руху опору "Жовта стрічка". Зазначають, що опитування проводять представники партії "єдина россія" із підконтрольними їм структурами на ТОТ: "Якщо під час опитування люди відповідають, що забезпечення продуктами є незадовільним або катастрофічним, їхнє ім'я може потрапити до так званого "чорного списку" громадян, яких окупанти вважають "небезпечними для рф", – зазначають у повідомленні. Місцевих жителів Токмака закликають бути пильними, не піддаватися на провокації та дотримуватися інформаційної безпеки.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/885659-u-timcasovo-zahoplenomu-tokmaku-okupanti-provodat-sociologichni-opituvanna-ta-namagautsa-zalakati-miscevih-ziteliv>

22.11.2024 Чергова хвиля примусової здачі крові для солдатів рф серед бюджетників та соціально вразливої верстви населення тимчасово окупованих територій України. У такий спосіб росіяни намагаються "рятувати" нескінченний потік поранених російських окупантів. Про це інформує Центр національного спротиву. У загарбаному Маріуполі колаборанти складають обов'язкові плани кількості донорів серед освітян, працівників ЖКГ та тих громадян, які отримують "субсидії". За невиконання "плану" люди ризикують не отримати виплати.

<https://tsn.ua/ukrayina/na-okupovanih-teritoriyah-ukrayinciv-zmushuyut-zdavati-krov-dlya-rosiyskih-viyskovih-2706954.html>

22.11.2024 На тимчасово окупованих територіях Запорізької області, попри брак спеціалістів, відбуваються звільнення комунальників. Про це повідомляє 061 з посиланням на Центр національного спротиву. За інформацією ЦНС, 83 комунальника в окупованій Якимівці перестали отримувати зарплату з літа. Напередодні опалювального сезону у сфері ЖКХ почалися звільнення працівників. “Окрім того, що у ЖКГ критичний брак працівників, то ще й ті, хто намагається забезпечити життєдіяльність загарбаної Мелітопольщини, не отримують зарплатні”, - зазначають у ЦНС.

<https://www.061.ua/news/3862645/na-melitopolsini-okupanti-zatrimuut-zarplati-komunalnikam-cns>

22.11.2024 окупанти "націоналізували" костел у Бердянську. Черговий перелік вкраденої нерухомості оприлюднили на сайті псевдо міністерства майнових прав окупованої частини Запорізької області 21 листопада. Про це повідомляє МИГ. Всього у повідомленні окупаційної влади 255 об'єктів з майже усіх захоплених районів Запорізької області. Здебільшого нежитлове майно: офіси, магазини, перукарні, склади, будівлі, ресторани, релігійні споруди. В Бердянську це майже 30 об'єктів, деякі з них загарбники захопили вже давно, а зараз просто свою крадіжку роблять відповідною до окупаційних законів.

https://risu.ua/okupanti-nacionalizovali-kostel-u-berdyansku_n152370

22.11.2024 Щодня Запорізька область зазнає близько 400 ворожих ударів. Оріхів, розташований лише за 9 кілометрів від лінії фронту, став однією з найгарячіших точок регіону. Місцеві жителі не пам'ятають жодного дня без російських обстрілів, що просто знищують місто. російські війська атакують Оріхів із використанням авіаційних бомб (КАБів), дронів та артилерії. «Оріхів зустрічає порожніми багатоповерхівками – наслідки удару КАБом, вщент знищено цілий під'їзд ... У приватному секторі лише де-не-де можна побачити вцілілі будинки, та й ті з забитими фанерою вікнами ...», – розповідає у репортажі журналістка телеканалу «Ми – Україна». Попри небезпеку, в Оріхові досі проживає близько 500 людей, здебільшого пенсіонери. Серед них і пані Зоряна. Жінка має вже 2 контузії, а в носі – уламки. Попри це виїжджати не хоче, бо доглядає 40 котів. «Вони (ред-російські військові) нас знищували, жах, що робили. Вони нас або мінами, або ракетами, а потім «запальничками». У нас усе погоріло. Віра – це останнє, що в нас не відібрали. Страху нагнали, обманювати не буду, але віра ще залишилася», – каже жінка. Місцевий житель розповів, як поряд його будинком було одразу три «прильоти»: «Сусідів розбило: одного, другого і через дорогу – третього. Було дуже гучно, стріляли «Гради». Однак загроза для жителів Оріхова є не лише й з неба, а й землі: навколо міста багато нерозірваних снарядів і мін-пелюсток. Як раніше розповідав голова Оріхівської громади Микола Вінченко, 95% приватного сектору та багатоповерхівок розбито, а інфраструктура знищена майже повністю. Навіть багатопрофільна лікарня не працює, бо розбита російськими обстрілами. Тому у місто приїжджають мобільні бригади медиків, які проводять прийом у спеціально обладнаній машині та доставляють медикаменти. А рятувальники забезпечують жителів водою, їжею та кормом для тварин.

<https://grivna.ua/publikatsii/voni-nas-abo-minami-abo-raketami-a-potim-zapalnichkami-yak-zhivut-lyudi-v-prifrontovomu-orihovi->

23.11.2024 За словами майора ЗСУ, заступника командира 3-ї окремої штурмової бригади Максима Жоріна, росіяни бачать в окупованих українських землях, зокрема й на Мелітопольщині, тільки один ресурс - мобілізаційний. І процеси мобілізації там набагато грубіші, ніж у самій рф. - Зараз з'явилася інформація, що вже навіть з окупованих територій Запорізької та Херсонської областей мобілізують молодь. Давно відомо, що з окупованого Криму та Донбасу також відправляють воювати за рашку. У Донецькій і Луганській областях уже й чоловіки встигли закінчитися за цей час, - сказав Жорін. Майор нагадує, що в армії окупанта не буде місця для маніпуляцій. Ті, хто вдавався до хитрощів, блокував роботу територіальних центрів комплектування або знімав відео про втечу від мобілізації, опинившись на боці ворога, швидко стикаються з жорстокою дійсністю. - Такою є реальність - або ми воюємо на своїй території в лавах своєї армії, або ж ідемо в армію ворога. Із «заградотрядами», підвалами і тортурями, виконуючи роль тупого м'яса, - вважає військовий.

<https://ria-m.tv/ua/news/365445/ukrainskiy-zahisnik-rozpoviv-scho-chekae-na-melitopoltsiv-yaki-vstupayut-v-armiyu-okupanta.html>

23.11.2024 На тимчасово окупованій частині Запорізької області триває масштабна націоналізація майна мелітопольців, бердянців, приазовців і жителів інших населених пунктів. Так, на сайті так званого уряду Запорізької області з'явився новий список «безгосподарного» майна. Члени комісії пройшлися по всій області. У списку є майно, яке окупанти віджали у тринадцятьох населених пунктах Запорізької області. Як бачимо, досвід націоналізації окупаційна адміністрація перенесла з Мелітополя, який нині є адміністративним центром захопленої області, на малі міста та смт. Зупинимось докладніше на тих об'єктах, які вкрадені в Мелітополі. Це здебільшого нежитлові приміщення, перукарні, кафе та магазини. Так, росіяни експропріювали мережу кіосків мелітопольського виробника компанії «Лідер» Сергія Середи «Паляниця». Назви кіосків росіяни тут же перейменували на свій лад. Тепер кіоски називаються «ПаляницА». Вивіску повністю міняти не стали. Як повідомляє наше джерело в окупації, букву «Я» вони заклеїли і змінили її на «А».

Фото: ria-m.tv

Прибрали до рук окупанти й меблевий цех по вулиці Гетьмана Сагайдачного, 55/1. Навіть вулицю з українською назвою вказали поруч із російським найменуванням. Поруч із меблевим цехом оселилися представники силових структур окупаційної влади у

корпусах колишньої філії Харківського національного університету МВС. До розряду безгосподарних потрапило приміщення Приватбанку на вулиці Запорізькій, 36 і торгово-промислової палати на проспекті Богдана Хмельницького, 67. Насправді багато приміщень було вкрадено давно, а в списках безгосподарних вони з'явилися тільки 21 листопада. Так сталося з колишнім ТЦ «Дзеркальний» на вулиці Гетьманська.

Фото: ria-m.tv

У липні 2023 року на магазині вже з'явилася нова вивіска «ІЛЕАР».

[https://ria-m.tv/ua/news/365421/u-melitopoli-okupanti-natsionalizuvali-pivsotni-magaziniv-vidomi-adresi-ta-nazvi-\(spisok\).html](https://ria-m.tv/ua/news/365421/u-melitopoli-okupanti-natsionalizuvali-pivsotni-magaziniv-vidomi-adresi-ta-nazvi-(spisok).html)

24.11.2024 В окупованому Мелітополі дітей змушують утримувати російських солдатів. Збори «допомоги» для армії загарбників проводять регулярно. До відома учнів та їхніх батьків доводять списки необхідного для «асвабадітелей» і в примусовому порядку велять приносити все це до шкіл. Перелік бажаної «допомоги» для фронту вражає уяву. Тут і медикаменти, і зубна паста, і труси, і шкарпетки. У такий спосіб окупаційна влада вбиває одразу двох зайців: економить гроші російської скарбниці, що стрімко худне, і зображує картинку «всенародної любові» населення. Останнім часом товарно-грошові відносини з підневільним народом окупанти вирішили спростити. І збирають «гуманітарку» все більше готівкою. Для дітей винятків не роблять, змушуючи нести рублі на допомогу «своїй» армії. Шокуючу історію розповіла в соцмережі місцева жителька, яка зі зрозумілих причин попросила про анонімність. У сьомій школі, на Новому Мелітополі, оголосили збір. Під гаслом «Допоможи “своїй армії” - допоможи собі». Батьків попередили: дайте дітям гроші - це все заради перемоги. Одна з учениць нічого не принесла, бо в батьків складна фінансова ситуація. На що адміністрація школи заявила: А кому зараз легко? Нехай твоя мама піде по сусідах, у когось позичить, - пише жінка.

<https://ria-m.tv/ua/news/365538/u-melitopoli-batkiv-shkolyarki-zmusili-jalitisya-schob-dopomogi-armii-okupantiv.html>

25.11.2024 окупаційна адміністрація у Бердянську перейменувала низку вулиць на російський та радянський манер, а тепер погрожує карати за таблички на вулиці з українськими назвами чи назвами українською. Про це пише "Бердянськ Сьогодні". "Причому людей ніхто не питає, хочуть вони цього перейменування чи ні. Але замінити таблички повинні власники будинку або обслуговуючі компанії. Причому зробити це за власний кошт. Як і мешканці приватного сектору", — йдеться у повідомленні. Місцевим жителям кажуть, що таблички вони мають замінити до початку 2025 року, інакше на них чекає відповідальність. За відсутність таблички на будинку передбачено покарання у вигляді адміністративної відповідальності. Припис, у якому йдеться про те, у який термін має бути встановлена табличка та штраф.

<https://ukranews.com/ua/news/1049373-u-berdyansku-rosiyany-pogrozhuuyut-shtrafuvaty-za-tablychky-ukrayinskoyu-movoyu>

25.11.2024 Мешканці Степногірська, що в Запорізькій області, через обстріли залишилися без медичної допомоги та громадського транспорту. Так, за останні півроку російські військові повністю зруйнували місцеву амбулаторію. А водії маршруток, за словами місцевих, відмовляються їздити до міста через ворожі дрони. Як живуть степногірці у прифронтовому місті – у фоторепортажі «Відбудови. Запоріжжя». Місцеві жителі кажуть, що восени 2024 року обстріли Степногірська посилились. Багатоповерхівки в центрі міста, як і на околицях, майже повністю зруйновані. Це був просто «прильот» за «прильотом». Спочатку ми ще якимось терпіли, але терпіння вже увірвалося взагалі. У нашому дворі бочку розірвало з водою, два кіоска рознесло в цю ніч, - Тетяна, жителька Степногірська.

Деякі місцеві вирішують виїжджати, оскільки у листопаді ситуація з обстрілами в прифронтовому місті значно погіршилась. Да, буду виїжджати. Звісно, буду. Дочка приїде за мною. Діти сказали, що мені допоможуть. В мене пенсія – 5800 грн, але діти трішки будуть додавати, якщо знімуть мені квартиру, У двір пані Тетяни напередодні влучила ворожа ракета, зруйнувавши її квартиру на першому поверсі.

Фото: «Відбудови. Запоріжжя»

Нині жінка наважилась на виїзд. Каже, в місті немає води, опалення та медичної допомоги, а ліки їй передає дочка. У мене тут є мазі, пігулки. Все-все є. Ще й ховаю, тому що украдуть. Тут же медицини нема. Нема куди звертатись, - Тетяна, жителька Степногірська. У будинку поруч Сергій залишився один на весь дім. Намагається хоч

якось привести до ладу свою квартиру й житло сусідів після останнього обстрілу. Під час вибуху ворожої ракети у нашому дворі я був на кухні – поправляв «маскіровку» – ну, щоб на вулицю не світило з вікна. І якраз «жахнуло», а я упав на кухні. І це мене врятувало. А також вагончик, що тут у дворі був і бочка з водою. Якраз в них влучило. Але ми вже встигли тут трохи прибрати, - житель Степногірська Сергій.

Фото: «Відбудови. Запоріжжя»

Попри щільні обстріли й руйнування навколо, степногірці збираються зранку в центрі, де місцева крамниця. Раніше тут була й зупинка транспорту. Зараз, кажуть, маршрутка не ходить. Володимир пересувається на велосипеді по місту. Розповідає, що останній місяць водій місцевої маршрутки відмовляється возити людей, бо ворожі дрони стежать з повітря за транспортом. Маршрутка не їздить, бо водій відмовляється ризикувати. Отака справа. Дрони ловлять, стріляють. Водії відмовились. Не можу сказати, що я часто виїздив з міста, але тепер немає можливості геть ніякої, - Володимир, житель Степногірська. Сюди бояться їхати. Нема маршрутки, її прибрати. Нас тут вже закрили повністю. Хлопці бояться їздити, тому що дрони по трасі літають і скільки в нас вже жертв? Чотири чи п'ять людей загинули, тому що прям в машини позалітали ворожі дрони,- Ніна, мешканка Степногірська.

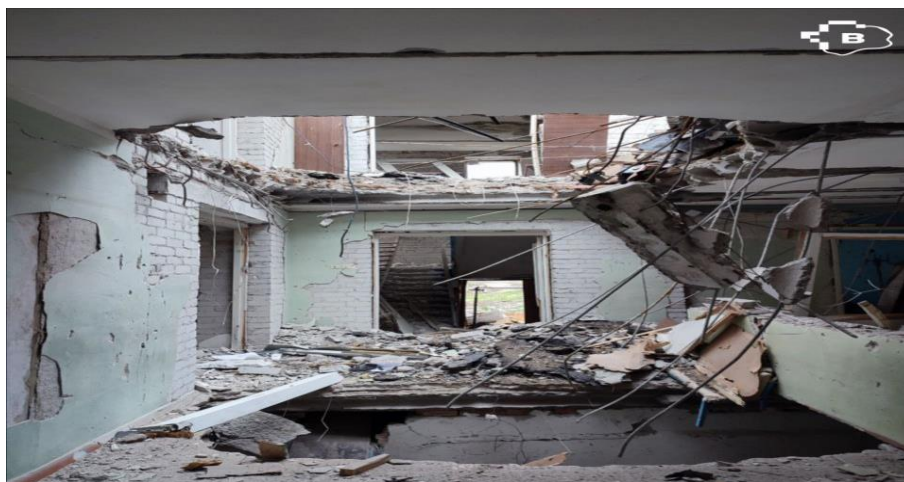

Фото: «Відбудови. Запоріжжя»

Голова Степногірської ОТГ Ірина Кондратюк каже, що місяць тому, у жовтні, росіяни зруйнували амбулаторію прямим влучанням КАБу. Лікарка Вікторія, що мешкала в багатоповерхівці поруч, виїхала у Запоріжжя. В приміщенні медичного закладу розкидані речі, медприладдя. Ні швидка сюди не приїздить, ні лікаря немає. Зараз немає нічого. У нас і приміщення амбулаторії розбите – там теж був «прильот» авіабомби. У нас є амбулаторія сімейної медицини в Приморському. Але тільки власним транспортом туди можна доїхати, Ірина Кондратюк, голова Степногірської ОТГ.

Фото: «Відбудови. Запоріжжя»

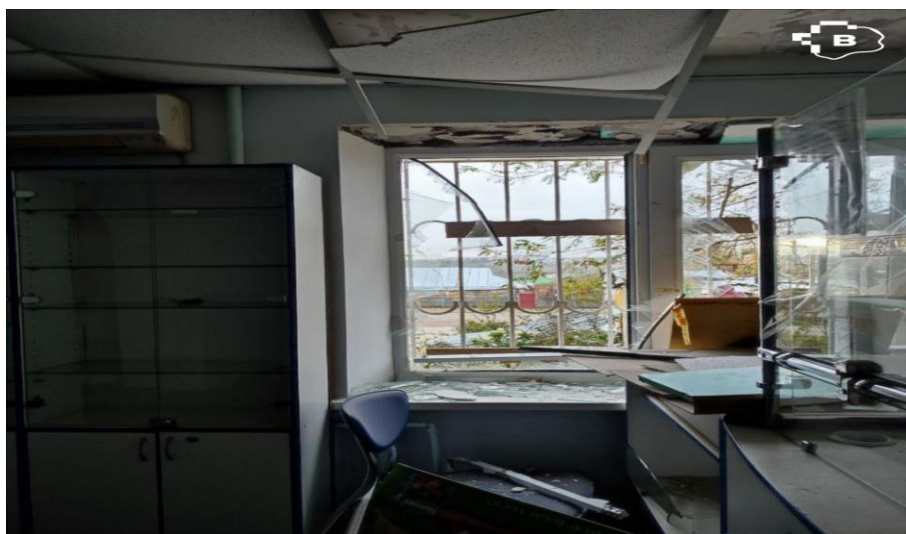

Фото: «Відбудови. Запоріжжя»

В Запорізькому обласному центрі екстреної медичної допомоги пояснюють, що швидка не їздить в Степногірськ через щільні обстріли. Натомість розміщується в селищі ближче до Запоріжжя. Близько до фронту постійні обстріли, загроза дронів. І дуже мало народу залишилось, щоб там постійно маневрувала швидка допомога. Найближчий пункт у нас – у Веселянці. Там бригада працює майже цілодобово, але в окремому куточку. Але частенько ми її теж на ніч звідти прибираємо. На даний час нас більш за все турбують дрони, - Олександр Кузнецов, заступник керівника оперативного відділу Запорізького обласного центру екстреної медичної допомоги. Станом на листопад 2024 року в Степногірську залишається близько півтисячі людей, переважно похилого віку.

<https://vidbudova.zp.ua/z-pochatku-roku-u-zaporizhzhii-otrymaly-dopomohu-ponad-2-tysiachi-liudei-iaki-zaznaly-domashnoho-nasylstva>

25.11.2024 Попри те, що частина Запорізької області окупована російськими загарбниками вже понад 2,5 роки, псевдовлада не довіряє місцевим жителям і боїться спротиву. У зв'язку з цим загарбники вкотре посилили тиск на мирних жителів. Про це повідомив жіночий партизанський рух на тимчасово окупованих територіях «Зла мавка». За останні декілька днів російська псевдовлада посилила тиск на мирних мешканців Мелітополя. Зокрема, рано вранці до квартир людей без попередження приходять окупанти з обшуками. «Шукають людей із проукраїнськими поглядами. Перевіряють телефони, месенджери, акаунти в соцмережах», – йдеться в повідомленні. А у районі Авіамістечко окупанти перевіряють навіть автівки. Вони шукають будь-які «заборонені» речі, а якщо виявляють щось «небажане» – забирають на допити.

<https://1news.zp.ua/rano-utrom-v-zaporozhskoj-oblasti-okkupanty-usilili-obyski-domov-ukrainczev>

26.11.2024 У районному будинку культури тимчасово захопленого міста Пологи Запорізької області окупаційна влада організовує покази пропагандистських фільмів для школярів. Про це сьогодні, 26 листопада, повідомив рух опору "Жовта стрічка". Зазначається, що російська окупаційна влада проводить щотижневі покази фільму "Крим" для школярів, зокрема про анексію Автономної Республіки Крим. Також, зі слів учасників руху опору, на тимчасово окупованій території Запорізької області намагаються впровадити підключення кабельного інтернету провайдерів з рф.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/888441-u-timcasovo-zahoplenih-pologah-na-zaporizzi-okupacijna-vlada-organizovue-pokazi-propagandistskih-filmiv-skolaram>

27.11.2024 російські пропагандисти відкрили в окупованому Мелітополі Запорізької області безкоштовну «школу блогерів». Про це повідомляє пропагандистське медіа в окупації «За!ТВ». Організував навчання «Донецький медіа центр», який уже провів подібні курси в окупованому Луганську, Донецьку і Маріуполі. Пропагандисти навчатимуть молодь від 16 до 25 років знімати, монтувати, використовувати нейромережі й просувати контент. Випускникам обіцяють «урочистий випускний». Крім цього, молодь планують відвезти до Москви, де відбудеться «особиста зустріч із блогерами». Інформація про набір на курс з'явилася у жовтні в пропагандистських медіа тимчасово окупованих територій Запорізької та Донецької областей. Перший випуск подібної «школи блогерів» окупанти провели в Луганську наприкінці серпня 2024 року. На початку вересня 2024 року такий самий курс пропагандисти запустили в окупованому Маріуполі. Загалом вже випустили понад 100 «блогерів». Українське медіа «РІА Південь» повідомляє, що у Мелітополі «навчання» курує 23-річний колаборант і блогер-пропагандист Павел Карбовский, який приїхав до захопленого Мелітополя з окупованої Донецької області у 2023 році.

<https://1news.zp.ua/v-melitopole-otkryli-shkolu-bloggerov-dlya-molodezhi>

27.11.2024 окупаційні війська продовжують займатися мародерством на тимчасово окупованих територіях Запорізької області. Загарбники забирають у мирних мешканців речі та техніку. Про це повідомляє жіночий партизанський рух на окупованих територіях України «Зла мавка». Напередодні виїзду з Бердянська «росгвардійці» та «кадірівці» масово грабують мирних мешканців. окупанти без попередження вриваються в домівки,

а також зупиняють людей на вулицях. Залякуючи мирних мешканців вони відбирають речі. «Забирають одяг, взуття, техніку й навіть дитячі речі. Усе награбоване пакують у посилки й надсилають додому», – повідомляє партизанський рух. Найбільше від грабежів загарбників постраждали жителі мікрорайонів Колонія та Слобідка.

<https://1news.zp.ua/zabirayut-obuv-tehniku-i-dazhe-detskie-veshhi-v-berdyanske-okkupanty-massovo-grabyat-lyudej>

27.11.2024 У тимчасово окупованому Бердянську фіксують масові грабежі городян кадирівцями. Про це повідомляє Телеграм-канал Зла Мавка з посиланням на місцевих жителів. “У Бердянську кадирівці з росгвардії перед від’їздом додому масово грабують місцевих жителів. Забирають одяг, взуття, техніку й навіть дитячі речі”, - йдеться у повідомленні. окупанти без попередження вриваються в домівки, зупиняють людей на вулицях, залякують. Усе награбоване пакують у посилки й надсилають додому.

<https://www.0629.com.ua/news/3865165/ziteli-okupovanogo-berdanska-skarzatsa-na-bezcinstva-kadirivciv>

27.11.2024 Загарбницькі адміністрації тимчасово окупованих Запорізької та Херсонської областей вранці 27 листопада повідомили про відключення електропостачання. Про це повідомив так званий губернатор Запорізької області євген балицький. "У Запорізькій області сталося пошкодження на лінії електропередачі, що спричинило відключення електропостачання по всьому регіону. Роботи завершаться найближчим часом, електропостачання буде відновлено в повному обсязі", - написав окупант. За його словами, соціально важливі об'єкти під'єднані до резервних джерел живлення. Крім цього, колаборант володимир сальдо повідомив, що о 05:00 сталося аварійне відключення на лінії електропередачі ПЛ-330 кВ "Джанкой - Мелітополь". Без електропостачання тимчасово залишилися 172 населених пункти в Генічеському, Новотроїцькому, Верхньорогачицькому, Великолепетиському, Іванівському та Нижньосірогозькому муніципальних округах. Зазначається, що станом на 07:40 без світла залишаються 69 населених пунктів Верхньорогачицького, Великолепетиського, Іванівського та Нижньосірогозького округів.

<https://espreso.tv/viyna-z-rosiyeyu-okupanti-zayavili-shcho-na-tot-zaporizkoi-oblasti-nibito-stavsya-blekaut>

27.11.2024 Активний пошук та фінансове заохочення медиків з рф, схоже, не дає бажаного результату. Дефіцит медичних кадрів продовжує спостерігатись як в тимчасово захопленому Бердянську Запорізької області, так і в сільській місцевості. Про це повідомляє Бердянська міська військова адміністрація. Чергове підтвердження кадрової кризи в медичній сфері — організація виїзних прийомів лікарів. окупанти активно звітують про роботу педіатрів з Чувашії, рентгенолога-хірурга та операційної медсестри з Казані, офтальмологів з російського лікувально-діагностичного центру тощо. Короткострокові виїзні прийоми профільних спеціалістів в цілому проблему браку медичних кадрів не вирішують. При цьому місцеві мешканці продовжують нарікати на якість медичного обслуговування в Бердянську. Запис на обстеження розписаний на декілька місяців вперед. Аналогічна ситуація склалася і з вузькопрофільними спеціалістами. В більшості випадків люди змушені звертатись за консультаціями до платних приватних клінік, але і в цьому випадку є проблема з фахівцями.

<https://1news.zp.ua/v-okkupirovannom-berdyanske-ustraiyayut-vyezdnye-priemy-speczialistov-iz-rf-iz-za-nehvatki-vrachej>

28.11.2024 Поліцейський із міста Пологи розповів про перші дні окупації. Поліцейський із 13-річним оперативним стажем зустрів повномасштабне вторгнення у своєму містечку Пологи. 3 березня 2022 року населений пункт окупували російські війська. Тоді разом із колегами Віталій став на захист земляків. Про роботу правоохоронців розповіли у поліції Запорізької області.

Фото: Національна поліція

Зазначається, що правоохоронці допомагали забезпечувати населення водою та водночас розвідували обстановку. «З березня ми перебували на службі. Цього дня російські війська почали рух в бік міста одразу з двох напрямків - із селища міського типу Більмак та міста Токмак. Опівдні вже розпочалися вуличні бої, керівництво дало команду перевдягнутися в цивільне і, конспіруючись, тримати руку на пульсі подій. Щоб відслідковувати місцерозташування російських військ, ми вдавались і таких ризиків», - пригадує Віталій. У Пологах з перших днів окупації зникло світло, не було водопостачання, електроенергії та мобільного зв'язку, тому оперативник та його напарник зустрічалися на заздалегідь визначеному місці та під виглядом звичайних цивільних ходили по воду. Щодня вони приносили людям десь по 100 літрів питної. Правоохоронець згадує, що більшість з окупантів постійно перебували в стані алкогольного сп'яніння та поводитися агресивно і непередбачувано. У середині березня 2022 року надійшла команда від керівництва главку евакуюватися до більш безпечного місця, адже окупанти почали розшукувати працівників поліції. Через місцеве населення росіяни закликали правоохоронців до співпраці та проводили обшуки у діючих співробітників. «Ми з вагітною дружиною перетнули 17 блокпостів. На кожному з них росіяни ретельно перевіряли мобільні телефони, роздягали, шукали татуювання та синці. В мене була легенда, що я фермер, заздалегідь у телефоні зберіг фото тракторів та автозапчастин. Мабуть, це спрацювало», - згадує Віталій Аляхнович. З приїздом до Запоріжжя поліцейський продовжив забезпечувати громадський порядок, ніс службу на блокпостах, запобігав вторгненню російських ДРГ. На цей час Віталій працює старшим оперуповноваженим в Оріхові. Разом із колегами правоохоронець систематично евакуює мирне населення. Виїжджають у найнебезпечніші закутки громади, щоб звідти вивезти якомога більше людей. Навіть, якщо гучно та під ногами здригається земля від вибухів, вони все одно їдуть і рятують.

Фото: Національна поліція

Єдине, про що сьогодні мріє старший оперуповноважений – це про майбутнє нашої країни та повернення додому під українським прапором.

https://zprz.city/news/view/peretnuli-17-blokpostiv-iz-vagitnoyu-druzhinoyu-politsejskij-iz-mista-pologi-pro-pershi-dni-okupatsii?utm_source=ukr.net&utm_medium=referral&utm_campaign=rss

28.11.2024 Пресслужба окупаційного мінздраву заявила про атаку дронами в Енергодарі. За даними рашистів, пошкоджено автівку швидкої допомоги з бригадою всередині.

Фото: пресслужба окупаційного мінздраву

Фото: пресслужба окупаційного мінздраву

Зазначається, що бригада медиків встигла евакуюватися, постраждалих серед цивільного населення немає. Невідомо чиї це були безпілотники - російські чи українські.

[https://ria-m.tv/ua/news/365883/v-okupovanomu-energodari-bpla-poshkodili-rosiysku-karetu-shvidkoi-\(foto\).html](https://ria-m.tv/ua/news/365883/v-okupovanomu-energodari-bpla-poshkodili-rosiysku-karetu-shvidkoi-(foto).html)

28.11.2024 У жовтні 2024 року прямим влучанням КАБу російські військові зруйнували амбулаторію у Степногірську Запорізької області. Нині лікаря у місті немає й швидка майже не приїздить, тож місцеві не можуть отримати медичну допомогу. Про це у коментарі «Відбудови. Запоріжжя» розповіла голова Степногірської ОТГ Ірина Кондратюк. Приміщення амбулаторії повністю розбите після прильоту авіабомби. У медичному закладі розкидані речі й медприладдя. І швидка сюди не приїздить, і лікаря немає. Зараз немає нічого. У нас і приміщення амбулаторії розбите – там теж був «прильот» авіабомби. У нас є амбулаторія сімейної медицини в Приморському. Але тільки власним транспортом туди можна доїхати, -Ірина Кондратюк, голова Степногірської ОТГ. В Запорізькому обласному центрі екстреної медичної допомоги пояснюють, що швидка не їздить в Степногірськ через щільні обстріли. Натомість розміщується в селищі ближче до Запоріжжя. Близько до фронту постійні обстріли, загроза дронів. І дуже мало народу залишилось, щоб там постійно маневрувала швидка допомога. Найближчий пункт у нас – у Веселянці. Там бригада працює майже цілодобово, але в окремому куточку. Але частенько ми її теж на ніч звідти прибираємо. На даний час нас більш за все турбують дрони, - Олександр Кузнецов, заступник керівника оперативного відділу Запорізького обласного центру екстреної медичної допомоги. Станом на листопад 2024 року в Степногірську залишається близько півтисячі людей, переважно похилого віку.

<https://vidbudova.zp.ua/na-budivnytstvo-oboronnykh-sporud-u-zaporizkii-oblasti-naprayvly-shche-ponad-203-miliony-hryven>

28.11.2024 У тимчасово захопленому Бердянську Запорізької області місцеві жителі скаржаться на проблеми з мобільним зв'язком. Про це сьогодні, 28 листопада, повідомили в Бердянській міській військовій адміністрації. "У тимчасово окупованому Бердянську спостерігаються серйозні проблеми зі зв'язком. російські оператори, які зайшли на захоплені території Запорізької області, не забезпечують стабільні та якісні послуги", — йдеться в повідомленні. Згідно з повідомленням МВА,

місцеві жителі скаржаться на постійні проблеми з мобільним зв'язком, як при відключеннях світла, так і в цілому.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/890427-u-timcasovo-okupovanomu-berdansku-problemi-z-mobilnim-zvazkom-mva>

29.11.2024 окупанти примусово підключають жителів тимчасово захоплених сіл Пологівського району Запорізької області до російського супутникового оператора. Про це сьогодні, 29 листопада, повідомили у Telegram-каналі Руху спротиву на тимчасово окупованих територіях України "Жовта стрічка". Зазначається, що у Розівці, Кузнецівці та інших тимчасово захоплених селах Пологівського району окупанти примусово замінюють антени супутникового телебачення, налаштованого на українські телеканали, на російські: "росіяни примусово відбирають антени супутникового телебачення, які налаштовані на телеканали України, паралельно проводячи обшуки та відбираючи цінні речі. А будинок підключається до супутникового оператора "Русский мир", — йдеться у повідомленні. Тих людей, які відмовляються від зміни українського супутникового телебачення на російське, вносять у список "неблагонадійних осіб" та встановлюють за ними спостереження.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/891151-zitelam-timcasovo-okupovanogo-pologivskogo-rajonu-primusovo-pidklucaut-rosijske-suputnikove-tb-zovta-stricka>

30.11.2024 Уночі 30 листопада у тимчасово окупованому Бердянську Запорізької області було чути вибухи. Після цього в деяких районах міста сталося відключення світла та виникли проблеми з інтернетом. Про це інформує Бердянська міська військова адміністрація. "Увечері 29 листопада мешканці декількох мікрорайонів (8 березня, Колонія, Східний проспект та ін.) чули звуки вибуху. Одразу після цього частково на 8 березня та в Колонії зникла електроенергія. Деякі містяни засвідчували пожежу в районі трансформаторної підстанції", - йдеться у повідомленні. У МВА також додали, що мешканці окупованого Бердянська повідомляють про перебої з інтернетом. "Оператор "Поїнт" оприлюднив інформацію про аварію на магістральній лінії та переключення на резервний канал зв'язку", - додали в МВА.

<https://espreso.tv/viyna-z-rosiyeyu-v-okupovanomu-berdyansku-vnochi-lunali-vibukhi-vinikli-pereboi-zi-svitlom-ta-internetom>

30.11.2024 Доглядають та годують - у прифронтовій громаді Запорізької області правоохоронці опікуються покинутими тваринами.

Фото: Національна поліція

Перед від'їздом мешканці Степногірської громади звернулися до місцевих правоохоронців та попросили підгодувати собак. Останні декілька місяців ворог посилив обстріли Степногірська та довколишніх сіл керованими авіаційними бомбами та FPV-дронами. Рашисти гатять без розбору по цивільній інфраструктурі, транспортних засобах та мирному населенню. Про це повідомили у відділі комунікації поліції Запорізької області. Тож, переймаючись за своє життя, місцеві все частіше виїжджають. Іноді, рятуючи себе, не мають змоги забрати домашніх тварин. Щоб не залишати їх напризволяще, просять поліцейських за ними приглядати. Правоохоронці так і роблять – вони годують покинутих тварин власними силами або за допомогою волонтерів.

<https://zprz.city/news/view/doglyadayut-ta-goduyut-u-prifrontovij-gromadi-zaporizkoi-oblasti-pravoohorontsi-opikuyutsya-pokinutimi-tvarinami-video>

Інформація про евакуацію цивільного населення та підприємств з міста Запоріжжя та Запорізької області

24.11.2024 У Запорізькій області немає масової евакуації – здебільшого виїжджають жителі прифронтових населених пунктів. Про це повідомив керівник ОВА Іван Федоров під час телемарафону "Єдині новини". За його словами, за минулий тиждень з прифронтових громад евакуювали 17 людей, найстаршій – 86 років, наймолодшій – три роки. Щодня охочі можуть виїхати із Запоріжжя евакуаційними потягами: "Жителі прифронтових районів можуть поїхати до безпечніших місць, зокрема до Львова чи Хмельницького. Щодня із Запоріжжя вирушає потяг, але ажіотажу немає – більшість обирає залишатися вдома", – зазначив Федоров. Під час евакуації люди отримують всю необхідну допомогу - фінансову, гуманітарну і соціальну.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/886991-evakuacia-v-zaporizkij-oblasti-hto-viizdzae-ta-kudi-fedorov>

24.11.2024 З села Успенівка Запорізької області евакуювали мати з дітьми. Про це повідомили у пресслужбі Нацполіції у Запорізькій області. Тетяна живе в Успенівці з чотирма дочками. Молодшій - 3 роки, старшій - вже 25 і вона має свою дитину. російські війська цілодобово обстрілюють Успенівку, використовуючи дрони, артилерію та керовані авіабомби. "Учора били з літаків КАБама. Отам, на обрії, вибухи піднімалися грибами. Це - дуже страшно", - каже жінка. Родина Тетяни вже намагалася виїхати на початку повномасштабного вторгнення, але життя за кордоном із маленькими дітьми виявилось складним. Тож вони повернулися додому, але ворожі обстріли знову змусили родину евакуюватися. Завдяки допомозі гуляйпільських поліцейських та загону швидкого реагування Товариства Червоного Хреста у Запорізькій області, Тетяна, її старша донька Діана та четверо малих дітей виїхали до Запоріжжя. Звідси вони вирушать у Вінницьку область.

Фото: Національна поліція

Евакуація була непростю. Жінки зібрали все своє майно, тож прийшлося замовляти вантажівку для перевезення. Як повідомив заступник начальника гуляйпільської поліції Дмитро Мельник, у селі Успенівка досі перебувають близько 30 дітей.

Фото: Національна поліція

Поліція залишається наготові, аби за потреби швидко організувати евакуацію та врятувати життя місцевих жителів.

<https://zprz.city/news/view/povernulisya-zza-kordonu-do-zaporizhzhya-evakuyovali-rodina-z-uspenivki-foto>

30.11.2024 Правоохоронець кілька днів опікувався тваринами, поки не знайшов можливості вивезти їх зі Степногірська до Запоріжжя. Мешканка прифронтового селища Степногірськ Наталія Олександрівна довго не могла наважитися на евакуацію. Врешті-решт жінка вирішила виїхати, адже жити під постійними обстрілами стало нестерпно. Проте це було болісне рішення, адже довелося залишити не тільки будинок, а й домашніх тварин. Жінці просто нікуди було їх вивезти. На допомогу прийшов правоохоронець, який узявся опікувати собак. Цю історію розповіли у відділі комунікації поліції Запорізької області.

Фото: Національна поліція

Кілька днів поліцейський підгодував тварин, і водночас підшукував можливість доправити їх до власниці в Запоріжжя. Допомогли зооволонтери. Вони забезпечили поліцейського офіцера переносними клітками, у яких він безпечними шляхами вивіз собак зі Степногірська. Відтепер новоспечені переселенці разом. Для Наталії Олександрівни адаптація на новому місці буде легшою, адже домашні улюбленці стовідсотково допоможуть їй упоратися зі стресом. Разом легше, каже жінка. І щиро дякує за допомогу рятувнику-поліцейському.

<https://zprz.city/news/view/vozz-ta-039-ednalisya-z-gospodarkoyu-z-prifrontovogo-stepnogirsk-evakuyovali-litnyu-zhinku-a-nevdovzi-ii-sobak>

Інформація стосовно ситуації на Запорізькій атомній станції

22.11.2024 Представники тимчасово окупованої Запорізької атомної електростанції повідомили експертів міжнародного агентства з атомної енергії, які перебувають на атомному об'єкті, про два випадки знеструмлення ліній живлення станції. Про це йдеться у пресрелізі агентства від 21 листопада. "Перше відключення тривало трохи більше ніж 30 годин з ранку 16 листопада, поки воно не було відремонтовано та відновлено близько полудня наступного дня, сказав генеральний директор Гроссі, посилаючись на інформацію групи МАГАТЕ, що була викликана невизначеним пошкодженням, яке сталося приблизно в 17 км від станції. 21 листопада зв'язок знову обірвався", — йдеться в повідомленні. За даними міжнародних спостерігачів, у результаті відключень ЗАЕС покладалася на єдину резервну лінію електропередачі 330 кВ, необхідну для охолодження реактора та інших ключових функцій станції. До повномасштабного вторгнення РФ, на об'єкті було доступно чотири лінії напругою 750 кВ та шість ліній напругою 330 кВ. "Усі шість реакторів залишаються в режимі холодної зупинки, і Агентство продовжує застерігати, що жоден реактор не буде повторно запущений, поки ситуація з ядерною безпекою та захищеністю на Запорізькій АЕС залишається під загрозою", — заявив гендиректор МАГАТЕ Рафаель Гроссі.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/886021-predstavniki-timcasovo-okupovanoi-zaporizkoi-aes-povidomili-ekspertam-magate-pro-vipadki-znestrumlenna-zivlenna-stancii>

23.11.2024 На тимчасово окупованій Запорізькій атомній електростанції енергетики відновили роботу однієї з високовольтних ліній, пошкоджену через російські обстріли 21 листопада. Нині станція знову заживлена з об'єднаною енергосистемою України. Про це сьогодні, 23 листопада, повідомили в пресслужбі Міненерго. "Наразі роботу однієї з ліній живлення ЗАЕС, що була пошкоджена внаслідок обстрілу, відновлено. Станція знову має змогу отримувати електроенергію за двома лініями живлення. Але ситуація на станції залишається загрозливою", — йдеться у повідомленні. Зазначається, що протягом тижня ЗАЕС двічі опинялась на межі блекауту, втім наразі станція знову з'єднана двома лініями електропередач з об'єднаною енергосистемою України.

<https://suspihne.media/zaporizhzhia/886521-energetiki-vidnovili-pidklucenna-okupovanoi-zaes-do-dvoh-linij-zivlenna-minenergo/>

23.11.2024 Під загрозою ядерної та радіаційної небезпеки перебуває не лише Україна, а й увесь європейський регіон. Про це заявив міністр енергетики України Герман Галущенко на засіданні Ради керуючих Міжнародного агентства з атомної енергії у Відні. "Вже понад десятиліття росія завдає масштабних руйнувань Україні — від незаконної анексії Криму та окупації Східної України до окупації Запорізької АЕС. Ми й надалі спостерігаємо тяжкі наслідки проросійської військової агресії проти України. Ця війна підриває міжнародне право та створює значну загрозу для ядерної безпеки. Неприпустимо, що під загрозою опинилася не лише Україна, а й увесь європейський регіон", — сказав міністр. За його словами, наразі росія продовжує ігнорувати місію МАГАТЕ, спрямовану на мирне використання ядерної енергії, і це підкреслює нагальну потребу у рішучих діях для відновлення верховенства міжнародного права та забезпечення глобальної ядерної безпеки. Галущенко наголосив, що наразі під загрозою перебувають атомні станції, що розташовані і працюють на підконтрольній Україні території. Зокрема, російські ракетні та дроніві атаки на енергетичну інфраструктуру України продовжують створювати ризики для безпечної роботи наших ядерних об'єктів. Атака 17 листопада, коли росія випустила понад 120 ракет і 90 дронів, призвела до пошкоджень об'єктів енергетичної інфраструктури, зокрема підстанцій, які є ключовими для роботи українських АЕС. "Цей напад демонструє прораховані та систематичні зусилля росії з підриву безпечної роботи наших атомних об'єктів", — підкреслив Галущенко. Крім того, він відзначив погіршення ситуації на окупованій ЗАЕС, нагадавши також про фіксацію значної кількості інцидентів із критично важливим обладнанням. "Ситуація стає ще небезпечнішою через часті перебої в зовнішньому електропостачанні. З моменту окупації Запорізька АЕС була майже кожного місяця відключена від основних ліній електропередач через російські атаки. Цього тижня станція вже вдруге опинилася на межі повного знеструмлення", — додав він.

<https://espreso.tv/viyna-z-rosiyeyu-galushchenko-poperediv-shcho-situatsiya-na-zaes-stae-dedali-nebezpechnishoyu-cherez-chasti-pereboi-elektropostachannya>

25.11.2024 Керівник АТ НАЕК "Енергоатом" Петро Котін закликав, що необхідно якомога швидше відновити передачу даних про те, що відбувається на ЗАЕС. Про це він заявив у сюжеті Енерго Live. За його словами, через дії росіян на Запорізькій АЕС посилюється деградація обладнання, а на самій електростанції — безлад. "Станції практично немає. Там військова база, знаходяться військові, незрозумілий персонал", — підкреслив Котін. Очільник "Енергоатому" також зазначив, що необхідно терміново налагодити передачу інформації про те, що відбувається на атомній станції офіційному

оператору Енергоатому, регулятору та МАГАТЕ і вкотре наголосив, що лише деокупація ЗАЕС убезпечить світ від катастрофи. Запорізька АЕС не мала жодного безпекового інциденту за 40 років експлуатації, доки туди не зайшли російські загарбники.

<https://ria-m.tv/ua/news/365623/na-zaes-bezlad-viyskova-baza-i-nezrozumiliy-personal-kerivnik-energoatoma.html>

26.11.2024 російські загарбники погрожують зупинити роботу фахівців МАГАТЕ, які виконують місію на Запорізькій АЕС. Як інформує Цензор.НЕТ, про це повідомили у НАЕК "Енергоатом". Зазначається, що таким чином росіяни відреагували на слова глави МАГАТЕ Рафаеля Гроссі. Він заявив, що представники Агенства перебуватимуть на станції до "заморожування збройного протистояння". У "Енергоатомі" зазначають, росію не влаштовує, що представники міжнародної організації мають доступ, хоч і обмежений, на ЗАЕС. Адже представники МАГАТЕ фіксують як росіяни перетворюють найбільшу в Європі АЕС на військову базу, а також розкрадають її, перетворюючи найпотужнішу АЕС у Європі у найбільш небезпечний ядерний об'єкт у світі. Напередодні керівник НАЕК "Енергоатом" Петро Котін заявив, що через дії росіян на Запорізькій АЕС посилюється деградація обладнання, а на самій електростанції - безлад. "Станції практично немає. Там військова база, знаходяться військові, незрозумілий персонал", – додав очільник НАЕК.

<https://censor.net/ua/news/3521933/robota-magate-na-zaes-pid-zagrozoju>

30.11.2024 Запорізька атомна станція внаслідок ворожого обстрілу вночі 30 листопада втратила живлення однієї з двох зовнішніх ліній електропередачі, що з'єднують тимчасово окуповану ЗАЕС з об'єднаною енергосистемою України. Про це повідомляє міністерство енергетики України в Telegram. Зазначається, що наразі станція живиться лише однією лінією електропередачі. У разі відключення станції від зовнішнього живлення на Запорізькій АЕС станеться черговий повний блекаут, який створює загрозу для радіаційної безпеки. У відомстві підкреслили: "Українські енергетики почнуть відновлення роботи лінії, щойно дозволить безпекова ситуація".

https://www.unian.ua/economics/energetics/zaes-novini-sogodni-stalo-vidomo-pro-np-12836805.html?utm_source=ukrnet_news

Інформація щодо розмінування території Запорізької області

24.11.2024 23 листопада сапери знищували рештки снарядів армії рф у Пологівському районі. Про це повідомляє ДСНС Запоріжжя. Було знищено два уламково-фугасних касетних елементи боєприпасу від реактивної системи залпового вогню "Ураган". Крім того, для забезпечення побутових потреб населення у прифронтових населених пунктах співробітники ДСНС доставили 29 тонн технічної води.

<https://ria-m.tv/ua/news/365535/saperi-dsns-znischili-voroji-boeprisasi-viyavleni-u-zaporizkiy-oblasti.html>

30.11.2024 Минулої доби сапери ДСНС проводили знищення вибухонебезпечних предметів у Пологівському і Василівському районах. Про це повідомляє 061 з

посиланням на обласне управління ДСНС. 29 листопада сапери ДСНС знешкодили артилерійський снаряд калібром 125 мм, а також касетний елемент боєприпаса від РСЗВ “Ураган”. Вибухонебезпечні предмети виявили у Пологівському і Василівському районах. Медичний розрахунок ДСНС надав допомогу одному мешканцю прифронтового населеного пункту. Звернення не було пов’язано з травмами внаслідок бойових дій. У прифронтові громади рятувальники доставили 43 тонни технічної води і 650 літрів питної води.

<https://www.061.ua/news/3866715/u-zaporizkij-oblasti-saperi-zneskodili-kasetnij-element-i-artsnarad>

Донецька область

Інформація щодо злочинів та геноциду рф проти громадян України які знаходяться на тимчасово окупованій території Донецької області

25.11.2024 російський суд ухвалив вирок захисникам Маріуполя Валентину Харламову та Антону Саюну - 24 років 6 місяців позбавлення волі кожному з відбуванням у виправній колонії суворого режиму, - повідомляють пропагандисти 25 листопада. За версією російського "розслідування", українські військовослужбовці 36-ї окремої бригади морської піхоти ЗСУ розстріляли мешканця Маріуполя у березні 2022 року, коли перебували на бойовій позиції поблизу Маріупольського металургійного комбінату імені Ілліча. Насправді українські морпіхи захищали Маріуполь та його мешканців від обстрілів російської армії, яка вторглася на територію мирних міст України.

Фото: ostro.org

Фото: ostro.org

<https://www.ostro.org/news/shhe-dvom-vijskovopolonenykh-zahysnykam-mariupolya-rosijskyj-sud-vynis-suvori-vyroky-i500734>

Інформація про життя громадян України на тимчасово окупованій території Донецької області

22.11.2024 Андрющенко повідомив про "тотальну зачистку" у Маріуполі. російські окупанти встановили в усіх районах мобільні пости та розпочали перевірку документів у водіїв і пересічних пішоходів.

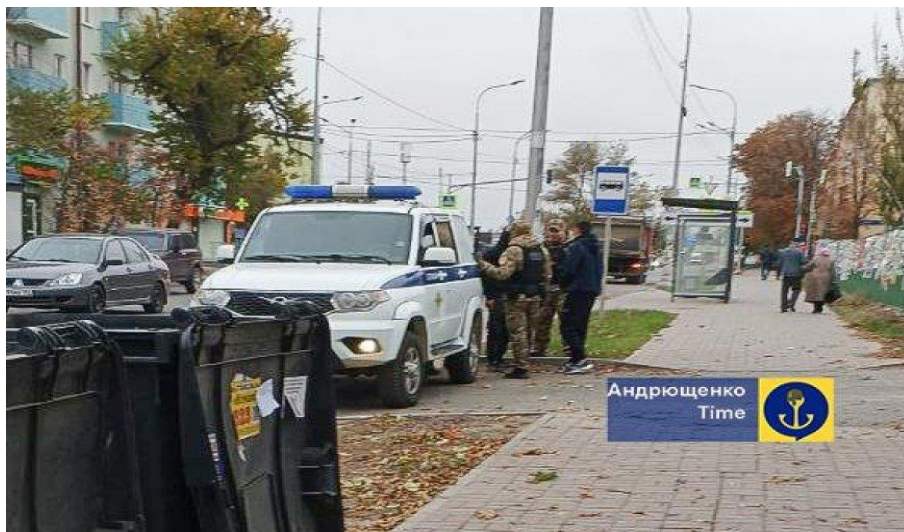

Фото: Петро Андрющенко/Telegram

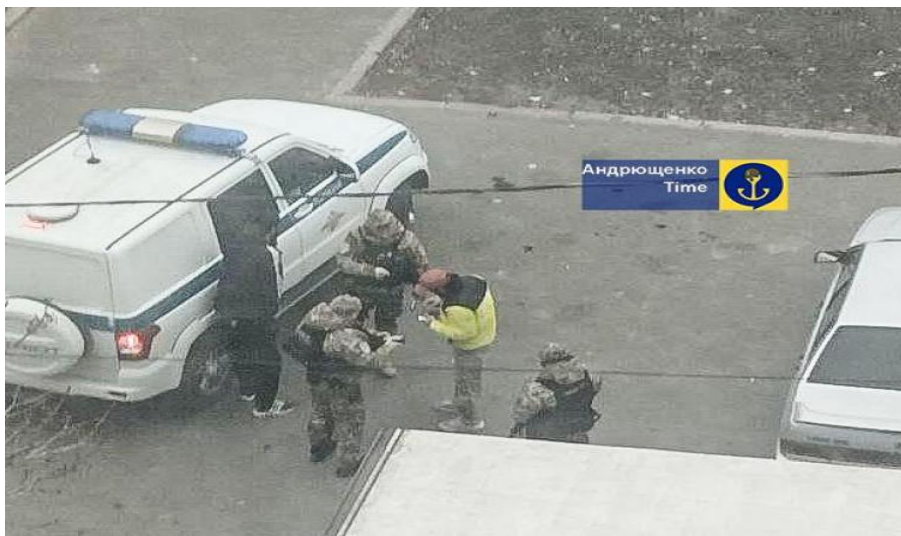

Фото: Петро Андрющенко/Telegram

У Приморському районі на Слобідці (в районі залізничного депо та вокзалу) ворог організував побудинковий обхід, залучивши гвардію, поліцію, військову комендатуру та фсб. У місцевих мешканців перевіряють документи, проводять допити та обшуки. "Шукають тих, хто міг влаштувати диверсію на залізниці. Вже повідомляють про перші затримання для додаткової перевірки", — пояснив радник мера. Він попередив, що через неможливість встановити реальних учасників спротиву окупанти влаштують у Маріуполі "нову хвилю арештів заради звіту".

<https://focus.ua/uk/voennye-novosti/679997-ppo-u-mariupoli-pislya-ataki-u-misti-zniklo-svitlo-foto>

22.11.2024 Чергова хвиля примусової здачі крові для солдатів рф серед бюджетників та соціально вразливої верстви населення тимчасово окупованих територій України. У такий спосіб росіяни намагаються «рятувати» нескінченний потік поранених російських окупантів. Про це інформує Центр національного спротиву. У загарбаному Маріуполі колаборанти складають обов'язкові плани кількості донорів серед освітян, працівників ЖКГ та тих громадян, які отримують «субсидії». За невиконання «плану» люди ризикують не отримати виплати. На ТОТ Херсонщини колаборанти систематично організовують працівників бюджетної сфери для здачі крові. Для цього мобільний комплекс забору донорської крові їздить по районних центрах.

<https://armyinform.com.ua/2024/11/22/daj-meni-svoyu-krov-na-tot-okupanty-zmushuyut-misczevyh-stavaty-donoramy>

23.11.2024 Ворог у тимчасово окупованому Маріуполі роздає квартири мігрантам із Середньої Азії. Так окупанти намагаються компенсувати відсутність грошей на зарплати будівельникам. Про це повідомляє Центр національного спротиву (ЦНС). Інформаційний ресурс пояснив, що кошти, які кремль виділив на "відбудову" Маріуполя, місцеві гауляйтери та колаборанти розграбували у перші ж дні. У зв'язку з цим грошей на виплату зарплат будівельникам немає. Це привело до того, що між гастарбайтерами і так званою "владою" назрівав бунт. Щоб вийти із цієї ситуації, ворог придумав схему, а саме - віддати кілька десятків "відбудованих" квартир заробітчанами із Середньої Азії, оскільки саме вони "відновлюють" тимчасово окуповане місто, яке зруйнували росіяни. "А власники зруйнованих помешкань вже третю зиму залишаються без даху над головою", - додали у ЦНС. Нещодавно стало відомо про те, що поліцейські на тимчасово окупованих територіях України чинять тиск на мігрантів з Центральної Азії та змушують

їх укладати контракти з армією росії. "Офіційно мігрантів викликають на допити, де пропонують укласти контракт і обіцяють, що служити вони будуть на другій лінії. Однак фактично після цього їх відправляють на полігони, розташовані вздовж лінії бойового зіткнення, а після відправляють у м'ясні штурми", - йшлося в повідомленні.

<https://www.rbc.ua/rus/news/rosiyi-zi-skandalom-zvilnili-komanduvacha-1732371937.html>

24.11.2024 Близько 150 тисяч внутрішньо переміщених осіб повернулися на тимчасово окуповані території. З них 70 тисяч повернулися в Маріуполь. Про це заявив народний депутат, член комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин Максим Ткаченко в інтерв'ю Укрінформу. "Вже близько 150 тисяч внутрішньо переміщених осіб повернулися на тимчасово окуповані території. Наприклад, за наявними даними, 200 тисяч маріупольців залишили своє місто, тікаючи від війни, яку принесла на нашу землю росія. Водночас кожен третій з них повернувся додому, в Маріуполь, в окупацію. За підрахунками, це приблизно 67-70 тисяч осіб. На мою думку, це жахливі цифри", — заявив він. Нардеп каже, що люди повертаються не через прихильність до росії, а через те, що не змогли облаштуватися на новому місці. Крім того, вони "не отримали належної допомоги від держави — ані житла, ані соціальної підтримки, компенсацій, роботи, тощо". Ще однією причиною повернення назвав "скептичне ставлення до них роботодавців" та низькооплачувані вакансії. За словами депутата, заробітна плата часто не перевищує 8-12 тисяч грн, в той час, коли вартість оренди житла в умовно безпечних регіонах України стартує від 10 тисяч. При цьому, коли переселенці починають працювати, вони втрачають право на виплати від держави для компенсації витрат на оренду житла. Водночас на безоплатній основі дуже мало місць із "людськими умовами проживання". Ткаченко зазначив, що загалом зараз в Україні нараховується близько 5 мільйонів внутрішньо переміщених осіб.

<https://realgazeta.com.ua/150-tysiach-vpo-povernulysia-na-okupovani-terytorii-dzherelo>

25.11.2024 На плавучий полігон для промислових викидів, побутового сміття та каналізаційних стоків перетворилася річка Кальміус. Особливо критичною ситуація є поблизу тимчасово окупованого Маріуполя. Вода тут токсична, має жовто-коричневий колір та різкий неприємний запах. Про це повідомив Центр національного спротиву. "російські окупанти саме у річці намагаються приховати сліди своєї терористичної діяльності. Доходить до того, що підрядники, яких навезли у зруйноване кремлівськими ракетами місто із усіх регіонів московії, скидають у ріку будівельне сміття", - йдеться у повідомленні. За даними Спротиву, зараз русло річки засипано практично повністю, потік води зменшився в п'ять разів. В окупованому Маріуполі критична ситуація і з питною водою. У місцевих телеграм-каналах маріупольці публікують фото та відео із ржавою водою.

<https://www.0629.com.ua/news/3863673/u-okupovanomu-mariupoli-ricka-kalmius-peretvorilasa-na-toksicne-zvalise-cns>

26.11.2024 Форум студентів-дипломатів провела російська федерація в окупованому нею Маріуполі. Зібрали студентів вищих навчальних заходів з окупованих територій Донеччини, Луганщини, Запоріжжя та Херсонщини і запросили представників одного з

вищів Санкт-Петербургу. Всіх студеїв поділили на країни і дали завдання підготувати доповідь про те, з ким «дружить» країна, з ким ворогує, які у неї національні інтереси. Це дійство називалося "Донбаська модель ООН". Звісно, що Україну на цьому «форумі» не представляв ніхто. Хоча Україна є однією із спів засновниць ООН. росіяни на форумі заохочували студентів йти на війну. І казали на камеру, що участь у так званій СВО виправдовує всю російську молодь. В чому саме звинила російська молодь, представники російської дипломатії не уточнювали. Проте склалося враження, що весь цей захід був влаштований заради одного - звернення до «колективного Заходу» з проханням припинити поставки зброї в Україну. Представниця міністерства закордонних справ рф в Донецьку Наталія Михайлова, стоячи на сцені вкраденого Маріупольського державного університету, перераховувала 12 регіонів росії, які підпадають під обстріли. Але вона жодного слова не сказала про кількість регіонів України, які щодня хоронять своїх людей.

<https://www.0629.com.ua/news/3864443/pid-tiskom-rosii-molod-v-okupovanomu-mariupoli-prosit-kolektivnij-zahid-pripiniti-postavlati-zbrou-v-ukrainu-video>

26.11.2024 окупанти продовжують "націоналізацію" житла на захоплених територіях, позбавляючи людей умов для життя. На тимчасово окупованих територіях України російські загарбники активізували процес так званої "націоналізації" нерухомості, який супроводжується зухвалим порушенням прав місцевих жителів. Під виглядом аварійного стану будинків окупанти позбавляють українців елементарних умов для життя, щоб заволодіти їхнім житлом. Особливо складна ситуація склалася в Маріуполі. З початком опалювального сезону колаборанти масово відключають багатоповірки від електроенергії, тепла та водопостачання, попри те, що в них продовжують жити люди. Прикладом такого знуцання став будинок на вулиці Межевій, 26. Мешканців примусово виселяють, пояснюючи це аварійним станом будівлі, після чого житло визнають непридатним для проживання, зносять і використовують землю під нові об'єкти. Нові будівлі, які зводять окупанти, нерідко призначені не для українців, а для мігрантів із Середньої Азії, які працюють у захопленому місті. Натомість виселеним місцевим жителям не надають жодного альтернативного житла, залишаючи їх напризволяще. Центр національного спротиву закликає до об'єднання у боротьбі проти російських загарбників. Інформація про дії ворога, його позиції чи колаборантів може бути передана через анонімний чат-бот, щоб протидіяти жорстокості та свавіллю окупантів. Лише спільними зусиллями можливо захистити права українців і зупинити знуцання над цивільним населенням на тимчасово окупованих територіях.

<https://mrpl.city/news/view/neruhomist-u-mariupoli-rosiyani-vigadali-novij-sposib-ta-quot-natsionalizatsii-ta-quot-chuzhogo-zhitla>

27.11.2024 Медицина в російській окупації залишається на низькому рівні. У Маріуполі немає сучасного обладнання, а лікарів та лікарень гостро не вистачає. Про це повідомляє Маріупольська міська рада. Через відсутність у місті дитячих лікарень, дітей з ГРВІ та інфекційними захворюваннями возять до Нікольського або Донецька. Так, одна з жительок міста поскаржилася, що її дитину з високою температурою "швидка" повезла до Нікольського. "Сказали, а якщо не буде місць тому, що все місто там лікується... то до Донецька. Ну це взагалі з глузду з'їхати, у Донецьк через температуру. А Гб№ 3 відремонтувати адміністрація міста і МОЗ міста не вважають за потрібне... а наших дітей хворих можна відсилати і за 200 км лікувати", – з обуренням написала жінка. "Зазначимо,

що в окупованому місті гострий брак кваліфікованих медичних кадрів через низьку заробітну плату. Містяни не можуть потрапити на прийоми, а необхідного обладнання для лікування немає", - пишуть в міськраді.

<https://www.0629.com.ua/news/3865181/ditej-z-temperaturou-vezut-z-mariupola-za-misto-tomu-so-rozbombleni-likarni-okupanti-ne-vidnovluut>

27.11.2024 Останніми днями хайп несеться країною – «який жах, люди масово повертаються в окупацію». Розголос дістався вже і Європи. Деякі європейські медіа почали ставити питання і досліджувати проблему. Люди дійсно повертаються, але не масово. Багато хто – включно у справах – вирішити майнові питання. Дехто їде відвідати старих батьків. А потім повертаються на підконтрольну територію чи за кордон. Звісно, що частина людей залишається. Це переважно літні люди, яким важко знайти житло, гроші на життя поза домом. Голодні і бездомні люди шукають де їм легше вижити. І це точно не привід для осуду з боку тих, хто не голодний і не бездомний. Тож проблема є – люди їдуть в окупацію. Держава, дійсно, не допомагає своїм громадянам вижити. Але як влада комуні кує проблему? Маніпулятивними заявами про масове повернення людей під російські прапори. Нагадаємо, що ніякої статистики немає і поки що не може бути. Джерела в окупації, або джерела в центрах «ЯМаріуполь» фізично не можуть знати те, чого не існує. Навіть дані про кількість виданих російських паспортів в окупованому місті не може свідчити про кількість людей, які залишаються в окупації. Тож припущення влада спробувала видати за факти. В 2022 році экс-омбудсманка Людмила Денісова вигадувала кількість згвалтувань. Притому що фактів згвалтувань і так було багато. Вона мала на меті привернути увагу до реальної проблеми, натомість брехнею підірвала довіру суспільства та західного світу. Брехня завжди поганий інструмент для вирішення проблеми. Вона може створити хайп і ми це добре бачимо на темі немов би масового повернення маріупольців в окупацію. Але вона не допомагає покращити ситуацію. Сьогодні мер Маріуполя Вадим Бойченко звернувся із заявою про те, що дійсно, за їхніми даними від 30 до 50 тисяч повертались в Маріуполь. Але чи залишилися люди там – не відомо. Шкода, що слова «приблизно», «припускаємо», «точно не знаємо» з'явилися тоді, коли скандал вже розгорівся. Маріупольці, які пережили жахи блокади, які втратили все своє майно і рідне місто, зараз опинилися під хвилями потужного хейту. «Ага, зрадники, самі у всьому винні». Від цього хейту страждають дорослі, від цього хейту страждають діти в школах. Погані наслідки необачних маніпуляцій.

<https://www.0629.com.ua/news/3865098/mariupolci-i-okupacia-pro-naslidki-manipulativnih-zaav-vladi-video>

27.11.2024 Мешканці селищ Виноградного, Приморського, Піонерського та Сопіно не можуть дістатися окупованого Маріуполя. З 25 листопада перевізник припинив свою роботу через відсутність водіїв. Про це йдеться у зверненні, яке місцеві жителі поширили у місцевих телеграм-каналах. За словами мешканців, виїхати до міста наразі мають змогу лише ті, хто має власний транспорт. «Таксі викликати у ці села коштують дуже дорого», - зазначають люди. Селяни кажуть, що неодноразово зверталися про допомогу до окупаційної влади, але не отримали ніякої реакції. «Адміністрація Новоазовського району не реагує на прохання людей розібратися у цьому питанні. Голова Виноградненської сільської ради – круликовська тамара анатоліївна також не реагує на

проблему громадян”, - скаржаться люди. У відчаї вони написали відкрите звернення та сподіваються, що окупанти їх все ж таки почують та вирішать проблему з транспортом.

<https://www.0629.com.ua/news/3864869/cerez-brak-vodiiv-okupanti-pripinili-avtobusne-spolucenna-z-roztasovanimi-poblizu-mariupola-selami>

28.11.2024 Обіцяні для підтримки ГКГ в окупованих областях України дотації кремля на суму 3,5 млрд рублів менші, ніж витрачав український Маріуполь до 2022 року. Про це написав радник українського мера міста Петро Андрющенко у себе в Телеграм. «марат хуснуллін пообіцяв на підтримку житлово-комунального господарства окупованих територій (без Криму). Сума прям «звучить». Однак, це всього 1,65 млрд гривень (а за умови долар по 111 і того менше). Так от, це менше, ніж витрачав довкупований Маріуполь», - зазначив він. «Ще раз. На чотири окуповані області з пафосом грошей менше, ніж було в Українського Маріуполя. Ось так», - резюмував радник мера.

<https://www.ostro.org/news/obitsyani-dlya-pidtrymky-zhkg-u-chotyroh-okupovanyh-oblastyah-ukrayiny-dotatsiyi-kremlya-menshi-i501134>

28.11.2024 У тимчасово окупованому Маріуполі якість водопровідної води, як і раніше, не відповідає нормам. Замість питної води у городян із кранів тече рідина сумнівного кольору. Сьогодні маріупольці оприлюднили нові фото так званої “питної” води, за яку окупанти виставляють рахунки. Так в одному з будинків на вулиці Митрополитській тече зелена вода. Маріупольці жартують, що ця вода зеленіша ніж в Азовському морі. “Прийшов додому з роботи, хотів помитися, набрав ванну, а в неї страшно залазити... Викупався, варіантів не було. Але потім шкіру так стягнуло, що на голові, що на тілі, жах...”, - розповідає місцевий житель. За словами маріупольців, в інших районах ситуація з водою не краще. Люди змушені по кілька годин зливати воду, щоб хоча б трішки вона стала прозорішою. Нагадаємо, що під час блокади Маріуполя російські окупанти знищили критичну інфраструктуру міста та залишили людей без водопостачання. Повністю відновити мережу вони не змогли, а якість води критично впала.

<https://www.0629.com.ua/news/3865703/vikupavsa-bo-insih-variantiv-ne-bulo-v-okupovanomu-mariupoli-z-kraniv-tece-zelena-voda-fotofakt>

29.11.2024 В окупаційному "маріупольському державному університеті" студенти обурені поведінкою викладачки евеліни рябченко. Вона не ставить залік студентам з предмету "основі російської державності", який тепер є обов'язковим для вивчення в окупації. За словами студентів, викладачка говорить, що під час блокади та нищення міста російськими військовими, треба було вчити історію рф. Про це повідомила Маріупольська міська рада. "Задає питання вона взагалі не за темою реферату або докладу. Цитую: "Що таке сарай? Сидячі у підвалах, треба було вивчати історію росії!" – розповідають студенти. За даними міськради, до російської окупації евеліна рябченко була завідувачкою відділення міжнародного співробітництва Донецького державного університету внутрішніх справ. Після окупації Маріуполя пішла на співпрацю з загарбниками та очолила кафедру історії та політології окупаційного "мду". Вона проводила екскурсії для приїжджих росіян знайомлячи їх з "історією Маріуполя та новоросії".

<https://www.0629.com.ua/news/3866088/sidaci-u-pidvalah-treba-bulo-vivcati-istoriu-rosii-v-okupovanomu-mariupoli-vikladacka-terorizue-studentiv>

30.11.2024 Загарбники влаштували в окупованому Маріуполі «спецоперацію» окупанти повідомили, що провели «профілактичне відпрацювання в одному з районів Маріуполя». 270 «силовиків» з так званої поліції, фсб росії у днр та військової комендатури повністю оточили один район міста та встановили там блок-пости. Як стверджують окупаційні змі, така «спецоперація» була направлена на пошук правопорушників та людей, які не мають російських паспортів. В результаті «профілактичних дій» загарбники обшукали 850 будинків. Зупинили 48 жителів з українськими автомобільними номерами. Їм заявили, щоб вони негайно змінили їх на російські. Таким чином, загарбники продовжують використовувати насильницькі методи для залякування містян та шукати тих, хто досі не оформив російський паспорт. Зокрема, їхня мета виявити учасників місцевого спротиву, які продовжують боротися проти окупантів.

<https://t.me/mariupolrada>

30.11.2024 В окупованому Маріуполі віддають відремонтовані квартири мігрантам Приїжджих робітників з рф та країн Середньої Азії заселяють до квартир у побудованих або відремонтованих будинках у якості «оплати за працю». Про це повідомляє Центр національного спротиву. Повідомляється, що коштів на «відбудову» Маріуполя вже майже немає, адже їх розграбували місцеві колаборанти. У результаті, приїжджі будівельники перестали отримувати заробітну плату. Вони починають бунтувати. Тож окупанти знайшли спосіб їх «заспокоїти». «У тимчасово окупованому Маріуполі кілька десятків «відбудованих» квартир віддали заробітчанами із Середньої Азії. А власники зруйнованих помешкань вже третю зиму залишаються без даху над головою», — зазначають у ЦНС. За оцінками окупаційної влади Маріуполя, у місті працює майже 30 тисяч мігрантів. Через не виплату їм зарплати, ремонти будинків маріупольців «заморожені». А самі приїжджі вже влаштовували бунт, зазначається у повідомленні.

<https://v-variant.com.ua/u-mariupoli-viddaiut-vidremontovani-kvartyry-mihrantam-sprotyu>

АР Крим

Інформація щодо злочинів та геноциду рф проти громадян України які знаходяться на тимчасово окупованій території АР Крим

22.11.2024 Головну редакторку дитячого кримськотатарського журналу «Арманчыкъ» Едіє Муслімову затримали троє невідомих чоловіків увечері 21 листопада. Про це на своїй фейсбук-сторінці написала правозахисниця Лутфіє Зудієва. «Із власних джерел стало відомо, що Едіє Муслімову посадили в білу ГАЗель троє невідомих чоловіків. Це сталося вчора, 21 листопада, біля машини, припаркованої біля будинку», — повідомила Зудієва. Затримана напередодні трьома невідомими редакторка дитячого кримськотатарського журналу «Арманчыкъ» 61-річна Едіє Муслімова перебуває в будівлі фсб рф у Сімферополі. Про це повідомив голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров. Як припускає Чубаров, Муслімова може зазнавати тиску з боку російських силовиків.

Фото: Кримська солідарність

<https://ua.krymr.com/a/news-edie-muslimova-zatrymannia-krym/33212157.html>,
<https://ua.krymr.com/a/news-krym-holovna-redaktorka-zhurnalu-armanchyk-muslimova-fsb-rf-chubarov/33212344.html>

22.11.2024 Засуджений росією громадянський журналіст Амет Сулейманов повідомив про погіршення стану здоров'я – його продовжує турбувати регулярний біль у серці. Про це розповіла дружина Сулейманова Ліля Люманова, повідомляється на фейсбук-сторінці «Кримської солідарності». Про стан здоров'я чоловіка їй повідомив адвокат, котрий відвідав Амета Сулейманова у в'язниці у Володимирі. Сулейманов розповів, що з кожним днем йому стає гірше. Крім болю в серці, він страждає від високого тиску та задишки. Йому також діагностували ангіопатію сітківки ока (ураження судин сітківки, при якому порушується її кровопостачання), яка без лікування може призвести до сліпоти. Амета Сулейманова також обурило новина, що підконтрольне рф МОЗ Криму зняло його з черги на операцію із заміни серцевого клапана. Кримчанин звернувся до тюремного начмеда, щоб дізнатися про операцію, але отримав ту саму відповідь – у черзі він більше не стоїть. Ліля Люманова зазначила, що зараз вона чекає на відповідь про операцію з москви.

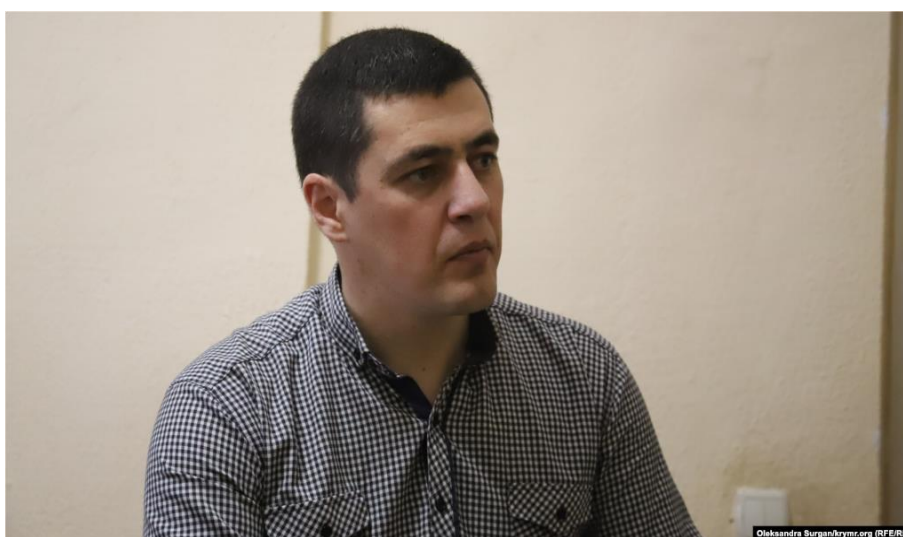

Фото: Кримська солідарність

<https://ua.krymr.com/a/news-suleimanov-zdorovia-pohirshennia-krym/33211950.html>

23.11.2024 Затриманого в анексованому Криму головного редактора кримськотатарського дитячого журналу «Арманчыкъ» Едіє Муслімову відпустили додому. Про це вона повідомила на своїй фейсбук-сторінці. Її утримували близько 36 годин. Співробітники фсб пояснили Муслімовій, що її затримали, бо до них «надійшов сигнал». За словами Муслімової, до неї не застосовувалася сила. «Були дуже коректні працівники фсб. Розбиралися дуже довго – хто це написав, хто це зробив. Дуже багато питань було про мою роботу, про журнал», – розповіла журналістка. Головред «Арманчыкъ» зізналася, що дуже довго доводила, чому, маючи 1 485 передплатників, журнал ще «якось тримається».

<https://ua.krymr.com/a/news-edie-muslimovu-vidpustyly-krym/33213198.html>

23.11.2024 В окупованому Сімферополі співробітники «центру протидії екстремізму МВС рф по республіці Крим» затримали 30-річного місцевого мешканця, кримського татарина Арсена Османова. Чоловіка було обвинувачено в тому, що він у російській соціальній мережі «Вконтакте» публікував українську символіку – прапор і герб, а також синьо-жовті сердечка. Відеозапис «зізнання» Османова було оприлюднено в Telegram-каналі «Крымский СМЕРШ» колаборанта александра таліпова, що сприяє загарбникам у виявленні людей з проукраїнською або антивоєнною позицією. При цьому поплічники переслідувача заявили, що Османов «у соціальних мережах страждав за Україною». Повідомляється, що на чоловіка було складено «протокол», а «матеріали справи» було скеровано до «суду».

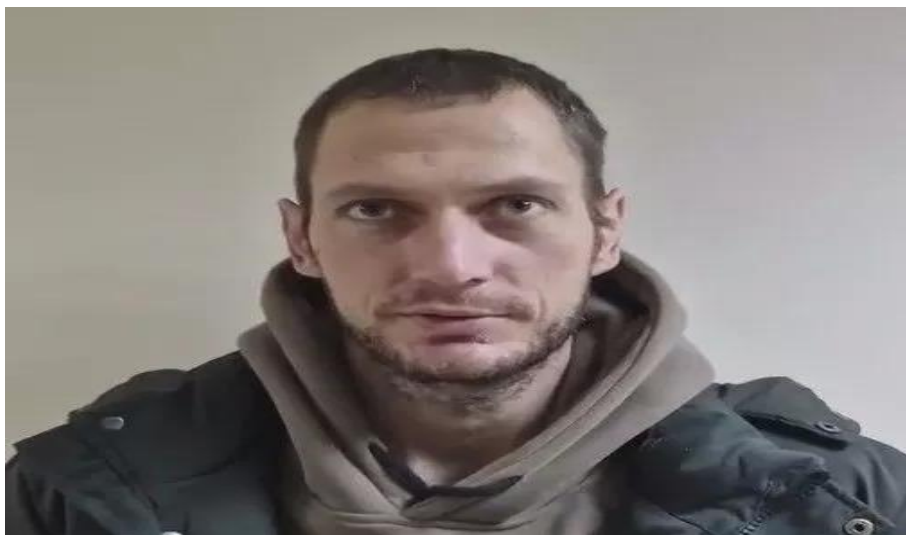

Фото: Соцмережі

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/mainnews/meshkancya-simferopolya-zatrimali-za-ukra%dl%97nsku-simvoliku-v-socmerezhas.html>

24.11.2024 росія продовжує використовувати свою державну структуру для переслідування українців, створюючи нові інструменти контролю й утисків. Нещодавно Голові Правління Кримськотатарського Ресурсного Центру, члену Меджлісу кримськотатарського народу Ескендеру Барієву перевірені джерела повідомили про ще

один інструмент, який передбачає моніторинг фінансових транзакцій і використання підозр в «екстремістській» діяльності для виправдання затримань. «Мова йде про звинувачення людей у начебто фінансуванні ними екстремістської діяльності. Людям телефонують, представляються співробітниками РОСФІНМОНІТОРИНГУ, висувають обвинувачення щодо незаконного передання грошових коштів на адресу 3-ї особи, яку підозрюють в екстремістській діяльності. Ну і, як ви всі здогадалися, всі дороги ведуть в Україну, і екстремісти, які потребують фінпідтримки, теж з України», – зазначив Барієв на своїй сторінці у Facebook. Ці дії супроводжуються звинуваченнями за статтями російського законодавства, пов'язаними з тероризмом і екстремізмом. У той же час держава ігнорує право на захист звинуваченого, що дозволяє створювати прецеденти й використовувати їх у політичних цілях. Підвищені репресії свідчать про посилення репресивного апарату рф, який спрямований на послаблення всіх «незручних» громадян України і не тільки.

<https://ctrcenter.org/uk/fsb-u-spivpraczi-iz-shahrayamy-rozrobyla-novyj-sposib-peresliduvannya-gromadyan-ukrayiny-na-okupovanij-terytoriyi-krymu-bariyev>

25.11.2024 Активісти руху "Жовта стрічка" пишуть, що у школах тимчасово окупованого Сімферополя під час навчальних процесів використовують методички ПВК "Вагнер". Про це повідомляється у Телеграм-каналі руху. Активісти також опублікували фотографії матеріалів, які, за їхніми ствердженнями, використовують у навчальних закладах окупованого Криму. На знімках детальні інструкції, як стріляти в умовах поганої видимості та по об'єктах, що рухаються.

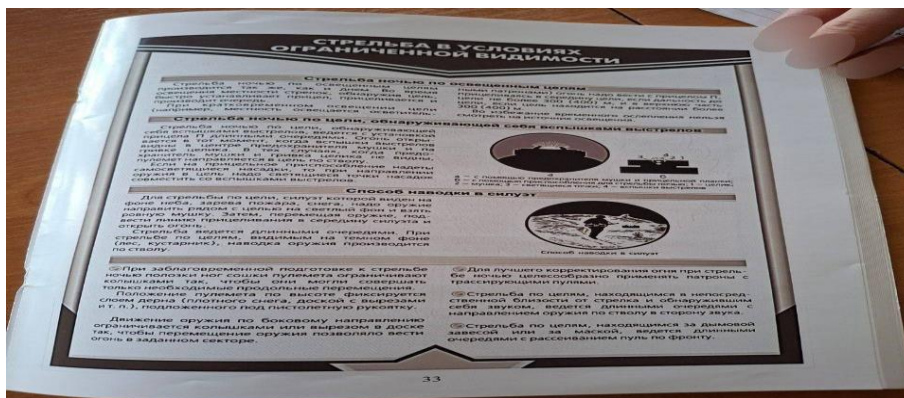

Фото: Жовта стрічка

<https://suspilne.media/crimea/887753-krimskih-skolariv-vcat-za-metodickami-pvk-vagner-ruh-zovta-strick>

25.11.2024 В окупованому Криму російські військові продовжують використовувати тактику репресій і принижень. За інформацією російських ЗМІ після затримання українських громадян, яких підозрюють у проукраїнській позиції або зв'язках зі Збройними Силами України, катують, допитують, залякують, а згодом змушують публічно вибачатися за надумані провини. Зазвичай після жорстоких побиттів чи психологічного тиску російські силовіки вимагають від людей на камеру просити вибачення за свою «нелояльність». Такі відео нерідко з'являються в пропагандистських телеграм-каналах або використовуються для залякування інших мешканців регіону. Це не лише спосіб, аби залякати одну особу, але й інструмент, щоб створити атмосферу страху серед населення. Люди бояться будь-яких проявів незгоди, бо знають, що мусять вибачитися перед камерою після тортур. Подібні дії російських спецслужб

грубо порушують права людини. Цілеспрямовані репресії спрямовані на те, щоб знищити будь-які прояви інакодумства серед українських громадян і насадити атмосферу тотального страху в окупованому Криму.

<https://ctrcenter.org/uk/rosiyany-zmushuyut-ukrayinskyh-gromadyan-vybachatysya-pislya-zhorstokyh-zatryman-v-okupovanomu-krym>

25.11.2024 25 листопада світова спільнота відзначає Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства над жінками. Тисячі жінок у всьому світі страждають через порушення своїх прав, дискримінацію і, зокрема, через насильство. На жаль, Крим не є винятком. Після окупації Криму росією у 2014 році сотні активістів потрапили під репресії за свою громадянську позицію. Спочатку це були тільки чоловіки. Однак російська влада не зупинилася і почала обмежувати права жіночої половини населення півострова. Негативною тенденцією стало переслідування активісток Криму за кримінальними справами. Жінки системно піддаються репресіям. Так, за період окупації зафіксовано щонайменше 26 випадків кримінального переслідування жінок, із них:

У колоніях: Горобцова Ірина, Гольденберг Валерія, Данилович Ірина, Малахова Ніна, Сухоносова Ганна.

У СІЗО: Войнаровська Олена, Єльцова Ганна, Кравчук Ольга, Колеснікова Людмила.

Мають обмеження або випробувальний термін: Братцева Тамара, Зекеряєва Еміне, Кадирова Аміна, Кузьо Дар'я.

Переслідуються: Андрієвська Анна, Аріфова Евеліна, Ващенко Наталія, Джамаладінова Сусана, Умерова Зера, Халілова Гульсум.

Звільнені: Алієва Гульсум, Китайська Лариса, Куламетова Зарема, Мамедова Еліна, Татарісова Лілія, Умерова Зарема, Умерова Леніє.

Крім цього, фіксуються десятки випадків адміністративного переслідування жінок.

<https://ctrcenter.org/uk/za-period-okupaczii-krymu-zafiksovano-shhonajmenshe-26-vypadkiv-kryminalnogo-peresliduvannya-zhinok-krcz>

26.11.2024 За словами історика, голови моніторингової групи ГО "Кримський інститут стратегічних досліджень" Дениса Яшного, російські окупанти в Криму систематично, в промислових масштабах знищують культурну спадщину. На їх місцях згодом з'являються, зокрема, новобудови. "Фактично культурна спадщина Криму протягом багатьох років залишалася або справою невеликої кількості людей, або медійним приводом. Наприклад, діти, яким у період революційності було 14 років, якщо вони не читають про Крим — вони про нього скоріш за все знають через руйнування Херсонесу, руйнування Ханського палацу. А все набагато гірше. Руйнування культурної спадщини Криму відбувається у промислових масштабах", — розповів історик, голова моніторингової групи ГО "Кримський інститут стратегічних досліджень" Денис Яшний. Додамо, що останні шість років Кримський інститут стратегічних досліджень системно проводить моніторинг стану об'єктів культурної спадщини на тимчасово окупованих територіях. Загалом, за цей час експерти верифікували пошкодження та руйнування понад 800 об'єктів археології. Серед них: кургани, поселення, ґрунтові могильники, які розповідають про українську історію від пізнього палеоліту до раннього модерного часу.

<https://suspilne.media/crimea/888611-rujnuvanna-u-promislovih-masstabah-ak-okupanti-znisuut-kulturnu-spadsinu-v-krimu>

26.11.2024 Засуджений у справі кримських мусульман Теймур Абдуллаєв втратив слух на одне вухо після хвороби. Він також страждає на гіпертонію, через яку у нього погіршився зір, повідомляє QIRIM.News із посиланням на дружину кримчанина Аліму Абдуллаєву. Вона розповіла, що Абдуллаєв двічі хворів восени. «Після хвороби він отримав отит і кровотечу з вуха. На одне вухо взагалі перестав чути. Довгий час не чув, доки сусід не поділився слуховим апаратом», – розповіла жінка.

Фото: Кримська солідарність

<https://ua.krymr.com/a/news-abdullaiev-perestav-chity-na-odnt-vukho/33216757.html>

26.11.2024 65-річний політв'язень Насрулла Сейдалієв перебуває у складних умовах утримання із суттєвим погіршенням здоров'я у в'язниці м. Мінусінськ у Красноярському краї. Про це Кримськотатарському Ресурсному Центру повідомили родичі бранця кремля. За словами рідних, Насрулла бей втратив половину своєї ваги, адже не завжди може вживати їжу, яку надають у в'язниці, а іноді їсть лише раз на день. У нього розвинулися серйозні проблеми зі здоров'ям: підвищений тиск, важке варикозне захворювання та набряки ніг. Медична допомога обмежується невідомими ліками, які йому дають у великій кількості щодня. Політв'язень змушений приймати те, що дають, бо інших ліків немає, а терпіти біль просто немає сил. Через сувору цензуру та обмежений доступ до інформації багато деталей про умови утримання залишаються невідомими. Родина сподівається, що після звільнення Насрулла зможе розповісти більше про пережите. Близькі політв'язня сподіваються, що 65-річного Насрулла бей обміняють і повернуть в Україну, оскільки в такому віці дуже складно витримувати тортури, через які доводиться щодня проходити в російських місцях несвободи.

Фото: Кримськотатарський ресурсний центр

<https://ctrcenter.org/uk/polityv%ca%bcyazen-nasrulla-sejdaliyev-u-v%ca%bcyaznycz-i-vtratyv-vagu-majzhe-vdvichi>

27.11.2024 У тимчасово окупованому Криму росіяни конфіскували у місцевих мешканців чотири автомобілі, та відправили машини на фронт. Йдеться про майно мешканців селища Курман. За даними окупантів, автомобілі конфіскували в осіб, яких нібито зловили на керуванні транспортними засобами у стані алкогольного сп'яніння. Уточнюється, що одного з кримців додатково оштрафували на 200 тисяч рублів.

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/news/u-krimu-okupanti-konfiskovali-chotiri-avtomobili-ta-vidpravili-na-front.html>

27.11.2024 В окупованому Сімферополі співробітники «центру протидії екстремізму МВС рф по республіці Крим» затримали 29-річного місцевого мешканця, кримського татарина Емрана Сабрієва. Чоловіка було обвинувачено в тому, що він у російській соціальній мережі «Вконтакте» публікував українську символіку, а також «чекав на наступ ЗСУ й відверто висловлював підтримку українським військовим». Відеозапис «зізнання» Сабрієва було оприлюднено в Telegram-каналі «Крымский СМЕРШ» колаборанта александра таліпова, що сприяє загарбникам у виявленні людей з проукраїнською або антивоєнною позицією. На камеру затриманий заявляє, що «виклав матеріали, заборонені до публікації в рф, після проведеної профілактичної бесіди зобов'язується їх видалити і надалі не порушувати законодавство рф». Також було повідомлено, що на чоловіка було складено «адміністративні протоколи» за «демонстрацію нацистської або екстремістської символіки», «явну неповагу до державних символів рф» та «дискредитацію ЗС рф», а «матеріали справи» було скеровано до «суду» для розгляду. При цьому законодавство держави-окупанта не визнає українські державні символи як «екстремістські» або «нацистські».

Фото: росЗМІ

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/news/u-simferopoli-shhe-odnogo-krimskogo-tatarina-zatrimali-za-ukra%20%D1%97nsku-simvoliku-v-socmerezhas.html>

27.11.2024 Південний окружний військовий суд у росії засудив жителя Криму до 16 років ув'язнення за вербування в проукраїнський рух «Атеш» і нібито заклики до терактів. Про це повідомила пресслужба суду. Як стверджує російське слідство, фігурант у вересні 2022 року, перебуваючи в Бахчисараї, знайшов відеозапис із закликом вступити до організації та переслав його знайомим. Цим же знайомим він згодом нібито пропонував вчинити якийсь теракт на півострові. Згідно з рішенням суду, кримчанина засудили до 16 років позбавлення волі та штрафу в розмірі 100 тисяч рублів. Публічних коментарів засудженого немає. Редакція не називає його ім'я з етичних міркувань.

<https://ua.krymr.com/a/news-rosia-krymchanyna-zasudyly-do-16-rokiv-verbuvannia-rukhatesh/33217925.html>

28.11.2024 Підконтрольний рф Київський районний суд Сімферополя оштрафував місцевого жителя Назіма Муждабаєва на 70 тисяч рублів через фото президента рф володимира путіна в соцмережах із підписом «Вовка п..бол». Про це пише центр «Сова». Як зазначається, Муждабаєва визнали винним у поширенні інформації, що виражає неповагу до держави та органів, які здійснюють держвладу (ч. 3 ст. 20.1 КпАП рф). Цікаво, що це фото чоловік опублікував ще п'ять років тому.

<https://ua.krymr.com/a/news-rosiyskyi-sud-oshtrafuvav-krymchaniya-post-putin/33219422.html>

28.11.2024 російські слідчі з військового слідчого відділу Слідкому рф у Джанкої перевіряють повідомлення про незаконні методи слідства стосовно фігурантів «справи кримських мусульман» із «другої Джанкойської групи». Про це повідомляє громадське об'єднання «Кримська солідарність» із посиланням на юристку Лілю Гемеджи. Згідно з повідомленням, відповідну перевірку було призначено після задоволення російським судом клопотання держобвинувачення рф. Як зазначають у «Кримській солідарності», на попередньому засіданні захист клопотав, щоб «літературу, яку підкинули учасникам справи та якої не було в їхній домашній бібліотеці, визнали неприпустимим доказом. Частина фігурантів справи заявляла про підкидання книг безпосередньо на обшуку, інша

– вже у суді». Після перевірки повідомлення військовим слідчим відділом рф російський суд продовжить розгляд справи. Зазначається, що на суді також було озвучено результати дактилоскопічної експертизи, яку захист просив провести ще під час слідства. Вона показала, що на підкинутих книгах у будинку одного з фігурантів справи Халіла Мамбетова не було його відбитків пальців.

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-rosiyski-slidchi-pidkydattia-knyzhok-fihurantam-spravy-krymskykh-musulman/33219064.html>

29.11.2024 Жителю Криму Володимиру Ананьєву продовжили термін тримання під вартою на два місяці – йому росія закидає підготовку підриву кортежу авто деяких представників органів влади анексованого півострова. Про це повідомляє Кримська правозахисна група. Як зазначають правозахисники з посиланням на родичів кримчанина, йому також додали ще одну статтю звинувачення – допомога у підготовці до скоєння теракту. У лютому 2024 року фсб рф заявила, що затримала у Криму групу з трьох осіб (Володимира Ананьєва, Володимира Боднара та Оксану Шевченко), які нібито на замовлення українських спецслужб готували підриг авто з кортежу неназваного «керівництва Криму» в лютому 2023 року.

<https://ua.krymr.com/a/news-ananievu-prodovzhyly-termin-trymannia-pid-vartoiu/33220696.html>

29.11.2024 Підконтрольний рф Верховний суд Криму засудив до 17 років позбавлення волі громадянина України, який жив у Ялті. російські силовики звинуватили його у «шпигунстві». Про це повідомляє пресслужба Генеральної прокуратури росії. Згідно з повідомленням, засуджений у період з грудня 2021 до жовтень 2022 року нібито збирав відомості про місця дислокації та переміщення особового складу і техніки Збройних сил росії та передавав українському Головному управлінню розвідки. Як пишуть російські ЗМІ, розгляд кримінальної справи відбувався на закритому судовому засіданні, оскільки «матеріали справи містять відомості, що становлять державну таємницю». Ім'я та прізвище засудженого не називають, а його публічні коментарі відсутні. Судячи з опису російськими ЗМІ деталей оголошеного вироку та опублікованого Генпрокуратурою рф відео, ймовірно, йдеться про 42-річного громадянина України Євгена Мельничука.

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-sud-rf-vyrok-hromadianyn-ukrainy-shpyhunstvo-melnychuk/33220554.html>

29.11.2024 У засудженого російським судом на 13 років позбавлення волі у справі кримських мусульман Сервета Газієва продовжує погіршуватися здоров'я, повідомляє «Кримська солідарність» із посиланням на його сестру Світлану Аблямітову. Як описав кримський татарин, зараз у нього болить права рука і порушена координація — не слухаються пальці, він не може тримати ручку. У нього знову почалися проблеми із кишківником. Адвокат, який нещодавно відвідав Сервета Газієва, повідомив, що кримчанина незабаром етапують із в'язниці до колонії. У 2021 році Газієв переніс мікроінсульт. Тоді він паралізував праву частину обличчя. Належної медичної допомоги йому не надали, лише через кілька днів після інсульту відправивши його до тюремної лікарні, де Газієв зазнав морального та фізичного тиску, зазначають у «Кримській солідарності». Тоді медики заявляли, що він здоровий і не потребує допомоги. Як

зазначав адвокат Еміль Курбедінов, у лікарні йому пошкодили хребет, що ще більше погіршило стан його здоров'я.

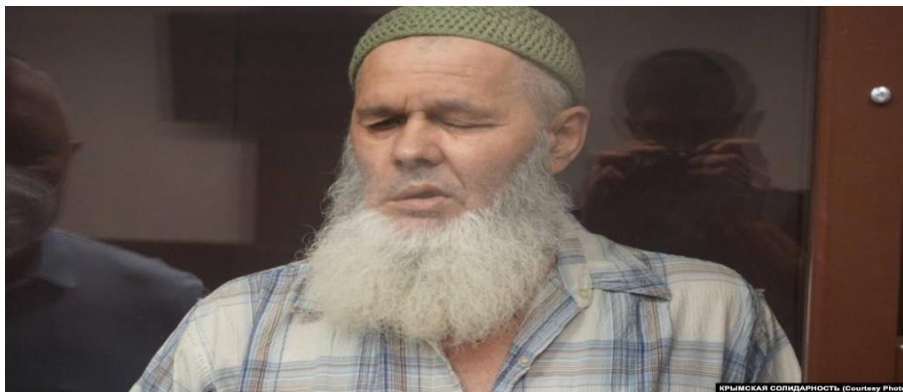

Фото: Кримська солідарність

<https://ua.krymr.com/a/news-haziev-pohirshennia-stanu-zdorovia-pislia-insultu/33219613.html>

30.11.2024 У Засудженого судом рф до 11 років та 6 місяців позбавлення волі кримчанина Еміля Джемнаденова погіршується здоров'я у російському ув'язненні. Про це Кримськотатарському ресурсному центру повідомила його дружина Ліана Беялова. Згідно з повідомленням, за чотири роки перебування в колонії рф Еміль значно схуд, що є відразу помітним. Саме тому зараз Еміль намагається дотримуватися здорового харчування. Він виключив цукор та максимально уникає борошняних виробів, адже страждає на хронічну виразку шлунка. «Найбільше його турбує пахова грижа, яка з'явилася вже у в'язниці. Лікарі оглядали його і сказали, що потрібна операція», – повідомила Беялова. Як пояснив їй влітку минулого року заступник начальника колонії, де утримують Джемнаденова, для проведення операції він сам має підписати заяву на згоду, але умови тюремної лікарні залишають бажати кращого, що викликає значні побоювання у рідних. «Крім цього, у Джемнаденова суттєво погіршився зір, руйнуються зуби, а після тривалого перебування на холоді він страждає від болю в руці, який віддає в шию», – додала Беялова.

Фото: Соцмережі

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-zasudzhenyy-rf-krymchanyn-emil-dzhemadenov-pohirshuyetsya-zdorovya/33221425.html>

Інформація про життя громадян України на тимчасово окупованій території АР Крим

22.11.2024 В анексованому Криму рекрутинг новобранців до армії рф поклали на дільничних інспекторів російської поліції, повідомив створений Силами спецоперацій України Центр національного спротиву. При цьому стверджується, що для кожного дільничного встановили квоту з рекрутингу щонайменше трьох добровольців на день. «Три «добровольці» на день на кожного. Таку квоту на охочих воювати проти України встановили колаборантам у тимчасово анексованому Криму. Виконувати так званий рекрутинг поклали на дільничних поліцаїв з однієї простої причини – у них розмова із потенційними «штурмовиками» коротка: «йдеш воювати, або сядеш»», – повідомляє ЦНС.

<https://ua.krymr.com/a/news-dobrovoltsi-rekrutynh-armia-rf-krym/33212048.html>

22.11.2024 Активісти руху "Жовта Стрічка" нагадують, що Севастополь, Сімферополь і Ялта залишаються українськими, попри російську окупацію. Фото до Дня Гідності та Свободи – доказ їхнього опору. Про це повідомив рух на своєму каналі у Telegram 22 листопада.

Фото: Жовта стрічка

<https://susplne.media/crimea/886031-sevastopol-simferopol-alta-ce-ukraina-nova-akcia-zovtoi-stricki>

23.11.2024 20 листопада стало відомо, що у школах Ак'яру (Севастополя) більше не вивчають українську мову. Про це повідомили у відповіді департаменту освіти і науки на запит голови Українського національно-культурного товариства Ак'яру (Севастополя) (УНКТС) Олега Леуса, повідомляє телеграм-канал «L-inform». Заступниця директора департаменту Олена Андрус у листі зазначила, що «... У рамках предметних областей «Рідна мова», «Літературне читання рідною мовою» та «Рідна література» обов'язкової частини навчального плану в загальноосвітніх організаціях міста Севастополя

вивчаються російська та кримськотатарська мови, українська мова не вивчається. Додатково повідомляємо, що в місті Севастополі відсутні заклади дошкільної освіти, середньої професійної освіти та додаткової освіти дітей, у яких вивчається українська мова». Раніше, з 2015 до 2018 року, українська мова та література не викладалися у школах міста. У 2019 році після заяви тодішнього директора департаменту освіти ігоря белозьорова було дозволено викладання цих предметів для учнів перших класів за умови, що батьки подадуть відповідні заяви. У 2019-2020 навчальному році українську мову вивчали 56 учнів у восьми школах, але вже у 2021-2022 навчальному році таких учнів залишилося лише 56 у двох школах. Леус звзначив, що наразі невідомо, коли і з яких причин вивчення української мови у Ак'ярі було повністю припинено.

<https://ctrcenter.org/uk/u-serednih-shkolah-ak%ca%bcyaru-prypynyly-vykladaty-ukrayinsku-movu>

23.11.2024 У тимчасово окупованому селищі Курман росіяни першими в Криму взялися очистити вулиці від вивісок іноземними мовами. За даними так званого глави адміністрації анатолія ерохіна, таких об'єктів 57. За англomовні вивіски доведеться заплатити штраф для юросіб від 2 до 5 тисяч рублів, але це для першого разу. Деякі підприємці, за словами ерохіна, вирішили не чекати на візити окупаційних чиновників, а зайнялися зміною вивісок вже зараз.

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/news/u-krimu-okupanti-rozpochali-borotbu-z-anglomovnimi-viviskami.html>

24.11.2024 Окупаційна влада міста Севастополя прийняла порядок зарахування та витрат незворотних надходжень від фізичних та юридичних осіб, у тому числі добровільних пожертв, до бюджету окупованого міста. Втім, цей порядок вимагає певних поправок. Під час доповіді на «засіданні уряду Севастополя», що відбулося 18 листопада, «виконувач обов'язків директора департаменту фінансів» алексей плотніков повідомив, що з потенційними жертводавцями було обговорено і знайдено моменти, які необхідно скорегувати. Зазвичай пожертви йдуть на ті чи інші цільові речі, і відтак жертводавцям надається право контролю, аби ті мали розуміння, на що йдуть і як використовуються їхні кошти. Також плотніков додав, що перші добровільні пожертви вже надходять до бюджету окупованого Севастополя. У жовтні «Голос Криму» повідомляв, що витрати бюджету Севастополя у 2025–2027 роках перевищуватимуть рівень прибутків майже на 5 мільярдів рублів (понад 2,3 млрд гривень) щорічно: дефіцит планувалося частково компенсувати за рахунок зростання об'єму власних податкових і неподаткових прибутків, динаміка якого нібито «показує стабільне зростання». Найвірогідніше, ситуація зумовлена тим, що в бюджет держави-окупанта на 2025 рік закладено збільшення видатків на сектор національної оборони та внутрішньої безпеки, які у 2025 році перевищать сукупні витрати на освіту, охорону здоров'я, соціальну політику та національну економіку.

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/mainnews/okupacijna-vlada-sevastopolya-napovnyuye-byudzhet-mista-dobrovilnimi-pozhertvami.html>

24.11.2024 У тимчасово окупованому Севастополі росіяни проводять «інвентаризацію державного житлового фонду». За словами в.о. заступника окупаційного губернатора міста миколи приставки, це робиться буцімто з метою виявити вільні квартири для дітей-сиріт, медпрацівників та інших категорій громадян. Він заявив, що окупанти вже виявили понад 1700 об'єктів, які підлягають інвентаризації. При цьому

виявлено понад 700 житлових приміщень, мешканці яких не уклали договори оренди. приставка зазначив, що 14 «вільних квартир» у порядку черги будуть передані громадянам, які стоять на обліку.

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/news/u-sevastopoli-okupanti-shukayut-porozhni-kvartiri.html>

24.11.2024 У жовтні у тимчасово окупованому Севастополі зафіксовано значне зростання цін на основні продукти харчування, непродовольчі товари та послуги. За минулий місяць річна інфляція у місті прискорилося на 1,01 процентного пункту та склала 9,71%. За даними російського Центробанку, річний темп приросту цін на продукти харчування у жовтні підвищився до 11,15%, тоді як у вересні становив 10,07%. Ціни на питне молоко, сметану, сир, сир та вершкове масло зросли через збільшення витрат переробників молока на оплату праці, енергоресурси, обслуговування обладнання, пакування та транспортування. Через скорочення врожаю в країні поменшало картоплі. При цьому збільшилися витрати фермерів на оплату праці, добрива та засоби захисту. Лимони та апельсини подорожчали через ослаблення рубля та зростання витрат постачальників на логістику. Прискорилося річне подорожчання палива. Річний приріст цін на послуги у жовтні піднявся до 10,80%, збільшившись на 1,13 процентного пункту.

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/news/u-sevastopoli-strimko-zrosli-cini-na-vse.html>

24.11.2024 22 листопада в окупованому Сімферополі до російського Дня матері відбувся «перший міжрегіональний конгрес матерів та дружин учасників спеціальної військової операції» (так кремлівський режим називає війну рф проти України). Захід отримав українську назву – «Берегиня». Організаторами виступили «регіональна громадська організація “Жена и мать Героя. Крым”» («Дружина та матір Героя. Крим») та кримська «філія» російського фонду «Защитники Отечества» («Захисники Вітчизни») за підтримки «голови республіки Крим» сєрґєя аксьонова. Як повідомляють підконтрольні російським окупантам ЗМІ, «конгрес» було спрямовано на «об’єднання, моральну та психологічну підтримку родин захисників вітчизни». Він нібито став «першим у росії майданчиком для дискусій та обміну досвідом серед родин військовослужбовців з метою надання практичної та волонтерської підтримки бійцям, а також підготовки до їхнього повернення у мирне життя» та «важливим кроком на шляху до створення ефективної системи підтримки учасників “сво” та їхніх родин, прикладом для інших регіонів країни». У програмі заходу було презентовано «виставку інноваційних рішень для допомоги фронту, нові волонтерські ініціативи, дискусійні сесії з представниками влади, круглі столи та лекції експертів з питань реабілітації, психології та соціальної адаптації».

Фото: росЗМІ

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/mainnews/u-krimu-proveli-propagandistskij-zaxid-pid-ukra%dl%97nskoyu-nazvoyu-bereginya.html>

24.11.2024 Громадський рух спротиву "Жовта Стрічка" за тиждень поширив в окупованому Криму понад 100 стрічок та стікерів, як символ опору окупації. Зокрема, проукраїнську акцію провели біля будівлі Верховної Ради АРК та школи №43 у Сімферополі. Про це рух повідомив на своєму каналі у Telegram 24 листопада. "Загалом було поширено понад 100 стрічок та стікерів за тиждень. Це говорить про те, що спротив зростає: зростає з кожним днем, з кожним активістом, кожною новою акцією спротиву і триватиме до повної деокупації всіх тимчасово окупованих територій України", — йдеться у повідомленні.

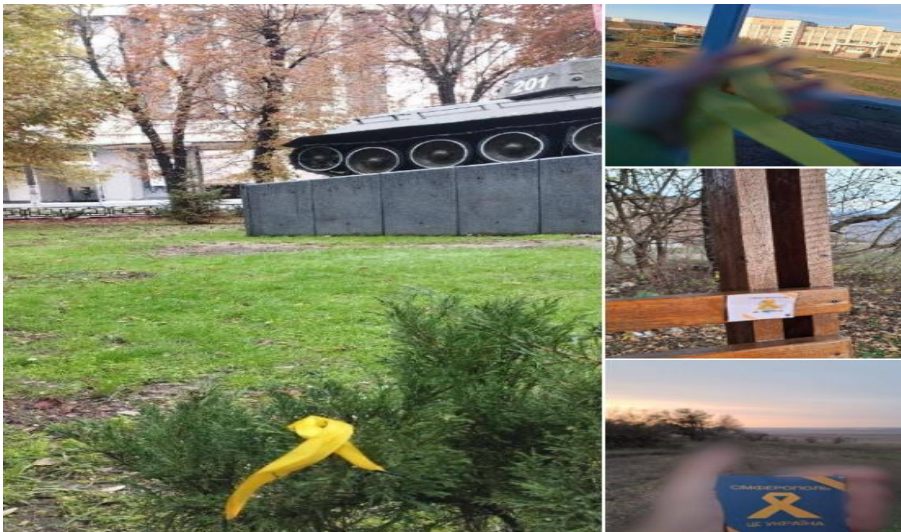

Фото: Telegram Жовта стрічка

<https://suspilne.media/crimea/886939-za-tizden-ruh-zovta-stricka-posiriv-v-krimu-ponad-100-stricok-ta-stikeriv-na-znak-sprotivu-okupacii>

24.11.2024 Через малу кількість опадів восени річки в анексованому Криму продовжують залишатися маловодними, а деякі зовсім безводними. Про це повідомляє кореспондент Крим.Реалії. Майже безводною протягом нижче Білогірського водосховища залишається вже кілька місяців одна з найбільших річок Криму - Біюк-

Карасу. Також маловодною продовжує залишатися річка Танасу – головна притока Біюк-Карасу. «Ще у липні з Білогірського водосховища припинили скидання води в річку Біюк-Карасу через його сильне обміління. Але навіть без скидання водосховища повільно наповнюється. Більшість схилу водосховища залишається голим. Якщо врахувати, що Білогірське водосховище живиться найпотужнішим витокм Криму – Карасу-Баші, то стає зрозумілим, що ситуація в інших водосховищах Криму ще сумніша», – розповів Крим. Реалії місцевий краєзнавець на умовах анонімності. Заповнення водосховищ Південного берега Криму знизилося через дефіцит опадів, такої ситуації не було з 1981 року. У Криму спостерігається тривале пересихання Кутузівського озера.

<https://ru.krymr.com/a/news-krymskiye-reki-ostayutsya-malovodnymi/33213941.html>

25.11.2024 Оперативна інформація щодо ситуації на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя станом на 25 листопада 2024 року:
Злочини окупації:

Станом на 25 листопада окупанти незаконно ув'язнили 218 осіб, з них 132 — кримські татари. Із загальної кількості 43 — арештовані (з них 28 кримські татари), 151 — ув'язнені (з них 97 кримських татар), 26 — без статусу (з них 6 кримські татари). Зафіксовано 1047 випадків надходження матеріалів складених за ст. 20.3.3 КпАП рф до т.зв. “судів“ на території тимчасово окупованого Криму. З них у 928 випадках було винесено постанову про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу або приєднано до іншої справи за іншою статтею та винесено сукупне рішення. У 31 випадках розгляд матеріалів продовжується.

Насильницька мобілізація:

Загинули щонайменше 1408 солдатів російської армії з підрозділів, дислокованих в окупованому Криму. 914 із них, ймовірно, були громадянами України. Кількість загиблих може бути більшою, оскільки росія приховує реальні втрати. Підтверджено взяття в полон щонайменше 56 військовослужбовців рф з окупованого Криму, більшість з яких, ймовірно, є громадянами України.

Пропаганда окупаційних адміністрацій і розпалювання ворожнечі:

Унаслідок недбалості окупаційної влади в Криму енергетична криза набуває все більших масштабів. Масові відключення електроенергії стали звичною реальністю для жителів Севастополя, Керчі, Феодосії, Євпаторії, а також багатьох населених пунктів Бахчисарайського, Первомайського, Ленінського, Курманського та Джанкойського районів. Загалом у понад 10 тисяч мешканців півострова спостерігаються проблеми зі світлом. Попри це, окупаційна адміністрація продовжує робити голосливі заяви про контроль над ситуацією, ігноруючи реальні проблеми інфраструктури та потреби місцевого населення. Окупаційна адміністрація Криму арештувала майно родичів командира 385-ї окремої бригади морських безпілотних комплексів спеціального призначення ЗСУ Олександра Щепцова.

<https://ppu.gov.ua/press-center/operativna-informatsiia-shchodo-sytuatsii-na-tymchasovo-okupovaniy-terytorii-avtonomnoi-respubliki-krym-ta-mista-sevastopolia-stanom-na-25-lystopada-2024-roku>

25.11.2024 Підконтрольна росії адміністрація тимчасово окупованого Криму вирішила відмовитися від проведення масових новорічних і різдвяних заходів. Про це повідомив «голова» півострова сергій аксьонов в інтерв'ю місцевому телеканалу. Як

зазначив аксьонов, головним пріоритетом залишається «забезпечення безпеки кримчан». Він також додав, що рішення пов'язане з бажанням підтримати російських військових, які беруть участь у війні проти України. Подібні заходи відмінялися і минулого року. Нагадаємо, що у Криму з квітня 2022 року діє жовтий рівень «терористичної небезпеки», який офіційно називається однією з причин таких обмежень. Скасування святкувань є не лише заходом безпеки, але й частиною пропагандистської стратегії окупаційної влади. В умовах повномасштабної війни росії проти України, підконтрольна кремлю адміністрація Криму намагається демонструвати «солідарність» із російськими солдатами та виправдовувати відсутність стабільності на окупованій території. Скасування святкувань також може бути спробою мінімізувати будь-які масові зібрання, які можуть перетворитися на простір для вираження невдоволення або протесту, навіть в умовах жорсткого контролю.

<https://ctrcenter.org/uk/okupacijna-vlada-krymu-skasovuye-masovi-novorichni-zahody-cherez-pytannya-bezpeky>

25.11.2024 В анексованому Севастополі спостерігається глибока криза у туристичній сфері. Потік туристів різко скоротився після початку повномасштабної війни росії проти України. Показники погіршилися у рази, повідомляє кореспондент Крим.Реалії. За інформацією місцевого краєзнавця, криза в турсфері Севастополя нині вдвічі гірша, ніж у ковідний період, і у вісім разів – ніж до повномасштабної війни росії проти України. «За інформацією управління туризму Севастополя, станом на 1 листопада 2024 року турпотік у наш регіон склав 240,7 тис. осіб. Нагадаю, що у 2020 році в період жорстких обмежень у зв'язку з пандемією ковіду турпотік у місто становив 535 тисяч осіб, а у довоєнний 2021 рік – понад два мільйони. Називається – відчуйте різницю. Також повідомляється, що глибина бронювання знизилася порівняно з минулим періодом, але бронювання в колективних засобах на новорічні свята вже йде, проте це переважно замовлення від місцевих жителів», – розповів Крим.Реалії місцевий краєзнавець на умовах анонімності. У третій рік повномасштабної війни росії проти України сфера туризму Севастополя опинилася на межі виживання, навіть завжди популярні та великі туристичні об'єкти мають проблеми з прибутковістю.

<https://ua.krymr.com/a/news-sevastopol-tursfera-situatsia-kovidnyi-period-viyna/33215249.html>

26.11.2024 Співробітники окупаційного «управління державної інспекції безпеки дорожнього руху МВС рф по республіці Крим» активізували перевірки автомобілів з наклейками, що вказують на належність до України. Приводом стало звернення «громадської організації “Крымский Смерш”», яку очолює колаборант александр таліпов, що сприяє російським окупантам у виявленні мешканців Криму з проукраїнською або антивоєнною позицією. У кримській «автоінспекції» повідомляють, що водії автомобілів, яких зупиняють через «українські» наклейки на транспортних засобах, переважно посилаються на «необачність» і «в 100% випадків знімають суперечливі наклейки на місці та продовжують рух». У тому числі йдеться й про наліпки з літерами UA – міжнародним скороченим позначенням України. Також окупаційні поліціанти стверджують, що такі перевірки мають на меті «не покарання, а заклик до прояву громадянської відповідальності».

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/news/u-krimu-posilili-borotbu-z-ukra% d1% 97nskimi-naklejkami-na-avtomobilyah.html>

27.11.2024 Підконтрольне російським окупантам «духовне управління мусульман Криму» за підтримки «міжрегіонального громадського руху соціальних громадянських ініціатив “Команда возможностей”» («Команда можливостей») з настанням холодів відправило бійцям ЗС рф, що беруть участь у бойових діях проти України, черговий «гуманітарний вантаж» – спальні мішки, термоноски, дощовики, похідні килимки, кровоспинні джгути, вологі рушники та халяльну тушонку. На додачу «муфтій мусульман Криму» еміралі аблаєв зі своєю донькою Зеніфе, яка очолює відділ релігійних заходів «муфтїяту», обговорили з керівником організації «Команда возможностей» євгенієм пічугіним подальший план співпраці. Про постачання «гуманітарної допомоги» російським окупантам на захоплені території України кримським «муфтїятом» спільно з організацією «Команда возможностей», «Голос Криму» повідомляв наприкінці цього літа. Місяць тому стало відомо, що кримський «муфтій» еміралі аблаєв підписав з керівником організації євгенієм пічугіним угоду про співпрацю в питаннях підтримки родин учасників війни проти України та надання гуманітарної підтримки російським окупантам у зоні бойових дій.

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/mainnews/krimskij-muftiyat-peredav-okupantam-chergovij-gumanitarnij-vantazh.html>

27.11.2024 Станом на ранок 27 листопада купівля 1 долара США в російських банках, що працюють на території Сімферополя, зафіксована в межах 91,6 –101 рублів, євро – 100.49 – 108,5, повідомляє кореспондент Крим.Реалії. А продаж коливається в межах відповідно – 105,5-112,15. Обмінні операції з ними проводять, зокрема, «РНКБ», «Генбанкм, «ЧБРР», «Т-Банк» і «ростФининс». На чорному ринку ці дві основні валюти вирівнялися – за них пропонують 105 рублів. Продають же долар за 107, а євро – за 110 рублів.

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-simferopolski-banky-prodovzhuetsia-padinnia-rublia/33217872.html>

27.11.2024 Вранці 27 листопада, у тимчасово окупованому Севастополі пролунала повітряна тривога. Підконтрольна рф влада повідомила про роботу ППО та збиття двох БПЛА. Про це 27 листопада повідомив окупаційний губернатор міста Михайло Развозжаєв у своєму телеграм-каналі. місцевий житель повідомив, що тривога не лунала — її ввімкнули після декількох вибухів. Пізніше міністерство оборони росії заявило, що з 8:30 до 10:30 за місцевим часом над акваторією Чорного моря та територією окупованого Криму збито 25 українських безпілотників. Після відбою повітряної тривоги під дописами окупаційного губернатора Развозжаєва у мережі "ВКонтакте" про атаку безпілотників люди просили знову оголосити повітряну тривогу, аби школярі могли пройти в укриття, тому що після відбою повітряної тривоги вибухи продовжились.

<https://suspilne.media/crimea/889163-na-sevastopol-trivae-kombinovana-ataka-gubernator-razvozzaev>

28.11.2024 У Білогірському районі Криму п'ять населених пунктів залишилися без електроенергії через аварію, повідомляє пресслужба російського підприємства «Крименерго». Згідно з повідомленням, електрика зникла у селах Вишенне, Вишневе, Біла скеля, Яблучне, Миронівка близько 12:40 за місцевим часом. Про причини аварії не повідомляють. У російському підприємстві пообіцяли відновити електропостачання

упродовж трьох годин. Останнім часом у Криму відбуваються часті та масові відключення електрики. За заявами російської влади, влітку вони були пов'язані з аномально спекотною погодою. Однак, ймовірно, їх причиною можуть бути пошкодження електрооб'єктів на півдні рф, у тому числі на ростовській АЕС.

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-bilohirskiy-raion-pyat-naselennykh-punkti-bez-svitla/33219206.html>

28.11.2024 У Феодосії на фасаді спеціалізованої школи №2 відкрили дошку загиблому на війні проти України. Про це повідомили у російській адміністрації міста. Як зазначається, ігор тищенко закінчив 9 класів у цій школі. А після початку повномасштабної російської агресії вступив до лав армії рф. Загиблий був рядовим спецназу «Ахмат» із позивним «Крим». За даними Крим.Реалії, загинув тищенко у червні 2023 року.

<https://ua.krymr.com/a/news-krym-feodosia-na-fasadi-shkoly-vidkryly-doshku/33218224.html>

28.11.2024 У тимчасово окупованому Криму росіяни почали переслідувати колишніх силовиків. На цьому наголосив голова правління Кримськотатарського ресурсного центру та член Меджлісу кримськотатарського народу Ескендер Барієв, повідомляє КРЦ. За словами експерта, окупанти почали більше переслідувати у Криму тих, хто за часів, коли півострів перебував під контролем України, працював у силових структурах. «На початку окупації вони не поїхали на материкову Україну, але і не погодились служити в окупаційних силових структурах. Тому росіяни почали шукати серед цієї категорії людей тих, хто може бути інформатором. Адже вони не звичайні громадяни, а розуміються на військовій техніці, воєнних процесах», - пояснив Барієв. Зазначається, що у Криму останнім часом відбулися обшуки і затримання, були пов'язані із цією категорією людей. "Зараз йдеться про безпеку людей, які б хотіли зайняти нейтральну позицію, жити в своїй оселі і не втручатися в жодні політичні і військові процеси. Проте їх зараз переслідує окупаційна влада", - додав правозахисник.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-tymchasovo-okupovani/3932349-u-krimu-okupanti-pocali-peresliduvati-kolisnih-silovikiv-pravozahisnik.html>

28.11.2024 Активісти руху "Жовта Стрічка" роблять усе, щоб кожен росіянин, який приїжджає в Ялту одразу отримував нагадування, що Крим – це Україна. І двічі задумувався, чи має він право тут знаходитися. Що б не робили окупанти, символи спротиву з'являються по всьому півострову знову і знову. Населення Криму не приймає російської окупації і чекає на Україну. І обов'язково дочекається!

Фото: Жовта стрічка

https://t.me/yellowribbon_ua/10088

29.11.2024 Активісти руху "Жовта Стрічка" з Криму нагадують про сервіс "Ти в Україні". Завдяки йому кожна людина на ТОТ може отримати безкоштовний доступ до якісного VPN та спеціального браузера, який приховає вашу інтернет-активність від провайдерів та російських силовиків.

Фото: Жовта стрічка

https://t.me/yellowribbon_ua/10096

29.11.2024 Окупаційна влада Криму затвердила бюджет на 2025 рік та плановий період 2026-2027 років з дефіцитом 4,1 млрд рублів, повідомив голова так званого парламенту півострова володимир константинов. Прибуткова частина в 2025 році склала 229,5 млрд рублів, витрати – 233,6 млрд рублів.

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/news/u-krimu-zatverdili-byudzhet-na-2025-rik-z-deficitom-4-mlrd-rubliv.html>

30.11.2024 У тимчасово окупованому Криму за рік ціни на каву піднялися на 11,2%, що помітно вище, ніж у середньому по материковій частині рф. За даними окупаційного Кримстату, у жовтні кілограм розчинної кави в торгових мережах Криму коштував 3420 рублів. Аналітики попереджають, що до кінця року натуральна кава у росії та на ТОТ може подорожчати ще на 25–40%. Нагадаємо, у жовтні у тимчасово окупованому Севастополі зафіксовано значне зростання цін на основні продукти харчування, непродовольчі товари та послуги.

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/news/u-krimu-strimko-zrosli-cini-na-kavu.html>

30.11.2024 У тимчасово окупованому Сімферополі росіяни встановлять пам'ятник «матерям героїв сво». Комісія вже зараз затвердила його зовнішній вигляд. Для створення пам'ятника серед усіх бажаючих було проведено конкурс ескізів. Загалом журі розглянуло дев'ять різнопланових робіт. Щоб дійти згоди, кожному члену журі запропонували відібрати лише дві роботи, що сподобалися. У результаті виявилось, що всі судді зупинилися на ескізі кримської художниці Євгенії Любарської. Вона запропонувала образ жінки, за спиною якої стоять п'ятеро молодих чоловіків-воїнів. Але комісія рекомендувала внести невеликі правки: так було запропоновано скоротити число синів до чотирьох, розмістивши їх по двоє симетрично. Локація пам'ятника ще обговорюється.

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/news/u-simferopoli-okupanti-xochut-vstanoviti-pamyatnik-materyam-gero%d1%97v-svo.html>

30.11.2024 Причиною нестачі працівників на підприємствах тимчасово окупованого Криму HR-фахівець, експерт у галузі ринку праці Оксана Волкіна називає небажання працювати з молодим поколінням. За її словами, більшість солідних підприємств утворилися понад 10 років тому. Відповідно, їх управлінці – люди старшого покоління із застарілим підходом до роботи. Вона переконує, що молодь не хоче працювати так, як працюють люди старшого покоління, та витратити величезну кількість часу на навчання. Нагадаємо, раніше окупанти скаржилися на гострий дефіцит будівельників, слюсарів, механіків, водіїв, операторів виробничих ліній.

<https://www.voicecrimea.com.ua/main/news/okupanti-u-krimu-vigadali-novu-prichinu-nestachi-pracivnikiv-na-pidpriyemstvax.html>

30.11.2024 Міністерство юстиції росії 29 листопада знову поповнило список про іноземних агентів. Цього разу до нього потрапили інтернет-радіо та «Радио Сахаров», політологиня Тетяна Станова, а також дослідницький центр «Сова», який, зокрема, повідомляв про порушення прав людини у Криму. «Сова» вивчає проблеми націоналізму та ксенофобії, відносини релігії та суспільства, формування і реалізацію антиекстремістської політики в росії та на окупованих нею територіях. «Радио Сахаров» було створено за підтримки центру журналістських розслідувань Correctiv, що базується в Німеччині. Його основні теми — політика та правозахист.

<https://ua.krymr.com/a/news-miniust-rf-inoahent-tsentr-sova/33220909.html>

Придністровський регіон

28.11.2024 російський обстріл Дністровської гідроелектростанції загрожує найсерйознішими, навіть катастрофічними наслідками для територій, розташованих нижче за течією, та для Одеси. Гідроелектростанція, яка розташована на стику

адміністративних кордонів Чернівецької, Хмельницької, Вінницької областей та державного кордону з Республікою Молдова, зазнала ракетного удару вранці 28 листопада. Окупанти влучили у дамбу станції. Так, мешканці молдовського села Барнова Окнітинського району повідомили, що близько 6:00 ранку чотири російські ракети полетіли на північ через повітряний простір Молдови, після чого в районі гідроелектростанції було чути характерні звуки вибухів. Дамба вціліла, але нові удари можуть призвести до її руйнування, впевнені експерти. Що буде за найгіршого сценарію? Дністровська гідроелектростанція була введена в експлуатацію в 1981 році. Вище за течією водосховище має довжину 194 км з площею водної поверхні близько 142 квадратних кілометрів і об'ємом 3 мільярди кубометрів. Максимальна глибина водойми становить 54 метри. "Гідроелектростанції, побудовані ще за часів СРСР, мають серйозний запас міцності, вони будувалися з урахуванням ймовірності ворожого удару, але, як показує досвід Каховської ГЕС, їх можна знищити", - заявив начальник наукового відділу Тилігульського регіонального ландшафтного парку Ігор Гержик. "Це призведе до серйозного порушення існуючих природних комплексів", - додав науковець. Якщо щось подібне станеться з дамбою Дністровської гідроелектростанції, вода буде скинута в Дністер, рівень річки в нижній течії катастрофічно підніметься, що призведе до затоплення величезних територій в Україні, зокрема в Одеській області, та Молдові. З очевидних наслідків такої надзвичайної ситуації «зайві» води Дністра унеможливають рух стратегічно важливою в економічному та військовому плані трасою Одеса-Рені, яка вже в цьому столітті неодноразово затоплювалася, хоч і на короткий час. Колосальних збитків буде завдано сільському господарству. Крім того, техногенна повинь порушити роботу водозабору на головній насосній станції «Дністер», яка забезпечує питною водою Одесу та околиці. І це гуманітарна катастрофа.

Фото: dumskaya.net

Фото: dumskaya.net

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ ТА
ПІДРОЗДІЛАМИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ НА ПІВДЕННИХ
НАПРЯМКАХ ЧОРНОМОРСЬКІЙ І АЗОВСЬКІЙ ОПЕРАЦІЙНИХ ЗОНАХ,
РІЧКАХ ДУНАЙ І ДНІПРО ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА
ПОДІЇ У ОДЕСЬКОЇ, МИКОЛАЇВСЬКОЇ, ЗАПОРІЗЬКОЇ, ХЕРСОНСЬКОЇ
ОБЛАСТІ, МІСТІ МАРІУПОЛЬ, АР КРИМ ТА ПРИДНІСТРОВСЬКОМУ
РЕГІОНІ

Частина II
(22.11.- 30.11.2024)

Науково-дослідний центр Збройних Сил України “Державний океанаріум”
Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська
морська академія”, 2024